

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT : 28

108'inci Birleşim
25 Temmuz 2024 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	7
II.- GELEN KÂĞITLAR	11
III.- YOKLAMALAR	12, 49, 50, 57, 72, 103
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	12
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>12:16</i>
1.- Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu'nun, Doktor Sadık Ahmet'in vefat yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması	12:13
2.- Kocaeli Milletvekili Harun Özgür Yıldızlı'nın, Kocaeli'de yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin gündem dışı konuşması	14:15
3.- Kayseri Milletvekili Sayın Bayar Özsoy'un, Kayseri'yle ilgili konulara ilişkin gündem dışı konuşması	15:16

V.- AÇIKLAMALAR

16, 50, 64, 68

- 1.- Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı'nın, CHP Sözcüsü Deniz Yücel'in geçen cuma hutbesiyle ilgili sözlerine ilişkin açıklaması 16
- 2.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Amasya'nın turizmde istenilen noktaya gelemediğine ilişkin açıklaması 17
- 3.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak'ta gerçekleşen orman yangınlarına ilişkin açıklaması 17
- 4.- Ankara Milletvekili Semra Dinçer'in, Ticaret Bakanlığının 1 Temmuz 2024 itibarıyla kuaför, güzellik merkezleri ve berberlerin pazar günü kapalı olması kararına ilişkin açıklaması 17
- 5.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, bugünün Türkiye'sinde, İbni Haldun'un devletlerin çöküşünü sıraladığı ana başlıkların hepsinin görüldüğüne ilişkin açıklaması 18
- 6.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, deprem bölgelerindeki TOKİ ihalelerine ve köy evleri ihalelerine ilişkin açıklaması 18
- 7.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Çorum'un köylerinin içme suyu problemine ilişkin açıklaması 18
- 8.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, suhulet ve sükûnet çerçevesinde bir çalışma temenni ettiğine ilişkin açıklaması 19
- 9.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Basın İlan Kurumunun bazı şubelerini kapatmasına ve Toprak Mahsulleri Ofisinin Kayseri'nin ilçelerinde yulaf ve çavdar alımı yapmamasına ilişkin açıklaması 19
- 10.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Yusufeli ilçesi Havuzlu köyünün ilçe merkezi bağlantı yolunun ulaşım kapalı olmasına ilişkin açıklaması 19
- 11.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın dolaşım sistemi hastalıkları kaynaklı ölümlerde Türkiye'de 1'inci sırada olduğuna ilişkin açıklaması 20
- 12.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinde hastane bünyesinden dağıtılan yemek nedeniyle yaşanan zehirlenmelere ilişkin açıklaması 20
- 13.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Adana Yüreğir Devlet Hastanesinin yoğun bakım ünitesine ilişkin açıklaması 20
- 14.- Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'ın, ücretli öğretmenlik sorununa ilişkin açıklaması 21
- 15.- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, Van'da mazbata gasbı protestoları sürecinde yaşananlara ilişkin açıklaması 21
- 16.- İstanbul Milletvekili Burak Akburak'ın, futbol ve diğer spor yayınlarının daha erişilebilir hâle gelmesi için gerekli düzenlemelerin yapılmasının şart olduğuna ilişkin açıklaması 21

- 17.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Uşak İl Sağlık Müdürlüğünde akrabalarının idareci olduğuna yönelik CHP Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın iddialarına ilişkin açıklaması 21
- 18.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, Doktor Sadık Ahmet'in ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması 22
- 19.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, DEDAŞ'ın yarattığı mağduriyete ilişkin açıklaması 22
- 20.- Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici'nin, yabancı uyruklu şahıslar ile geçici koruma statüsündeki şahıslara ilişkin bilgilerin şeffaflığına ilişkin açıklaması 22
- 21.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği nedeniyle gazilerin mağdur edildiğine ilişkin açıklaması 22
- 22.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Saadet ve Gelecek Grubu olarak kuruldukları ilk günden bu yana Türkiye Büyük Millet Meclisinde etkin ve temiz bir dille siyaset yapmaya gayret ettiklerine, Dışişleri Komisyonunun bugünkü toplantısına, işgalci İsrail Devleti'nin Başbakanı Netanyahu'nun Amerika Birleşik Devletleri Kongresinde ayakta alkışlanmasına, Uluslararası Adalet Divanında İsrail'in soykırımla suçlandığı davaya Türkiye Cumhuriyeti'nin müdahil olup olmadığına ve herkese saygı gösterdiklerine, herkesten de saygı beklediklerine ilişkin açıklaması 23:24
- 23.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Halil İnalıcık'ın ölüm yıl dönümüne, 2024 Yaz Olimpiyat Oyunları'na katılan millî sporculara, çocukları katleden Netanyahu'nun Amerikan Kongresinde coşkuyla ayakta alkışlanmasına, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın belediyelerin SGK'ye olan prim borçlarının tahsiline ilişkin açıklamasına ve deprem bölgesindeki rezerv alanlarıyla ilgili şikâyetlere ilişkin açıklaması 24:26
- 24.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Türkiye Büyük Millet Meclisinde dün yaşanan hadiseler, Milliyetçi Hareket Partisi ve Cumhuriyetçi Hareket Partisi olarak milletin sesine her zaman kulak verdiklerine, Türkiye'nin bölünmesi hususunda kapalı devre iş birliği hâlinde olan ve siyasi ortaklık kuranların ateşle oynadığına, üniversite tercihi yapacak gençlere ve yakın bir gelecekte üniversite sınavının kaldırılacağına inandığına ilişkin açıklaması 26:28
- 25.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, vergiyle ilgili çok önemli bir yasa teklifinin görüşüldüğüne, iktidar partisinin yasa teklifinin geneli üzerinde bile söz alma tenezzülünde bulunmadığına ve bunun gerekçesine, toplumda ve Mecliste dün yaşanan tahammülsüzlüklere, eğer burada siyaset üretilmezse ülkenin sorunlarına çözüm bulunamayacağına, ülkedeki ekonomik krizin kaynağının siyasi kriz olduğuna ve siyasi krizi çözmek için herhangi bir adım atılmadığına ilişkin açıklaması 28:29

- 26.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Cumhurbaşkanı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının belediyelerin vergi ve Sosyal Güvenlik Kurumu prim borçlarıyla ilgili açıklamalarına, siyasetçilerin temiz bir dil kullanması gerektiğine, AKP Genel Başkan Vekili Mustafa Elitaş'ın hayvanseverlere yönelik ifadesine ve sokak hayvanlarıyla ilgili yasa teklifine Türkiye'nin büyük çoğunluğunun "Hayır." dediğine ve bu yasa teklifinin geri çekilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 30:31
- 27.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, soykırımcı İsrail'in Başbakanı Netanyahu'nun ABD Kongresinde yaptığı konuşma sonrasında ayakta alkışlanmasına, İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Profesör Doktor Halil İnalçık'ın ebediyete intikalinin 8'inci yıl dönümüne, üniversite tercihi yapacak olan gençlere, bu milletin kürsüsüne yakışan bir sorumlulukla konuşulması gerektiğine ve CHP'de kazandığı belediyelerle, yapacakları işlerle ilgili bir şikâyet hâlinin olduğuna ilişkin açıklaması 31:34
- 28.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 34:35
- 29.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 35:36
- 30.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ile Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 37
- 31.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 38:39
- 32.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 39
- 33.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Saadet Partisi Grubu olarak verdikleri grup önerisinin önemine ve kabul edilmemesine ilişkin açıklaması 50
- 34.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Konya Milletvekili Orhan Erdem'in DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 64:65
- 35.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 65
- 36.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Gazeteci Ömer Akın hakkında soruşturma başlatıldığına ilişkin açıklaması 68

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

41

A) TEZKERELER

41

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye-Avrupa Birliği Karma Parlamento Komisyonunda Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'tan boşalan üyeliğe Cumhuriyet Halk Partisi Grubu Başkanlığınca bildirilen Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun üyeliğinin Başkanlık Divanında yapılan incelemede uygun bulunduğuna ilişkin tezkeresi (3/911)

41

VII.- ÖNERİLER

42, 51, 57, 65, 68, 72

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ42:49, 51:57, 57:64,
65:67, 68:71, 72

1.- Saadet Partisi Grubunun, Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, Türkiye ve Amerika arasındaki ilişkilerin görüşülmesi amacıyla 25/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Temmuz 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

42:49, 51

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu tarafından, 6 Şubat 2023 depremlerinden etkilenen 11 ilde başta konut yapımı ve teslimi olmak üzere yapılan tüm çalışmaların akıbetlerinin belirlenmesi ve çalışmaların hızlandırılması amacıyla 4/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Temmuz 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

51:57

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, kamudaki liyakatsiz atamaların yarattığı sorunların araştırılması amacıyla 25/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Temmuz 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

57:64, 65:66

4.- CHP Grubunun, Antalya Milletvekili Aykut Kaya ve arkadaşları tarafından, "konaklama vergisi" adı altında toplanan vergilerin toplandıkları şehirlerin altyapı yatırımları ve diğer kalkınma projeleri için kullanılmasının sağlayacağı avantajların belirlenmesi amacıyla 25/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Temmuz 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

66:67, 68:71, 72

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

72, 104

A) KANUN TEKLİFLERİ

72:103, 104:154

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 132 Milletvekilinin Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2290) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 159)

72:103, 104:154

2.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan ve 133 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2258) ile Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 157)

154

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

155

1.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, 20 Haziran 2024 tarihinde Diyarbakır'ın Çınar ilçesi ile Mardin'in Mazıdağı ilçesi arasındaki arazide meydana gelen yangına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/13529)

155:158

2.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir'in Aliaga ilçesinde orman sınırları dışına çıkarılan bir alana ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/13652)

159:160

3.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa ilinde yaz aylarında gerçekleşen boğulma vakalarına karşı alınan önlemlere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/13653)

161:162

4.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, ülke genelinde Cumhurbaşkanı kararı ile orman sınırları dışına çıkarılan alanlara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/13654)

163:164

5.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerde zarar gören kamu binalarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/13834)

165:166

6.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Hopa ve Kemalpaşa ilçelerinde taksicilerin ve tır şoförlerinin kullanımı için durak ve tır parkı yapılması talebine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/13835)

167:169

7.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu Akkuş Argın Yaylası Turizm Merkezi'nin iptal edilmesi hakkındaki Cumhurbaşkanı Kararı'na ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/13836)

170:171

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.05'te açılarak on oturum yaptı.

Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik, Ağrı'da yaşanan sorunlara,

Gaziantep Milletvekili Melih Meriç, Gaziantep'in sorunlarına,

Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı, Şanlıurfa'da geleneksel el sanatlarından ehram dokumacılığının yaygınlaştırılmasına ve kadınların iş gücüne katılmalarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Kütahya Milletvekili Mehmet Demir, 24 Temmuz 2020 tarihinde Ayasofya Camisi'nin ilk cuma namazının kılınmasıyla açılmasına,

Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz,

Düzce Milletvekili Ercan Öztürk,

Sivas Milletvekili Rukiye Toy,

Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen;

24 Temmuz Gazeteciler ve Basın Bayramı'na,

Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan, mevsimlik işçi olarak gittikleri Bursa'da traktörle geçirdikleri kazada hayatlarını kaybeden Elif ve Esmenur Argun'a,

Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız, köylülerin hiçbir dönem bu kadar unutulmadığına,

Adana Milletvekili Sadullah Kısacık, sulama ücretlerine yapılan zamma,

Antalya Milletvekili Aykut Kaya, Gazipaşa'nın ilçe merkezinde, köylerinde ve yaylalarında elektrik sorunu yaşandığına,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, Çukurova bölgesinde kuraklığın ve susuzluğun tarıma ve çiftçiye darbe vurduğuna,

Amasya Milletvekili Reşat Karagöz, Amasya'nın Taşova ilçesine bağlı Uluköy'deki su hattı başta olmak üzere tüm asbestli su hatlarının ivedilikle değiştirilmesi gerektiğine,

İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk, savaş sürgünüyle ülkeye gelen 15 yaşındaki İzedin El Esani'ye,

Kocaeli Milletvekili Sami Çakır, Rasim Özdenören'in ölüm yıl dönümüne,

Mersin Milletvekili Ali Bozan, Mersin sahilinde Kürtçe şarkı eşliğinde halay çeken gençlerin gözaltına alınmasına,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, hava sıcaklıklarıyla birlikte Adana'da ciddi elektrik sıkıntıları yaşandığına,

Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin, Yüksekova'lı Reber Soydan'ın 12 Mayıs'ta cezaevinde şüpheli bir şekilde yaşamını yitirdiğine,

Osmaniye Milletvekili Asu Kaya, Düziçi'li yurttaşların elektriğe ulaşamadığına,

Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar, köpek katliam yasa tasarısının tüm itirazlarına rağmen Tarım Komisyonundan geçtiğine ve mevsimlik tarım işçilerini taşıyan traktörün devrilmesi sonucu hayatını kaybeden Esmenur ve Elif kardeşlere,

Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara, Hatay'da dönümlerce zeytinliğin inşaat gerekçesiyle birçok yerde söküldüğüne,

Uşak Milletvekili Ali Karaoba, bu yıl yapılan Kamu Personeli Seçme Sınavı'na,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya, 1 Temmuz 2024 tarihinde tatile girmesi gereken Meclisin 23'üncü gününe ve iktidar partisine gündemle ilgili yaptıkları teklife, kredi derecelendirme kuruluşlarının Türkiye'nin notunu yükseltmesine, Cumhurbaşkanının bugün Adalet ve Kalkınma Partisinin grup toplantısında yaptığı açıklamalara, emeklilerin çok büyük zorluklarla mücadele ettiği bir dönemden geçtiğine, Küresel Emeklilik Endeksi'ne göre Türkiye'nin durumuna ve en düşük emekli aylığının 12.500 TL yapılmasına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu, 24 Temmuz Gazeteciler ve Basın Bayramı'na, Sadık Ahmet'in ölüm yıl dönümüne, Lozan'ın 101'inci yılına, Türkiye'nin iş kazalarındaki karnesine ve inşaatta stajyer olarak çalışırken hayatını kaybeden 15 yaşındaki Eren Alperen Kocayavuz'a, staj ve çiraklık mağdurlarına, emeklilere iktidarı şikâyet ettiğine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, 24 Temmuz Gazeteciler ve Basın Bayramı'na, Lozan Barış Antlaşması'nın 101'inci yıl dönümüne, Doktor Sadık Ahmet'in vefatının 29'uncu seneidevriyesine, Milliyetçi Hareket Partisi Erzurum Milletvekili Kamil Aydın'ın Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesinin Terörizmle Mücadele Komitesi Başkanlığına getirilmesine,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, 24 Temmuz 1908'in tarihteki önemine ve 24 Temmuz Basın Özgürlüğü İçin Mücadele Günü'ne, birkaç gün önce Denizli Cezaevinde bir zehirlenme vakası yaşandığına, yüzde 98 engelli hasta tutsak Serdal Yıldırım'a, Karabük T Tipi Hapishanesinde koşullu salıverme işlemi gerçekleşmeyen 17 mahkûma, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın AKP grup toplantısındaki açıklamalarına, AKP Grubunun neden temmuzda Meclisi çalıştırdığına, hazineyi zarara uğratmış olan kayyumlarla ilgili olarak İçişleri Bakanlığının müfettişlerini göreve davet ettiğine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Lozan Antlaşması'nın yıl dönümüne, basında sansürün kaldırılışının 116'ncı yıl dönümüne, basın özgürlüğünün yıl dönümünde konuşulması için verdikleri ve bir partinin genel başkanının açıklamalarını yazdıkları araştırma önergelerinin iade edildiğine, 106'ncı Birleşimde Denizli Milletvekili Nilgün Ök'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, AK PARTİ İğdir Milletvekili Cantürk Alagöz'e, Cumhurbaşkanı'nın belediyelerin kamuya olan borçlarının bir seferde tahsil edileceğine ilişkin açıklamasına,

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta, Ayasofya-ı Kebir Cami-i Şerifi'nin ibadete açılışının 4'üncü yıl dönümüne, 24 Temmuz Gazeteciler ve Basın Bayramı'na, Doktor Sadık Ahmet'in vefatının 29'uncu yıl dönümüne, Muş Milletvekili Sezai Temelli ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklaması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına,

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Genel Başkanına ve Adalet ve Kalkınma Partisine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına,

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine ve şahsına,

Sataşması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden, Kayseri'den gelen misafirlere "Hoş geldiniz." denildi.

Saadet Partisi Grubunun, 11/7/2024 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, mesleki eğitimin önündeki engellerin kaldırılması ve mesleki eğitim kurumlarına daha fazla yatırım yapılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 24/7/2024 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu tarafından, vergi dilimlerinin belirlenmesi hususunda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

DEM PARTİ Grubunun, 24/7/2024 tarihinde İzmir Milletvekili İbrahim Akın ve arkadaşları tarafından, çay üreticilerinin sorunlarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 24/7/2024 tarihinde Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, basın özgürlüğünün önündeki yasal ve fiili engellerin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 24 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Muş Milletvekili Sezai Temelli,

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya,

İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır;

Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında ve sonrasında yaşananlara,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, İstanbul Milletvekili Kadri Enis Berberoğlu'nun CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ, bugün Türkiye Büyük Millet Meclisinde yaşanan hadiselerin hem değerli vekilleri hem de aziz Türk milletini derinden üzdüğüne ve bundan sonra Meclisin saygınlığına yaraşır bir dilin hep beraber kullanılmasını dilediğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 132 Milletvekilinin Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2290) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 159) görüşmelerine devam edilerek 8'inci maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin, Gazze’de 40 bin insanın katili İsrail Başbakanı Netanyahu’nun bugün Amerika Birleşik Devletleri Kongresinde konuşmasını ve ayakta alkışlanmasını Gelecek-Saadet Grubu olarak kınadıklarına,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, İç Tüzük’ün kendilerine verdiği bir hakka dayanarak yoklama istediklerine ve yapılan yoklamalarda olmayan insanlar için pusula verilmesinin doğru bir şey olmadığına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Ağrı Milletvekili Sırrı Sakık’e, 159 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşması sırasında sarf ettiği sözlerin İç Tüzük’ün 157’nci maddesinde belirtilen “Sükûneti ve çalışma düzenini bozmak” kapsamına girmesi nedeniyle uyarma cezası verildi.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ;

Meclisin mehabetine, saygınlığına gölge düşürecek bir üsluptan uzak durulması, yaralayıcı kaba bir dil kullanılmaması konusuna herkes riayet ederse Meclisin daha verimli bir şekilde çalışma ortamı bulacağına,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundu.

Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu’na, 159 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşması sırasında sarf ettiği sözlerin İç Tüzük’ün 157’nci maddesinde belirtilen “Sükûneti ve çalışma düzenini bozmak” kapsamına girmesi nedeniyle uyarma cezası verildi.

Alınan karar gereğince, 25 Temmuz 2024 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere 03.06’da birleşime son verildi.

Bekir BOZDAĞ

Başkan Vekili

Yasin ÖZTÜRK

Denizli

Kâtip Üye

Rümeysa KADAK

İstanbul

Kâtip Üye

Havva Sibel SÖYLEMEZ

Mersin

Kâtip Üye

Sibel SUIÇMEZ

Trabzon

Kâtip Üye

Kurtcan ÇELEBİ

Ankara

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 172

25.07.2024 Perşembe

Milletvekili Teklifleri

1.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın; Gider Vergileri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2303) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm; İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:24.07.2024)

2.- Edirne Milletvekili Ahmet Baran Yazgan'ın; Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2304) (Plan ve Bütçe ile Anayasa Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:25.07.2024)

25 Temmuz 2024 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 108’inci Birleşimini açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Elektronik sistemle yoklama yapacağım.

Yoklama için beş dakika süre vereceğim.

Pusula gönderen değerli milletvekilleri ayrılmasın, kendilerini arayacağım.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, pusula gönderen sayın milletvekillerinin isimlerini okuyacağım:

Hasan Arslan? Yok.

Büşra Parker? Burada.

İsmail Erdem? Burada.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Doktor Sadık Ahmet’in vefat yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu’na aittir.

Sayın Hamşioğlu, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu’nun, Doktor Sadık Ahmet’in vefat yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; düne denk gelemedi, bir gün gecikmeli de olsa ölümünün 29’uncu yılında, gözünü savaş artığı bir kaosa açan, ilk nefesini çetecilerin saldırısı altındaki Türk köylerinde alan, bu saldırılarda yakınları katledilen...

(Uğultular)

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) – Başkanım, gerçekten çok uğultu var okuduğumu duyamıyorum, konuşmayı geçtim, okuyamıyorum.

BAŞKAN – Süreyi durduralım, sürenizi yeniden başlatacağım.

Değerli milletvekilleri, Genel Kurulda büyük bir uğultu var, sayın hatibin konuşmaları anlaşılamıyor. Her vekilimizden özellikle rica ediyorum, hatibi saygıyla dinleyelim, konuşmalarımızı birbirimizin duyacağı kısık sesle yapalım.

Sayın Hatip, buyurun.

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) – ...Yunanistan’da yarım asır sonra bir Türk okulundan mezun olabilen bir avuç Türk çocuğundan biri olan ama çocuk gözleri o okulun Türkçe tabelasının indirilişine de tanık olan, daha o yıllarda Türk ve Müslüman olmaya dair bir mesele sahibi olan, bunun üzerine düşünen, okuyan, araştıran, yazan ama hepsinden önemlisi bu kimliklerin neye tekabül ettiğini yaşayarak öğrenen, albaylar cuntasının baskı ortamında üniversiteyi tamamlayabilen 16 Türk gencinden biri olan, biz Rumeli göçmenlerini yüz yıl sonra Anadolu’nun ortasında bile tutan o fırtınaya, Atatürk’ün doğup büyüdüğü Selanik’te ecdat yadigârı abide eserlerin gölgesinde ama o gölgeye sığınması yasaklı olarak daha gençlik çağında tutulan, yirmi dört aylık askerliği tam otuz dört buçuk ay ve 50 bine yakın Müslüman’dan geriye bir tekinin bırakılmadığı Türk soykırımı adası Mora’da yani aslında işkence olarak yaptırılan, Türklerin sorunlarının Parlamentoda çözülmesi için imza kampanyaları yapan, Yunanistan’daki Türklerin ilk ve tek siyasi partisini kuran, Türk’e “Türk” dediği için yargılanan, hapse atılan, yine yargılanan, yine hapse atılan ama “Eğer Türk olmak suçsa Türk’üm ve öyle kalacağım.” demekten bir gün bile geri durmayan ve ilahî mi, fani işi midir hâlâ şaibeli bir tuhaf tevafukla tam da 24 Temmuzda, Mondros ve Sevr hükümlerini geçersiz kıldığından Rumların “Megali İdea”sına en sert darbe olan Lozan Anlaşması’nın yıl dönümünde kaza görünümlü bir trajik olayda ölen Doktor Sadık Ahmet’i rahmet, minnet, hasret ve saygıyla anıyorum.

Azerbaycan’ın petrolünü, Kazakistan’ın altınını başkalarının işleteceği söylendiğinde kalbi Gümülçine’nin hakkı gasbedilirkenki kadar sızlayan, zira, o kalpte koca bir Türk dünyası bulunan, nerede kendini Türk hisseden biri varsa orayı Türk dünyası saydığından, bizatihi kendisi Türk dünyasının aslında kalbi olan bu abide şahsiyeti anarken aslında biraz daha anlatmak istiyorum ama birkaç dakikada mümkünatı olmadığını biliyorum. Bu sebeple, diyebileceğim tek şey şu: Vazgeçmedik, mücadelen ne öksüz ne de yetim. Güneş batıdan doğsa, yer yarılıp ikiye ayrılrsa, gök ile yer buluşsa senin gibi biz de “Batı Trakya Türklüğü vardır.” demekten vazgeçmeyeceğiz. Batı Trakya Türklüğü vardır, camisiyle vardır, ezaniyle vardır, okuluyla vardır; bir sanrı, bir fitne, bir bölücü maşa olarak değil, vatanlaştırmışlığı bir yana, hak ve hukukları Lozan Anlaşması’yla garanti altına alınmış olarak vardır. Batı Trakya Türklüğünün müftüsünü seçmesi yasal ve meşru hakkıdır, vakıf mallarının idaresi yasal ve meşru hakkıdır, kendi okullarının idaresi yasal ve meşru hakkıdır. Yunanistan’ın bunlar hilafına giriştiği her uygulama -ki girişmektedir- hak ihlalidir, hukuk ihlalidir, uluslararası anlaşmaların ihlalidir. İlgili bütün kurum ve kuruluşlar daldıkları yahut daldırıldıkları gaflet uykusundan uyanmalı ve ekümeniklik hevesine açılan palazlanma alanını derhâl kapatmaktan başlayarak Lozan’ın ihlal edilen bütün başlıklarında hukuki haklarını kullanmalı, seyir terasından inip oyuna, oyun içindeki bütün oyunları bozacak kararlı bir giriş yapmalıdır artık.

Ve son söz yine, gençlere merhum Sadık Ahmet’in cümleleriyle: “Ey Batı Trakya Türk genci, daha dünyaya gözünü açtığın dakikada kundaklar içinde sarılıyken haksızlıklar ve ayrımlar teneffüs ettin. Doya doya, bağıra bağıra ‘Ben Türk çocuğuyum.’ diyemedin. Ama ant olsun diyeceksin, gerekirse bir iğneyle bin kuyu kazacağız ama diyeceksin. Senden Selanik içinde, İskeçe, Gümülçine, Deliorman, Silistre içinde okunan selalar değil zafer türküleri miras kalacak sonraki nesillere.”

Genel Kurulu saygıyla selamlıyor, Doktor Sadık Ahmet’i bir kere daha rahmetle anıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Hamşioğlu.

Gündem dışı ikinci söz, Kocaeli’de yaşanan elektrik kesintileri hakkında söz isteyen Kocaeli Milletvekili Harun Özgür Yıldızlı’ya aittir.

Sayın Yıldızlı, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Kocaeli Milletvekili Harun Özgür Yıldızlı'nın, Kocaeli'de yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin gündem dışı konuşması

HARUN ÖZGÜR YILDIZLI (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bağımsızlığımızın belgesi olan Lozan Anlaşması'nın 101'inci yıl dönümünde Ulu Önder'imiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve Millî Şef'imiz İsmet İnönü başta olmak üzere bağımsızlık uğrunda can veren tüm kahramanlarımızı saygıyla anıyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Kocaeli'de son dönemlerde sıklıkla yaşanan elektrik problemlerinden, elektrik kesintilerinden bahsetmek istiyorum.

Kıymetli milletvekillerimiz, Kocaeli 16 adet OSB'si bulunan, 4 adet teknoparkıyla, 34 adet limanıyla sanayinin başkenti olan bir ilimizdir. 2 tane üniversitesiyle, TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkeziyle, Türkiye Sanayi Sevk ve İdari Enstitüsüyle bir bilim kentidir. İmalat sanayisine katkısı yüzde 13'tür. Vergi tahakkuk ve tahsilatı oranında yüzde 95'le Türkiye'nin 1'inci ilidir. Tüm bu özelliklerine rağmen gereken hizmeti alamamaktadır. Kocaeli'nin 12 ilçesinde aylardır günde en az sekiz dokuz saati aşan kesintiler yaşanıyor. Burada göstereceğim gibi, her gün 12 ilçede -Dilovası'nda, Başiskele'de, Gölçük'te- elektrik kesintisi var, bugün Gölçük'te elektrik kesintisi var ve vatandaşlarımız ciddi anlamda sıkıntıda. Muhtarlarımız her gün bize mail atıyor, bizi telefonla arıyor. KOAH hastaları, diyaliz hastaları evlerinde bakımlarından mahrum kalıyor.

Kıymetli arkadaşlar, Kocaeli kenti sanayinin başkenti ama maalesef elektrik kesintilerinden dolayı büyük bir sıkıntı çekiyor. Dilovası ilçemizin Diliskelesi Mahallesi'nde kullanılan hat Darıca ilçemizle aynı hat olduğu için sürekli kesinti yaşanıyor, 13 bin vatandaşımız ciddi sıkıntı çekiyor. İzmit'in 102 tane mahallesi var, 50 tanesi kırsal yani köy, mahalle olarak gözüküyor. Birçok mahallede -isimlerini vermek istiyorum, iktidar vekillerimiz dolaşabilir tek tek bu mahalleleri; Durhasan, Solaklar, Eseler, Muhtarımız Ünal Turan- halkın bütün beyaz eşyaları yanıyor ve bu konuda ciddi sıkıntı içerisindeler. Kartepe Köseköy-Acısü mevkisindeki Acısü Market, Gülmar, İlkay Pastanesi, Miraç Peynircilik... Bunların isimlerini özellikle veriyorum ki iktidara mensup Kocaeli milletvekili arkadaşlarımız gider ziyaret ederler orayı, sıkıntıların ne boyutta olduğunu öğrenirler. Karamürsel Ereğli'de balıkçılar, fırıncılar, marketler sıkıntıda. Başiskele'de her gün elektrik kesintisi oluyor. Evden çalışan -çalışma saatine dâhil olan- vatandaşlarımız iş yerleriyle sorun yaşıyor. Ani kesintiler elektrikli ev aletlerinin bozulmasına yol açıyor. Uzun süreli kesintiler yüzünden buzdolapları yanıyor.

Kıymetli arkadaşlar, zaten vatandaş et alamıyor, aldığı eti de buzdolabında saklayacak, elektrik kesintisinden dolayı bu etler de maalesef çöpe gidiyor. Makineye bağlı olan astım ve KOAH hastaları da sıkıntıda. Bakın, bir vatandaşımızın bana gönderdiği mesajı okuyorum size: "Plansız elektrik kesintilerinden bıktım, uyku apnesi hastasıyım, makineyi çalıştıramıyorum. Uykuda ölürsem sorumlusu enerji dağıtım şirketleridir." Bütün vatandaşlarımızın ve enerji sendikalarının ortak talebi: Enerji dağıtım hizmetinin özel sektörden alınıp mutlaka ve mutlaka kamulaştırılmasıdır. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) İktidarın vekillerinden bir istirahatım olacak Kocaeli'nin problemlerine karşı biraz daha duyarlı olmalarını rica ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Yıldızlı, lütfen tamamlayın.

HARUN ÖZGÜR YILDIZLI (Devamla) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Nasıl, Maliye Bakanına gidip üniversitenin problemiyle ilgilendiyseniz, Ulaştırma Bakanına gidip Cengiz Topel’le ilgilendiyseniz, buradan da kalkıp Enerji Bakanına gidip Kocaeli’nin elektrik kesintileriyle ilgili çözüm üretirseniz çok kıymetli olacak. Akabinde de Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanına gidin, Kocaeli’nin deprem bölgesi olduğunu biliyorsunuz, siz gidin, peşinize ben de takılacağım, Kocaeli’nin problemlerini hep birlikte çözelim diyorum.

Genel Kurulu saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Yıldızlı.

Gündem dışı üçüncü söz, Kayseri’yle ilgili konular hakkında söz isteyen Kayseri Milletvekili Sayın Bayar Özsoy’a aittir.

Sayın Özsoy, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Kayseri Milletvekili Sayın Bayar Özsoy’un, Kayseri’yle ilgili konulara ilişkin gündem dışı konuşması

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimiz; Devlet Su İşleri tarafından Kayseri’imize yapılan yatırımlarla ilgili söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2023-2024 yılları arasında Kayseri iline toplam 38 milyar 162 milyon TL yatırım yapılarak 158 adet tesis hizmete açılmıştır. Yirmi iki yılda yapılan çalışmalardan kısaca bahsederek; 2003 yılından bugüne kadar 11 baraj, 4 adet gölet, 4 adet yer altı depolaması, 1 adet hayvan içme suyu tamamlanmış olup toplamda 456 milyon metreküp biriktirme hacmine ulaşılmıştır. 52 sulama tesisi tamamlanmış olup toplamda 568.725 dekar arazi sulamaya açılmıştır. Böylece çiftçilere yıllık 2 milyar 835 milyon TL zirai gelir artışı sağlanmıştır. Arazi toplulaştırma ve tarla içi geliştirme hizmetleri kapsamında 13 adet iş tamamlanarak 1 milyon 804 bin dekar alanda arazi toplulaştırma tescili yapılmıştır. Kayseri ilinde 134 yerleşim birimi arazi toplulaştırmasından faydalanmıştır. Yine, 2003 yılından bugüne kadar tamamlanan 64 dere ıslahıyla şehir merkezi, 66 adet yerleşim yeri ve 10.270 dekar arazi taşkınardan korunmuştur. Ayrıca 9 adet hidroelektrik santral tamamlanarak kurulu gücü 164 megavat, yıllık enerji üretimi ise 740 milyon kilovata ulaştırılarak kendi enerjimizi kendimiz üretmeye başlamışız. Devam eden 1 adet baraj ve 1 adet gölet inşaatı ile 2,57 milyon metreküp depolama hacmine sahip proje tamamlanarak 5.810 dekar arazi zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. 2 adet işin toplam maliyeti 325 milyon TL’dir. Bunlar Develi Köşeler ve Kayseri Pınarbaşı Şehit Arda Şen Göleti’dir. Devam eden 10 adet sulama projesi bulunmaktadır. Bu projeler tamamlandığında 497.610 dekar arazi ve 25 kilometre iletim hattı faydaya dönüşerek sulamaya açılacak olup çiftçilerimize yıllık 3 milyar 732 milyon TL gelir artışı sağlanmış olacaktır. Projelerin toplam maliyeti 11 milyar 491 milyon 148 bin TL’dir.

İnşaat safhasındaki sulama tesislerimiz 10 adettir. Bunlar Ağcaşar S2 Sulaması, Bünyan Elbaşı-Karadayı Sulaması, Bünyan Sarıoğlan Sulaması, Develi Köşeler Göleti Sulaması, Develi Ovası Sol Sahil Sulamaları İkmalî 2. Kısım, Develi Ovası Sol Sahil Sulamaları İkmalî 3. Kısım, Develi Ovası Sol Sahil Sulamaları Ana İletim Hattı, Kayseri Bünyan Sarıoğlan Sulaması, Kayseri Pınarbaşı Paşalı Göleti Sulaması, Pınarbaşı Panlı Barajı Sulaması.

Yatırım programındaki sulama tesislerimiz 10 adettir. Yatırım programında bulunan 10 adet iş tamamlandığında 216.635 dekar zirai arazi sulamaya açılacaktır. Bunlar Kayseri Sarımsaklı Barajı Sulaması Yenileme, Kayseri Zamantı Sulaması Yenileme, Kayseri Felahiye Darılı Göleti Sulaması, Kayseri-Pınarbaşı Altıkeseke Sulaması, Kayseri Sarız Regülatör Sulaması, Pınarbaşı Şehit Arda Şen Göleti Sulaması, Ağcaşar Barajı Sulaması Yenileme, Develi Ovası Sol Sahil Sulamaları İkmalî 1. Kısım, Bahçelık Barajı Mansap Irmak Yatağı Düzenlemesi, Bahçelık Sulaması Tacin Irmak Yatağı Düzenlemesi.

Arazi toplulaştırma ve tarla içi geliştirme hizmetlerinde devam eden 5 proje tamamlandığında 45 yerleşim yerinde 1 milyon 70 bin dekar zirai arazide toplulaştırma ve tarla içi geliştirme hizmeti tamamlanmış olacaktır. Bunların toplam maliyeti 1 milyar 238 milyon 815 bin TL'dir. İnşaat safhasında 5 adet arazi toplulaştırma işlemi vardır; Kayseri Ağcaşar, Kayseri Felahiye, Kayseri Pınarbaşı, Kayseri Pınarbaşı 3. Kısım, Kayseri Sarımsaklı. Yatırım programındaki arazi toplulaştırma 1 adettir; Kayseri Bahçelik 2. Kısım Sulaması. Devam eden 14 adet taşkın koruma tesisi tamamlandığında 888 dekar arazi ve 14 yerleşim birimi taşkınlardan korunacak olup toplam maliyeti 525 milyon 779 bin TL'dir. İnşaatı devam eden 14 adet dere ıslah projesi bulunmaktadır. Ayrıyeten, yatırım programındaki dere ıslahları 11 adettir, ihale hazırlıkları devam etmektedir.

Tüm bu yatırımların yapılmasında bizlerden desteklerini esirgemeyen başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a, Tarım ve Orman Bakanımız İbrahim Yumaklı'ya, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden...

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) – Sayın Başkanım, özür diliyorum, İç Tüzük 60'a göre girdim ama süreyi alamadım. Bugün Dışişleri Komisyonu, Türk Meclis tarihinde emsali az gözüktür bir şekilde gizlilik kararı alarak Komisyon üyesi olmayan milletvekillerini dışarıya çıkarmıştır. Bu durumun Genel Kurulda kayda geçilmesini ve bu durumu tasvip etmediğimizi ifade etmek istiyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Şimdi, sisteme giremeyen ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

İlk söz, Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı'ya ait.

Sayın Bayırcı, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı'nın, CHP Sözcüsü Deniz Yücel'in geçen cuma hutbesiyle ilgili sözlerine ilişkin açıklaması

İSMAİL ÇAĞLAR BAYIRCI (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

“Tüm halkımızla sarılacağız, birlik olacağız.” diyen CHP'nin Sözcüsü Deniz Yücel'in geçtiğimiz cuma hutbesinde Müslüman kadın ve erkeklerin davranışları ve kıyafeti hususunda Kur'an-ı Kerim'in Ahzab Suresi 59 ve Nur suresi 30-31'inci ayetleri ile Hazreti Muhammed'in (SAV) konuyla ilgili hadislerini açıkça ortaya koyduğu temel çerçevenin ifade edilmesiyle alakalı “saçmalık” ve “hadsizlik” gibi ifadeleri tüm Müslümanları rahatsız etmiştir. “Laiklik” ve “çağdaşlık” adı altında Diyanetin hutbesine saldırarak İslam'ın emirlerine “saçmalık” demek, İslam düşmanlığıdır, milletimizin edep ve ahlak başta olmak üzere tüm değerleriyle savaşımdır. Tüm bu ifadeler Yüce Allah'ın kelimasıdır. Şu unutulmamalıdır ki eğer bu milletin dinine, diyanetine, hutbesine, tesettürüne, örtüsüne el uzatırsanız karşınızda göğsü iman dolu vatan evlatlarını bulursunuz; dün de böyleydi, bugün de böyle, ilelebet de böyle olacak. CHP sözcüsü Deniz Yücel'i tüm Müslümanlardan özür dilemeye davet ediyoruz.

BAŞKAN – Amasya Milletvekili Reşat Karagöz...

2.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Amasya'nın turizmde istenilen noktaya gelemediğine ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Amasya'mız tarih boyunca 13 medeniyete ev sahipliği yapan Hitit, Frig, Lidya, Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı döneminden izler taşımaktadır. Kültür, doğa, kaplıca ve inanç turizm potansiyellerine sahip olan şehrimiz maalesef turizmde istenilen noktaya gelememiştir. Başta ulusal ve uluslararası alanda Amasya'nın tarihi ve doğal güzelliklerini tanıttacak kampanyalar ve etkinlikler yetersiz kalmaktadır. Konaklama tesislerinin sınırlı ve çeşitlilik açısından yetersizliği, özellikle gece on iki itibarıyla eğlence yerlerinin kapatılmaya zorlanması turist çekme potansiyelini düşürmektedir. Ulaşımda ciddi eksiklikleri olan şehrimizde havaalanı ve demir yolu bağlantılarının yeterince gelişmemiş olması turistlerin şehre ulaşımını zorlaştırmaktadır. Tarihi ve kültürel mekânların bakımı ve korunması konusunda eksiklikler hem yerel halk hem de turistler için cazibe merkezlerinin değerini azaltmaktadır. Amasya'nın tanıtımına katkı sağlayacak etkinlik ve festivallerin sayısı ve çeşitliliği artırılmalı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Uşak Milletvekili Ali Karaoba...

3.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak'ta gerçekleşen orman yangınlarına ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Uşak'ın ciğerleri yanıyor. 18 Haziran 2024'te şehir merkezine bağlı Akbulak ve Köprübaşı köyleri ve çevre mahallelerimizde, 19 Temmuz 2024'te Uşak'ın Banaz ilçesi Kızılcaören ve Kuşdemir köyleri arası ile merkeze bağlı Kayağıl köyü yakınlarında gerçekleşen orman yangınları Uşak'ta birçok orman alanı ve tarımsal araziyle birlikte yerleşim yerlerini de etkisi altına alarak büyük hasarlara yol açmıştır. Orman yangınlarıyla sonra söndürülerek mücadele edilemez. Orman yangınlarını önlemek, düzenli kontrolde bulunmak ve şehirdeki tüm kurumların koordineli çalışması, acil eylem planlarının hazırlanması yangınlarda kaybettiğimiz ormanları koruma adına en önemli yöntemdir. Türkiye'nin ciğerleri her yıl daha fazla yanarken uçaklar ve helikopterler nasıl yetersiz kalıyor, neden alınmıyor? Uşak'taki yangınların tekrar yaşanmaması için bir an önce Orman Genel Müdürlüğü'nün önlem almasını bekliyoruz. Yeterli sayıda uçak alınmasını bekliyoruz. Uşak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Ankara Milletvekili Semra Dinçer...

4.- Ankara Milletvekili Semra Dinçer'in, Ticaret Bakanlığının 1 Temmuz 2024 itibarıyla kuaför, güzellik merkezleri ve berberlerin pazar günü kapalı olması kararına ilişkin açıklaması

SEMRA DİNÇER (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ticaret Bakanlığı tarafından alınan karar gereğince kuaför, güzellik merkezleri ve berberlerin 1 Temmuz 2024 itibarıyla pazar günü kapalı olması kararlaştırılmıştır. Müşterilerin hafta sonu daha müsait olmalarından dolayı kuaförler en fazla işi hafta sonu yapmaktadırlar. Düğün organizasyonlarının birçoğunun cumartesi ve pazar günü olduğu göz önüne alındığında hem kuaförlerimiz maddi gelir kaybına uğramakta hem de hayatlarının en mutlu gününde olan gelinlerimiz aldıkları randevuların iptal edilmesinden dolayı mağduriyetler yaşamaktadırlar. Pazar günü dükkânı kapalı olan esnaf, çözümünü başka lokasyonlarda iş yapmakta bulmaktadır. Bu, haksız rekabet yaratmakta ve kayıt dışı ekonomiyi tetiklemektedir. Vergi kanununu gördüğümüz bugünlerde bu karar vergi kaybına yol açabilecektir. Gelirlerinin büyük bir kısmını hafta sonu kazanan kuaförlerimizin mağduriyetinin giderilmesi için kararın en azından bu yaz sezonu için askıya alınması gerekmektedir.

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko...

5.- Kocaeli Milletvekili Mühîp Kanko'nun, bugünün Türkiye'sinde, İbni Haldun'un devletlerin çöküşünü sıraladığı ana başlıkların hepsinin görüldüğüne ilişkin açıklaması

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

14'üncü yüzyılda yaşamış ünlü bir İslam tarihçisi, sosyolog ve filozof olan İbni Haldun, devletlerin çöküşünü şu ana başlıklar altında sıralıyor: “Lüks ve israf, adaletin kaybolması, adaletsizliğin artması, vergi artırılması ve ekonomik baskı, bürokratik çöküş ve yolsuzluk, üretimin zayıflaması, liyakatsizliğin yaygınlaşması, göçün hızlanması, ülkeyi yönetenlerdeki gurur ve kibir, gösteriş, riyakârlık ve dalkavukluğun artması.” Bugünün Türkiye'sine baktığımızda bunların hepsini mevcut AKP Hükûmetinde görmekteyiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu...

6.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, deprem bölgelerindeki TOKİ ihalelerine ve köy evleri ihalelerine ilişkin açıklaması

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Deprem bölgelerindeki TOKİ ihaleleri, köy evleri ihaleleri Ankara'da adrese teslim bir vaziyette belirli şahıslara verilmektedir. Deprem illeri müteahhitleri, mühendisleri devre dışı bırakılmıştır. Örneğin, köy evleri 5 milyona Ankara'da ihale edilirken aynı ihaleler alt taşeronlara 3 milyona, 2,5 milyona devredilmektedir. Aradaki fark kimler tarafından bölüşülmektedir? Teslim edilen TOKİ evleri teknik incelemelerden yoksun, kalitesiz yapılmaktadır. Bölgede binlerce ihale alan firmalar tedarik ve inşaat malzemelerini Maraş, Adıyaman, Hatay, Malatya yerine Ankara'dan, İstanbul'dan belirli firmalardan almaktadır. Bölge esnafını destekleyin, deprem bölgesindeki mücbir sebep süresini en az bir yıl daha uzatın.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız...

7.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Çorum'un köylerinin içme suyu problemine ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Sayın Başkan, AKP Türkiye Yüzyılı'ndan bahsediyor, ben de size 21'inci yüzyıl Türkiye'sinden, en hayati ihtiyaç olan içme suyundan örnekler vereceğim. Çorum merkez ve ilçelerine bağlı 759 köyümüz var. Bu köylerimizin hemen hemen hepsinin içme suyu depoları 1970'li yıllarda yapılmış, yenilenmemiş, eski, bakımsız ve sağlıklı. İçme suyu depolarında hijyenik kurallara uyulmuyor, klorlama cihazı birçoğunda yok, cihaz olan su depolarında da cihazlar çalışmıyor. 759 köyümüzün içme suyu depolarının hiçbirinde filtrasyon ve arıtma yok. Dolayısıyla köylerimiz mikrop lu sulara mahkûm edilmiş durumda. Hâl böyleyken, köylerimizde içme suyu depolarını denetleyen bir mekanizma da yok. İl Sağlık Müdürlüğü uzun aralıklarla aldığı numunelerin sonuçlarını da açıklamıyor.

Yine, 54 köyümüze içme suyu sağlayan Şendere Göleti'nde arıtma tesisi var ancak işletme masraflarından dolayı arıtma çalıştırılmıyor. 54 köyümüze arıtmasız ve sağlıklı su veriliyor. Birçok köyümüzde içme suyu problemi var. İşte size Türkiye Yüzyılı; yaparsa AKP yapar, halkımızın sağlığını bozarsa AKP bozar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Kocaeli Milletvekili Sami Çakır...

8.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, suhulet ve sükûnet çerçevesinde bir çalışma temenni ettiğine ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – “Çiçeklerle hoş geçin, balı incitme gönül.

Bir küçük meyve için dalı incitme gönül.

Başın olsa da yüksek, gözün enginde gerek,

Kibirle yürüyerek yolu incitme gönül.

Mevla verince azma, geri alınca kızma,

Tüten ocağı bozma, külü incitme gönül.

Dokunur gayretine, karışma hikmetine,

Sahibi hürmetine kulu incitme gönül.

Sevmekten geri kalma, yapan ol, yıkan olma,

Sevene diken olma, gülü incitme gönül.

Konuşmak bize mahsus olsa da bir güzel söz,

Ya hayır söyle ya sus, dili incitme gönül.”

Sayın Başkan, Bestami Yazgan'a teşekkürlerimle suhulet ve sükûnet çerçevesinde çalışma temennisıyla Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Kayseri Milletvekili Aşkın Genç...

9.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Basın İlan Kurumunun bazı şubelerini kapatmasına ve Toprak Mahsulleri Ofisinin Kayseri'nin ilçelerinde yulaf ve çavdar alımı yapmamasına ilişkin açıklaması

AŞKIN GENÇ (Kayseri) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Basın İlan Kurumu, Kayseri dâhil 13 ilde şubelerini kapattı. Bu karar, iktidarın tasarruf politikalarının bir yansıması olarak karşımıza çıkıyor. Bu karar, yerel basının ve basın mensuplarının yaşayacağı zorluklar göz ardı edilerek alınmıştır. “Tasarruf” adı altında alınan bu kararlar Kayseri gibi önemli bir şehrin gelişimini baltalamakta ve burada yaşayan vatandaşlarımızın kamu hizmetlerine erişimini zorlaştırmaktadır.

Bir diğer önemli konu da özellikle Kayseri'nin ilçelerinden çiftçilerimiz yoğun olarak arıyor, ofisin yulaf ve çavdar alımı yapmadığını ifade ediyorlar. Buğday ve arpayı alan Toprak Mahsulleri Ofisi neden yulaf ve çavdarı almaz? Ofis, çiftçinin kara gün dostu değil mi? Geçen yıl Ofisin 6 TL'ye aldığı yulafa tüccar 4,5 TL fiyat veriyor. Ofisi, bizler, tekrar, kuruluş amaçlarını ve görevini yapmaya davet ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan...

10.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Yusufeli ilçesi Havuzlu köyünün ilçe merkezi bağlantı yolunun ulaşımına kapalı olmasına ilişkin açıklaması

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

2024 Türkiye'sinde bir köy yolunun on sekiz gündür kapalı olması ne anlama gelmektedir? On sekiz gündür Yusufeli ilçesi Havuzlu köyü halkı kendi kaderine terk edilmiş bulunmaktadır; bu, kabul edilemez bir durumdur. 7 Temmuz 2024 tarihinde Artvin ili Yusufeli ilçesine bağlı Havuzlu köyünde meydana gelen heyelan neticesinde köyün ilçe merkeziyle bağlantısı kesilmiştir, köyde yaşayan halkımız büyük bir mağduriyet yaşamaktadır. 20 hanenin bulunduğu Havuzlu köyümüzde on sekiz gündür kapalı olan ilgili yol güzergâhının açılmadığı her an köy halkının mağduriyeti katlanmaktadır, köyde hasta ve yaşlıların olması nedeniyle acil tedavi görmesi gereken hastalarımızın hayatı tehlikesi de ortaya çıkmaktadır. Bölgede gerekli çalışmaların başlatılarak Artvin'in Yusufeli ilçesine bağlı Havuzlu köyünün on sekiz gündür ulaşımına kapalı olan ilçe merkezi bağlantı yolunun ivedilikle açılması gerekmekte. En azından kontrollü geçişin sağlanmasını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül...

11.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbul'un, Aydın'ın dolaşım sistemi hastalıkları kaynaklı ölümlerde Türkiye'de 1'inci sırada olduğuna ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Memleketim Aydın, dolaşım sistemi hastalıkları kaynaklı ölümlerde Türkiye'de 1'inci sırada. 2023'te Aydın'da gerçekleşen 8.937 ölümün 3.467'si dolaşım hastalıkları kaynaklı. İnme, hipertansiyon, kalp yetmezliği, damar iltihabı gibi hastalıklara neden olan dolaşım sistemi kaynaklı bozukluklara karşı vatandaşımızın temiz hava solumaya, spor yapmaya, sağlıklı beslenmeye ihtiyacı var. Ne yazık ki 2024 Türkiye'sinde Aydın ve ülke genelinde bunlar vatandaşlarımız için hayal oldu. Aydın'da hastanelerimizde yoğun bakım üniteleri ve uzman sayısı yetersiz, 18 hastanesi olan Aydın'da hastane ve yoğun bakım yatak sayısı yetersiz. Vatandaşlarımız hâlâ daha ciddi rahatsızlıklarda çevre illere nakil olmayı bekliyor. Nakil olmak bir çileye dönüşüyor, sağlık sistemi Aydın'da çökmüş durumda. AKP iktidarı döneminde Aydın ve ülkemizde sağlığa ulaşım hayal olmuştur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç...

12.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinde hastane bünyesinden dağıtılan yemek nedeniyle yaşanan zehirlenmelere ilişkin açıklaması

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

17 Temmuz 2024 tarihinde Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinde hastane bünyesinde dağıtılan yemekten birçok personel ve refakatçi zehirlendi. Hastane yönetimi tarafından zehirlenen personellerin çoğuna “Durumun iyi.” denerek göreve devam etmesi talep edildi. Adli vaka kapsamında değerlendirilmesi gereken bu vakalara rapor bile verilmediği, çok istiyorlarsa yıllık izin alarak dinlenmeye gitmelerinin dayatıldığı söyleniyor. Oysa tedavi için başka hastanelere başvuran hastalara yatış verildiği, bazılarının kanında tifo mikrobuna rastlandığı ve bu kadar gün geçmesine rağmen yüksek ateş ve ishal şikâyetleri evde devam eden birçok çalışan olduğunu öğrendik. Yemek firmasını korumak amaçlı yapıldığını tahmin ettiğimiz bu uygulama, iki yıldır hastane yemekleriyle ilgili duyduğumuz skandalların en fecisidir. İnsan canını hiçe sayan bu uygulamaları esefle kınıyor ve Sağlık Bakanlığının duruma bir an önce müdahale etmesini talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Osmaniye Milletvekili Asu Kaya...

13.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Adana Yüreğir Devlet Hastanesinin yoğun bakım ünitesine ilişkin açıklaması

ASU KAYA (Osmaniye) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Benim de mezun olduğum Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Balcalı Hastanesi 6 Şubat depremlerinde ağır hasar almıştı, dolayısıyla yoğun bakım hizmetleri Adana Yüreğir Devlet Hastanesinde verilmekte. Benim de daha önceden hastam olan bir hasta yakını -yoğun bakım ünitelerinin belli teknik standartları vardır- hastasının yoğun bakımında klima çalışmadığı için vantilatör getirdiklerini söylediler. Bir aydır çalışmıyormuş bu klimalar ve yetkililere sorulduğunda da bir aydır parça beklediği söyleniyormuş. Biliyorsunuz, yoğun bakımların belirli standartlarının, teknik standartlarının olması lazım. Garibanın hastası Adana'nın sarı sicağında terleyerek mi hayatını kaybedecek? Buradan iktidara ve Sağlık Bakanlığına sesleniyorum: Nitelikli sağlık hizmetine erişimde adaleti sağlayın.

BAŞKAN – Adana Milletvekili Sadullah Kısacık...

14.- Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'ın, ücretli öğretmenlik sorununa ilişkin açıklaması

SADULLAH KISACIK (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şu anda, çocuklarımızı yetiştiren ücretli öğretmenlerimiz en iyi şartlarda 16 bin TL maaş alıyor; bu, asgari ücretin de açık sınırının da altında bir rakam; bu, öğretmenlik mesleğine hakarettir. Geçen hafta Mecliste görüştüğümüz Öğretmenlik Meslek Kanunu birçok yanlışlıkları içeren bir kanundu, Meclisten döndü; bu kanunun tekrar ekim ayında görüşülmesi planlanıyor. Buradan yüce Meclisimize ve Millî Eğitim Bakanlığımıza çağrıda bulunuyorum: Gelin, ekim ayındaki kanunda millî eğitimde kangren hâline gelmiş ücretli öğretmenlik sorununu çözelim, artık bu soruna bir son verelim diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Van Milletvekili Zülküf Uçar...

15.- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, Van'da mazbata gasbı protestoları sürecinde yaşananlara ilişkin açıklaması

ZÜLKÜF UÇAR (Van) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Van'da mazbata gasbı protestoları sürecinde yapılan iradeyi sahiplenme eylemlerinde kamuoyuna yansıyan birçok işkence vakası yaşanmıştı. Halka plastik mermi, cop, gaz ve tazyikli suyla saldıran kolluk görevlileri orantısız şiddet kullanarak onlarca yurttaş hastanelik etmiş ve birçok yurttaş bu işkence vakalarını sağlık raporlarıyla kanıtlamıştı. Aynı süreçte yüzlerce yurttaş keyfî bir şekilde gözaltına alınmış ve birçoğu tedavi edilmeden tutuklanmıştı. Hâlen onlarca yurttaş tutuklu bulunmaktadır. Gösteriler boyunca yapılan işkenceye ve kötü muameleye karşı yapılan suç duyuruları ise takipsizlikle kapatılmış ve işkence failleri korunmuştur. Bu konuda vermiş olduğumuz önergeye bir aya yakın süredir cevap verilmiyor. İşkence insanlık suçudur. Bakanlığı ve Hâkimler ve Savcılar Kurulunu sorumluluklarına uygun davranmaya davet ediyoruz.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Burak Akburak...

16.- İstanbul Milletvekili Burak Akburak'ın, futbol ve diğer spor yayınlarının daha erişilebilir hâle gelmesi için gerekli düzenlemelerin yapılmasının şart olduğuna ilişkin açıklaması

BURAK AKBURAK (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ülkemizde futbol toplumun büyük bir kesimi tarafından ilgiyle takip edilmektedir. Yayın platformlarının futbol maç yayınları için belirlediği senelik ücretler her geçen yıl daha da artmıştır. Geçen yıl maç yayını yapan bir işletmeye bu yıl yüzde 560 zamlı fiyat verilmiştir. 150 bin TL ödeyerek hizmet satın alan işletme bu yıl 990 bin TL ödemek zorundadır. Maç yayını yapan restoran, kahvehane ve kafeler bu maliyetler altında ezilmektedir. İşletmeler bu ücretleri karşılayabilmek için ürün ve hizmet fiyatlarını arttırmaktadır. Zaten ekonomik sıkıntılarla boğuşan halkımızın az da olsa sosyalleştiği bu etkinlikler artık yapılamaz hâle gelmiştir. Bu noktada, yayıncı kuruluşlara ve Hükûmete büyük sorumluluklar düşmektedir. Gerekli adımlar atılarak futbol ve spor yayınlarının daha erişilebilir hâle gelmesi için gerekli düzenlemelerin yapılması şarttır.

BAŞKAN – Uşak Milletvekili İsmail Güneş...

17.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Uşak İl Sağlık Müdürlüğünde akrabalarının idareci olduğuna yönelik CHP Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın iddialarına ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz milletvekilleri halk tarafından takip edilen, sözlerine önem verilen kişileriz. Dolayısıyla söylediğimiz tüm sözler bizi bağlamakta ve toplum tarafından doğru kabul edilmektedir. Uşak CHP Milletvekili Sayın Ali Karaoba Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda ve Basın Odası'nda Uşak İl Sağlık Müdürlüğünde benim akrabalarının idareci olduğunu iddia etmiştir. Ben de birinci, ikinci, üçüncü dereceden hiçbir akrabamın Uşak İl Sağlık Müdürlüğünde idareci olmadığını -hatta daha ileri giderek- Uşak İl Sağlık Müdürlüğünde çalışmadığını ifade etmiştim ve iddiasını ispatlamayanın müfteri olduğunu iddia etmiştim. Sözlerimin arkasındayım. Buradan CHP Uşak Milletvekili Sayın Ali Karaoba'ya tekrar seslenmek istiyorum: İddialarınızı ispatlayın, eğer ispatlayamıyorsanız da çıkın toplumdan özür dileyin diyorum ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Edirne Milletvekili Mehmet Akalın...

18.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, Doktor Sadık Ahmet'in ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MEHMET AKALIN (Edirne) – Teşekkürler Sayın Başkan,

Doktor Sadık Ahmet, Türk milletinin Batı Trakya'daki varlığını ve haklarını savunmak için cesurca mücadele etmiş, zulme karşı dimdik duran bir önderdir. O, özgürlüğe olan inancını ve milletine duyduğu derin sevgiyi hiçbir zaman kaybetmemiştir. Türk kimliğinin korunması ve haklarının savunulması için verdiği mücadele yüce Türk milletine ilham kaynağı olmaya devam etmektedir. Onun mirası sadece Batı Trakya Türkleri için değil, tüm Türk dünyası için bir gurur vesilesidir.

Bu vesileyle Batı Trakya Türklerinin hakları için ömrünü adayan büyük dava adamı Doktor Sadık Ahmet'i ölümünün yıl dönümünde saygı ve rahmetle yâd ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan...

19.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, DEDAŞ'ın yarattığı mağduriyete ilişkin açıklaması

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – DEDAŞ yüzünden yaz gelince halkın çilesi başlıyor; 50 dereceyi bulan sıcaklarda Urfa, Mardin, Diyarbakır elektriksiz, susuz bırakılıyor. Halk "Mağduriyetlerimizi çözün." diye eylemler yaptı, davalar açtı fakat hâlen buna dair tek bir çözüm bile yok. Bakın, görüntüler Mardin Kızıltepe'den; kadınlar trafoları sökmeye gelen DEDAŞ'a karşı siper olmuş çünkü bu kadınlar, evlerinde çocuklarına, hastalarına bakıyor; buzdolaplarında yiyecekleri, tarlada ürünleri çürüyor. Dertlerini dinleyen, hâllerini soran olmadığı için çareyi direnmekte bulan bu kadınları saygıyla selamlıyorum. 2024 yılında halkın bu çaresizliğinden artık utanın, DEDAŞ zulmüne son verin.

BAŞKAN – Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici...

20.- Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici'nin, yabancı uyruklu şahıslar ile geçici koruma statüsündeki şahıslara ilişkin bilgilerin şeffaflığına ilişkin açıklaması

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ülkemizdeki yabancı uyruklu şahıslar ve geçici koruma statüsündeki şahısların sayısı, faaliyetleri, ticari denetimleri ve çalışma izinlerine ilişkin bilgilerin şeffaflığı kamuoyunun bilgilenmesi açısından büyük önem arz etmektedir. Hem Türkiye geneli için hem de önemli bir turizm ve tarım ili olan seçim bölgem Muğla'daki yabancı uyruklu şahısların ekonomik ve sosyal yapıya olan etkilerini tespit etmek amacıyla ilgili bakanlıklara soru önergelerini sundum.

Bahse konu konularda yetkililerden cevap bekliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz...

21.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği nedeniyle gazilerin mağdur edildiğine ilişkin açıklaması

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Vatan, millet, bayrak uğruna terörle mücadele sırasında yaralanan ve çeşitli uzuvlarını kaybeden gazilerimiz, Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği nedeniyle mağdur edilmekte ve zor günler yaşamaktadır. Kahraman gazilerimizin aldıkları tekerlekli sandalyenin yalnızca 35 TL'lik kısmı karşılanırken yine 250 bin TL'ye almış oldukları diz altı protezlerin 25 bin TL'lik kısmı ve 56 bin TL'lik işitme cihazlarının 6 bin TL'lik kısmı ancak Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanmaktadır. Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği kapsamında devlet tarafından tamamı ödenmeyen ortez ve protezler için gazilerimiz ceplerinden yüksek ücretler ödemek zorunda bırakılmaktadır.

Bu durumun en kısa sürede düzeltilmesi konusunda Hükûmete buradan çağrıda bulunuyorum, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz talebi Saadet Partisi Grup Başkan Vekili ve İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'ya ait.

Sayın Kaya, buyurun.

22.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Saadet ve Gelecek Grubu olarak kuruldukları ilk günden bu yana Türkiye Büyük Millet Meclisinde etkin ve temiz bir dille siyaset yapmaya gayret ettiklerine, Dışişleri Komisyonunun bugünkü toplantısına, işgalci İsrail Devleti'nin Başbakanı Netanyahu'nun Amerika Birleşik Devletleri Kongresinde ayakta alkışlanmasına, Uluslararası Adalet Divanında İsrail'in soykırımla suçlandığı davaya Türkiye Cumhuriyeti'nin müdahil olup olmadığına ve herkese saygı gösterdiklerine, herkesten de saygı beklediklerine ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; elbette 1 Temmuzda tatile girmesi gereken Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışmalarına yoğun bir şekilde devam ediyoruz. Nihayetinde Genel Kurul açık olduğu müddetçe, Genel Kurul gündemine yasa teklifleri veya diğer Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışmalarını ilgilendiren konular geldiği müddetçe, Saadet ve Gelecek Grubu olarak kurulduğumuz ilk günden bu yana Türkiye Büyük Millet Meclisinde etkin ve temiz bir dille siyaset yapmaya gayret ettik, bundan sonra da gayret etmeye devam edeceğiz. Bu etkin ve temiz dilli siyasetimize rağmen grubumuza dönük herhangi bir tavır veya yaklaşımın bizi asla buradaki etkin muhalefetimizden geri aldirmayacağını da buradan ifade etmek istiyorum. Ne kimseye karşı bir saygısızlık yaparız ne de kimsenin bize saygısızlık yapmasına müsaade ederiz dolayısıyla bu konuyu da bir kez daha buradan deklare etmiş olalım.

Sayın Başkanım, bir diğer husus, bugün Dışişleri Komisyonu Sayın Dışişleri Bakanının brifing verdiği bir bilgilendirme toplantısı yaptı. Evet, komisyonlarda kapalı oturum yapılması İç Tüzük'ün bir maddesi ama Türkiye Büyük Millet Meclisi tarihinde çok istisnai olarak kullanılan bir madde, gerekçesi izah edilerek kullanılan bir madde. Oradan basın mensupları çıkarılırken aralarında Deva Partili Sayın Mehmet Emin Ekmen ve Burak Dalgın'ın da olduğu birkaç milletvekili arkadaşımızın kapalı oturum yapılacağı gerekçesiyle Komisyon toplantısından çıkarılması kanaatimizce Türkiye Büyük Millet Meclisinde görev yapmaya çalışan ve Dışişleri Bakanının politikalarıyla ilgili hem bilgi almak hem de soru sorarak bu konularda bilgi sahibi olmak isteyen vekil arkadaşlarımıza karşı -asgari düzeyde söylemek gerekirse- bir nezaketsizliktir. En azından daha önce bu Komisyon toplantısının kapalı olacağı ifade edilmiş olsaydı ilgili vekil arkadaşlarımız da bu toplantıya hiç gitmemiş olacak ve toplantı salonundan çıkarılmak gibi bir uygulamayla karşı karşıya kalmamış olacaktı. Sayın Dışişleri Bakanının ve Komisyonun bu kararını da doğru bulmadığımızı buradan bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Bir diğer önemli gelişme, 24 Temmuz 2024 tarihinde işgalci İsrail Devleti'nin Başbakanı Netanyahu Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Kongreye davet edilmiş ve uzun uzun ayakta alkış almıştır. Oysaki Uluslararası Adalet Divanında Filistin Devleti'ne ait Gazze, Batı Şeria ve diğer topraklarının İsrail tarafından işgal edildiği tespit edilmiş, 20 Mayıs 2024 tarihinde de Uluslararası Ceza Mahkemesi Başsavcısı İsrail Başbakanı Netanyahu hakkında soykırım ve savaş suçları nedeniyle tutuklama kararı çıkarmıştır. Soykırımcı, katil bir kişinin Amerika Birleşik Devletleri Kongresinde ayakta alkışlanması bize sürpriz gelmemiştir ama buradan bunu kınadığımızı ve Filistin mücadelesini, Filistin halkını ve Filistin davasına emek veren bütün kardeşlerimizi Saadet ve Gelecek Grubu olarak buradan, Türkiye Büyük Millet Meclisinden ayakta alkışladığımızı bir kez daha ifade etmek istiyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisine yakışan Filistin davasının öncülerini burada konuşturmalıdır. Daha önce İsrail Devlet Başkanını burada konuşturan Türkiye Büyük Millet Meclisi, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarını yaralamıştır. Bunun bir telafisi için Filistin davasının önderlerinin Türkiye Büyük Millet Meclisine davet edilerek burada konuşturulması ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde kendilerine tam bir destek verilmesi aziz milletimizin beklentisi ve talebidir. Bizim de Saadet ve Gelecek Grubu olarak başta Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımızdan ve diğer siyasi parti gruplarından ve grubu olmayan bütün partilerden talebimiz, Filistin davasının liderlerinin, öncülerinin burada konuşturulması ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin kendilerine vermiş olduğu desteği buradan bir kez daha birlikte ifade etmenin tarihî bir sorumluluk olduğunu bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Bu vesileyle tam da Netanyahu'nun Amerika Kongresinde ayakta alkışlandığı günlerde Uluslararası Adalet Divanında, biliyorsunuz, Güney Afrika'nın İsrail'in soykırım yaptığına dair bir başvurusu olmuştu. Aslında, yakışan, Türkiye Cumhuriyeti'nin böyle bir dava açmasıydı, açmadı. Ama Sayın Cumhurbaşkanımız ve Adalet ve Kalkınma Partisinin yöneticileri bu davaya yani İsrail'in soykırımla suçlandığı bu davaya müdahil olacaklarına dair bir açıklama yaptılar. Basında hâlâ Türkiye Cumhuriyeti'nin bu davaya müdahil olmadığına dair haberler çıkıyor. Elbette bunun teyidi, başta Dışişleri Bakanlığı olmak üzere iktidarın boynuna bir borçtur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen tamamlayın.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Buradan iktidara ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna seslenmek istiyoruz: Elbette, bu haberler üzerinden bir yorum yapmak doğru olmaz. Dolayısıyla kamuoyunu ve Türkiye Büyük Millet Meclisini bilgilendirmek gibi bir sorumlulukları var. Uluslararası Adalet Divanında Güney Afrika'nın açtığı ve müdahil olacağınızı söylediğiniz davaya aylar geçmesine rağmen müdahil oldunuz mu, olmadınız mı; kamuoyunu bilgilendirin. Şayet olduysanız bunu kamuoyuyla paylaşın, olmadıysanız niçin hâlâ müdahil olmadığının gerekçelerini de kamuoyuyla paylaşın. Çünkü bu, sizin deklare edip Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına ve İslam dünyasına verdiğiniz bir taahhüttür. Bu taahhüdü takip etmek de bizim en tarihî sorumluluğumuzdur. Buradan Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun bu konuda bir açıklama yaparak haberlere yansıyan bu iddiaların ne şekilde olduğuna dair kamuoyunu bilgilendirmesini bir kez daha istirham ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen tamamlayın.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Evet, bugün yasama çalışmalarımıza, grup önerilerimize kaldığımız yerden devam ediyoruz. Bir kez daha ifade etmek gerekirse biz, Saadet ve Gelecek Grubu olarak temiz bir dille, etkin bir muhalefetle milletimizin sesi olmaya gayret edeceğiz. Hiç kimseye hakaret etmeden, hiç kimseye sataşmadan, hiç kimseden de çekinmeden buradaki bütün mücadelelerimizi yapacağız.

Herkeseye saygı gösterdiğimizizi, herkesten de saygı beklediğimizi bir kez daha buradan ifade ederek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaya.

Diğer söz talebi İYİ Parti Grup Başkanı Vekili ve İstanbul Milletvekili Buğra Kavuncu'ya ait.

Sayın Kavuncu, buyurun.

23.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Halil İnalcık'ın ölüm yıl dönümüne, 2024 Yaz Olimpiyat Oyunları'na katılan millî sporculara, çocukları katleden Netanyahu'nun Amerikan Kongresinde coşkuyla ayakta alkışlanmasına, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhân'ın belediyelerin SGK'ye olan prim borçlarının tahsiline ilişkin açıklamasına ve deprem bölgesindeki rezerv alanlarıyla ilgili şikâyetlere ilişkin açıklaması

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Halil Hocamızın ölüm yıl dönümü, rahmetli Halil İnalcık'ın. Gelecek nesillere güçlü ve donanımlı bir miras bırakabilmenin yolu, tarihi ve maziyi iyi bilmekten geçiyor. Bu yolda Türk tarihinin birçok dönemini aydınlatan tarihçilerimizin kutbu merhum Halil İnalcık Hocamızın ölüm yıl dönümü. Kendisini rahmetle, minnetle, saygıyla bir kez daha huzurlarınızda anıyorum.

Olimpiyatların açılışı yapılacak bugün. 2024 Yaz Olimpiyat Oyunları'nın açılışıyla birlikte oyunlar başlıyor. Birçok branşta millî sporcularımız ülkemizi temsil edecek, mücadele verecek. Kendilerine şimdiden başarılar diliyoruz. Millî sporcularımız, bugüne kadar yüzümüzü hiç kara çıkarmadı. Elllerinden geleni yapacaklar, inşallah zaferle ayrılacaklar ama çabaları bizim için önemlidir, temsiliyetleri bizim için önemlidir. Şimdiden hepsinin alınlarından öpüyor, hepsine başarılar diliyoruz.

Daha önce de gündeme geldi. Tabii, dün Amerikan Kongresinde hepimizi şok eden, içimizi acıtan görüntülerle karşılaştık. Bana göre, bize göre bir insanlık suçu işlendi çünkü soykırımcıların ve katillerin zaten soykırımcı ve katil olduklarını biliyoruz, bunlar yıllardır katliamlarına devam ediyor ve başta uluslararası kuruluşlar olmak üzere de maalesef herkes seyirci kalıyor. Ancak bu soykırıma bile bile, göre göre şahit olanlar dün Amerikan Kongresinde bir katili alkışladılar. On binlerce masumun kanına giren, çocukları katleden Netanyahu, dün Amerikan Kongresinde Kongre üyeleri tarafından coşkuyla ayakta alkışlandı. Kongre oturumundaki konuşmasına tam 79 kez alkış aldı, bunların 58'i ayakta gerçekleşti, girişinde ayaktaki alkış tam üç dakika kırk saniye sürdü, çıkışta da Kongre üyeleri tebrik için ayakta âdeta sıraya girmiş ve salondan ancak beş dakikada çıkabilmiştir. Çağımızın en büyük katliamını yapan Netanyahu'ya Amerikan Kongresinde gösterilen bu ilgi esef vericidir. Bugün dünyaya hak ve özgürlükler konusunda nutuklar dağıtan Amerika'nın bu tutumu elbette insanlık tarihine de kara bir leke olarak geçecektir.

Bizler dünyanın neresinde olursa olsun katliamların, soykırımların karşısında olmaya, mazlumların yanında olmaya devam edeceğiz. Filistinlilerin katilleri için artık zaten fazla söylenecek bir söz de kalmamıştır. Katillerle, soykırımcılarla ve onların ortaklarıyla aynı çizgiye gelmeyi geçtim, bunlarla mücadele etmek için her platformda da ne gerekiyorsa yapmak hepimizin borcudur.

Belediyelere borç yaptırımı, dün bu konuyla ilgili bir açıklama yapıldı. Şimdi, bakın, normal bir şirketten veya herhangi bir kurumdaki bahsetmiyoruz, belediyeler kamuya hizmet eden kurumlardır. İster iktidar partisinde olsun ister muhalefet partisinde olsun, hangi belediye bu yükten dolayı zaafa uğratılırsa bundan en fazla mağduriyeti o kentte, o ilçede yaşayan vatandaşlarımız çekecek. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Işıkhan şöyle bir açıklama yapıyor: "Bu noktada yapılması gereken neyse usulüne uygun şekilde duruma müdahale edilmesi gerekiyor. SGK'ye olan prim borçlarının bir an önce tahsil edilmesi gerekiyor." dedi ve yaklaşık 96 milyar liralık bir borç çıkarttı.

Şimdi, ülkedeki bütün ekonomik parametreler normalmiş gibi, yerel yönetimleri sıkıştıracak, onların vatandaşa hizmet etmesini engelleyecek böyle bir çıkışın anlamı nedir, zamanlaması neden bugündür? Yerel yönetimlerin siyasetüstü olması gerektiğini savunuyoruz çünkü vatandaşa hizmet ulaştırmanın en doğrudan aygıtı yerel yönetimler. Yerel yönetimler vatandaşlara hizmet ulaştıramazsa hayatın duracağını, âdeta felç olacağını hepimiz biliyoruz. Tabii ki bu konunun çözüme kavuşturulması gerekiyor, buna bir itirazımız yok. Ancak ister iktidarın -az önce de söyledim- ister muhalefet partilerinin yönetimindeki belediyeler olsun bunun üzerinde bir yaptırım uygulamaya kalkmak son derece sakıncalıdır. Bakın, mesela şuraya yaptırım uygulanabilir -Vergi Uzmanı Ozan Bingöl de dile getirdi bunu- sadece yılın ilk altı ayında 2 kamu bankasının 42 milyar liralık görev zararları varken, geçen yıl bütçeden 10 milyar lira harcanan baskı ve cilt gideri varken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kavuncu, lütfen tamamlayın.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Tamamlayacağım Başkanım.

...2021 yılına kadar bir kuruluş harcama yapılmamış olan ekonomik ve mali amaçlı diğer transfer kaleminden üç buçuk yılda nereye harcadığı bilinmeyen 162,5 milyar varken konuyu buraya taşımamız ardındaki niyet de âdeta göz önüne çıkmaktadır. Dolayısıyla belediyelere çıkacak bu yükü bir yaptırım uygulanması, buradan uyarıyorum, kentlerimizde halkımızın alacağı hizmeti engelleyecektir. Bu kararın veya bu yaklaşımın gözden geçirilmesi gerekiyor.

Deprem bölgesindeki rezerv alanları konusu var, bu konuyla ilgili çok şikâyet geliyor. Bugün Türkiye Büyük Millet Meclisinde sunduğumuz bir araştırma önergesi var bu konuyla ilgili. Bundan bir buçuk yıl önce bu ülkenin gördüğü en büyük felaket gerçekleşti; maalesef, Kahramanmaraş merkezli depremde 11 ilimizde çok büyük bir yıkım yaşandı. Aradan geçen bir buçuk yılda deprem bölgesinde yaşayan insanlar için ne yapıldı, ne oldu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kavuncu, lütfen tamamlayın.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Birkaç göstermelik açılış haricinde hemen hemen hiçbir şey. Bugün insanlar hâlâ konteynerlerde, çadırlarda yaşamaya devam ediyor. Altyapı yetersizliği Hatay’da... Hâlâ su kuyruğunda Hatay’da bekleyen insanlarımız var. Bir yandan da ihmal nedeniyle yıkılan binaların hiç ilerlemeyen süreçlerine şahit oluyoruz ve tabii, en önemlisi, rezerv alan konusu; bakın, tebligatta geçen ifadeler: “Yirmi gün içinde binanın tahliye edilmemesi durumunda 6306 sayılı Kanun’un 6/a maddesinin (3)’üncü fıkrası uyarınca kilitli olan kapıları açmak veya açtırmak da dâhil olmak üzere tahliye ve yıkturmaya yönelik iş ve işlemler gerektiğinde kolluk kuvvetlerinin de katılımıyla Kentsel Dönüşüm Başkanlığınca yapılacak veya yaptırılabilir.” Bu, insanlık değildir, depremedelere darbe vurmaktır, onları yok saymaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Selamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Kavuncu, son kez uzatıyorum.

Buyurun.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Rezerv alan konusundaki dayatmalara karşı biz elimizden gelen direnci göstereceğiz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kavuncu, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili ve Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç’a ait.

Sayın Kılıç, buyurun.

24.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç’ın, Türkiye Büyük Millet Meclisinde dün yaşanan hadiselerle, Milliyetçi Hareket Partisi ve Cumhur İttifakı olarak milletin sesine her zaman kulak verdiklerine, Türkiye’nin bölünmesi hususunda kapalı devre iş birliği hâlinde olan ve siyasi ortaklık kuranların ateşle oynadığına, üniversite tercihi yapacak gençlere ve yakın bir gelecekte üniversite sınavının kaldırılacağına inandığına ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri takip eden yüce Türk milleti, dün Türkiye Büyük Millet Meclisinde yaşanan hadiseler hem değerli vekillerimizi hem de aziz Türk milletini derinden üzmüştür. Zira hem Gazi Meclisimizin içtüzüğü hem sahip olduğumuz medeniyet değerleri buranın mehabetine uygun, saygın bir dil kullanmayı hepimizin üzerine bir sorumluluk olarak yüklemektedir. Ancak zaman zaman kürsüde bazı hatipler bu saygınlık sınırını aştığı zaman eminim ki her bir insanımız incinmektedir. “Akıl süsü dil, dil süsü sözdür. İnsanın süsü yüz, yüzün süsü gözdür. İnsan sözünü dille söyler, sözü iyi olursa yüzü parlar.” demiş Yusuf Has Hacıb Kutadgu Bilig’de. Hatiplerimizi Gazi Meclisimizin duruşuna uygun iyi sözler konuşmaya davet ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yasama faaliyetleriyle eş güdüm hâlinde vatandaşlarımızın nabzını tutmamız, siyasi pozisyon ve politikalarımızı bilavasita anlatmamız önem arz etmektedir. Biz Milliyetçi Hareket Partisi ve Cumhuriyet İttifakı olarak milletimizin sesine her zaman kulak verdik, yine vereceğiz. Milletimiz ne diyorsa, ne istiyorsa onu söyleyeceğiz çünkü varlığımızın fikrî ve siyasi kaynağı Türk milletidir. Nitekim, millet ve milliyet onurundan tavizimiz düşünülemeyecektir. Milletimizin ruh kökünde gömülü hâlde bulunan paha biçilemez hazineleri bulup çıkarmakla, bu suretle koruyup kollamakla mükellefiz. Bu mükellefiyeti Türk tarihinin, Türk kültürünün, yaşanmış Türk asırlarının, millî birlik ve kardeşlik mirasının kutlu bir emaneti olarak görüyoruz. Küresel ve bölgesel kuvvet dengelerinin baştan ayağa bozulup sancılar eşliğinde yeniden kurulma sürecine girdiğini dikkate aldığımızda bütün enerjimizi ardışık tehlikelere, tehditlere yol açan, değişken, defolu, dejenere ve demlenmiş çoklu etkileşim alanlarına teksif etmemizin kaçınılmaz bir gerçek olduğu karşımıza çıkacaktır. Her zaman olduğu gibi, çalışmayla bir ibadet gibi telakki edeceğiz. Yorulmayacağız, yenilmeyeceğiz, yılmayacağız. “Önce ülkem ve milletim.” demekten asla vazgeçmeyeceğiz.

Yeni yüzyıl Türkiye için emsalsiz fırsatlarla doludur. Millî birlik ve beraberlik içinde bu fırsatları yakalayacağımız düşüncesindeyiz fakat milletimizin hassasiyetleri üzerinde oynama yapanlar, tahrip etmek için çaba harcayanlar çok tehlikeli provokasyonları birer birer sahneye sürmektedir. Bu azgınlasmış tahrikleri dikkatle ve yakinen takip ettiğimiz herkesçe bilinmelidir. Türkiye’nin bölünmesi hususunda kapalı devre iş birliği hâlinde olan ve siyasi ortaklık kuranların ateşle oynadığı herkesin malumudur. Türk milleti köksüz ve kötü niyetli müflisleri görmektedir. Bu nedenle, emperyalizmin içimize kadar yuva yapmış piyonları muhakkak çuvalalayacak, alayının birden oyunları bozulacak, mahcubiyet ve mağlubiyet akıbetleri olacaktır. Karamsar tablolar çizenler, kötümser telaffuz ve telkinlerle vakit geçirenler gerçek manada Türkiye’nin gücünü ve Türk milletinin gürbüz iradesini kavrayamayanlardır

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; en büyük başarı, insanın kendisini keşfetmesi, kalp sefası eşliğinde, huzur esenliği refakatinde ilkeli ve inançlı bir hayat nimetine erişmesidir; başarı süresi belirlenmiş oturumlar hâlinde yapılan bir sınavdan alınacak bir sonuçtan ziyade adam gibi adam olabilmektir. Samimiyetle paylaşmak isterim ki Türk gençliği adamlığın, adanmışlığın, ahlakın, aklın, zekânın ve çalışkanlığın bana göre nadide bir simgesidir. Bugünün küçüğü yarının büyüğü, bugünün genci yarınların umududur. Nitekim umutlarımız paha biçilemez servetimizdir.

Bugün başlayan ve 2 Ağustos’a kadar sürecek üniversite tercih döneminde her gencimize, her evladımıza öncelikle üstün başarılar diliyorum, hedefledikleri üniversiteye girmelerini niyaz ediyorum. Sınav demek her şey demek değildir. Sınavlar geçer, kaldı ki her şey geçiyor, hayat hızla ileriye doğru akıyor. Mühim olan kubbeye hoş bir seda bırakmak, asıl gerekli olan erdem ve akut ihtiyaç millî ve manevî değerlerle bezenmek, birleşmek ve bütünleşmektir; istikbal hayallerinin gerçeğe dönüşme sırrı da buradadır. Yakın bir gelecekte üniversite sınavının kaldırılacağına inanıyor, bu husustaki söz ve vaatlerimizin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kılıç, lütfen tamamlayın.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – ...gerçekleşeceğini bu vesileyle açıklıyor, herkesin emin olmasını ümit ve temenni ediyorum. Türk gençliğine güveniyorum. Strese girmeden, bunalıma düşmeden, YKS’yi bir hayat memat konusu hâline getirmeden, sabır ve sağduyuyla başarıya ulaşacaklarına, emeklerinin karşılığını alacaklarına yürekten inanıyorum. Sınavların en büyüğü ise hayatın bizatihi kendisidir. Türk

gençliğini karşılıksız seviyor, hepsini muhabbetle kucaklıyor, Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli'nin tabirleriyle her birisinin çıkmak çıkmak parlayan gözlerinden öpüyorum. Yapacakları tercihlerin tekrar hayırlara vesile olmasını ve gönüllerindeki üniversiteye bir an önce kavuşması dileklerle hepsine de tekrar tekrar bu hayat yolculuğunda başarılar diliyorum.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Muş Milletvekili Sezai Temelli'ye ait.

Sayın Temelli, buyurun.

25.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, vergiyle ilgili çok önemli bir yasa teklifinin görüşüldüğüne, iktidar partisinin yasa teklifinin geneli üzerinde bile söz alma tenezzülünde bulunmadığına ve bunun gerekçesine, toplumda ve Mecliste dün yaşanan tahammülsüzlüklere, eğer burada siyaset üretilmezse ülkenin sorunlarına çözüm bulunamayacağına, ülkedeki ekonomik krizin kaynağının siyasi kriz olduğuna ve siyasi krizi çözmek için herhangi bir adım atılmadığına ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, burada vergi yasasını görüşüyoruz, çok önemli bir yasa. Zaten vergi dediğinizde, vergi anayasadan önce gelir, vergiyle toplum toplum olur, ülke ülke olur. Bu kadar önemli bir yasayı görüşüyoruz, Bakan ortada yok. Bakan Komisyona da gelmedi, tenezzül etmedi. Hâlbuki, her şey vergiyle başlıyor ve vergi yasalarını görüşüyoruz ama bu ciddiyette olmayan bir Bakanlık, bu ciddiyette olmayan bir iktidar var karşımızda; bunun farkındayız. Neden mi farkındayız? Çünkü vergi yasaları her şeyi ilgilendirmesine rağmen, bugün, iktidar partisi yasa teklifinin geneli üzerinde bile söz alma tenezzülünde bulunmadı. Neden? Çünkü, aslında toplumla olan bağları kopmuş durumda. Bugün, iktidar partisinin milletvekillerinin halkla, toplumla olan bağlarının ne denli kopuk olduğunu bu yasa özelinde görmemiz mümkün. Bakın, bu yasanın içinde 12.500 liraya çıkarılacak olan kök ücret var emekliler adına. 12.500 liranın ne anlama geldiğinin farkında bile değil iktidar milletvekilleri, o emeklilerin nasıl bir koşulda yaşadığının farkında bile değil; o kadar kopuklar. Peki neden kopuklar? Çünkü bir Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi var. Bu sistemin en temel özelliklerinden biri nedir? Kuvvetler ayrılığını ortadan kaldırmasıdır. Dolayısıyla yasamaya biçtiği rol aslında onun kuvvetini yok etmektir. Yasama takatten düşmüştür. Yasama takatten düştüğü için de iktidar partisinin milletvekilleri burada sayı doldurmaktadır, süre doldurmaktadır. Sürekli olarak yasaların kaç günde geçeceğine, üzerine olan konuşmaların kaç dakika olacağına kilitlenmiş ama halkın, toplumun dertlerinden kopmuş, gitmiş bir grubu izliyoruz karşımızda.

Peki, yasamanın bu takatten düşmesinin yerine neyi ikame ediyorlar? Tahammülsüzlüğü ikame ediyorlar, söze olan tahammülsüzlüğü ikame ediliyorlar, kaba kuvveti ikame ediyorlar, şiddeti ikame ediyorlar, saldırganlığı, hatta “linç” dediğimiz kabul edilemez bir anlayışı ikame ediyorlar. Dün bunu burada bir kez daha yaşadık. Çok büyük bir tahammülsüzlük var. Toplumda da bunu kolluk güçleri eliyle sergiliyorlar. Mersin’de halay çeken gençleri gözaltına aldılar, işkenceyle gözaltına aldılar. Dün akşam da Ağrı’da bir düğünde –“düğünde” diyorum, bakın, dikkat edin, düğünde ne yapılır? Halay çekilir-halay çektiği için gençleri gözaltına aldılar. Bu bir tahammülsüzlük; halka tahammülsüzlük, Kürtçeye tahammülsüzlük, düğüne tahammülsüzlük, halaya tahammülsüzlük; burada da söze tahammülsüzlük var. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) “Söz şöyleydi; yok, söz böyleydi; söz ağırdı; söz hafifti...” Ya, sözdür o, söz. Bizim de tasvip etmediğimiz sözler oldu. Bize karşı kullanılan sözlerin ne olduğu burada dün bir kez daha zikredildi aslında. Ondan daha beter söz mü vardı bu Mecliste kullanılmış? Yoktu. Dünkü sözleri bahane ederek o tahammülsüzlüğün bir sergisi, bir yansımasını yaşattık; bu, bir şiddetti. Eğer yasamanın

bu tahammülsüzlükle, bu kendi işlevini yitirmiş görüntüsüyle sadece sarılacağı tek şey şiddet olarak kalmışsa zaten orada ne Parlamentodan söz edilebilir ne demokrasiden söz edilebilir ne de hukuktan söz edilebilir. Evet, söz edilemedi zaten, söz bitti orada. Bir linçle bir saldırganlıkla karşı karşıya kaldık. O saldırganlar, o linçten aslında beslenip de bu acze düşmüş siyasetlerini saklamaya çalışanlar şunu çok iyi bilsinler ki halk her şeyi izledi.

Sizin yönetiminiz de buna neden oldu Sayın Başkan, sizi de eleştiriyoruz, oturumu kapatmayabilirdiniz, oturumu kapatmak demek aslında burada sözü tüketmek demektir. Oysa söz devam edecekti, oturma açık kalacaktı. Dolayısıyla şiddetin önüne geçmek sözü savunmaktan geçer. Meclis müzakere alanıdır, Meclis uzlaşma alanıdır; kavga alanı değildir. Yoksa biz kavga etmekten kaçmıyoruz, biz kavga etmiyoruz ama. Çünkü biliyoruz ki biz burada şiddeti beslersek toplum yangını yerine döner. Bizim böyle bir sorumluluğumuz var, bunun farkındayız ama iktidar partisi bunun farkında değil, ülkeyi cehenneme çevirmekten hiç geri durmuyorlar. Her yeri şiddete boğmaya devam ediyorlar, bazen kolluk gücü eliyle, bazen işte Kayseri’de yaşadığımız görüntülerle, kâh mültecileri bahane ediyorlar, kâh düğünlerdeki halayları bahane ediyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temelli, lütfen tamamlayın.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Yetinmiyorlar, geliyorlar burada, âdeta Parlamento basıyorlar; bunu kabul etmiyoruz, bu mutlaka son olmalı. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Bizim de sabrımız var, kimse kimsenin sabrını zorlamasın. Bu ülkede beraber yaşıyorsak sorunlara beraber çözüm üretmenin yolunu bulacağız. Söze sözle yanıt vereceğiz, sözümüzle yol alacağız, artık bunu hepimiz öğrenmek zorundayız, bunu içselleştirmek zorundayız. Eğer burada siyaset üretmezsek ülkenin sorunlarına çözüm bulamayız. Bugün bu ülkede ekonomik kriz var, o ekonomik krizin kaynağı siyasi krizdir. O siyasi krizi çözebilecek herhangi bir adım atmadığınız zaman işte orada sıra neferi olursunuz. Bunu içinize siz sindiriyorsanız, bizim buna söyleyecek zaten sözümüz yok ama bizim sözümüzü engelleyemezsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temelli, lütfen tamamlayın.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sizin sözünüz olmayabilir ama bizim sözümüzü engelleyemezsiniz; bizim sözümüz halkın sözüdür, toplumun sözüdür, emeklilerin sözüdür. “4 milyon emekli” dedik, dün dile getirdik. 4 milyon emekli 12.500 lirayla bir ay geçinecek. “7,5 milyon asgari ücretli” dedik, ayda 17 bin lirayla geçinecek; geçinemeyecek, aslında açlığa yatacak, sofrasında ekmek kalmamış, aşı kaynamıyor ocağında. Bütün bu tabloyu biz yaratmıyoruz siz yarattınız, sorumlusu sizsiniz ve vergi yasasını görüşüyoruz. Vergi yasası bunların herhangi birine çözüm getiriyor mu? Getirmiyor, getiremez çünkü hep o sermayenin çıkarları yönünde adım attınız, savaştan vazgeçmediniz, Kürt meselesinin demokratik çözümünün önünü tıkadınız; geldiğiniz nokta budur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temelli, son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Şimdi hâlâ bunda ısrar ediyorsunuz. Sanıyorsunuz ki burayı da susturursak, sokağı da susturursak ne güzel, biz yolumuza böyle devam ederiz. Yolun sonuna geldiniz, bu yol bitti, tükendi. Başından beri bu çıkmaz sokağın içinde bu zorlamalarınız bu toplumu gerdi. Artık toplumu germeyin; ya toplumun hayrına bir adım atın ya da kenara çekilin.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Temelli.

Diğer söz talebi Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili ve Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’a ait.

Sayın Başarır, buyurun.

26.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Cumhurbaşkanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının belediyelerin vergi ve Sosyal Güvenlik Kurumu prim borçlarıyla ilgili açıklamalarına, siyasetçilerin temiz bir dil kullanması gerektiğine, AKP Genel Başkan Vekili Mustafa Elitaş'ın hayvanseverlere yönelik ifadesine ve sokak hayvanlarıyla ilgili yasa teklifine Türkiye'nin büyük çoğunluğunun "Hayır." dediğine ve bu yasa teklifinin geri çekilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün Genel Kurulda uzun uzun konuştuk ama bu belediyelerimizin vergi ve Sosyal Güvenlik Kurumu prim borçları... Cumhurbaşkanlığı grup konuşmasında “Ben bu paraları tahsil edeceğim.” dedi. Bugün de Sayın Bakan, Çalışma Bakanı “96 milyarlık ihbarnameleri, ödeme taleplerini yolladık.” dedi. Şimdi, ben Cumhurbaşkanlığına, AKP Grubuna, Sayın Bakana sormak isterim: Yirmi yıllık yerel yönetimlerdeki iktidarınızda yani 2004'ten 2024'e kadar ya da 2019'a kadar Bursa Belediyesine böyle bir yaptırım uyguladınız mı? Yirmi yıl sonra Bursa Belediyesini -2004'ten bugüne kadar AKP yönetirken- Mustafa Bozbey, Cumhuriyet Halk Partisi 2024'te kazandı. Peki, ne kadar prim ve vergi borcu devredildi? 4,5 milyar. Şimdi, yirmi yıldır 4,5 milyarı ondan tahsil etmeyen AKP iktidarı suçludur. (CHP sıralarından alkışlar) Bakanlar görevini yapmamıştır, Cumhurbaşkanlığı da görevini kötüye kullanmıştır o zaman.

Geliyorum Uşak Belediyesine -ya, belki yetmiş yıldır biz yönetmiyoruz- 1 milyar; Uşak Belediyesi, bakın büyükşehir belediyesi değil, niye tahsil etmediniz? Ankara Keçiören Belediyesi 1 milyar 200 milyon; biz yönetmemişiz, niye aklınıza gelmedi?

Değerli milletvekilleri, bugüne kadar niye aklınıza gelmedi? Ha, CHP kazandı, Cumhuriyet Halk Partisi kazandı, kamu alacaklarını tahsil etmek aklınıza geldi çünkü o güne kadar belediyenin kasası ile genel yönetimin, merkezî yönetimin kasası aynıydı. Bu olacak şey mi?

Sonra şu ne demek: “Prim borçlarını ödesin de emekliye para verelim.” Buna benzer bir şey söyledi Cumhurbaşkanlığı. Ben sormak isterim: “Kur korumalı mevduat” adı altında bir avuç zengine 1,2 trilyon parayı verirken emekliyi düşünmediniz mi? Ben sormak isterim: 50 şirketten almadığınız vergi 600 milyar, emekliyi düşünmediniz. Ben yine sormak isterim: Ya, 86 milyar lira deprem vergisi toplandı, emekliyi, depremedeyi düşünmediniz ama bu belediyeleri Cumhuriyet Halk Partisi kazandıktan sonra “Ya, dur bakayım, bizim yirmi yıllık prim borcu alacağımız varmış.” dediniz. Bunun adı nedir? Ben buna siyasi anlamda bir tanımlama koyamıyorum ama ahlaksızlık bu. Niye? Hesaplara el konulacak, mahalle mutfakları kapatılsın, Halk Ekmekler kapatılsın, dershaneler kapatılsın, yurtlar kapatılsın, öğrencilere burs verilmesin, çiftçiye yardım edilmesin. Bakın, şu iktidarın yapmadığı birçok şeyi Mersin’de, Adana’da, İstanbul’da, Ankara’da bu belediye başkanları yapıyor. Çalıştırmayacaksınız ve ondan sonra “Bu ülkeyi adaletle -partinin adı da adaletle başlıyor- yönetiyorum.” diyeceksin, olmaz arkadaşlar. En başta hepiniz, AKP Grubunda, bu belediyelerin görev yaptığı yerlerde, Mersin milletvekili, Adana milletvekili birçok milletvekili var, onlar da bu hizmetleri alıyor, bu adaletsizliğe onların da isyan etmesi lazım, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri. Ve söylüyorum: Eğer ki sen bu icrayı yapıyorsan Bursa Belediyesinin 4,5 milyar borcunu ödeyeceksin Sayın Cumhurbaşkanlığı, ödeyeceksin, yirmi yıldır almamışsın, Uşak Belediyesinin 1 milyar borcunu ödeyeceksin, yirmi yıldır, otuz yıldır icra takibi yapmamışsın, Keçiören Belediyesinin 1,2 milyar vergi prim borcunu ödeyeceksin, almamışsın çünkü CHP kazandıktan sonra aklına geliyor. Ben 85 milyona şikâyet ediyorum, o illerde, ilçelerde, büyükşehirlerde yaşayan tüm yurttaşlarımıza şikâyet ediyorum; AKP’ye, MHP’ye, CHP’ye oy veren fark etmez.

İkinci bir konu, sokak hayvanları, hayvan koruma yasası görüşülüyor; tartışırız, direniriz, hiç sorun yok; İç Tüzük ve Anayasa’nın verdiği tüm hakları da kullanırız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Başarır, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Hiç sıkıntı yok ama bakın, bu ülkedeki temiz dilden bahsediyorsunuz; çok doğru. Siyasetçilerin hepsi temiz bir dil kullanacak. Mustafa Elitaş kim? Herhâlde AKP Genel Başkan Vekili, değil mi? Doğru mu Sayın Başkan? Bilmiyorum ben ya da Genel Başkan Yardımcısı. Bakın, kullandığı cümleyi söylüyorum: “Hayvanseverler dört ayak üzerinde yürüyerek, köpek gibi havlayarak gösterilerini yapmak yerine sorumluluk sahibi olsunlar.” Vallahi, hiçbir dört ayaklı canlı bu hakareti yapacak kadar küçülmez, küçülmez. “Temiz bir dil kullanalım.” diyoruz dünden beri. Ya, anketlere bakıyor musunuz Sayın Başkan, değerli milletvekilleri? Daha yeni, bugün bir anket daha açıklandı. Türkiye’nin büyük çoğunluğu, AKP’ye, MHP’ye oy veren seçmenin çok büyük bir çoğunluğu bu yasaya “Hayır.” diyor ve ona rağmen de direniyorsunuz. Hadi direndiniz, siz direndiniz ama bu yasaya karşı direnenlere hakaret etme hakkınız yok, partilere kızma hakkınız yok, eylem yapanlara kızma hakkınız yok ve bir daha Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına... Sorumluluk sahibi olan bir parti olarak çekin bu yasayı, çekin bu yasayı, ne Meclisi ne ülkeyi germeyin. Bu yasa doğru bir yasa değil. Tüm sorumluluğu yine belediyelere vereceksiniz, hayvanları bir yerde toplayacaksınız, bunu belediyeye yaptıracaksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Başarır, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Toplamadan sonraki durum hiç belli değil ve bunları yaparken bütçenin ve harcamaların tamamını belediyelere yükleyeceksiniz, olmaz, olmaz, olmaz. Bakın, bu konuda anlaşma, uzlaşma olamaz ve bu yüzden de Cumhurbaşkanı gelip dün burada, Mecliste kesin ve kesin talimat verecek, vermesin, oturup bir sefer gruplar sağduyuyla, akliselimle bir düşünsün, gerçekten bu yasa nereye götürüyor ülkeyi? Çünkü mantıklı bir tarafı yok. O yüzden, bence saray sizleri değil, sizler sarayı gidin ikna edin “Bu yasa yanlış bir yasa.” deyin, “Toplumsal büyük çoğunluğu karşı.” deyin, “Partilerin büyük çoğunluğu karşı.” deyin. Gelin, bu vahşete son verelim ve vicdan... Huzurlu bir şekilde Meclis tatile girsin.

Teşekkür ederim, saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Başarır.

Diğer söz talebi Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili ve Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’ya ait.

Sayın Şahin Usta, buyurun.

27.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın, soykırımcı İsrail’in Başbakanı Netanyahu’nun ABD Kongresinde yaptığı konuşma sonrasında ayakta alkışlanmasına, İstanbul Milletvekili Bülent Kaya’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Profesör Doktor Halil İnalıcık’ın ebediyete intikalinin 8’inci yıl dönümüne, üniversite tercihi yapacak olan gençlere, bu milletin kürsüsüne yaklaşan bir sorumlulukla konuşulması gerektiğine ve CHP’de kazandığı belediyelerle, yapacakları işlerle ilgili bir şikâyet hâlinin olduğuna ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekillerimiz; ben de herkesi saygıyla selamlıyorum.

Ne yazık ki dün insanlık adına utanç verici bir gündü. 7 Ekimden bu yana 40 binden fazla masumu katleden soykırımcı İsrail’in Başbakanı Netanyahu ABD Kongresinde konuştu ve katliamlarını anlattığı bu konuşma senato ve temsilciler meclisi üyelerince 50’den fazla kez ayakta alkışlandı. Üstelik Uluslararası Ceza Mahkemesinin soykırımdan hakkında tutuklama kararı çıkarmış olmasına rağmen, üstelik daha birkaç gün önce Birleşmiş Milletlerin en üst yargı organı olan Uluslararası Adalet Divanının İsrail’in son yıllarda Batı Şeria dâhil olmak üzere Filistin topraklarında inşa ettiği yerleşim yerlerinin

yasa dışı olduğuna karar vermesine rağmen, üstelik Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin ateşkes kararına açıkça uymamasına rağmen. ABD Kongresindeki alkışlar insanlık tarihine kara bir leke olarak geçecektir. Bu alkışlar, vicdan sahibi tüm insanların beklediği çözümün önündeki en büyük engeldir çünkü Netanyahu ABD Kongresinde yalanlarla dolu konuşmasını gerçekleştirdiği sırada katil İsrail, Gazze Şeridi'ni bombalamaya devam ediyordu. Çocuk, kadın, yaşlı, hasta demeden siviller İsrail bombalarıyla ölmeye devam ediyordu. Ancak bu utanç verici tablo bizim Filistinli kardeşlerimizin yanında olmamıza, mazlumun hakkını savunmamıza engel olmayacaktır. Tam aksine, daha güçlü bir şekilde savunmamıza ve dünya kamuoyunun da daha güçlü bir şekilde Filistin'in yanında durmasına güç katacaktır.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Uluslararası ceza davasına müdahil olmadığınız ortaya çıktı. Neden müdahil olmadınız, onun bir açıklamasını yapınız.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - ABD Kongresindeki bu utanç verici tabloyu kınıyor, Filistin'e olan desteğimizi yineliyorum.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Boşuna hamaset yapmayın burada! Uluslararası ceza davasına müdahil olacaksınız!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Eğer nezaket gösterip dinleyebilirsiniz konuşmayı cevap vereceğim, onu da söyleyeceğim.

Ben bir Grup Başkan Vekiliyim, hiçbir partinin Grup Başkan Vekilinin sözü kesilmedi bir milletvekili tarafından, konuşmamın arkasındaki cümleyi söylemememe bile fırsat vermiyorsunuz. Biraz saygı ya, biraz saygı!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Açıklayın, bilelim o zaman.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Uluslararası Adalet Divanına müdahillik başvurumuzla ilgili olarak bunu hem Saadet Partisinden Grup Başkan Vekili sordu, usule uygun olmasa da yine bir sataşmayla soruldu. Bununla ilgili konuyu takip eden Adalet Komisyonu Başkanımız Cüneyt Yüksel Bey'in de açıklamalarıyla beraber sürecin devam ettiğini... Hukuki bir süreç devam ediyor ve son aldığım bilgiyle kısa süre içerisinde bu sürecin tamamlanacağı bilgisini ben de herkesle paylaşmak istiyorum. Bizim bu konuda geri duracak hiçbir şeyimiz yok. Tamamıyla verdiğimiz, aldığımız kararın arkasındayız. Bu konudaki müdahilliğimizin de sonuna kadar gereken işlemlerini takip ediyor ve yapıyoruz.

Bugün, yakın tarihimizin en büyük ilim çınarlarından biri olan, tarihçilerin kutbu Profesör Doktor Halil İnalcık Hocamızın ebediyete intikalinin 8'inci yıl dönümü. Aramızdan ayrılmış sekiz yıl geçse de bu değerli tarihçimiz, eserlerinin derinliğiyle, tarihe tuttuğu ışıkla geleceğimizi de aydınlatmaya devam etmektedir. Bu vesileyle, hocaların hocası Profesör Doktor Halil İnalcık'ı vefatının 8'inci yıl dönümünde rahmet ve hürmetle yâd ediyorum.

Evet, bugün üniversite tercihi yapacak olan tüm gençlerimizin heyecanla başladığı bir süreç içerisindeyiz. Kendilerine bu tercihlerinde başarılar diliyoruz. İlgiilerine, yeteneklerine ve isteklerine göre bir tercih yapmalarını, sadece diploma almak için değil öğrenmek, kendini keşfetmek, geliştirmek, hayata dair bir duruş kazanmak için iyi tercihler, doğru tercihler yapmalarını öneriyoruz ve -hepsine de canıgönülden bu ülkenin gençlerini- içlerindeki cevhere, içlerindeki inanca ve imana güvenerek onların bu ülkenin geleceği olduğunu tekrar hatırlatmak istiyoruz.

Birkaç gündür yaşadığımız gerilimlerle birlikte Genel Kurulda, kürsüde konuşmalar yapılırken hepimizin söylediği birtakım cümlelerle... Evet “Burada temiz dil kullanılmalı, sözün gücünü öne çıkartmalıyız sesimizi değil, sözün gücünü öne çıkarmalıyız.” diye Grup Başkan Vekilleriyle görüşmeler

yapıyoruz, evet diyoruz, kürsüde konuşmaların, hatiplerin dikkatli olması gerektiğini, Genel Kurulda bulunan herkesin aynı özeni göstermesi gerektiğini konuşuyoruz. Ancak dönüp dolaşıp kürsüye gelen hatiplerden, maalesef yine küfürler ve hakaretler dinliyoruz. Hakikati taşıyan sözün gücüne inanarak konuşmak, en doğrusu ve en önemlisi. Marifet, küfürle, hakaretle konuşmak değil; marifet, temiz dille konuşmak, bu milletin kürsüsüne yakışan bir sorumlulukla konuşabilmektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Doğru, marifet dayak atmakta.

BAŞKAN – Sayın Şahin Usta, lütfen tamamlayın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bizim kimseyi susturmak gibi bir niyetimiz yok ama şu gerçeği de unutmamak lazım: Küfür ve hakaretle konuşmaya da kimsenin sessiz kalacağını söyleyemem. Elbette ki küfür ve hakaret eden yine cevabını alacaktır, bunun karşılığı şiddet değildir. Şiddeti hiçbirimizin doğru bulmadığını ve bu şiddeti kınadığımızı söylüyoruz ancak küfür ve hakarete de kimse sessiz kalmaz ve kalamaz.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Ne yapar, dayak mı atar?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – İstiklal Şairimiz Akif ne güzel söylemiş: “Yumuşak başlı isem, kim dedi uysal koyunum/Kesilir belki, fakat çekmeye gelmez boynum!”

Evet, belediyelerle ilgili bir şikâyet, bir ağlama hâli var CHP’de, kazandığı belediyelerle, yapacakları işlerle ilgili bir şikâyet hâli var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şahin Usta, lütfen tamamlayın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Yönetemeyeceğinizi düşünüyorsanız, inanıyorsanız “Niye talip oldunuz?” diye sorar bu millet. Yapmak istediğiniz hiçbir iş için hiçbir engeliniz yok, çoğunda Belediye Meclis üyelerinde de hâkimsiniz; istediğiniz kararları alırsınız, istediğiniz şekilde kullanabilirsiniz ancak millete çıkıp “Yok şöyle, yok böyle.” ağlayarak yönetemezsiniz tabii ki. Yirmi iki yıl önce bu iktidarı AK PARTİ aldığı anda yokluklar ve yoksulluklar içerisinde, bütçesi bitmiş bir ülke hâlindeyken, ayağa kaldırmayı beceren Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın liderliğinde Türkiye bugünlere gelmiştir. “Para var, her şey bol, iş yapacağız.” diyorsanız buna kimse bir şey demez ama yönetmek bir beceri işidir, idare etmek bir beceri işidir. SGK prim borçları, zaman zaman, belediyelerimizin birtakım mahsuplaşmalarla SGK’yle yaptığı anlaşmalarla ödediklerini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şahin Usta, son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Teşekkür ederim.

Elimde belgeler var ama çok uzun, tek tek her belediyenin dokümanları var, bunları paylaşırsınız. Yine, aynı usulle yapılacağını, kimsenin bütçesine el konulmadığını, SGK’nin, Sayın Çalışma Bakanımızın açıklamalarına da bakılırsa eğer birtakım ödeme kolaylıklarının getirileceğini, yine mahsuplaşmaların yapılabileceğini ancak bu borçların böyle bırakılamayacağını... Bu sadece bizim elimizde olan belediyeler için değil, yıllardır CHP’nin elinde olan veya farklı partilerin, elinde olan belediyeler için de aynı şey geçerli, bizim belediyelerimiz için de aynı şekilde geçerli. Kolaylaştırıcı bir yöntemle bu borçların tahsil edilmesi için bir girişimde bulunduklarını Bakanımız da açıklamış. Derdimiz vatandaşımızın zorluk

çekmesi değil. Bir belediyeyi farklı bir siyasi parti yönetiyor diye... O şehirde yaşayan insanlar da bizim sorumluluğumuzda. Biz o insanların da huzur, güven, su, ulaşım ve her türlü hizmetten yararlanabileceği, her türlü hizmete ulaşabileceği bir anlayışla yönetmeye çalışıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, teşekkür için açıyorum, lütfen tamamlayın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Tamam.

Beklentimiz farklı siyasi gruplardan da olsa belediyelerin aynı uzlaşi içerisinde çalışmasıdır.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Temelli, buyurun.

28.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamadaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan, şiddet hiçbir sözün karşılığı olamaz, gerekçesi de olamaz. Maalesef, iktidar partisinin Grup Başkan Vekili neredeyse şiddeti meşrulaştırmaya çalıştı.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkanım, hiç öyle bir konuşma yapmadım, kendisine de sataşmadım.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Dün kürsüde kullanılan sözlerin hiçbirisi hakaret değil, küfür değildi; edilmiş küfürlerin burada yaratmış olduğu sorunların dile getirilmesi idi. Dolayısıyla, bu çarpıtmayı kabul etmiyoruz. Bunu defalarca dile getirdik; hiçbir sözü şiddetle karşılaştıramazsınız. Şiddete karşı olmadığınız sürece aslında bizatihi küfre, bizatihi o hakarete yol açıyorsunuz, bizzat da siz yapıyorsunuz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Ya, bu kadar olur mu ya!

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bütün tutanaklar ortada.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Arkanızdaki adam çıktı çıktı ne dedi ya!

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Üç noktaların ne anlama geldiğini çok iyi biliyorsunuz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Arkanızdaki adam çıktı konuştu, hâlâ aynı şeyi söylüyorsunuz.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, sürekli olarak aynı yöntemle yol alamazsınız. Bir kere, bu konuda net olmanız gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temelli, lütfen tamamlayın.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Ya şiddete karşısındır ya değilsinizdir.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Biz karşıyız.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Karşıysanız bunun gerekçesi olamaz. Çünkü olay bir şiddettir, linçtir; kınamanız gerekirdi. Kalkıp buna bahane üretmeniz asla kabul edilecek bir şey değildir, toplum nezdinde de bir karşılığı yoktur. Dünden beri almış olduğunuz eleştirilere zahmet edip bir bakın. Bu ülke bundan çok çekti, hâlâ bundan beslenmeye devam etmeyin.

İkinci konu, belediyeler konusu. İşte, yok “SGK borçlarını ödemiş.” yok “Elektrik borçlarını ödemiş.” 2016’dan beri o belediyeler, bizim belediyelerimiz kayyum elinde; ödemişse kayyum ödemiş. Kayyumla ilgili bir soruşturma başlattınız mı? Buraya defalarca önerge verdik, bir komisyon kurdunuz mu? Bakın, biri cezaevinde; artık siz bile tahammül edemediniz, içeri aldınız.

“Borç içinde, bu kadar borç var...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temelli, lütfen son sözünüzü söyleyin.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bunu söylemek için her şeyden önce vicdan sahibi olmak lazım. Sekiz sene boyunca kayyumların bu ülke ekonomisine yaratmış olduğu tahribat 10 milyarca lira. Tabii ki SGK borçlarını da ödemediler, tabii ki elektrik borçlarını da ödemediler. Peki, ne yaptılar onlarla? Onlarla ne yaptıklarını kuru yemişçilere sorun, kuyumcu dükkânlarına sorun, banyo yapmış, jakuzi yapmış adamlara sorun. Kulakları çınlasın, Selçuk Mızraklı Hocamız bütün Türkiye’ye teşhir etti sizi, ne yaptınız? Aldınız, cezaevine koydunuz. Bunların hepsini biliyoruz, siz de biliyorsunuz ama ben size başka bir tarih daha hatırlatacağım, 2005 yılını hatırlatacağım. 2005 yılında iktidara geldiğinizde, baktınız ki o belediyeler geçmişten gelen borçların altında eziliyor, o zaman şöyle bir şey yaptınız: Kalktınız, bütün belediye borçlarının hazineye devrettiniz ki belediyeler rahatlasın, hizmet yapabilsinler diye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Tamamlıyorum, çok önemli.

BAŞKAN – İkişer dakika bu tür değerlendirmelere verdik, bu üçüncü oldu.

Lütfen tamamlayın.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Başkanım, sabaha kadar konuşalım, öyle bir şey mi var yani.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Teşekkür ederim.

Neden önemli? Halka hizmet için önemli. 2005’te yapmış olduğunuz bu uygulamayı şimdi yapmak zorundasınız çünkü 2005’ten daha vahim bir şey var, kayyum eliyle yaratılmış bir tahribat var. O yüzden, dönüp kendi tarihinize de bakmanızı tavsiye ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Başarır, buyurun.

29.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, Sayın Başkan, devlette devamlılık esastır, idare bir bütündür. Her belediye bir önceki belediyeden aldığı borçları öder, ödemeli; bunda bir sıkıntı yok. Benim sormuş olduğum soru şu: Yirmi yıldır -daha öncesi de var- yönettiğiniz Bursa Büyükşehir Belediyesinin SGK ve vergi borcu 4,5 milyar ve bu belediyeyi yeni kazanmışız.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – O SGK borcu değil, uydurmayın; yirmi yıllık borç...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bugüne kadar icraya vermek aklınıza gelmedi de şimdi niye veriyorsunuz? Bu soruda bir yanlış taraf var mı? Ya da Keçiören Belediyesi 1,2 milyar; İstanbul’da, Ankara’da...

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – İstanbul’dan bahset, sen İstanbul’u konuş. Ankara’dan bahset, İzmir’den bahset; elli yıldır sizde İzmir ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bakın, 19 milyar bugünün kuruyla alınan borç.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – 7 milyar borcun var ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Susacak mı?

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, lütfen...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Susacaksa ben konuşayım, böyle olmaz.

BAŞKAN – Lütfen...

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Yani oraya gelersen öyle.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Böyle olmaz, Grup Başkan Vekiliniz az önce saygı istiyordu. Susturun onu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – İzmir de mi borçluymuş?

BAŞKAN – Sayın Yıldırım...

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Sen konuş, konuş haydi.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, Sayın Vekil, lütfen, bakın, burada insicam da bozuluyor, meramını anlatsın. Sayın Şahin Usta söz istedi, ona da söz vereceğim, söyleyeceği varsa söyleyecek.

Sayın Başarır, buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yani bakın, 2019 ya da 2024'teki bu borçları topladığınız zaman 100 milyarın üzerinde zaten ve yirmi yıllık borçlar bütünü. “Ben o gün almadım, bugün siz kazandınız, aldım.” mantığı yanlış diyorum, çirkin bir anlayış bu. Bu, bir.

İki, Sayın Recep Tayyip Erdoğan, yanmış, bitmiş, yıkılmış bir ülke devralmış, kurtarmış.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Allah razı olsun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – İstanbul Büyükşehir Belediyesi eski Başkanı Ali Müfit Gürtuna “Recep Tayyip Erdoğan’dan Belediyeyi 1,5 milyar dolar borçla aldım, borçsuz devrettim.” diyor. Daha sonra peki? Ekrem İmamoğlu milyarlarca liralık borçla devralıyor. Borçlanmak, batırmak sizin fitratınızda var. İşte, bunu ben söylemiyorum, sizin partinizin Belediye Başkanı söylüyor “1,5 milyarla aldım, sıfır borçla devrettim.” diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Başarır, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Üç, ya, ne güzel ya! Sanki sizden önce bu ülke taş devrinde yaşıyordu; hiç buzdolabı yoktu, o televizyon yoktu, hiçbir şey yoktu, fön makinesi yoktu, ırmaklarda yıkanıyorduk.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Yoktu.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ya, neyin aklı bu?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Su akmiyordu İstanbul’da.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bir bakın, bir emekli 2002’deki aldığı maaşla 8,5 tane çeyrek altın alıyor, bugün 2,5 tane alıyor; bu ülkeyi kurtardıklarını söylüyor. İç ve dış borç 12 kat artmış dolar bazında, geleceğimiz ipotek altında; ülkeyi kurtarmışlar. Vallahi, bakın, emeklisi de işçisi de adaleti de sınır komşularımızla ilişkilerimiz de her şeyimiz çok daha iyiydi; açlık yoktu, açlık. Emekli şu anda çöpten ekmek topluyor.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – SGK’nin borcunu öde o zaman, emekliyi düşünüyorsan SGK’nin borcunu öde.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – İşçi açlık sınırının altında yaşıyor, Recep Tayyip Erdoğan ülkeyi kurtarmış; ülkeyi batırmış, batırmış, batırmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Emekliyi o kadar düşünüyorsan SGK borcunu öde.

BAŞKAN – Sayın Başarır, son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yirmi iki yılın sonunda, ülke bir avuç müteahhide teslim edilmiş, her ihaleyi pazarlık usulü, açık olmadan, rekabet olmadan alır, vergi vermez, 85 milyon onu öder, öder öder, öder, bir grup zengin, milyonları açlığa mahkûm eder, sonra “Yaşasın Recep Tayyip Erdoğan!” Ne diyeyim ki ben!

BAŞKAN – Sayın Şahin Usta, buyurun.

30.- *Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ile Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Başkanım, teşekkür ederim.

Sokak hayvanlarıyla ilgili mevzuu vakti geldiğinde burada, Genel Kurulda tartışacağız. Ancak, şunun bir sorun olduğunu ve bu sorunun çözümü için buranın sorumlu olduğunu unutarak, CHP, toptancı bir yaklaşımla “Biz bu kanuna karşıyız, hiçbir çözüm önerisi de getirmiyoruz. Bırakalım, sokaklarda köpekler çocukları, insanları parçalasın.” mantığıyla “Yasayı geçirmeyeceğiz.” diye burada açıkça kendisi de ifade etti. Şunu söylemek istiyorum: Kimse katliamdan bahsetmiyor, diyoruz ki: Bu kadar hayvansever var bu ülkede madem...

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) – “Madem” ne?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – ...gelsinler, bu hayvanları sahiplensinler; buyursunlar, bunu getiriyoruz kanunla.

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) – “Madem” kötü bir kelime ya! Allah Allah!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sokakta hayvan olmaz, başıboş köpek olmaz. Hayvanseversen, kim ne istiyorsa -kuralına uygun- gelsin, sahiplensin köpeği, alsın, baksın; kimsenin buna itirazı yok. Aslında, bu yasanın özünde sahiplenme var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şahin Usta, lütfen tamamlayın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Eğer sahiplenmeye yanaşmıyorsanız, sahiplenmekten çekiniyorsa, korkuluyorsa belediyeler barınakları kursun, bu barınaklarda bu hayvanlar sokakta ölmekten kurtulup barınaklarda yaşatılsın derindeyiz. Ha, bunları görmüyorlar, duymuyorlar, yasayı da çarpıtarak toptancı bir yaklaşımla “Meclisin bu yasayı çıkarmaması için gerekeni yapacağız.” diyorlar.

Bizim meselemiz, bu millete hizmet etmek. Buraya gelen her vekil bu milletin sorununa çözüm üretmek için sorumlu durumda, sadece ben değilim, sadece AK PARTİ değil. Ha, onlar sorumluluktan kaçıyor olabilirler ama biz bu sorumluluğun farkındayız, biz bunu çözmek durumundayız ve çözeceğiz inşallah.

Evet, belediyelerin borçları var. Sayın Bakanımız da açıklama yapmış. Bursa Belediyesinin borcuyla ilgili söylüyor. Bu borç sadece SGK borcu değil, yapılan yatırımlar; hem de yirmi yıllık borç da değil o, yatırımlarla ilgili borçlar.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Vergi ve prim borcu.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sadece SGK'yle ilgili olan borcunu söylemiyorlar. Şimdi, Sayın Bakanımız açıklamış; SGK'ye en fazla borcu olan beş belediye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Şahin Usta, lütfen tamamlayın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Tamamlıyorum Başkanım.

Ankara Büyükşehir Belediyesi 5,7 milyar; İzmir 5,3 milyar; İstanbul 3,3 milyar; Adana 3 milyar; Şişli Belediyesi -hep CHP'nindi- 1,8 milyar TL; kamuoyunun takdirine sunuyorum.

Bizim derdimiz, kimseyle kavgaya etmek değil, belediyelerin çalışmasını sağlamak. Gelsinler, anlaşsınlar, mahsuplaşsınlar; bu borçları yavaş yavaş ödeyerek insanların, kendi çalışanlarının da hakkını yere düşürmesinler.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Başarır, buyurun.

31.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, önce hayvan yasasıyla ilgili Sayın Grup Başkan Vekilinin söylediklerinden başlamak isterim, demek ki Komisyon toplantılarını ve Genel Kurulu hiç takip etmemiş.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Siz takip etmemişsiniz. Bu yasayla ilgili Komisyonda bunların hepsi tek tek anlatıldı, hiç işinize gelmedi.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, bakın, ben bilen insandan hiç korkmam, o bildiğini bilir; ben bilmeyen insandan da korkmam o bilmediğini bilir ama az bilenden çok korkarım, ne bildiğini bilir ne bilmediğini; aynı böyle bir durum var. (CHP sıralarından alkışlar)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sizin derdiniz kavga çıkarmak.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, ben dedim ki: Bir, bu hayvanların toplanması sanki böyle bir ölüm kampı gibi ve bunun belediyeye yüklenmesi olmaz. “Öneri” diyor ya, çıkarın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sizin belediyeleriniz yapamayabilir, bunun çok iyi örnekleri var, sizin belediyeleriniz yapamaz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – İki, ötanazi ve uyutma konusunda kesin güvenceler verin. Üç, bunların ıslahı, aşısı, kısırlaştırmasıyla ilgili belediyelerin sorumluluğu kadar iktidarın da sorumluluğu olsun. Bunu yüz yerde söyledim “Çözüm üretmemiş...” Alın size çözüm, buyurun. Bu, bir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Başarır, lütfen tamamlayın.

KADEM METE (Muğla) – Çözüm ne yani, çözüm ne?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – İşte, çözümü veriyorum.

KADEM METE (Muğla) – Söyle, hani, nerede çözüm?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Allah Allah!

BAŞKAN – Sayın Başarır, Genel Kurula konuşun.

Değerli milletvekilleri...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Neyse...

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Bakanlık yardımcı oluyor zaten.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Çözümü söyledim, üçünü de söyledim, burada uzlaşabiliriz dedim, uzlaşabiliriz.

BAŞKAN - Sayın Vekil, Sayın Vekil, lütfen dinleyin.

KADEM METE (Muğla) – Bitmiyor ki Sayın Başkanım, bitmiyor, sabaha kadar böyle konuşuyorlar.

BAŞKAN – Ama öyle sağlıklı bir tartışma olmuyor. Herkes meramını anlatsın, siz de anlatacaksınız, o da anlatacak.

Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Dedi ki: “Sorumluluktan kaçıyorlar mı?” Ben hatırlatmak isterim: Cumhuriyet Halk Partisinin Grup Başkan Vekili 31 Martta Türkiye’de birinci olmuş bir partinin Grup Başkan Vekili, o sıfatla konuşuyorum.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Allah Allah!

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – O zaman o sorumluluğu taşı, 31 Martın sorumluluğun taşı, kaçma.

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Yirmi iki yıldır iktidarın temsilcisiyiz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bu yetkiyi halk bize verdi, sorumluluk sahibi olmasak vermezdi; bu, bir. (CHP sıralarından alkışlar) İki, siz artık hiçbir sorumluluğu alamazsınız. Futbol Federasyonu seçimlerinde bile Divan Başkanlığına Konya Milletvekilini yolladınız, herkes baskı yaptı, kaybettiniz. Artık yokuş aşağı gidiyorsunuz. Sorumluluk belediyelerde, bizde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Son cümlem.

BAŞKAN – Sayın Başarır, lütfen, son cümlelerinizi söyleyin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sorumluluk belediyelerde, bizde. Yakın bir zamanda bu ülkenin yönetimi de bizde olacak, o zaman göreceğiz bakalım, sorumluluk nasıl yerine getiriliyor. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şahin Usta, buyurun.

32.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkanım, sokak hayvanlarıyla, başıboş sokak hayvanlarıyla ilgili yasa çalışmalarını yakinen takip ettik. Komisyonadaki tartışmalarda da uzun süren tartışmalarda da bu konuların hepsi tek tek anlatıldı, konuşuldu, teklifi imzalayan arkadaşlarımızın hepsi tek tek anlattı. Bazı gerçekleri anlatmakla maalesef karşımızdakilere aktaramadığımızı düşünüyorum. Bunların hepsi kayıtlı, tutanaklarda yazıyor. Bu çözüm önerileri, belediyelerin de bakanlığın da valiliklerde kurulacak olan kurulların da hepsinin de sorumlulukları tek tek belirtilmiş durumda. Bu yasayla ilgili toptancı “Biz çıkarmayacağız.” yaklaşımını yanlış buluyorum. Bu Meclisin bu sorumluluğunu yerine getirmek zorunda olduğunu hatırlatıyorum. Bu toplumun bir sorunu, toplumsal bir sorun ve çözmek için göreve davet ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.47

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.07

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 108’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Şimdi gündeme geçiyoruz...

MEHMET BAYKAN (Konya) – Başkanım, olmadığım anda Ali Mahir Bey’in isminin geçtiği bir cümlesi olduğunu arkadaşlarımız iletiler; bilgilendirme yapacağım.

BAŞKAN – Efendim, oturumu kapattık.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Bilgilendirme yapacağım efendim.

BAŞKAN – Yani oturumu kapattım o yüzden, önceki oturumda olsaydı...

MEHMET BAYKAN (Konya) – Başkanım, konu yanlış değerlendiriliyor, sadece bilgilendirme yapacağım.

BAŞKAN – Peki, söyledin yanlış değerlendirildiğini Mehmet Bey.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Efendim?

BAŞKAN – Söyledin, geçti kayıtlara.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Ama bilgilendirmem lazım, bir dakika da olsa bilgilendirmem lazım; lütfen efendim, adımız geçmiş.

BAŞKAN – Efendim, bir şey yok söylediğinde.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Sayın Başkanım, yapmayın, bir bilgilendirme yapmamızın da bir mahzuru yok ama.

BAŞKAN – Efendim, oturum kapandıktan sonra buna imkân yok İç Tüzük açısından.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Hemen kapatmıştınız zaten, ben gelene kadar kapanmış.

BAŞKAN – Oturum içinde olsaydı verirdim size, kusura bakmayın.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Başkanım, bu konuda çok eleştiri alıyoruz, bilgilendirmemiz gereken bir husus var, saygıyla ifade ediyorum.

ALİ KARAOBA (Uşak) – Sayın Başkanım, İsmail Bey, 2 defa ismimi geçirerek...

BAŞKAN – İşte, şimdi, bakın, oturum kapandığı için...

ALİ KARAOBA (Uşak) – Sayın Başkanım, el kaldırdık ama siz...

BAŞKAN – Ben görmemiş olabilirim ama oturum kapandı, bakın, ben Sayın Baykan’a da öyle...

MEHMET BAYKAN (Konya) – Kendilerine de verin efendim, bize de. Bir dakikadan bir şey olmaz.

ALİ KARAOBA (Uşak) – Sayın Başkan, 2 defa ismim geçiyor ve direkt ismime hitaben söylüyor “Uşak’ta iddialarını ispatlamazsa müfteridir...”

BAŞKAN – Anladım ben ama biz oturumu kapattıktan sonra o oturumdaki konuları tekrar açamıyorum İç Tüzük gereği, bunu tekrar açamıyorum, lütfen beni anlayın.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Israr etmeyin, çalışmalarımıza devam edelim.

ALİ KARAOBA (Uşak) – Sayın Başkanım, açıkça ve ismimi...

BAŞKAN – Ona cevap verirsiniz başka bir şekilde; önerge üzerinde konuşursunuz, başka yöntemlerle, başka şeylerle cevap verirsiniz.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Peki Başkanım, daha sonra bir vesileyle bilgilendirme yaparız efendim.

BAŞKAN – Lütfen yani beni şimdi İç Tüzük’ü çiğnemeye zorlamayın, İç Tüzük açık.

ALİ KARAOBA (Uşak) – Başkanım, kapatmadan önce aldım ama siz kapattınız.

BAŞKAN – Yahu, görseydim verirdim zaten ben.

ALİ KARAOBA (Uşak) – E, tamam, insanlık hâli, görmemiş olmanız bizim cevap...

BAŞKAN – Sayın Karaoba, sen...

ALİ KARAOBA (Uşak) – Ya, bakın tutanakları da çıkarırdım ben size, bakın.

BAŞKAN – Bir şey demiyorum, ben de dinledim yani, ben de dinledim. Size haksızsınız demiyorum zaten ben ama şu anda yapma imkânım yok. Onun için siz bakın ben mesela, soru-cevap açacağız ikinci bölümde orada girebilirsiniz, bir önerge üzerinde konuşabilirsiniz, bir şekilde bu meramınızı anlatabilirsiniz; imkân ve fırsat var, vakti gelince onları kullanın.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Anlaşıldı Başkanım.

BAŞKAN – Şimdi gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup bilgilerinize sunacağım.

Tezkereyi okutuyorum:

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) TEZKERELER

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye-Avrupa Birliği Karma Parlamento Komisyonunda Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap’tan boşalan üyeliğe Cumhuriyet Halk Partisi Grubu Başkanlığınca bildirilen Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu’nun üyeliğinin Başkanlık Divanında yapılan incelemede uygun bulunduğuna ilişkin tezkeresi (3/911)

24/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye-Avrupa Birliği Karma Parlamento Komisyonunda Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap’tan boşalan üyelik için, 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun’un 2’nci maddesine göre Cumhuriyet Halk Partisi Grubu Başkanlığınca bildirilen ve anılan kanunun 12’nci maddesi uyarınca Başkanlık Divanında yapılan incelemede uygun görülen Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu’nun üyeliği Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Şimdi Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağız ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

VII.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- Saadet Partisi Grubunun, Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, Türkiye ve Amerika arasındaki ilişkilerin görüşülmesi amacıyla 25/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Temmuz 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
25/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 25/7/2024 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Bülent Kaya

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan ve İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Bülent Kaya tarafından Türkiye ve ABD arasındaki ilişkilerin görüşülmesi amacıyla 25/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 25/7/2024 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Saadet Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'a söz veriyorum.

Sayın Çalışkan, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ülkemiz, Amerika Birleşik Devletleri'yle müttefik, öyle bir müttefik ki her platformda da karşı karşıya gelen bir müttefik; Akdeniz'de, Kıbrıs'ta, Ege'de, Yunanistan'la ilişkilerde, hatta Karadeniz'deki Montrö Boğazlar Sözleşmesi'ni bile tartışmaya açacak kadar her platformda karşı karşıya. Öyle bir müttefik ki Türkiye'nin tarihî bağları bulunan komşuları Afganistan'ın, Irak'ın işgalinde, on yıllarca süre, yüz binlerce insanın katliamına ortak. Suriye'yi karıştıran da o, Mısır'ı karıştıran da o; her yerde karşımızda Amerika.

Dün hepimizi yaralayan bir olay gerçekleşti; Amerikan Kongresinde katil İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu karşılandı, ayakta alkışlandı. Elbette, bu, Amerika'nın hukuka ne kadar saygısız olduğunun, sadece menfaatlerini düşündüğünün en bariz göstergesi. Uluslararası Adalet Divanının, Ceza Mahkemesinin savaş suçlusu olarak ilan ettiği, soykırım suçlamasını yönelttiği ve hakkında tutuklama kararı verdiği bir kimseyi ayakta alkışlayıp Meclisinde konuşturması vahametin çirkinliğinin en bariz göstergesi. Kongrede hemen her cümlesinin alkışlanması da yine Amerikan halkının temsilcilerinin yansıması. Görüyoruz ki Amerika'da Cumhuriyetçiler ile Demokratların birbirinden farkı yok, al birini vur ötekine, her biri de katillerin destekçisi.

Değerli milletvekilleri, siyonizm Amerika'yı bir ahtapot gibi çevirmiş, kuşatmış, her adımında izi var. İşte, bunun için de İsrail'in sekiz ayı aşkın bir süredir Gazze'de uyguladığı soykırım suçunun, işlediği cinayetlerin en az İsrail kadar sorumlusu Amerika'dır. Net olarak ifade edelim ki katil İsrail, iş birliği Amerika'dır. İşte, böyle bir durumda bir tarihî sorumluluğu hatırlatmak üzere ifade etmek isterim ki geçmişinde bu Meclis, katil olan İsrail'in Cumhurbaşkanı Şimon Peres'i karşıladı, alkışladı, bugün tarihî bir sorumlulukla karşı karşıyayız. Böyle bir günde bu Meclise -bu tarihî Meclise- düşen görev Filistin'in Cumhurbaşkanı davet edip burada alkışlamaktır; burada, Filistin halkının yanında durduğunu net olarak gösterebilmektir.

Bugün, parasını ödediğimiz uçakları bile teslim etmeyen, her konuda yanındaymış gibi görüldüğümüz hâlde her konuda aleyhimize iş çeviren Amerika'yla artık ilişkileri gözden geçirmek durumundayız. Net olarak şunu sormak zorundayız: Biz müstemlele miyiz yoksa Amerika'yla stratejik ortak mıyız? Öyle kenardan köşeden dolanarak da bir yere varamayız. Doktor hanıma teşekkür ediyorum, çünkü Amerikan oturumunu kınadı; beklerdim ki şahsı adına konuştuğu kadar Dışişleri Bakanlığı da Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına bir açıklama yapsın ama sessiz, seyirci kaldılar; buradaki bu açıklamayla da herhâlde durum kurtarılamaz.

Değerli milletvekilleri, esas sorun şu: Bölgede yüzlerce yıldır problem olan, başdüşmanımız olması gereken, hemen her sorununun temelindeki sorunun parçası olan Amerika'yla sorunu çözmeye çalışmak esas büyük problem bu. Nasrettin Hocanın kaybettiği anahtarı başka yerde araması gibi.

Değerli milletvekilleri, bugün ben de huzurlarınızda Filistin direnişini, Filistin halkını alkışlıyorum, alkışlıyorum, sizleri de Filistin direnişini alkışlamaya davet ediyorum. (Alkışlar) Evet, Filistin direnişini, Gazze halkını alkışlıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, Sayın Çalışkan, lütfen tamamlayın.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Korkmayın, alkışlamakla Saadetli falan olmazsınız, partinize de karşı gelmiş olmazsınız, Gazze'ye karşı bir duruş ortaya koymuş olursunuz. (Alkışlar) Bu insani bir duruştur. Bu siyasetin çok ötesindedir değerli milletvekilleri.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Senden çok seviyoruz Filistin'i.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Onun için de bu sevginizi de eyleme dökmenizi bekliyoruz.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Biz senden çok seviyoruz Filistin'i.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Halen Uluslararası Ceza Mahkemesine müdahil olunmadı. Burada hengâme içerisindeki basit bir açıklamayla bu geçştirilemez. Samimiyet, ciddiyet, bugün Meclise vereceğiniz bir önergeyle buradan net bir dik duruş sergilemenizle ancak gerçekleşir. Bu açıdan diyorum ki: Amerika'yla ilişkilerimizi gözden geçirelim. En azından şu Gazze soykırımına destek olan, hukuk tanımayan Amerika'ya karşı duruşumuz da bir duruştur. Bunu belirtmiş oluruz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çalışkan.

Öneri üzerinde ilk söz, İYİ Parti Grubu adına Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'ya ait.

Sayın Zorlu, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA KÜRŞAD ZORLU (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bildiğiniz gibi, 7 Ekim 2023 tarihinde eşi benzeri görülmemiş, son dönemlerin en büyük katliamlarından biri başlatılmış ve hâlâ daha bu katliam gerek sivil halka yönelik gerekse hayatta kalmayı başarmış insanların artık yaşayamaz hâle gelmesine yönelik birçok yasak ve ambargoyla, saldırıyla devam etmekte.

Katliamın başsorumlusu Netanyahu'nun ABD Kongresinde davet edilerek konuşturulması ve orada bir bölüm Kongre üyelerinin ortaya koyduğu duruş gerçekten insanlık adına ve uluslararası ilişkiler anlamında da utanç vericidir. Tabii, ilk defa yapmıyor bu konuşmayı Netanyahu, bunu 4'üncü kez gerçekleştirdi, dolayısıyla karşı karşıya olduğumuz tablo sadece bugün gerçekleşen olaydan ibaret değil. Tabii, ayinesi iştir kişinin, lafa bakılmaz; buradaki konuşmayı dikkatle okuduğumuzda önemli bir tehlikeyi görüyoruz, o da Orta Doğu'yu yeniden şekillendirmeye yönelik, merkezinde İsrail'in refah ve huzurunun yer aldığı bir yeni inşâ projesinin temelleri yeniden kuvvetlendirilmeye çalışılıyor.

Orada, bakın, çok önemli bir gerçeği sizlerle paylaşmak istiyorum ve hatırlatmak istiyorum elbette: Yahudilerin lobi anlayışına bakıldığında, bugün Kongre üyelerinin ve özellikle Senato üyelerinin çok önemli bir kısmının bir “ağabeyi” olduğu gerçeği... Bu “ağabeylik” anlayışının da nereden oraya sirayet ettiğini de unutmamamız gerekiyor. Dolayısıyla Türkiye’nin karşı karşıya olduğu büyük kara propagandanın çökertilebilmesi için Türkiye’nin kurum ve kuruluşlarıyla, bütün lobi gücüyle, yeni bir anlayışla buna karşı çıkması gerekmektedir. Bakın, Türkiye, sonradan birtakım eleştiriler karşısında hızlanmış olsa da bazı yasaklamalara gitti. 54 kalemde ihracat yasağı, ithalat-ihracat anlamında bazı yasaklar getirildi. Ben Azerbaycan’ın petrollerinin neden engellenmeyeceğini sordum yetkililere. Burada bana verdikleri cevapta önceden verilmiş yükümlülüklerin getirdiği bir zorunluluktan, aşılamayan bazı engellerden bahsettiler fakat şuraya da dikkat etmemiz gerekiyor: “Filistin’e yardım” adı altında Güney Kıbrıs Rum Yönetimi sinsi bir oyun planlamaktadır. Oradaki varlığını meşrulaştırmak için bu yardımlar üzerinden Türkiye’ye karşı ve Kuzey Kıbrıs’ı yeniden baypas etmeye yönelik bir girişimi de başlatmıştır. Yetkililerimizin bu konuda buna karşı birtakım tedbirleri hızlı bir biçimde gerçekleştirmesi gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Zorlu, lütfen tamamlayın.

KÜRŞAD ZORLU (Devamla) – Son olarak şunu söyleyeyim: ABD’yle ilişkiler elbette bu konunun da ötesinde pek çok başlığı içerisinde barındırıyor, başta terör meselesi olmak üzere savunma sanayisinden ekonomiye kadar pek çok mesele.

Bugün vefat yıl dönümünde andığımız rahmetli Profesör Doktor Halil İnalcık Hocamızı huzurlarınızda bir kez daha rahmetle yâd ediyorum, önemli bir sözü vardır: “Tarih insan eseri olan gelişmeleri yazar.” İşte, o insanlardan birisi de elbette Türk devriminin öncüsü Mustafa Kemal Atatürk’tür. Yine bir sözü var, diyor ki: “Türkiye’nin Batı karşısında hatta İslam dünyası karşısında yükselişi ancak ve ancak Atatürk devrimlerini benimsemek, yaşatmak ve tartışmasız uygulamaktan geçer.”

Değerli arkadaşlar, dış politika duygusallıkla, hamasetle yapılmıyor; gerçeklerle yapılıyor. Türkiye’nin, gerçekleriyle yüzleşerek bu dış politika anlayışını yönlendirmesi gerektiğini düşünüyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Zorlu, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde diğer söz talebi Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç’a ait.

Sayın Kamaç, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Saadet Partisinin grup önerisi üzerine söz almış bulunuyor, Genel Kurulu da saygıyla selamlıyorum.

İnsanlığın gözü önünde yaşanan bir trajedi, bir katliam, aslında bir soykırım... Sekiz buçuk aylık süre içerisinde ölen 40 bin insan, yaralı 90 bin insan, aslında sözün bittiği yerde hâlen sözü kullanmaya çalışmak; tam da en büyük örneği bu olsa gerek. Ama tabii, bunun sebepleri var yani daha önce de bu kürsüde dile getirdik, dedik ki: “Orta Doğu, Allah’ın vahiyle, peygamber örneğiyle müdahale ettiği coğrafya Afganistan’dan tutun Yemen’e kadar, Türkiye’den tutun Libya’ya; acaba bu coğrafya neden kan ve revan içerisinde?” Dönüp kendimize bakmamız gerekiyor, acaba bu coğrafya neden kendi sorunlarını çözemiyor da dönüp sorumluluğu genelde dış güçlere yüklüyoruz? Bir gerçek var: Bu Orta Doğu coğrafyasında yani en ufağından en büyüğüne kadar bugün İsrail’e söz söyleyecek mecali olan kimse yoktur çünkü hepsinin bir yumuşak karnı vardır, hepsinin kendi pratikleri içerisinde ifade edemeyeceği, savunamayacağı durumları vardır. Bakmayın bu Parlamento kürsüsünde, ekranlarda hamasetle söylenen sözlerle. Arka kapı diplomasisinde “Ya, bakın, bizi anlayın, biz oy almak zorundayız, siz de bizi anlayın

ama göreceksiniz ki bizim stratejik ilişkilerimizde, bizim anlaşmalarımızda, bizim ticaretimizde hiçbir sorun olmayacak.” Nitekim öyle de oluyor, hâlen Türkiye’nin İsrail’le stratejik ilişkileri devam ediyor, ticaret devam ediyor, petrol akıyor ama öte yandan bu kürsüden, işte, ölen insanlar üzerinden söz kurmaya çalışıyoruz; aslında sözün bittiği yerdir, insanlık öldürülüyor, insanlık katlediliyor.

Şimdi, biraz önce Sayın Grup Başkan Vekiline şöyle bir soru soruldu: “Neden hukuki sürece müdahil olmuyorsunuz?” E, olamazsınız.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Oluyoruz, söyledik ya.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) - Neden olamıyorsunuz? Çünkü siz hem iç hukuku hem uluslararası hukuku tanımıyorsunuz ki başkasının açtığı hukuki sürece müdahil olasınız. Sayın Cumhurbaşkanı ne dedi? “Biz karşı hamlemizi yapar ve işi bitiririz.” dedi. Bunu niçin söyledi? Sayın Demirtaş’ın AIHM kararları için söyledi. Şimdi, eğer siz uluslararası hukuku tanımıyorsanız sizin kendi içinde çözemediğiniz sorunlarınız varsa sizin bu kürsüde hamaset yapmaktan başka, söz söylemekten başka bir pratiğiniz olamaz. Ondan dolayı şunu görelim: Ya, bakın, Irak’ta 4 milyon insan öldü, bu, Müslüman coğrafyası değil mi? Burada yaşayanlar insan değil mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kamaç, lütfen tamamlayın.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) - Suriye’de yüz binlerce insan öldü, milyonlarcası göç ettirildi, binlercesi Ege Denizi’nde boğuldu, bunun belki en büyük örneği “Alan Kurdi” denilen bebektir, cesedi sahile vurmuştu. Eğer biz bu sorunlara bir çözüm bulmazsak, eğer bu coğrafyada yaşayan insanlar kendi sorunlarını çözmezlerse İsrail’in yaptıklarına söyleyecek söz bulamazlar. Şimdi, 40 bin insan yaşamını yitirmişken, 90 bin insan yaralıyken -resmî rakamları söylüyoruz- bunun üzerine tutup sadece Netanyahu’nun Amerikan Kongresinde ayakta alkışlandığını kınamak hakikaten akılla, vicdanla izah edilecek bir durum değil. Dolayısıyla eğer buna bir son verilmesi gerekiyorsa önce kendi içimizdeki sorunlarımızı adil bir zeminde çözeceğiz, sonra dünyaya bu adalet örneğini de kendi içimizden örneklikle göstereceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kamaç, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Yunus Emre’ye aittir.

Sayın Emre, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YUNUS EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, önergeyi anlatırken Sayın Necmettin Çalışkan Filistin halkını selamladığını söyledi, alkışladığını söyledi; bu, tabii, çok önemli bir çıkış bir yanıyla ama bir yanıyla da Saadet ve Gelecek Grubunu da aslında alkışlamak icap ediyor bence çünkü Türkiye’de, maalesef, bu katliamlar başladığından beri oluşan büyük kamuoyu tepkisine rağmen başta Saadet-Gelecek Grubu olmak üzere bütün muhalefet grupları Meclisi harekete geçirmeye çalıştı; iktidar tarafı, maalesef, bu gayretlerin önüne geçmeye çalıştı. Burada çok değerli bir milletvekili arkadaşımız feryatlar içerisinde bu kürsüde bu konuyu gündeme taşıdı. Kendisine iftira atmak suçlaması yapıldı, yalan söylemek suçlaması yapıldı, bu kürsüde can verdi o arkadaşımız; bunları hatırlatmak istiyorum. “Ticaret yok.” diye söylendi ama birkaç ay sonra oluşan kamuoyu baskısı, burada anlatılanlarla oluşan kamuoyu baskısı sayesinde o ticareti de yasaklamak durumunda kaldılar.

Bugün bir önergeyi görüşüyoruz, birazdan da konuşmalar tamamlanınca oylamaya geçilecek. Neyi oylayacağız? Meclis bu konu üzerine bir genel görüşme yapsın. İç Tüzük'te bulunan usulle “Hem bilgilendirme olsun hem bu konu konuşulsun.”u oylayacağız ama üzülererek belirtmek istiyorum, Milliyetçi Hareket Partisi ve Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekilleri daha önce yaptıkları gibi “hayır” oyu verecekler ve bir genel görüşme açılmayacak, biz bu meseleyi konuşmayacağız.

Değerli arkadaşlarım, az önce, Necmettin Bey Filistin halkını alkışlarken ona katılan değerli milletvekilleri vardı burada. O milletvekillerine de çağrı yapıyorum: Neden çekiniyorsunuz? Niye burada bir genel görüşme olmasın? Niye konuşulmasın? Biz Mecliste bu konuları konuşmayacaksak, ele almayacaksak, tartışmayacaksak, bu Meclis bilgilenecekse bu Meclis ne işe yarıyor? Elimizi vicdanımıza koyalım. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bir konu da şu...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bunu söyleyen de Hamas’a “terörist” diyenler ya! Bravo vallahi(!)

YUNUS EMRE (Devamla) – Sayın Grup Başkan Vekili, niçin laf atıyorsunuz? Söyleyecek sözünüz yok, onu biliyorum, o yüzden laf atıyorsunuz aslında.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Var!

YUNUS EMRE (Devamla) – Tekrar soruyorum size: Bu katliamların önüne geçebilmek için devriktidarınızda ne yapılabildi? Çıkıp şu kürsüye biriniz “Bizim Hükûmetimizin politikaları sayesinde şunun önüne geçilmiştir.” diye bir şey söyleyebilir misiniz, böyle bir örnek var mı? Yıllarca buradan çelik gitmedi mi, demir gitmedi mi? O feryatlar burada yapılan kadar İsrail’in savaş endüstrisi sizin ihracatınızla desteklenmedi mi yıllarca?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Emre, lütfen tamamlayın.

YUNUS EMRE (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Biliyorum, biliyorum, biliyorum! Şu hâlinize bakın, yazıklar olsun size, yazıklar olsun! Göreceğim biraz sonra samimiyetinizi, çok az kaldı, biraz sonra göreceğim samimiyetinizi. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Değerli arkadaşlarım, şimdi, dün Amerikan Kongresinde Netanyahu o konuşmayı yaparken 58 defa ayağa kalktı, Amerikan Kongresinin üyeleri 58 defa ayağa kalktı, alkışladı. Önünüzde fırsat var, acaba onlar gibi milletvekilleri misiniz, yoksa burada can veren Saadet Partili Milletvekilimiz gibi bir milletvekili misiniz, bunu birazdan oylamayla hep beraber göreceğiz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Böyle bir şey olamaz Sayın Başkanım!

YUNUS EMRE (Devamla) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Emre, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde diğer söz talebi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Şanlıurfa Milletvekili Abdulkadir Emin Önen’e ait.

Sayın Önen, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisinin, Türkiye ve ABD arasındaki ilişkiler hakkında verdiği genel görüşme önergesiyle ilgili öneri üzerinde söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken dün Netanyahu gibi bir savaş suçlusunun...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Hamas’a “Terör örgütü.” de, gel, burada Filistin...

YUNUS EMRE (İstanbul) – Ne oy verdiğinizi göreceğiz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bir oylama değil mesele.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Ne oy vereceğinizi göreceğiz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Çıkın da Filistin için meydanlara...

YUNUS EMRE (İstanbul) – O silahları satan, çeliği satan iş adamları hepsi sizin arkadaşınız.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Hatibi dinleyin Sayın Vekil, hatibi dinleyin!

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Arkadaşlar, dinlerseniz ben de... Lütfen...

Teşekkür ediyorum.

Dün Netanyahu gibi bir savaş suçlusunun ABD Kongresinde karşılanma tarzından yana duyduğum derin endişe, hüznün ve öfkeyi dile getirerek sözlerime başlamak istiyorum.

Uluslararası Ceza Mahkemesi tarafından hakkında bir süreç başlatılan, elinde masum, çocuk, kadın kanı bulunan bir figürün bu şekilde ağırlanması uluslararası sisteme dair insanlığın gittikçe artan güvensizliğini haklı çıkarıyor. Katil İsrail rejimini, bu soykırımda onu koşulsuz olarak destekleyen başta ABD olmak üzere tüm ülkeleri en sert şekilde kınadığımıza, uluslararası platformlarda Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan, Sayın Dışişleri Bakanımız Hakan Fidan ve tüm devlet yetkililerimiz tarafından en üst seviyelerde dile getirildiğine zaten herkes şahitlik ediyor. Allah razı olsun, Türk halkı ve ezilmiş coğrafyalardaki halklar olarak biz bu çalışmaların kıymetini en yakından bilenleriz.

Dün şahitlik ettiğimiz manzara ABD Kongresinin dünyanın haklı ve mazlumlarıyla ilişkisini bitirdiğinin ilanıdır. İsrail ve en büyük destekçisi ABD’nin Gazze’deki soykırımda oynadıkları rolün dünkü rezil manzarası sonrasında, başta bizi ve Müslüman ülkeleri bir araya getirmesi gerekirken bugün Saadet Partisinin verdiği öneri İslam coğrafyası başta olmak üzere kendi içimizde de yaşanan kopukluğun en büyük tezahürüdür. ABD’nin, İsrail’in, PKK terör örgütünün ve Suriye’deki kolu olan YPG’nin topyekûn olarak bize saldırdığı, İsrail yetkililerinin aleni şekilde Sayın Cumhurbaşkanımızı hedef aldığı bir ortamda, Filistin davasına karşı hassasiyeti olan Meclisimizdeki grupların bu mesnetsiz iddiaları üzücüdür.

1952’den beri üyesi bulunduğumuz NATO’nun gerekliliği olarak ortaya çıkan ortaklığın mecburiyetlerini, aynı şekilde beraberinde getirdiği sıkıntıları dile getiren tek lider Sayın Cumhurbaşkanımızdır.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sekiz ay oldu, sekiz ay; Güney Afrika davasına niye müdahil olmadığınızı açıklayın!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Dinle, dinle!

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Uluslararası toplumun ve BM’nin çatışma sahalarında hakkaniyet çerçevesinde, diplomatik ahlakla davranan tek ülke yine Türkiye’dir.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sekiz ay oldu, Güney Afrika’nın davasına niye müdahil olmadınız, onu açıklayın!

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, lütfen hatibi dinleyin.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sekiz ay oldu, sekiz!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Dinlemesini öğren!

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, değerli milletvekilleri; lütfen, hatip konuşuyor.

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Lütfen süreme ek yapar mısınız Sayın Başkan. Lütfen, süremden çalışıyorlar.

BAŞKAN – Sürenize ilave edeceğim.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Kimi kandırıyorsunuz burada!

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, lütfen...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sataşmak hakkımızdır Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Hatip, buyurun.

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Suriye’de, Libya’da, Irak’ta, Afrika’da ve dünyanın dört bir yanında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Gerçekler örtbas ediliyorsa sataşırız!

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Biraz saygılı olun ya!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Hayır, gerçekleri söyleyin. Takip ediyoruz, sekiz aydır Güney Afrika davasına müdahil olmuyorsunuz!

(AK PARTİ sıralarından “Saygılı ol!” sesleri)

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Biraz saygılı olun, biraz tahammüllü olun, biraz gerçekleri dinlemeye alışın.

BAŞKAN – Sayın Önen, lütfen... Sayın Gergerlioğlu, lütfen...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Kimi kandırıyorsunuz! Sekiz ay oldu!

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sekiz ay oldu!

BAŞKAN – Sayın Önen, lütfen sözlerinizi tamamlayın.

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Hayır, bir dakikadan fazla süremi yediler, ek süre istiyorum, süremen daha fazla olmasını talep ediyorum.

BAŞKAN – Efendim, buyurun, buyurun.

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Sağ olun.

BAŞKAN – Bir dakika daha...

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Suriye’de, Libya’da, Irak’ta, Afrika’da ve dünyanın dört bir yanında küresel barışın ve düzenin hamiliği iddiasındaki aktörlerin kirli planlarını tek başına bozmaya çalışan temel aktör yine yirmi seneden fazla yalnız başına Türkiye’dir. Suriye’de, Libya’da, Orta Doğu’daki tüm çatışmalarda katliamı yapan kişiye göre tutum alıp bu katliamlara ses dahi çıkarmayan ülkeleri görmezden gelip Gazze gibi bir hususta Sayın Cumhurbaşkanımızı İsrail’in ve ABD’nin oluşturduğu retorik üzerinden eleştirenler samimiyet konusunda kendilerini sorgulamalıdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Hamaset değil gerçeği söyleyin! Hamaset duymak istemiyoruz, gerçeği söyleyin, gerçeği!

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Türkiye, ABD başta olmak üzere NATO müttefiklerinden, bölgedeki aktörlerden yana en çok ihanete uğrayan ülkedir.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Kaçınıcı kez aldattınız halkı!

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Buna rağmen, İsraili bakanların yönelttiği suçlamalara, ABD’nin müttefiklik ahlakıyla bağdaşmayan uygulamalarına Türkiye’nin sahada verdiği cevapları görmeyenler, daha doğrusu görmek istemeyenler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Sayın Başkan, çok fazla süremden çalındı.

BAŞKAN – Kural herkese eşit uygulanıyor.

Teşekkür ediyorum.

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Tamam, doğru söylüyorsunuz ama benim süremden çaldılar, en az bir dakika daha...

BAŞKAN – Sayın Önen, teşekkür ediyorum.

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Sayın Başkan, istirham ediyorum, lütfen...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Önen.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Kaçınıcı defa süre vereceksiniz, kaçınıcı defa!

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Tamam, doğru ama benim süremden aldılar.

BAŞKAN – Ben herkese aynı kuralı uyguluyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Önen.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – İzah edemiyor tabii ki! Neyi izah edecek, her şey ortada. Neyi izah edecek? İzah edemez tabii.

BAŞKAN – Evet, şimdi, önergeyi oylarınıza...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, bir söz talebimiz var.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, yoklama talebimiz var.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Bir söz talebimiz var Başkanım, giremiyorum sisteme.

BAŞKAN – Burada yok.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – O konuştuğu için duymadınız.

BAŞKAN – Burada söz talebin gözükmüyor Başkan.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sisteme giremiyorum çünkü Sayın Başkanım. Kavas arkadaşlar...

BAŞKAN – Ben nereden bileyim, görmedim. Şu oylama işlemini bitireyim, işlem başladı, ben söz veririm sonra.

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Efendim, kural herkes için aynı, lütfen, ısrar etmeyin.

Sayın Başarır, Sayın Emre, Sayın Coşar, Sayın Tahtasız, Sayın Karaoba, Sayın Arslan, Sayın Kış, Sayın Karagöz, Sayın Yıldızlı, Sayın Bingöl, Sayın Genç, Sayın Sümer, Sayın Durmaz, Sayın Karakoz, Sayın Ocaklı, Sayın Dinçer, Sayın Işık Gezmiş, Sayın Erdan Kılıç, Sayın Yanıkömeroğlu, Sayın Ateş.

Elektronik cihazla yoklama yapacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.41

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 16.57****BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ****KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)**

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 108'inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - Saadet Partisi grup önerisinin oylamasından önce istenen yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemi tekrarlayacağım.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

Sayın Kaya, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Saadet Partisi Grubu olarak verdikleri grup önerisinin önemine ve kabul edilmemesine ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, dün, 24 Temmuzda İslam âleminin asla tasvip etmeyeceği ve aslında –dünya- insanlık vicdanının asla tasvip etmediği bir katilin, Amerikan Kongresinde ayakta alkışlandığı bir sahneye hep beraber şahitlik ettik ve üzüldük. Burada da bütün milletvekili arkadaşlarımızın bu üzüntüyü yaşadığından en ufak bir şüphemiz yok.

Şimdi, geçen, Srebrenitsa'yla ilgili burada bir genel görüşme yaptık, hiç de parçalanmış bir görüntü vermedik. Daha önce Filistin'le ilgili de ortak bir önerge vermiştik; hatta Saadet Partisi olarak biz bir önerge verdik, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili nöbetçi arkadaşımız dedi ki: “Bu önergeyi hep beraber verelim, siz önergenizi çekin.” Çektik, hep beraber verdik. Bu önergeyi de hep beraber verebiliriz, ön alma ya da birilerini zor duruma düşürme niyetimiz yok; sadece ve sadece, madem İslam dünyası Türkiye Büyük Millet Meclisine bakıyor böyle bir meselede, o hâlde burada bu konuyu bir genel görüşmeyle açıp bütün siyasi parti grupları ve grubu olmayan milletvekilleri olarak, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak topyekûn bu duruma karşı tavrımızı ortaya koyalım amaçlı bir şey.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kaya, lütfen tamamlayın.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Yani “Bu memlekete komünizm lazımsa onu da biz getiririz.” anlayışıyla hareket etmeyin. İhtiyaçsa buyurun getirin, hep beraber verelim; değilse biz milletin hissiyatına tercüman oluyoruz, herkes kendi siyasi tavrını elbette ortaya koyar. Dolayısıyla bunun altında bir niyet aramayın. Buyurun, biz geri çekelim, hep beraber verelim teklifinde bulunuyoruz. Kabul ediyorlarsa Saadet Partisi olarak önergemizi geri çekip 6 siyasi parti grubu olarak vermeye hazırız. Yok “Bizim vermeye niyetimiz yok.” diyorlarsa Saadet Partisi olarak biz milletin hissiyatına tercüman olup bu önergemizin arkasında duruyor, bütün milletvekillerinden de destek bekliyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

1.- Saadet Partisi Grubunun, Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, Türkiye ve Amerika arasındaki ilişkilerin görüşülmesi amacıyla 25/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Temmuz 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Şimdi İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu tarafından, 6 Şubat 2023 depremlerinden etkilenen 11 ilde başta konut yapımı ve teslimi olmak üzere yapılan tüm çalışmaların akıbetlerinin belirlenmesi ve çalışmaların hızlandırılması amacıyla 4/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Temmuz 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

25/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 25/7/2024 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu tarafından, 6 Şubat 2023 depremlerinden etkilenen 11 ilde başta konut yapımı ve teslimi olmak üzere yapılan tüm çalışmaların akıbetlerinin belirlenmesi ve çalışmaların hızlandırılması amacıyla 4/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 25/7/2024 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban’a söz veriyorum.

Sayın Gürban, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET MUSTAFA GÜRBAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; partimizin vermiş olduğu önerge üzerine söz almış bulunuyorum.

6 Şubat depremleri üzerinden yaklaşık on yedi ay geçti, on yedi ay geçmesine rağmen deprem bölgesinde hâlen çadırda, konteyner kentlerde yaşam mücadelesi veriliyor. Bugüne kadar, defalarca, deprem felaketi sonrası yapılacaklar, önlemler üzerine konuşmalar yaptım. Bu sefer bir alıntı yapacağım, bu alıntı hâlen görevde olan bir valimizin sözleridir: “Bizim kültürümüzde komşusu açken tok yatmak tasvip edilen bir durum değildir. Ülkemizin deprem kuşağında bulunduğunu aklımızdan çıkarmamalı, afetlere hazır ve tedbirli olmalıyız. Bu anlamda, afetlere yönelik hazırlık çalışmaları, afet eğitimleri, afet

odaklı yapılaşma çalışmaları çok büyük önem arz etmektedir. ‘Deprem değil bina öldürür’ anlayışıyla bölgelerimizin kültürüne uygun, özgün mimaride, az katlı, sağlam binalar inşa edilmesinin gerekliliğini idrak etmemizin yanı sıra, 6 Şubat depremleri bize ahlaklı, helal-haram ölçütlerine riayet eden, mesleğinde ehil kişiler yetiştirmenin gereğini de ortaya koymuştur.” Alıntıladığım bu kısımdaki tespitleri, önlemleri, önerileri yapan kişi muhalif değildir, aktif görevde olan bir valimizdir.

Değerli hazırun, bunlar her akliselim insanın düşünceleridir. Bazı konular vardır ki siyasetüstüdür, deprem gerçekliği ve doğal afetler de siyasetüstü konulardır. Sayın valimizin açıklamasının emsal minvallerini bu kürsüden defalarca yaptım. Bu söylenenleri Allah da biliyor, kul da biliyor. İnatla her önergemiz, her söylediğimiz neden reddediliyor? Biz de diyoruz ki el birliğiyle mevcut sorunları çözelim. Biz başka bir ülkenin milletvekili miyiz yoksa sizin gözünüzde düşman askeri miyiz? Gazi Meclisimizde uzlaşılarak karar alınamazsa demokrasiyi nasıl tesis edeceğiz? Burada olmamızın manası nedir? Farklı görüşteki siyasi partilerin ülkemizin menfaatleri doğrultusunda görüş beyan ederek mutabakata varmasıdır. İktidarın her görüşü reddetmesi bizlere oy veren milyonlarca vatandaşımızı da reddetmesidir. Milyonlarca vatandaşımız görüşlerinin Mecliste ses bulması için bizi görevlendirdi.

Sayın milletvekilleri, iktidar deprem konutları yapımı konusunda istismara açık düzenlemeler yapmıştır. Konuştuğumuz önergemizde kalıcı konut yapımı, teslim tarihi olmak üzere deprem bölgesindeki tüm çalışmalar hakkında bilgilendirme yapılmalıdır ve projelerin hızlıca hayata geçirilmesi amacıyla araştırma komisyonu kuralım diyoruz, muhtemelen bunu da reddedeceksiniz. O zaman biz niye buradayız? Bize oy veren halkımız temsil edilmediğini düşünüyor. Detaylı müzakerelerle kapsamlı ve kalıcı çözümler üretmeliyiz. Başımıza ne geldiyse sizin “Yaparsak biz yaparız.” demeniz ve her şeyi çok bilmenizden kaynaklıdır.

Değerli milletvekilleri, Sayın Erdoğan Kabineteki görev değişimlerini hizmet kervanında bayrak yarışı olarak tanımlıyor. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığında bayrak aynı ellerde sürekli değişiyor. Sayın Kurum ve Sayın Özhasseki girdabından bir türlü çıkmadık. İkilinin ortak özellikleri de çok. En önemli ortak özellikleri büyük şehirlere aday olup kaybettikten sonra aynı kuruma bakan olmaları. İstemiyorsun, seçmiyorsun yine geliyorlar. Gaf konusunda da ciddi rekabet hâlinele. Yalnız bu konuda halefin selevi arattığı durumlar da oluyor. Gerçi böyle söyleyince kafalar da biraz karışıyor. Halef-selev dengesi de şaşı; kimin halef, kimin selev olduğu da belli olmuyor, yarın bir bakmışsınız kum saati devrilmiş. Gafların zirvesi hiç şüphesiz Sayın Özhasseki’nin depremzede vatandaşlarımızın söylediğini iddia ettiği “Vallahi, yıkıldığı iyi olmuş, bize mis gibi villa verdiniz.” güzellemesiydi. Size soruyorum: Yeterli altyapısı olmayan konteyner kentler için ne söylersiniz? Hâlen çadırlarda yaşayan vatandaşlarımız için ne söylersiniz? Çarpık kentleşme hakkında ne söylersiniz? Kangrene dönmüş kentsel dönüşüm sorunu için ne söylersiniz? İmar rantı için ne söylersiniz? Doğayla inatlaşmanız için ne söylersiniz? Bilime kafa tutmanız için ne söylersiniz?

Sayın milletvekilleri, deprem tabii ki doğal bir felakettir. Depremın etkisini azaltmak ve tam tersi, daha yıkıcı olmasını önlemek yöneticilerin erkindedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gürban, lütfen tamamlayın.

MEHMET MUSTAFA GÜRBAN (Devamla) – Ne yazık ki bazı yöneticiler mevkilerini, makam sorumluluklarını şahsi çıkarları için kullanmaktadır.

Deprem yıkımının en fazla hissedildiği Hatay’ın ana vatana katılışının 85’inci yıl dönümünü idrak ediyoruz. Gazi Atatürk, Hatay’ı şahsi meselesi gördü; bugün ise Hatay âdeta talan ediliyor, pay ediliyor, bazıları Hatay’ı şahsi çıkarı olarak görüyor. Hatay’da iddialara göre TOKİ inşaat işini alan firmada çalışan

işçi kardeşlerimiz yapılan hataları söylemiş. Bunun üzerine firma yetkilileri hatalı yerleri sıvayla örtmüş, aynı yerde şubat ayında zemin kayması olmuş. Mevcut zeminin uygunluğu konusunda da ciddi şüpheler var. Söz konusu iddialar araştırılarak vatandaşlarımızın haklı endişelerinin giderilmesi gerekmektedir.

Sözlerime son verirken, iktidar vekillerine Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın sözlerini hatırlatmak istiyorum: "Siz ülkenin çıkarlarını siyaset uğruna çiğner geçerseniz, görmezden gelerseniz, yok sayarsanız millet de sizi çiğner geçer, yok sayar."

Yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gürban, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde ilk söz, İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'e ait.

Sayın Şahin, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. İYİ Parti Grubunun deprem bölgesinin sorunlarıyla ilgili vermiş olduğu grup önerisi üzerine söz almış bulunuyorum.

Öncelikle, deprem bölgesinde, Osmaniye'de yaşanan sel felaketinden dolayı hemşehrilerime buradan geçmiş olsun dileklerimi iletmek istiyorum. Yine, bir başka deprem bölgesi ilimiz Hatay'ın ana vatana katılışının 85'inci yıl dönümü kutlu olsun diyerek sözlerime başlamak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, ben sözlerimin hemen başında, 6 Şubat Kahramanmaraş-Hatay depremlerinde kaybettiğimiz vatandaşlarımıza bir kere daha Allah'tan rahmet diliyorum, tedavi altında olan vatandaşlarımıza acil şifalar diliyorum. Tabii ki deprem bölgesini burada defalarca konuştuk ve önümüzdeki dönemlerde de konuşmaya devam edeceğiz. Ben geçen yıl yasama dönemi tatile girdiğinde deprem bölgesini gezmişim, şöyle bir deprem bölgesi raporu oluşturmuştum -9 ili gezmişim- bu raporu Sayın Çevre ve Şehircilik Bakanımızla da paylaşmıştık. Buradaki amacımız "Deprem bölgesinin yaralarının sarılmasına bir nebze de olsa katkımız olur mu?" derdiydi. Şimdi, bizim, deprem bölgesinde gördüğümüz en önemli sorun konut sorunu demiştik. Maalesef bu sorunun hâlâ büyük bir sorun olarak devam ettiğini görüyoruz. Konut sorununda belli sayılar zikredildi, işte "Şu kadar konut yapacağız, şu kadar sürede teslim edeceğiz..." Bunun tabii ki gerçekleşmesini canı gönülden isterdik, deprem bölgesinin bir evladı olarak bunun gerçekleşmesini isterdik ama bu konuda çok da başarılı olunduğunu göremiyoruz. İşte "1 milyon konut" dendi, olmadı; sonra "yerinde dönüşüm" dendi, işte 750 bin lira hibe verildi, "750 bin kredi" dendi, bu da vatandaşa dönüşüm için uygun bir limit olmadı, vatandaş bunu da yapamadı; sonra rezerv alan projesine geçildi. Önemli bir proje, doğru da bir proje aslında. Proje doğru ama yöntemi yanlış, uygulaması yanlış bir şekilde ilerliyor, o alandaki sağlam binaları da doğrudan projenin içerisine alıyorsunuz. Vatandaşın sağlam binası, yıkılmaması gereken bir binası proje alanında olduğu için yıkılıyor ama vatandaşı bir de para ödemek zorunda bırakıyorsunuz. Bu önemli bir sorun ve bu sürecin şeffaf bir şekilde yürütülmesi gerekiyor yani vatandaşın soru işaretlerinin giderilmesi gerekiyor. Önemli bir sorun, buna özellikle dikkat çekmek istiyorum.

Hatay milletvekillerimiz buradaysa önemli bir konuya dikkat çekeceğim. Sayın Cumhurbaşkanımız 2 Şubat 2024 tarihinde Hatay'da 3.800 mağdura anahtar teslim etti. Değerli milletvekilleri, bakan, anahtar teslim edildi ve vatandaşların kira yardımı da kesildi ama bu anahtar teslim edilen vatandaşlarımız evlerine giremedi. Bu tezatlığı dikkatlerinize sunmak istiyorum. Ya, bunun not alınıp bir gözden geçirilmesinde fayda var diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şahin, lütfen tamamlayın.

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Yine, köy evlerinin bir bölümü teslim edildi, teşekkür ediyoruz ama önemli bir bölümü hâlâ teslim edilememiş durumda. Mücbir sebeple, kamuya borcu olan vatandaşlarımızın bu borçlarının ödemesi 31 Ağustos 2024’e kadar ertelenmişti. Bu borç ertelenecek mi tekrar? Gördüğümüz kadarıyla bununla ilgili bir belirsizlik var. Bu konuda da iktidarın bir adım atması gerekir diye düşünüyorum. Konteyner kentlerin önemli sorunlarına dikkat çekmiştik yani buradaki yaşam koşulları gerçekten çok zor ve vatandaşlarımız psikolojik olarak ciddi anlamda yoruluyorlar, boşanmalar gibi olumsuz sonuçlar ortaya çıkabiliyor. Eğitimle ilgili, okullarla ilgili eksikliklere dikkat çekmiştik.

Değerli milletvekilleri, depremle ilgili son söyleyeceğim husus şu: Bizim, depremden sonra arama kurtarma faaliyetiyle övünen bir ülke olmak istemediğimizi bir kere daha ifade etmek istiyorum, depremden sonra yıkılmayan binalarıyla övünen bir ülke olmak istiyoruz. Bunun için de kalıcı, gerçekçi çözümleri hep birlikte ortaya koymak zorunda olduğumuzu ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Şahin.

Diğer söz talebi Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan’a ait.

Sayın Kunt Ayan, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; maalesef ki depremden sonra iktidar milyonlarca yurttaşını sefaletle sürükledi. Bu sefalet hâlen devam ediyor, milyonlarca yurttaş konteynerde kalıyor. Depremin yaşandığı illerin neredeyse hepsi şu an 40 derece ve üstü sıcaklıkta kavruluyor ve depremezdeleler hâlen konteynerlerde kalıyor ve bir buçuk yıldır herkesin aklında aynı soru: “Ne zaman bitecek bu konutlar?” Keşke vakit olsa da sayabilsek burada tek tek; bu deprem konutu ihalelerini kimler, ne kadara aldı? Mesela, Hatay’daki ihalelerden biri AKP Elâzığ İl Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa Tetik’in şirketine verilmiş, Maraş’taki ihalelerden biri Sinop eski AKP milletvekili aday adayı Bulut Yeşil’in firmasına verilmiş, Hatay Arsuz’da yapılan konutların ihalesi AKP’den milletvekili aday adayı olan Aziz Özkılıç’ın firmasına verilmiş; yüzlerce böyle ihale var. Zaten, siz bu söylediklerimize cevap veremezsiniz, sizin yaptığınız tek şey oradan sataşmak, burada vekillere saldırmak çünkü bunlara verecek cevabınız yok sizin, sözünüz yok ama bizim sözümüz çok, sizi böyle ifşa etmeye devam edeceğiz, hiç merak etmeyin.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Genel Kurula konu, Genel Kurula.

DİLAN KUNT AYAN (Devamla) - Gelelim seçim bölgem olan Urfa’ya. Bakın, 2024’ün başında daha yeni yapılan konut ihaleleri var. Mesela, 21 Şubatta bir tane ihale yapılmış, May İnşaat almış bunu, 758 tane konut yapımı; kim bu May İnşaat ya? AKP’nin geçen dönemki Şırnak Belediye Başkanının aile şirketi. 31 Mart seçimlerinde AKP’nin yeniden aday gösterilen ismi... Tesadüf mü bu ya? Yersen tesadüf ama biz yemeyiz, ifşa da etmeye devam ederiz.

Bununla kalıyor musunuz? Bununla da kalmıyorsunuz. Bakın, Ceylanpınar Devlet Hastanesini yaptınız, değil mi? Hastane dökülüyor, dökülüyor; daha bir yıl olmamış, hastanenin her yeri dökülüyor. Yapan firma kim peki? Oraka İnşaat. Ne yaptınız Oraka İnşaata? Ödülü verdiniz, Hatay’a gönderdiniz, Hatay halkının başına bela ettiniz. Yani yapmış olduğunuz ihalelerle kendinizi ve yandaşı zengin ediyorsunuz.

Peki, bununla bitiyor mu? Bununla da bitmiyor. Kim şu an Çevre Bakanı? 20 milyonluk İstanbul “Hayır.” dedi ya, “Bu kişi bizim belediye başkanıımız olamaz.” dedi. Siz ne yaptınız? Çevre ve Şehircilik Bakanı yaptınız. Peki, bu Bakan ne yapıyor şimdi? İl il geziyor, değil mi? Adıyaman’a gitti, güya depremle

ilgili -Adıyaman'ı toplayacak- heyetini topluyor. Kim var bu heyette? Pek tabii ki oranın Belediye Başkanı, pek tabii ki oranın iktidar ve muhalefet vekilleri ve ilçe belediye başkanları. Sonra döndü geldi Urfa'ya; aynı, bu anlamda, depremlerle ilgili, konutlarla ilgili yapacağı toplantıya geldi Urfa'ya. Peki, Urfa'da ne yaptı, soruyorum ben size? Urfa'yı hazmedemediği için ne Urfa'nın, 350 bin kişinin iradesi olan Büyükşehir Belediye Başkanını çağırdı ne 7 tane kazanmış olduğumuz belediyenin eş başkanlarını çağırdı ne de muhalefet vekillerini çağırdı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kunt Ayan, lütfen tamamlayın.

DİLÂN KUNT AYAN (Devamla) - Bizim derdimiz o Divan koltuklarında oturmak değil, o dert size ait. Bizim derdimiz, bu halkın derdine derman olmak, bu halkın bu konut sorununa çözüm bulabilmek. Bakın, Urfa'da bile hâlen inşaatlar yıkılıyor, hâlen tek bir çivi çakmamışsınız ama orada -gidiyorsunuz- görüntü vermekten başka yaptığınız hiçbir şey yok. Bu akılla hiçbir sorunu çözemezsiniz. Halk iradesini tanımak zorundasınız; keyfi olarak değil, halkın sorunlarını çözebilmek için tanımak zorundasınız.

O yüzden, halkımız için bir kez daha diyoruz ki gelin, bu işi hızlandırın. Şehrin bütün dinamikleriyle birlikte, bir an önce konutları yapıp halka teslim edelim. İktidar hırsınız, takıntılarınız yüzünden halkı mağdur etmekten artık vazgeçin diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kunt Ayan, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Vekili Nermin Yıldırım Kara'ya ait.

Sayın Yıldırım Kara, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; saygı ve sevgiyle selamlıyorum ve Hatay'ın ana vatana katılımının 85'inci yıl dönümünü de bu vesileyle tebrik ediyorum, hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Bu kürsüden depremle ilgili, Hatay'la ilgili çok şey konuştuk. Sorunlarımız bir hayat memet meselesine dönüyor çünkü konteynerde yaşamak öyle kolay bir şey değil. Bizim için -arkadaşlar da ifade etti ki- en önemli şey konutların yapımıdır. Bakın, konutların yapımıyla ilgili olarak, 10.800'e yakın konutun kurası Hatay'da çekildi gitti ancak arkalarına dönüp bakmadan gidiyorlar çünkü altyapılar eksik, kanalizasyon yok, elektrik, su yok ama yapacaksınız, biz inanıyoruz size. Niye inanıyoruz, biliyor musunuz? Verdiğiniz her vaadi bir seçim vaadine dönüştürdüğünüz için. Cumhurbaşkanı çıktı geldi, dedi ki: “Hatay garip kalmış; Hatay, eğer merkezî idareyle, hükümetle yerel hükümet birbiriyle örtüşmezse işte böyle garip kalır.” dedi. Beş buçuk ay oldu bu lafı söyleyeli, yüz on altı gün oldu 31 Mart biteli, Hatay'da ne değişti? Hatay Milletvekillerinin hepsi burada, hepimiz buradayız, gelin konuşalım. Şimdi, bu vergi yasasının gerekçesinde demişsiniz ki: Yerel seçimin ve depremin, bu maliyetlerin finansmanını sağlayacakmışız. Peki, soruyorum: Niye depremle ilgili tek bir kelime yok? Geçen gün Plan ve Bütçede sordum: Siz daha evvel, 2021 yılında sosyal sigortalarla ilgili işveren primine yönelik bazı düzenlemeler yapmıştınız, niye şimdi istiyoruz ilave yüzde 6 primi, niye uygulamaya geçirmiyorsunuz? Bana arkadaş diyor ki: “Biz her şeyi yapıyoruz, mücbir sebebi köşulsuz, teminatsız, rasyosuz istiyoruz. Ne yapmışsınız Van depreminde? 6183 sayılı Yasa; tecil ve taksitlendirme işlemleri için çok zor durum hâli aranmayacaktır. Peki, Hatay için soruyorum: Niye iş yerleri, esnaf için, KOBİ için rasyo arıyorsunuz, teminat arıyorsunuz çünkü samimi değilsiniz ve bunu da buradan söylüyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

NERMİN YILDIRIM KARA (Devamla) – Depremzede esnaf, mükellef, meslek mensupları maalesef sağlıklı ortamlarda çalışmıyorlar. Şimdi, kamu otoritesinden bir mülki idare amiri, sayın vali çıkmış konuşuyor; yeter artık, gerçekten ben “yapılacak” “edilecek” “olacak”a artık inanmıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yıldırım Kara, lütfen tamamlayın.

NERMİN YILDIRIM KARA (Devamla) – Ya, biz havalimanına giderken büyükbaş ve küçükbaş hayvanlarla birlikte yürüyoruz, birlikte gidiyoruz; sorun milletvekillerinize. Hâlâ diyor ki: “2025’in sonunda havalimanının 2’nci pisti yapılacak.” İskenderun sahili için dedim ki: “Ben mühendis değilim, oşinografi dairesi gelsin, baksın.” Şimdi, diyor ki: “Kara kırılmış.” Günaydın, evet, kırık var tabanda. Yaptığınız tahkimatla bu hiç olmaz. O bakımdan sizi samimiyete davet ediyorum. Şu eser ve hizmet siyasetinizi de yeniden gözden geçirin çünkü Hatay’da tutmadı, bilginiz olsun.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yıldırım Kara, teşekkür ediyorum.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci’ye söz veriyorum.

Sayın Tüfenkci, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Çok Değerli Başkanım, değerli milletvekillerim; 6 Şubat 2023 depreminden 11 şehrimiz, 14 milyon insanımız etkilendi. Bölgede 680 bini konut, 170 bini de iş yeri olmak üzere toplamda 850 bin bağımsız bölüm ağır hasarlı olarak kullanılmaz hâle geldi. Afetin verdiği maddi hasar da toplamda 104 milyar dolar oldu. Depreme Malatya’da yakalanan ve ilk günden itibaren ilinde olan bir kardeşiniz olarak milletimizin, devletimizin depremde neler yaptığına canlı şahidim. Afet sonrasında toplamda 2 milyon 122 bin 812 afetzedeye barınma hizmeti verilmektedir. Şunu açık ve net olarak söylüyorum ki çadır kentlerde barınan afetzedemiz bulunmamaktadır. Konteyner kentlerde barınan afetzede kardeşimiz 705 bin civarındadır, kira yardımı yaptığımız afetzede sayısı da 1 milyon 417 bin civarındadır.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Aynı Hatay’dan mı bahsediyoruz?

BÜLENT TÜFENKÇİ (Devamla) – 11 ilimizde 66.206 Esen Kart dağıtılmış, sadece 2024 yılı Ocak ile Temmuz ayları arasında 2 milyar 187 bin 633 lira yükleme yapılmıştır. Deprem bölgesinde 405.544’ü konut, 35.804’ü de ticarethane olmak üzere 441.363 bağımsız bölümün hak sahipliği doğmuştur. Bunların önemli bir kısmının ihaleleri -yaklaşık 252 ihale- yapılmış ve 76 bin konutun hak sahipliği kurası çekilmiş, bunların 25 bini teslim edilmiş, diğerlerinin teslim edilme işlemleri devam ediyor; yaklaşık 10.500’e yakın vatandaşımız da buralarda, teslim edilen konutlarda oturmaktadır.

Değerli vekillerim, Hükümetimizin birinci önceliği depremdir; en son hak sahibi evlerine, ticarethanelerine oturana kadar biz deprem gündeminden asla vazgeçmeyeceğiz. Biz depremi siyaset üzeri gördük ve bu noktada, o mağdur olan vatandaşlarımıza, depremden zarar gören vatandaşlarımıza el uzatarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tüfenkci, lütfen tamamlayın.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Devamla) – Siyasetüstü olarak, her bir kardeşimiz evlerinde oturana kadar Hükümetimizin eli, devletimizin eli onların üzerindedir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan da her konuşmasında, her Hükümet toplantısında bu konuyu özel olarak ele almakta, her ili tek

tek gözden geçirmektedir. Dolayısıyla Hükümetimiz, inşallah, yıl sonunda 200 bin, 2025'in sonunda da bütün konutları teslim edecektir. Ben inanıyorum ki hep beraber bu millet tefrikaya düşmeden bu afetin üstesinden gelecektir.

Ben, tekrardan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum, hepinizi Allah'a emanet ediyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tüfenkci.

Öneriyi oylarınıza...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yoklama talebimiz var Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Başarır, Sayın Tanrıkulu, Sayın Gürer, Sayın Arslan, Sayın Yanıkömeroğlu, Sayın Taşkent, Sayın Yıldırım Kara, Sayın Ceylan, Sayın Ağbaba, Sayın Güzelmansur, Sayın Genç, Sayın Erol, Sayın Tahtasız, Sayın Becan, Sayın Emir, Sayın Yıldızlı, Sayın Çorabatur, Sayın Öztunç, Sayın Erdem, Sayın Nalbantoğlu.

Değerli milletvekilleri, yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu tarafından, 6 Şubat 2023 depremlerinden etkilenen 11 ilde başta konut yapımı ve teslimi olmak üzere yapılan tüm çalışmaların akıbetlerinin belirlenmesi ve çalışmaların hızlandırılması amacıyla 4/6/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Temmuz 2024 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Şimdi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, kamudaki liyakatsiz atamaların yarattığı sorunların araştırılması amacıyla 25/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Temmuz 2024 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

25/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 25/7/2024 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli

Muş

Grup Başkan Vekili

Öneri:

25 Temmuz 2024 tarihinde Kars Milletvekili Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili, Grup Başkan Vekili Sezai Temelli tarafından verilen (6526 grup numaralı) kamudaki liyakatsiz atamaların yarattığı sorunların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 25/7/2024 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Kezban Konukçu'ya söz veriyorum.

Sayın Konukçu, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Değerli milletvekilleri, Türkiye’de kamu kurum ve kuruluşlarına personel alımlarında ve kademe yükselme görevlerinde kuşkusuz liyakat ve ehliyet ilkesi esas alınmalıdır. Kamu görevlerine liyakat ve ehliyet sahibi insanların getirilmesi, kurumların daha iyi yönetilmesinin yanı sıra aynı zamanda adaletin gerçek anlamda sağlanması için son derece önemlidir. “Liyakat” deyince dar anlamıyla yeterlilik, nitelik, ehil, uygunluk, iş bilirlik aklımıza gelse de geniş anlamıyla etik, erdem, adalet gibi pek de haberinizin olmadığı temel kavramlar gündeme gelmektedir. Bu iki kavram, Anayasa’da eşitlik ilkesiyle de doğrudan ilişkilidir. Bunun yanı sıra, hiç takmadığınız Anayasa’nın 70’inci maddesinde yer alan “Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilmez.” ilkesi ve ifadesi tamamen tarafınızca sürekli ve sürekli ihlal edilmektedir. Bu ihlal edilmenin en açık göstergesini biz kamu kurumlarına, personel alımlarında kullanılan KPSS sınavları sonrasında yapılan mülakatlarda görüyoruz. Mülakat sınavlarında hiç konuyla ilgisi olmayan; yapılacak olan, alınacak olan görevle ilgisi olmayan, tamamen ideolojik sorularla gençlerin geleceğiyle oynamakta. Kamuda görev vermemek için, sadece kendi yandaşlarınıza görev vermek için elinizden geleni yapıyorsunuz. Biz bunun son örneğini ve maalesef, en acı örneğini hiç Meclise gelmemesini umduğum Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi’nde -yani ikinci bölümünün gelmemesini umuyoruz- görüyoruz. ÖMK’de şöyle diyor: İşte, bir KPSS sınavına girecek öğretmen adayları, ondan başarıyla geçecek, ardından mülakata girecek, oradan da başarıyla geçecek. O abuk subuk sorulara istediğiniz cevapları verecek, sonra akademiye girecek. İki yıl boyunca, işte, üç dönem ya da dört dönem boyunca akademiye bir eğitime tabi tutulacak, ardından tekrar mülakata girecek. Yani bir engelli koşu gibi sürekli gençlerin geleceğiyle oynuyorsunuz ve kendi istediğiniz bir anlayışla kendi ideolojik anlayışınıza uygun olmayan insanları, gençleri göreve almıyorsunuz.

Kamuda personel alımları meselesi deyince mutlaka dile getirmek istediğimiz konular var. Bakın, kamuda gitgide küçülmenin olduğunu, özelleştirmenin sürekli önümüzde olduğunu görüyoruz. Şimdi, aslında ÖMK’yle önümüze koyduğunuz şey de bunun bir göstergesi. Kamuda güvenceli çalışmayı tamamen ortadan kaldırmak istiyorsunuz. Az bir miktar olan alacağınız görevlilerin de tamamen sizden olmasını, yandaş olmasını istiyorsunuz ancak insanların, bu toplumun ve gençlerin geleceğiyle oynuyorsunuz. İstatistiklere yansımayan ama sahada olduğum için bildiğim bazı verileri sizinle paylaşmak isterim; bakın, belediyede çalışan işçilerden, özellikle mezarlıklar müdürlüğünde çalışan işçilerden aldığımız bilgiler... Genç intihar oranları çok büyük şekilde artmış durumda, sayılar korkunç, inanılmaz, resmiyete yansımıyor. Yani gençler umutsuzluktan intihar ediyorlar, olmadı yurt dışına gidiyorlar, burada hiçbir şekilde kendilerine gelecek bulamıyorlar. Yapılması gereken şey, aslında bütün insanlar için yani bu toplumda yaşayan bütün insanlar için güvenceli gelecek yaratmaktır. Güvenceli geleceğin ön koşullarından biri de kendi yetenekleri doğrultusunda, kendi becerileri doğrultusunda üretim sürecine katılmaları, iş bulabilmeleridir. Bu iş bulma meselesinde de çalışma meselesinde de güvence önemlidir ve bu güvence, anayasalarla ve yasalarla kayıt altına alınmalıdır. Bütün insanların çalışma hakkı, aynı zamanda çalıştığında da insanca yaşayabileceği bir ücret alma hakkı vardır.

Şimdi, bakın, bu mesele aynı zamanda... Liyakatsizlik meselesini ben şuradan da tartışmak istiyorum: Liyakatsizlik her dönem olabilir ama AKP döneminde olduğu kadar geniş oranda liyakatsizlik görülmemiştir. Çünkü “AKP iktidarı” demek, “keyfiyet” demektir; “‘yaptım oldu’ iktidarı” demektir. Anayasa’nın takılmadığı, yasaların uygulanmadığı bir ortamda liyakati aramak bazen gerçekten zül geliyor bize çünkü Anayasa uygulanmıyor, kanunların “yaptım oldu”yla keyfi bir şekilde üzerinden atlanıyor. Bu ortamda kayyumlar atanıyor, belediyelerimize kayyumlar atanıyor, seçme ve seçilme hakkı alınıyor insanların elinden.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Konukçu, lütfen tamamlayın.

KEZBAN KONUKÇU (Devamla) – Aynı zamanda üniversitelere kayyum rektörler atanıyor.

Bakın, daha ileriye taşımamız gereken değerler varken; var olan değerleri, evrensel ilkelerle insanı odağına alan, bütün insanlar için eşitlik içinde, kardeşlik içinde, adalet içinde yaşanabilecek bir ülke inşa etmek varken bir grup azınlığın keyfi için yapılan bu uygulamaları, keyfiyeti ve liyakatsizliği kesinlikle kabul etmiyoruz ve önergemize bütün partilerden destek bekliyoruz.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Konukçu, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde ilk söz talebi Saadet Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ’a ait.

Sayın Özdağ, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri: DEM PARTİ’nin grup önerisi üzerine Gelecek-Saadet Grubu olarak söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Liyakat ve ehliyet... Peygamber Efendimiz liyakat ve ehliyete önem veriyordu ve Kur’an-ı Kerim’de de “Başkalarına olan kızgınlığınız ve rekabetiniz sizi adalet duygusundan alıkoymasın.” diyordu. Devlette aidiyet duygusu çok önemlidir. Eğer milletimizin tamamını kucaklarsanız ve liyakat, ehliyet, zekâ ve yeteneğe göre de insanları istihdam ederseniz o devlette milletteşme şuuru meydana gelir ama gördüğümüz odur ki 12 Eylülde Kenan Evren ve arkadaşlarının yaptığı bir TUS sınavı var. Bugünkü sağıktaki başarımızı ona borçluyuz çünkü orada bir torpil yok, orada zekâ var, yetenek var, liyakat var, ehliyet var ama ardından bu KPSS sınavını getirdi rahmetli Bülent Ecevit. KPSS’yle de herkes devlet dairelerine girmeye başlamıştı ama ardından bu KPSS’yle ilgili sorular çalındı, buradan da vazgeçildi veya kısmen vazgeçildi, ardından da Türkiye’de mülakat getirildi. Bu mülakatla beraber: “Benim partime üyeyse eğer, benim ideolojime yakınsa eğer ben onlara yakınlık gösteriyorum ve onları devlet dairelerine taşıyorum.” Hâkimlikte, kaymakamlıkta, hatta ve hatta memuriyette, mühendisliklerde, üniversite hocalarında bunlar liyakat ve ehliyetin dışındaki uygulamalardır. ÖYP diye bir programınız vardı, çok doğruydı -üniversitelere öğretim elemanı alma sınavı- çok mükemmeldi, hiç torpil yoktu. Kaldırdınız onu. Yine araştırma görevlileri içerisine de aynı şekilde eskiden 1 kişi alırken 4 kişiyi mülakata çağırıyordunuz, şimdi onu 10’a çıkardınız, daha sonra da 20’ye çıkardınız. Bunlar doğru şeyler değildi. Bakın, belediyelerde çok ciddi şekilde torpil var. Nedir torpil? Belediye başkanının iki dudağının arasında insanlar işe girerler. Bu, doğru değil ki. Belediye başkanı değişiyor, aynı partiden değişiyor, aldıklarını o gelen değiştiriyor, ardından eğer başka parti geldiyse yine aynısını yapabiliyor çok rahat bir şekilde ve istisnai kadrolar var. Gelin, belediyelerle ilgili bir kriter getirelim; kanun yapalım, siz getirin bu kanunu, belediye başkanları istediklerini alsınlar, kriterlere göre alsınlar ve insanların geleceğini onların iki dudaklarının arasına, insafına terk etmeyelim.

İstisnai kadrolar... Meclis Başkanına sesleniyorum: Burada, son Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçtiğimiz andan itibaren kaç kişi istisnai kadroyla girdiler buraya? Referansları kimlerdi? Peki, Cumhurbaşkanlığında aynı şeyler olmuyor mu? Oluyor. Peki, Varlık Fonunda olmuyor mu, Diyanet İşleri Başkanlığında olmuyor mu? Oluyor. Savunma Sanayiinde olmuyor mu? Oluyor bunların hepsi. Kim yapıyor? Çocuklarımız dirsek çürütüyorlar ve günlerce, yıllarca çalışıyorlar, üniversite bitiriyorlar, KPSS'ye giriyorlar, kazanıyorlar, 97, 98, 96 alıyorlar ama bunlar mülakatta eleniyorlar. Bırakın, mülakatı bir de istisnai kadrolardan belediye başkanlarına da vermişsiniz, valilere de vermişsiniz; gelin, kaldıralım bunu, altı ay içerisinde niye kadro alsınlar?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özdağ, lütfen tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Almasınlar ve çok ciddi haksızlık. Gelin, bir devrim yapın ve istisnai kadroların hepsini kaldırın; valilerde kaldırın, belediye başkanlarında kaldırın, Savunma Sanayiinde kaldırın, Diyanet İşleri Başkanlığında kaldırın, Cumhurbaşkanlığında kaldırın ve Türkiye Büyük Millet Meclisinden başlayalım. Sayın Numan Kurtulmuş, size sesleniyorum: Burası milletin kalbi, burası âdeta milletin kıblegâhı, burası demokrasinin kıblegâhı. Burada torpil olur mu? Burada istisnai kadro olur mu? Olmuş, yapmışsınız, yüzlerce kişi almışsınız. Kimler, kimler, kimler vardı bunların arkasında, ayıplı işler. Gelin, bugünden itibaren hepsini kaldıralım ve bugün -bugüne kadar aldıklarınızı da yeni kriterlerle beraber- hepsinin işine son verelim ve önce Meclisten başlayalım.

Değerli milletvekilleri, o nedenle DEM PARTİ'nin grup önerisi doğru bir grup önerisidir. Gelin, Türkiye'de liyakata önem verelim, ehliyete önem verelim ve Peygamber Efendimiz'in Kâbe'yi fethettiği zaman Osman bin Talha'ya niye Kâbe'nin anahtarını verdiği konusunda sizleri ve bütün Türkiye'deki idarecileri bir kez daha düşünmeye davet ediyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özdağ, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde diğer söz talebi İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Buğra Kavuncu'ya ait.

Sayın Kavuncu buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün bu kürsüde Türkiye'de olmayan bir şeyi konuşmak için buradayım, ilginç bir deneyim olacak çünkü üzerine konuşacağımız şey bir zamanlar olan ama artık maalesef olmayan liyakat ve işi ehline verme durumu. Bugün Millî Düşünce Merkezinde çok değerli bir kalemin, Yağmur Tunalı'nın bir yazısı vardı. Tunalı, yazısında Türkiye'de Tanzimat'tan bugünkü iktidarın, iktidara geldiği döneme kadar gelenekleri bozulmadan gelen üç kurumun varlığından bahsediyor. Bunlardan bir tanesi ordu, bir tanesi Dışişleri ve biri de Maliye. Buralara girmek isteyenler, devlet büyüklerinin yakını da olsalar yeterli görünmezlerse işe alınmıyorlardı. Tunalı şöyle bir örnek veriyor: Merhum Cumhurbaşkanlarımızdan Fahri Korutürk Cumhurbaşkanırken oğlu Osman Korutürk 2 kere girdiği Dışişleri sınavını kazanamıyor. Cumhurbaşkanı hiç kimseyi arayarak “Oğlumu kazandırın.” demediği gibi oğlu da babasından böyle bir talepte bulunmuyor. Sonrasında Osman Korutürk 3'üncü defa sınava giriyor, sınavı kazanıyor ve gerçekten çok iyi bir diplomat, ardından da iyi bir siyasetçi oluyor. Bu örneği niye anlattım? Türkiye'de liyakatsizlik, siyasi yakınlık ve kayırmacılık her şeyden önce ahlaki bir problemdir.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Aldı başını gidiyor.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (Devamla) – Bir Cumhurbaşkanı -az önce söyledim- oğlu için devreye girmiyor, oğlu da babasından ricacı olmuyor.

Bir başka örnek vereyim: Amerika’da okuyan oğlu Erdal İnönü, orada herkesin arabasının olduğunu Cumhurbaşkanı İsmet İnönü’ye mektupta yazınca, bakın, Cumhurbaşkanı İsmet İnönü’den şu cevabı alıyor: “Otomobil meselen hiç hatırımdan çıkmıyor fakat 1.700-2.000 dolar döviz biz asla bulamayız. Arkadaşların gibi eski bir otomobil bulmaktan başka çaren yoktur. Hallolmuş şeyleri tekrar etmekten sıkılma. ‘Olmaz.’ dediğin zaman ne kadar üzüldüğünü tasavvur edersin diye söylüyorum. Kolayca reddetmediğimi bilerek müsterih olursun, sabrın artar. Herhâlde kullanılır bir şey bulacaksın diye ümitliyim.” Burada da aynı şey var; siyasi görüşü ne olursa olsun burada bir siyasi ahlak görüyoruz. Siyasette mütevazılığıyla, kibarlığıyla bilinen Erdal İnönü gençlik döneminde Amerika’da okurken bir burukluk yaşıyor ve babasına iletiyor durumu, biraz da mahcup olduğu belli ancak merhum İnönü’nün cevabı da -az önce okudum- çok net.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kavuncu, lütfen tamamlayın.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

Bu iki hadise de gerçekten ibret vesikasıdır ve çok önemlidir. Bakın, ben yıllarca uluslararası firmada çalıştım, on binlerce kişinin çalıştığı firmalarda. Şöyle bir altın kural vardı: Hiçbir zaman birinci derece veya ikinci derece yakınınızı size direkt raporlayan, size direkt bağlı bir pozisyona alamazsınız. Uluslararası yabancı firmalarda uygulanan bu kuralın benim milletimin devletinde uygulanmaması bugün yaşadığımız birçok problemin temelinde yatan ana unsurdur. “Yandaş” diye bir ifade maalesef bu iktidar döneminde yaygınlaşmıştır. 2010’da Anayasa değişikliği ile HSYK’de türeyen FETÖ’cülere de vesayetle mücadele edildiği iddiasıyla kurumsallığı yıkılan TSK’deki yapılanmalara da bunların hepsinin altına baktığınız zaman adamcılık, kayırmacılık, torpil vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (Devamla) – Ben bu duygu ve düşüncelerle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Yarın iktidar değiştiğinde yeni gelen iktidar aynı uygulamalara girişirse rol modelin de sizler olacağını hiç unutmayın diyorum, saygılar sunarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kavuncu.

Diğer söz talebi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’ya ait.

Sayın Tanrıkulu, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle bir üzüntümü belirtmek isterim. Biz eskiden çocuklarımızı soruyorduk, yakınlarımızı soruyorduk “Nasılsın, iyi misin?” diye ama artık onlar bizi soruyorlar “Baba, nasılsın, bir şey var mı, yok mu?” diye. Yani bu Parlamentonun bir suç mahalline, bir olay mahalline dönüşmüş olmasından son derece üzgünüm. Dün gerçekleşen olaylardan sonra bu Parlamento 50 ülkenin televizyonlarında haber oldu, bu son derece üzüntülü bir şey.

Konumuza gelince, siyasi ahlak ve etik maalesef Adalet ve Kalkınma Partisinden çok uzak hâle geldi. “Neden?” mi diyeceksiniz 1 Nisan 2006 tarihli kanun teklifi, altında Mehmet Naci Bostancı ve Ayhan Sefer Üstün’ün imzaları var ve neredeyse grubun tümü imzalamış bu kanun teklifini. Siyasi ahlak

yasası, Adalet ve Kalkınma Partisi vermiş ama herhâlde burada, bu kadar çok imzayla verdiğiniz ve geçirmediğiniz ender yasalardan bir tanesi. Sonradan da yenilenmemiş bu yasa tasarısı. Neden? Çünkü kuruluş değerlerinden ayrıldınız ve başka bir aksa girdiniz. Nitekim, 64'üncü Hükûmetin eylem planında, Sayın Davutoğlu açıklama yaparken bu kanun tasarısını yürürlüğe sokacaklarını söylüyor, sonra görevden alınıyor. 65'inci Hükûmet Programı'nda böyle bir tasarı yok, eylem planının kendisinde yok yani. Sonra, Sayın Davutoğlu, 17 Mayıs 2020 tarihinde, Başbakanlığı döneminde bunu şu şekilde ifade ediyor: Siyasi ahlak yasası çıkarmak istediğini, siyasi hayatının en büyük projesi olduğunu... Cumhurbaşkanı Erdoğan "Eğer bu yasa çıkarsa il başkanı bile bulamazsınız." diyerek bu yasanın Parlamente'ye gelmesini engelliyor. Dönemin Başbakanı ve Genel Başkanınızın burada ifade ettiği mesele bu. Bu, aslında çok çarpıcı gerçekten. Liyakatten ve ahlaki değerlerden maalesef çok uzaklaştınız. Neden? Söyleyeceğim, bakın, sadece Diyarbakır'dan size birkaç örnek vereyim. Eğer gerçekten utanmazsanız ben bir şey söylemiyorum. Sadece Diyarbakır'dan, bakın, AK PARTİ MKKY üyesi Vildan Polat'ın yeğeni, Diyarbakır Sur'da işe başlamış ve daha sonra başka yere gitmiş. Mehmet Kandaz, 26'ncı ve 27'nci Dönem AK PARTİ Milletvekili Salih Cora'nın danışmanlığını yapmış, Sur Belediyesi'nde işe girmiş, sonra başka bir yere gitmiş. Furkan Lemahmutoğlu, Millî Türk Talebe Birliği Trabzon İl Başkanı, Diyarbakır Silvan'da işe girmiş kayyum döneminde, sonra başka bir yere gitmiş beş altı ay sonra.

Bir tane daha söyleyeyim: Fatih Salihoğlu Trabzon Of ilçesinden, Lice kayyumu -Kaymakam zamanında, kayyum- vasıtasıyla girmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, lütfen tamamlayın.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Sonra, başka bir yere gitmiş.

En son bir örnek daha vereyim, bakın, 5 Trabzonlu, sadece Diyarbakır'ı söylüyorum; hiçbirinin Diyarbakır'la alakası yok, belediyeyle alakası yok ve kayyum tarafından alınmışlar. Diğeri kim? Emine Altuntaş -çok isim var da saymayacağım- AK PARTİ Trabzon Kadın Kolları Başkan Yardımcısı. Diyarbakır Su ve Kanalizasyon İdaresinde (DİSKİ) işe başlamış ve sonra başka bir yere gitmiş.

Arkadaşlar, bundan utanmıyor musunuz gerçekten yani bu sizi rahatsız etmiyor mu?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bırak, böyle konuşma, bu şekilde konuşma; düzgün, temiz bir dil kullan.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Gerçekten rahatsız etmiyor mu sizleri, ciddi rahatsız etmiyor mu?

Bakın arkadaşlar, bundan rahatsız olmanız lazım, rahatsız; itiraz etmemeniz lazım; rahatsız olmanız lazım "Varsa araştıralım." demeniz lazım.

Bakın, evet, değerli arkadaşlar, ifade edeyim. Önceki Genel Başkanımızın siyasi ahlakla ilgili önergesi, talebi, yine, ortak mutabakat metnindeki taleplerimiz...

MAHMUT RIDVAN NAZIRLI (Elâzığ) – Siyasi ahlakı İBB'ye, İBB'ye söyleyin, İBB'ye.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Dolayısıyla, bakın, ahlaktan uzaklaştığınız ölçüde değerlerinizden uzaklaştınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT RIDVAN NAZIRLI (Elâzığ) – İstanbul İBB'de para şeylerini söyleyin o zaman.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Bakın, 2002'den itibaren çizginiz bu çizgiye doğru geliyor. Dolayısıyla gelip burada bunu savunamazsınız; bakın, bunu savunamazsınız.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Savunuruz, savunuruz; yalan, hepsi yalan.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Gelin, bir tane deyin ki: Bu yalandır ve doğrudur.

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, teşekkür ediyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Başarır, buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Gelin söyleyin burada arkadaşlar.

ŞAHİN TİN (Denizli) – CHP’li belediyelerin yaptıklarına bir bakın, onları da söyleyin ama. Ayıp ama ya!

BAŞKAN – Sayın Tin, Sayın Tin...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Arkadaşlar, yanlış yanlış şeyler. “Bu yanlış mı?” deyin ya!

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bu söylediğiniz yanlış.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Siz de yanlış yapıyorsunuz, ayıp size ya! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tin, görüşlerini söyledi, AK PARTİ’den de konuşacak milletvekili var, o da sizin görüşünüzü söyleyecek, sabredin.

Sayın Başarır, buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, sadece bir uyarı yapmak anlamında, bağlamında söylüyorum: Ben konuşmayı dikkatle dinledim, siz de dinlediniz; gayet temiz, düzgün bir üslupla bir sorunu ortaya koydu. Buna da laf atılacaksa biz burada nasıl çalışacağız anlamıyorum.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Başkanım, bir dakika...

OSMAN SAĞLAM (Karaman) – Tahrik ediyor ama.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bakın, orada 4 arkadaş sürekli konuşmacılarımızı taciz hâlinde; olmaz, bu olmaz. Bu bilerek yapılıyor, planlanıyor; o zaman biz de yapalım.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Hayır, hayır.

HALUK İPEK (Amasya) – Yapıyor zaten.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bu, çirkin bir yaklaşım. Lütfen, o arkadaşları uyarın çünkü burada düzen, huzur kalmıyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

(Gürültüler)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, sayın milletvekilleri; lütfen, lütfen ama lütfen yaptığımız...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ama “Utanmıyor musunuz?” deyince söyledik biz onu.

BAŞKAN – Size söylenmiş bir şey yok, ben buradan dinliyorum, oradan...

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Ama “Utanmıyor musunuz? olmaz, “Rahatsız olmuyor musunuz?” olabilir.

BAŞKAN – Sayın vekiller, değerli arkadaşlarım; lütfen...

Sayın Açıkkapı, Sayın Açıkkapı...

Genel Kurulun düzgün çalışması konusunda hepimizin üzerinde sorumluluk var. Hatibi dinleyelim, her grup adına bu öneri üzerinde söz talebi var, söylenecek söz varsa sırası geldiğinde çıkar konuşur.

Evet, şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Orhan Erdem’e söz veriyorum.

Sayın Erdem, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN ERDEM (Konya) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, çok değerli Gazi Meclisin milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Başta ABD Kongresinin katil Netanyahu'yu davet ederek ayakta dört dakika alkışlamasını lanetliyor, kınıyorum. Geldiği noktada Amerika'ya, sözde insan hakları ve hukukun üstünlüğünü sözde savunan bu katil ülkelere buradan verebileceğimiz mesaj kınamaktır, Allah'a havale ediyoruz. 16 bin çocuk, 10 bin kadın, ölenlerin 26 bininin çocuk ve siviller olduğunu bir daha hatırlatmak istiyorum.

Önergeye gelirse DEM PARTİ'miz bir önerge verdi; kayırma, yandaş istihdama dönük. Tabii, bu mantıkla bakarsak 5 milyon 238 bin kamuda çalışan var. Biz iktidar olduğumuzda 2 milyon civarıydı, bunlara emekli olanları da eklersek 4 milyon insana istihdam sağlamışız sadece 800 bini Millî Eğitimde, sağlıkta. Çoğu KPSS'yle alınmış alımlar ve objektif şekilde yapılmış bir alım. Ben bakıyorum, hepimiz Meclis albümünü açalım, DEM'de de CHP'de de AK PARTİ'de de İYİ Partide de MHP'de de genç vekil arkadaşlardan AK PARTİ dönemi bir sürü atanalar var; bu nasıl oluyor, bu nasıl bir kayırma? Kesinlikle böyle bir mantık olamaz. Eğer bu mantık yürüseydi biz 2002'de tek başına iktidar olduk ve ilk defa kurulan bir parti olarak yüzde 35 oy aldık; hiçbir atama yapmamıştık, hiçbir kayırmamız yoktu. Bu millet bu işlere bakmaz, özgür iradesiyle kararını verir.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Yapmaya devam edin o zaman.

ORHAN ERDEM (Devamla) – En önemli şey partide milletvekili seçmek, seçiyorsunuz, o bile partisinden ayrılabilir; bundan doğal bir şey var mı? Demek ki kimsenin özgür iradesine gem vuramayız. Bazı istisnai kadrolar var, bizlerin de var. 1 kişiyi kendimiz alıyoruz, 3 personelimiz var, 1'ini bize seçme hakkı vermişler. Bundan doğal bir şey var mı? Bölgemizi bilen, konularımızı bilen bir arkadaş seçiyoruz. Bu bakımdan, bu işsiz...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) – Ya, benim verdiğim örnekle ne alakası var? Benim verdiğim örnekler var.

ORHAN ERDEM (Devamla) – Sayın Tanrikulu, size laf atıldı, bir sürü konu edildi. Ben de ortama konuşuyorum ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Erdem, lütfen tamamlayın.

ORHAN ERDEM (Devamla) – Eğer yanlış atamalar varsa rahatsız olurum. Siz de belediyelerinizin atamalarından rahatsız olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) – Rahatsızım tabii.

ORHAN ERDEM (Devamla) – Kendi Genel Başkanınıza rağmen, Bursa'da İstanbul'da her gün gazetelere düşen atamalardan rahatsız olun.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Erdem.

Sayın Başarır...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Konya Milletvekili Orhan Erdem'in DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bu konuda Bursa'yla ilgili bir şey söyledi. Sayın Genel Başkanımızın tavrı net. Tek tük bazı belediyeler yapıyor ama Genel Başkanımız... Bursa'da da bazı belediyelerde de bu tip uygulamalara son verildi, bu atamalar geri çekildi.

NURETTİN ALAN (İstanbul) – Esenyurt, İstanbul Büyükşehir...

HALUK İPEK (Amasya) – Bursa...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Peki soruyorum: AKP buna son verebilecek mi? Veremez, akraba, sülale ordusu var çünkü.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yapmadık ki biz son verelim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Milletvekilleri Vakıfbanka gelir; parti gençlik kolları, kadın kolları hâkim, savcı olur. Bunlar doğru şeyler değil. Evet, dönem dönem bazı belediye başkanları bu yanlışları yapabilir ama bir lider çıkar “Yapamazsın.” der ve o belediye başkanı da o yanlıştan geri döner. Var mı böyle bir örnek AKP’de? Yok.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Şahin Usta...

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

Niçin söz alıyorlar, anlamıyorum; bizim önergemiz.

BAŞKAN – Tamam.

Sayın Şahin Usta, buyurun.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Işığı bile yanmıyordu, söz verdiniz. Geçti vakit. Böyle olmaz ki. Söz istememiş kişiye... Biz karar yeter sayısı istiyoruz, vakit kazanıyor.

35.- *Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Ehliyet, liyakat atamalarıyla ilgili Genel Başkanımız Sayın Cumhurbaşkanımızın da çok ciddi açıklamalarını her seferinde söylüyoruz ve bu konudaki kararlılığımızı da vurguluyoruz. Evet, her zamanki gibi toptancı bir yaklaşımla “Siz şöylesiniz, böylesiniz.” diyerek bu iddialarda bulunuyorsunuz ama bu iddiaların hiçbiri doğru değil. Bunu açıkça paylaşmak hem de tutanaklara geçmesi için söz aldım.

Hedefimiz, bu ülkenin gençlerinin hepsinin kendilerini geliştirip, yetiştirip istedikleri alanda geliştirmeleri ve iş sahibi olmaları.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- *DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülistan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, kamudaki liyakatsiz atamaların yarattığı sorunların araştırılması amacıyla 25/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Temmuz 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN - Şimdi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arayacağım.

(Gürültüler)

BAŞKAN – Peki, elektronik cihazla oylama yapacağım.

Oylama için iki dakika süre veriyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, karar yeter sayısı vardır.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun önerisi reddedilmiştir.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

4.- CHP Grubunun, Antalya Milletvekili Aykut Kaya ve arkadaşları tarafından, “konaklama vergisi” adı altında toplanan vergilerin toplandıkları şehirlerin altyapı yatırımları ve diğer kalkınma projeleri için kullanılmasının sağlayacağı avantajların belirlenmesi amacıyla 25/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Temmuz 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

25/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 25/7/2024 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Ali Mahir Başarır

Mersin

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Antalya Milletvekili Aykut Kaya ve arkadaşları tarafından “konaklama vergisi” adı altında toplanan vergilerin toplandıkları şehirlerin altyapı yatırımları ve diğer kalkınma projeleri için kullanılmasının sağlayacağı avantajların belirlenmesi amacıyla 25/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (731 sıra no.lu) Meclis Araştırması Önergesi’nin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 25/7/2024 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Aykut Kaya’ya söz veriyorum.

Sayın Kaya, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

AYKUT KAYA (Antalya) – Antalya Milletvekili.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Ayдын) – Başkan yorulmuş, yarına bırakalım.

BAŞKAN – Düzeltiyorum, Antalya Milletvekili. Yani İstanbul’a transfer ettik ama artık CHP düşünür onu.

Peki, Sayın Kaya, buyurun.

CHP GRUBU ADINA AYKUT KAYA (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; turizm sektörünün ülkemiz için öneminin hepiniz farkındasınızdır. 2023 yılında net turizm gelirlerimiz 47,4 milyar dolar olarak gerçekleşti. Bu miktar, millî gelirimizin yüzde 4,2’sine tekabül etmekte. Büyük ölçüde turizm gelirlerini kapsayan seyahat kalemi ise cari açığın 45 milyar dolar olduğu 2023 yılında ödemeler dengesine 41,6 milyar dolar pozitif katkı sağladı; bunlar doğrudan etkiler. Bunun dışında turizm sektörü 54 sektörü etkilemekte ve milyonlarca vatandaşımıza istihdam sağlamakta. Sadece bunlar bile yaratılan etkinin bu sayılardan daha fazla olduğunu ortaya koymakta. Ülkemiz, dünyada ağırladığı turist sayısı bakımından Fransa, İspanya, Amerika Birleşik Devletleri ve İtalya’dan sonra 5’inci sırada yer almaktadır, ancak bu durumun yeterli olduğunu düşünmek hata olur. Dünya Ekonomik Forumu’nun

yayınlanmış olduğu Seyahat ve Turizm Gelişmişlik Endeksi sıralamasında 29'uncu sırada yer almaktayız. Eğer biz istikrarlı ve yüksek katma değer yaratan bir turizm sektörü istiyorsak mevcut ve yükselen rakip destinasyonlarla rekabet edebilirliğimizi artırmamız gerekiyor. Bunun için de altyapı, çevre ve ulaşım yatırımları önem arz etmektedir ancak gözümüz gibi bakmamız gereken turizm merkezlerimize gereken yatırımların aktarılmadığını da üzülerek görüyoruz. Ülke turizminin üçte 1'ine ev sahipliği yapan kendi ilim Antalya'dan örnek vermek istiyorum. 2023 yılında 17 milyon turistimiz Antalya'yı ziyaret etmiş. TÜİK verilerine göre 1 turist ortalama kişi başı harcaması 990 dolara tekabül ediyor, 1.000 dolar olduğunu varsayarsak Antalya'mız tek başına ülke ekonomisine 17 milyar dolarlık bir katkı sağlamış. Başka bir örnek daha vereyim, Hazine ve Maliye Bakanlığı verilerine göre 2023'te genel bütçe vergi gelirlerinin yüzde 1,6'sı Antalya'dan tahsil edilmiş. Oysa, aynı Antalya'nın bütçe harcamalarındaki payı yüzde 0,85 olmuş. Antalya'nın kazandırdığı ile kendisine harcanan arasında 100 milyar TL'den fazla bir fark var. Bu verilere baktığımız zaman da yarattığı katma değere göre hak ettiği hizmetleri alamayan bir Antalya'mız olduğu sonucunu görüyoruz. Sadece Antalya'mız için değil diğer turizm şehirlerimiz için de bu durum söz konusu. Muğla'mız, İzmir'imiz, Aydın'ımız ve diğer destinasyonlarımız yarattıkları katma değer karşılığını alamamaktadırlar. Vergi paketini tartışırken de hep vergide adaletten bahsediyoruz. Vergiyi toplarken de harcarken de adil olmak lazım. Hem adil olmak hem de turizmde rekabetçilik artışı istiyorsak turizm destinasyonlarından toplanan vergilerin öncelikli olarak o şehirlerde harcanmasını sağlayabiliriz. Konaklama vergisi, KDV hariç turizm işletmelerinin belirlediği konaklama bedelinden yüzde 2 oranında alınan bir vergi. 8-10 milyar lira civarındaki bu vergi doğrudan hazineye aktarılmakta. Bu gelir yazlık, kışlık nüfus farklarını dikkate alarak illere pay edilmediğinden turizm merkezlerimiz kendilerine yaz dönemi yetmeyen bütçeyle hizmet sunmaya çalışıyorlar. Örneğin, Antalya da 2,7 milyonluk nüfusuyla merkezî bütçeden pay almaktadır. Oysaki Antalya'mızın nüfusu turizm sezonunda 7-8 katına çıkmaktadır. Özellikle nüfusun arttığı dönemlerde belediyeler hizmet ve yatırım konularında bütçe açısından zorlanmaktadırlar. Dolayısıyla bu konunun çözümü için söz konusu verginin hazineye devredilmek yerine alındığı şehrin altyapı yatırımları ve kalkınma projeleri için kullanılmasını sağlamak amacıyla yerel yönetimlere aktarılması gerekmektedir. Antalya'dan örnek vermeye devam ediyorum. Yaklaşık 150 milyon dolarlık bir kaynaktan bahsediyoruz. Yani bu kaynak aktarılmış olsaydı bugün Antalya'mızın biz otoyol projelerini, olmayan demir yolu ağını konuşmamış olacaktık. Mevcut ulaşım ve altyapı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kaya, lütfen tamamlayın.

AYKUT KAYA (Devamla) - Eğer bu kaynak aktarılmış olsaydı mevcut turizm bölgelerimizin yaşadığı birçok sorun çözülmüş olacaktı.

Diğer bir konu, turistik bölgelerimizde faaliyet gösteren birçok büyük şirketin, şube faaliyeti gösteren turizm işletmelerinin ve marketlerin yerel belediye hizmetlerinden faydalanmalarına rağmen vergi levhalarının başka şehirlerde kayıtlı olmasıdır. Nitekim, bu durum, şehirlere ayrılacak bütçe belirlenirken esas alınan verileri olumsuz etkileyerek turistik şehirlerimiz için adaletsizliklere yol açmaktadır. Bu haksız uygulamaların sona erdirilmesi için şube faaliyetlerinden doğan gelirlerin söz konusu firmaların konsolide gelirlerinden ayrıştırılması ve şube olarak faaliyet gösterdikleri il gelirlerine kaydedilmesi gerekmektedir. Bu uygulama hayata geçtiğinde il de ilçe de hak ettiği payı almış olacaktır.

Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kaya, teşekkür ediyorum.

Sayın Temelli, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Gazeteci Ömer Akın hakkında soruşturma başlatıldığına ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Şırnak merkezde taşımali seçmenlerin görüntüsünü paylaştığı gerekçesiyle Gazeteci Ömer Akın hakkında soruşturma başlatıldı. Taşımali seçmenle Şırnak halkının iradesi gasbedilmiştir. Daha seçimin olduğu gün “Söyle, sen nerelisin?” diye bütün Türkiye’nin, hatta dünya kamuoyunun gündemine taşınmış bir meseledir bu. Kaldı ki o soruyu soran bile gözaltına alınmıştı. Şimdi, bunun haberini yapan, görüntüsünü paylaşan gazeteci hakkında soruşturma açılıyor. Neden? Çünkü taşımali seçmen suçunuzu, ayıbınızı aklınızca saklamaya çalışıyorsunuz. Gazeteciler üzerindeki bu baskıya son verin. Dün gazetecilerle ilgili burada bir günü andık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temelli, lütfen tamamlayın.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – 24 Temmuz’a gönderme yaptık, sansürün sonlandığı günü dile getirdik, bugün yine bir gazeteci hakkında soruşturma başlattınız. Derhâl gazeteciyi özgür bırakın.

MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Emredersin ya(!)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Emredersiniz(!)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

4.- CHP Grubunun, Antalya Milletvekili Aykut Kaya ve arkadaşları tarafından, “konaklama vergisi” adı altında toplanan vergilerin toplandıkları şehirlerin altyapı yatırımları ve diğer kalkınma projeleri için kullanılmasının sağlayacağı avantajların belirlenmesi amacıyla 25/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Temmuz 2024 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Öneri üzerinde ilk söz, Saadet Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Mehmet Atmaca’ya ait.

Sayın Atmaca, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MEHMET ATMACA (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Saadet Partisi adına CHP grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Konaklama vergisi, yoğunlukla turizm bölgelerinden tahsil edilen bir vergidir ve maalesef, ülkemizde birçok turizm bölgesi kalıcı nüfusun az olduğu bölgelerde bulunmaktadır. Bu münasebetle, merkezî hükümetten almış oldukları destek az kalmakta ve bu bölgelerde turizm yatırımlarına maalesef yeterince hizmet sağlanamamaktadır; bu yüzden biz bu öneriyi destekliyoruz. Özellikle “konaklama vergisi” adı altında alınan ücretin bu konaklamaların yapıldığı bölgelerde kullanılmasının faydalı olacağını düşünüyoruz. Bu bölgeler incelendiğinde, özellikle kırsal bölgelerde ya da yerel nüfusu az olup turizm potansiyeli yüksek olan bölgelerde çok ciddi altyapı sorunları mevcut, özellikle planlanma ve tasarımla ilgili çok ciddi eksiklikler var. Çok sayıda turist alan bu bölgelerde turistleri memnun edecek altyapı ve teknik hizmet konusunda ilave yatırımlara ihtiyaç var. Bağlı bulundukları yerel belediye imkânları az olduğu için, maalesef, bu hizmetleri yerine getirme fırsatı oluşturulamamaktadır. Bu münasebetle, özellikle “konaklama vergisi” adı altında alınan bedelin ilgili yerlerde harcanması önem arz etmektedir.

Tabii ki esas, bu konuyla ilgili benzer başka sorunlar da var. Bunların başında faaliyet alanının bulunduğu yerde değil de başka bir ilde vergi dairesine kayıtlı olan firmaların o verdikleri verginin bağlı bulundukları illere gitmesi sorunu var. Örneğin, Bursa’da çok büyük sanayi kuruluşları olmasına rağmen bu sanayi kuruluşlarının birçoğu İstanbul merkezli olduğu için bunların verdikleri vergi maalesef Bursa’ya bir fayda sağlamamaktadır. Bu münasebetle, hem bu tür firmalarda hem de turizm faaliyetlerinde konaklama bedellerinin ilgili alanlarda kullanılması çok faydalı olacaktır. Bazı bölgelerde ciddi turizm potansiyeli olmasına rağmen bu yatırım eksikliğinden ötürü bu potansiyel değerlendirilememekte ve maalesef, turist kaybına sebebiyet vermektedir.

Ben, bu münasebetle bu önergeyi desteklediğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Atmaca, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde diğer söz talebi İYİ Parti Grubu adına Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz’a ait.

Sayın Kocamaz, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin konaklama vergisi konusundaki önerisi üzerine grubumuz adına söz aldım. Yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Devlet birçok konuda belediyelere yapacakları hizmetlerle ilgili herhangi bir ek kaynak aktarmazken her gün yeni yeni görevler yüklemeye çalışıyor, bazen de Hal Yasası’nda olduğu gibi kendisinin aldığı vergilere ve stopaja indirim yapmıyor, her türlü hizmeti veren ve bu hizmetler için ciddi bütçeler harcayan belediyelerin hal rüsumuna göz diyor. Kısaca, el kesesinden ağalık yapıyor.

Geçmişte ürünlerin satışından Maliye yüzde 4 stopaj, belediye de yüzde 4 hal rüsumu alırken, bugün geldiğimiz noktada Maliyenin aldığı stopaj hâlen yüzde 4 olarak alınırken hal rüsumu kademeli olarak yüzde 1’e düşürülmüştür. Turizmde de yapılan uygulamalar bundan çok farklı değildir. Hizmeti belediyeler verirken turistlere verilen hizmetlerle ilgili konaklama vergisi üzerinden alınan pay hazineye aktarılmaktadır. Oysa yapılması gereken, turizm bölgelerine yapılacak altyapı tesislerine en azından bir katkı olarak bu paylar belediyelere aktarılabilir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Mersin’de, bugün, yıllardır sürüncemede bırakılan turizm ve kültür bölgeleri hâlen yatırım yapılarak turizme açılmayı bekliyor. Mesela, 2004 yılında ilan edilen Tarsus Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi’nde altyapı yapılmadığı ve ulaşım yolu tamamlanmadığı için, tahsisler yapılmasına rağmen firmalar tarafından yatırım yapılmamış, hatta bir çivi bile çakılmamış, istihdama da katkı sunulmamıştır. Karboğazı Kayak Merkezi’nde her türlü projeleri hazırlanmasına rağmen hâlâ inşaatlara başlanmamış ve bölge dört gözle bu yatırımları beklemektedir. Mersin’in batı bölgesinde bulunan 6 turizm bölgesi için de projeler hayata geçirilmeyi ve uzanacak bir eli bekliyor. Bize sakın “Tasaruf tedbirlerine takılıyor.” demeyin. Karadeniz Bölgesi’nde hazırlanan her proje zaman geçirilmeden inşaatına başlanıp hizmete sunulurken Mersin maalesef bu hizmetlerden mahrum bırakılmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yıllardır sürüncemede bırakılan Çukurova Havaalanı’yla ilgili defalarca ertelenen açılışın 10 Ağustos 2024 tarihinde yapılacağı yönünde son bir açıklama yapıldı. Temennimiz odur ki hiç olmazsa bu sefer herhangi bir erteleme yapılmasın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kocamaz, lütfen tamamlayın.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) – Çünkü Çukurova’da üretilen ürünlerin ihracatına da katkı sunacak bu uluslararası havaalanı üretilen ürünlerin değerlendirilmesi konusunda bir cankurtaran simidi olacaktır.

Gecikmeli de olsa emeği geçenlere teşekkür ediyor, Yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kocamaz, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde diğer söz talebi Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Özgül Saki’ye ait.

Sayın Saki, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) – Teşekkürler.

Burada, CHP Grubunun verdiği bir öneriyi konuşuyoruz ve bu öneriyi konuşurken de defalarca, daha öncesinde de bu kürsünün, bu mekânın çözüm bulma mekânı, siyaseten, hukuken toplumsal sorunlara çözüm bulma mekânı olduğunu ifade ediyoruz. Ama dün bu mekânda önce Mersin milletvekilimize bir linç girişimiyle başlayan ve üst üste 3 defa benzer şekilde farklı milletvekillerine uygulanan linç girişimleriyle, şiddet girişimleriyle karşılaştık ve üstelik biz kadınlar biliyoruz ki bu girişimler daima bir erkeklik gösterisiyle, daima bir erkek şiddetiyle cereyan eder. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Ve burada, bu mekândaki kadınlar bu şiddeti doğrudan kendilerine de yöneltilmiş olarak hissetmektedir ve buradan özellikle belirtmek istiyorum, Sayın Başkan, siz bunun önemine vakıf olan bir şekilde -bu şiddetin sonuçları konusunda- tutum almadınız. Bakın, bu şiddet toplumsal yaşamın bütününe yayıldı. Dün sabah Recep Tayyip Erdoğan konuşma yaptı, Bursa İnegöl’de anne ve kız ağır şekilde darbedildi, komşuları tarafından darbedildi. Tek suçları... Bahçelerindeki hayvanları besledikleri için.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Ne alakası var ya?

MESUT BOZATLI (Gaziantep) – Ne alakası var? Ne alakası var?

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Hanımefendi, ne alaka? Allah aşkına, ne alaka ya?

ÖZGÜL SAKİ (Devamla) – Yine, 2 kız kardeş darbedildi çünkü “Yaşam için yasa.” diyenlere karşı “Ölüm için yasa.” diyenler var; o alaka. Aynı zamanda şöyle bir alaka: 31 Mart seçimlerinde aldığınız ağır yenilgi nedeniyle aynen 7 Haziran-2 Kasım sürecinde memleketi şiddet sarmalına attığınız gibi, bu şekilde çıkabileceğinizi zannediyorsunuz; çok yanıyorsunuz, çıkamayacaksınız. Erime devam ediyor, çözülme devam ediyor, ilk ağır yenilginizi alacaksınız. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, gelelim gündemimizdeki konaklama vergisine. Konaklama vergisi, bütün turizm bölgelerinde, dünya ülkelerinde zaten yerel yönetimlere bırakılır çünkü yerel yönetimlerin nüfusu turizm bölgelerinde çok artar, birçok hizmeti götürmek açısından bu verginin yerel yönetimlerde kalmasını biz de makul buluyoruz ve bu kanuna “hayır” diyeceğinizi biliyoruz çünkü yerel yönetimleri sıkıştırmak istiyorsunuz ama bu da elinizde patlayacak, biz bunu görüyoruz.

Turizm gelirlerinin, konaklama vergisinin yerel yönetimlere doğrudan verilmesi makuldür diyoruz ancak bu yetmez, aynı zamanda büyük turizm şirketlerinin dağlarda, ovalarda, sahillerde her yeri betona boğduğu bir yerde, turizmin iktidar tarafından kendi yandaş şirketlerine rant olarak peşkeş çekildiği yerde aynı zamanda yerel yönetimlere bu imar planlarına “hayır” deme yetkisi de verilmek zorunda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Saki, lütfen tamamlayın.

ÖZGÜL SAKİ (Devamla) – Bu büyük otellere “hayır” demek de zorunda çünkü hiçbir sahilde emekçiler, dar gelirli o sahillerden yararlanamıyorlar, çok yüksek ücretler isteniyor. Sahiller kamu malıdır, kamusal hayatta kullanılmak zorundadır ve tüm herkesin, o bölgede yaşayan herkesin ücretsiz yararlanabilecekleri mekânlardır. Dağları da maden şirketlerine peşkeş çekiyorsunuz, yaylaya çıkmak isteyenleri engelliyorsunuz.

Dolayısıyla, turizm meselesinde CHP Grubunun bu önerisinin, yerel yönetimlere kalması meselesinin olumlu olduğunu düşünüyoruz diyerek sözlerimi tamamliyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Saki.

Diğer söz talebi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Aksaray Milletvekili Hüseyin Altınsoy’a ait.

Sayın Altınsoy, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen kıymetli milletimizi saygıyla selamliyorum.

Kamu harcamalarının finansmanında en etkili gelir kaynağı kuşkusuz vergilerdir. Hemen hemen tüm ülkelerde bütçe gelirlerinin büyük çoğunluğu vergi gelirlerinden oluşmaktadır. Etkin bir vergi sistemi ise mükelleflerin gönüllü uyum sağladığı, doğru işleyen adil ve eşit bir vergilendirme rejimiyle mümkündür; bu yüzden devletler de bu konuda oldukça hassas davranmaktadır. Gelişmiş ülkelere bakıldığında hepsinin gelişmiş vergi ve denetim sistemlerine sahip oldukları görülmektedir. Bu nedenle, literatürde gelişmiş ve sağlıklı bir vergi sistemi kurulması kalkınmanın en önemli unsurlarından biri olarak görülmektedir.

Konaklama vergileri, özellikle turizm ve konaklama potansiyelinin yüksek olduğu ülkelerde öteden beri uygulanagelmektedir. Turizm potansiyelinin yüksek olduğu ülkeler her yıl neredeyse nüfusları kadar, kimi ülkeler ise nüfuslarından daha fazla sayıda turiste ev sahipliği yapmaktadır. Turizm sektöründe yaşanan bu gelişmeler özellikle ulaşım, altyapı, güvenlik ve çevre sorunları gibi birtakım sorunlara neden olmakta, bu durum ülkeleri turizm potansiyeli yüksek yerlerde ekstra tedbirler almaya zorlamaktadır. Şüphesiz, turizm ülkeler açısından ve turistik yerler açısından gelir kaynağı olarak görülse de beraberinde getirdiği zorunluluklar nedeniyle ilgili yerlerde kamu harcamalarının artmasına neden olmaktadır. “Turizm maliyeti” olarak adlandırılan bu harcamaları karşılamak amacıyla günümüzde kimi ülkelere “konaklama vergisi” adı altında ek vergiler getirildiği görülmektedir.

Değerli milletvekilleri, konaklama vergisinin uygulanmasında kanun kapsamına giren tesislere veya tesisin bulunduğu illere, bölgelere göre herhangi bir ayırım yapılmamıştır. Kanun görüşmelerinde de vergi gelirlerinin doğrudan bütçe geliri mi ya da mahallî idarelerin geliri mi olması konusu gündeme gelmiş, elde edilen vergi hasılatının doğrudan genel bütçe geliri olması ve tüm belediyelere buradan pay verilmesi yöntemi tercih edilmiştir. Bu tercihte ülkemizin hemen hemen her yerinde bulunan bu tür tesislerde konaklayanlardan alınan verginin yine genel bütçe gelirlerinin dağılımını düzenleyen kanuna göre tüm belediyelere verilmesi etkili olmuştur.

2024 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla konaklama vergisinin tahsilatı 2,6 milyar TL olarak gerçekleşmiş, bu tutar 2024 yılının ilk altı ayında tahsil edilen 3 trilyon 213 milyar liralık vergi gelirinin on binde 8’ine tekabül etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Altınsoy, lütfen tamamlayın.

HÜSEYİN ALTINSOY (Devamla) – Turizm sezonunda bulunduğumuz bu aylarda vergi tahsilatında meydana gelecek artışlarla bütçe hedeflerine yaklaşılması da beklenmektedir.

Bu düşüncelerle Meclis araştırması önergesine katılmadığımı bildirir, Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Altınsoy, teşekkür ediyorum.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, yoklama yapılmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN – Yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımızın isimlerini tespit edeceğim: Sayın Gürer, Sayın Coşar, Sayın Uzun, Sayın Çorabatır, Sayın Ceylan, Sayın Güneşhan, Sayın Arslan, Sayın Türel, Sayın Kaya, Sayın Özcan, Sayın Timisi Ersever, Sayın Bülbül, Sayın Berberoğlu, Sayın Arpacı, Sayın Taşkın, Sayın Ünver, Sayın Akbulut, Sayın Ocaklı, Sayın Genç, Sayın Karaoba.

BAŞKAN – Evet, yoklama işlemini başlatıyorum ve üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

4.- *CHP Grubunun, Antalya Milletvekili Aykut Kaya ve arkadaşları tarafından, “konaklama vergisi” adı altında toplanan vergilerin toplandıkları şehirlerin altyapı yatırımları ve diğer kalkınma projeleri için kullanılmasının sağlayacağı avantajların belirlenmesi amacıyla 25/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Temmuz 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 132 Milletvekilinin Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**A) KANUN TEKLİFLERİ**

1.- *Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 132 Milletvekilinin Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2290) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 159) (*)*

BAŞKAN – Komisyon? Yerde.

Dünkü birleşimde, İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 159 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümünde yer alan 7’nci maddesi kabul edilmişti.

Teklifin görüşmelerine 8’inci madde üzerindeki önerge işlemleriyle devam edeceğiz.

8’inci madde üzerinde 5 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

(*) 159 S. Sayılı Basmayazı 23/7/2024 tarihli 106’ncı Birleşim Tutanağı’na eklidir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

İstanbul

İsa Mesih Şahin

İstanbul

Ali Fazıl Kasap

Kütahya

Selma Silkin Ün

Necmettin Çalışkan

Denizli

Hatay

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'e söz veriyorum.

Sayın Şahin, buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerine grubumuz adına söz almış bulunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Vergi kanunlarında ve birçok kanunda düzenlemeler içeren bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız. Burada, esasında torba yasayla yani yasa yapma tekniğine aykırı olan torba yasayla ilgili defalarca itirazlarımızı dile getirdik. Ancak yani bu istisna olan yasama faaliyeti bu son dönemde özellikle bir kural hâline getirildi. Bütün itirazlarımıza rağmen maalesef bu itirazlar dikkate alınmıyor. Neden itiraz ediyoruz torba yasaya değerli milletvekilleri? İçerisinde birden fazla kanunla ilgili değişiklik içeren teklifler oluyor yani birden fazla kanuna atıfta bulunuluyor. Hukukçular olarak bizim bile anlamakta, kavramakta zorlandığımız tekliflerden bahsediyoruz. Peki hukukçuların bile anlamakta zorlandığı bir kanun teklifinde hukuk kurallarının belirliliği ilkesinden bahsedebilir miyiz? Bahsedemeyiz. Ne demek bu ilke? Hukuk normlarının herkesçe, kolayca anlaşılmasını ifade etmektedir. Yani vatandaşın kolayca anlamayacağı kanunları vatandaş...

(Uğultular)

BAŞKAN – Sayın Şahin, bir dakikanızı alabilir miyim.

Değerli milletvekilleri, Genel Kurulda gerçekten çok büyük bir uğultu var. Rica ediyorum, bakın, her gün defalarca uyarıyoruz yani siz bu uyarıları dikkate almazsanız kim dikkate alacak, biz burayı nasıl çalıştıracağız? Herkes konuştuğu zaman burası kahvehaneye döner. Yapmayın Allah aşkına, bizi bu kadar zorda bırakmayın, hatibi lütfen saygıyla dinleyelim.

Sayın Hatip, buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (Devamlı) – Sayın Başkanım, hassasiyetiniz için teşekkür ediyorum.

Evet, kanunların vatandaşın dahi anlayamayacağı bir şekilde çıkarılması vatandaşa nasıl bir hizmet olur? Bu çelişkiyi ben dikkatlerinize sunmak istiyorum.

Şimdi, iki hususu dile getireceğim, son dönemlerde çıkan kanunlarda iki önemli sorun yaşıyoruz. Bunlardan bir tanesi Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği konularda getirilen içerikler iptal edilen konularla aynı içerikler.

Değerli milletvekilleri, Anayasa Mahkemesi hukuka aykırılık gerekçesiyle bu kanunları iptal etmiş. Bakın, yargı paketi gelecek, onun içerisinde de var yani bu, hukuk devleti ilkesi açısından kabul edilebilir bir durum değildir, bu soruna özellikle dikkat çekmek istiyorum. Yani birçok konuda bu sorunu görebiliyoruz.

Yine, son dönemlerde kanunlarda yaşadığımız bir diğer önemli hukuk ilkesi ihlali kanunun geriye yürümezliği ilkesinin ihlal edilmesi. Yani kanunun yürürlük tarihini son çıkan kanunların birçoğunda geriye yürütüyoruz. Bu anlamda bu da hukuka ve devlete güven ilkesini zedelemektedir, bunu da özellikle kayıtlara geçirmek istiyorum.

8'inci maddeyi konuşuyoruz, 8'inci maddede kıymetli madenlerin ayrıca vergilendirilmesi düzenlenmektedir. Etki analizine baktığımızda ne kadar gelir elde edileceğine dair bir öngörü ortaya konulmamış, bu bir eksiklik. Uygulama esnasında ülkemizde faaliyet gösteren yurt dışı firmalarının küresel asgari kurumlar vergisine tabi olacak gelirlerinin artırılacağı öngörülmekte. Esasında önemli bir düzenleme ancak bir şeye dikkat çekmek istiyoruz, o da yerli şirketlerin vergilendirilme hususunda yurt dışı firmalarına ezdirilmemesi konusunda gerekli önlemlerin alınması önem arz etmektedir.

Değerli milletvekilleri, bir vergi reformu beklentimiz var. Biz isterdik ki Türkiye Büyük Millet Meclisi kapanmadan önce iktidarıyla muhalefetiyle kamuoyunun beklediği o vergi reformunu buradan geçirmiş olalım ancak önümüze yine bir vergi paketi geldi. Vergi reformuydu beklentimiz. Bu pakette vergi adaleti öncelenmemiş, az kazananan az, çok kazananan çok vergi alınacak adaletli bir sistemden bahsediliyordu, maalesef bunu da göremiyoruz paketin içerisinde, kayıt dışılıkla yeterli mücadeleyi de göremiyoruz, bunun için bir "reform" dememiz mümkün değil. Bu hususa da özellikle dikkat çekmek istiyorum.

Şimdi, maalesef yük yine emeklimizin, esnafımızın, işçimizin, memurumuzun üzerine biniyor. Hatırlar mısınız, bütçe görüşmesinde muhalefet partileri olarak bir şeyin altını çizmiştik, ne demiştik? "Bu bütçe emeklimizin bütçesi değil." demiştik, "Esnafımızın, işçimizin bütçesi değil." demiştik, itirazlar vardı hatta ne demiştiniz? "Temmuzu bekleyin." demiştiniz. Aha da geldi temmuz, ne oldu? Temmuzda emeklimize biçilen kıymeti gördük maalesef. Bunu yani tekrar tekrar söylüyorum, amacımız üzüm yemekti. Amacımız, emeklimizin, işçimizin, esnafımızın dardına burada bir merhem bulabilir miyiz; amacımız budur, bunun için bu dili döküyoruz. Bunu özellikle paylaşıyorum. Yani temmuz ayında gerçekten bir beklentiye biz de girmiştik ne düzelecek diye ama bir şeyin de düzelemediğini maalesef görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şahin, lütfen tamamlayın.

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) - Teşekkür ediyorum.

Temmuz demişken, eski bir bakan temmuzdan sonra Türkiye'nin uçacağından bahsetmişti, o geldi aklıma yani kaç temmuz geçti ama bir türlü maalesef emeklimizi, işçimizi, memurumuzu düzlüğe çıkaramadık, umarım hep beraber çıkarırız.

Son olarak da şunu ifade edeyim değerli milletvekilleri: Yani emeklimizin -gerçekten, siz de yaşıyorsunuz, biz de yaşıyoruz sokakta- 12.500 lira maaşla kirasını ödemesi, asgari yaşam koşullarını sağlaması mümkün değil. Onun için -burada bir kere ifade etmişim, bir kere daha ifade edeyim- emeklimizin size gönderdiği bir şiir var, üstadın söylediği bir şiir vardı: "Ne hasta bekler sabahı/Ne taze ölüyü mezar/Ne de şeytan bir günahı/Benim seni beklediğim kadar." diyor emekli, sizi bekliyor ama bir türlü onlara el uzatan olmadınız.

Bu hususu bir kere daha dikkatlerinize sunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Şahin.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesiyle 213 sayılı Kanun'un 274'üncü maddesinden sonra gelmek üzere eklenen (274/A) maddesinin ikinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Beraberinde kıymetli madenlere dayalı olarak açılan mevduat hesapları ile kredi hesaplarından kaynaklı alacak ve borçların değerlendirme günü kıymetine ircasına ilişkin olarak, mevcut uygulamada olduğu gibi 213 sayılı Kanunun 280, 281 ve 285'inci maddelerinde yer alan hükümler geçerli olacaktır.”

MADDE 8- Bu madde ile kıymetli maden üretim ve alım-satımı ile işgal eden mükelleflerin aktiflerinde ticari mal olarak kayıtlı olanlar hariç olmak üzere, mükelleflerinin aktiflerinde tasarruf amacıyla tutmuş oldukları kıymetli madenler ile kıymetli maden ile olan alacak ve borçların borsa rayiciyle değerlendirilmesi sağlanmaktadır. Dolayısı ile kıymetli madenlere dayalı fiziki ya da kaydı olarak açılan mevduat hesapları ile kredi hesapları da borsa rayici ile değerlendirilecektir. Ayrıca, kıymetli maden ile olan mevduat veya kredi sözleşmelerine müstenit alacaklar ve borçlar değerlendirme gününe kadar hesaplanacak faizleriyle birlikte dikkate alınacaktır. Bunun yanı sıra, kıymetli madenlere dayalı olarak açılan mevduat hesapları ile kredi hesaplarından kaynaklı alacak ve borçların değerlendirme günü kıymetine ircasına ilişkin olarak, mevcut uygulamada olduğu gibi 213 sayılı Kanunun 280, 281 ve 285 inci maddelerinde yer alan hükümler geçerli olacaktır.

Ahmet Özyürek

Mehmet Celal Fendoğlu

Pelin Yılık

Sivas

Malatya

Çankırı

Muhammed Levent Bülbül

İbrahim Ethem Sedef

Sakarya

Yozgat

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Sivas Milletvekili Ahmet Özyürek’e söz veriyorum.

Sayın Özyürek, buyurun.

AHMET ÖZYÜREK (Sivas) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Seçim bölgesi olan Sivas'ımıza dair bazı konulardan bahsetmek istiyorum. Özellikle son günlerde çiftçilerimizle ilgili yaşanan bazı sorunlar var. Tabii, Sivas, coğrafi olarak baktığımızda, hem kuraklığı hem yağışı aynı anda yaşayabilen bir ilimizdir. Çiftçilerimiz bazen doludan, bazen kuraklıktan, bazen de yoğun yağmur yağışından dolayı sel felaketlerinden etkilenmektedirler. Çiftçilerimiz tam hasat dönemine geldiğinde bir bakıyorsunuz ya kuraklık olmuş ya da yoğun yağmurdan dolayı dolu veya sel felaketiyle karşılaşmışlardır. Bazı çiftçilerimiz, tabii, ürünlerini sigorta yaptırıyorlar, bazıları da yaptıramıyorlar, sonunda çiftçilerimiz ister istemez bir mağduriyet yaşıyor. Ben buradan çiftçilerimizin bir yıl boyunca mücadele edip tam hasat döneminde, ürünlerini alma zamanı geldiğinde böyle bir felaketten dolayı yaşadıkları mağduriyetlerin ortadan kaldırılmasını istiyorum. Özellikle AFAD'a ve Tarım ve Orman Bakanlığımıza buradan sesleniyorum. Çiftçilerimize her zaman sahip çıkalım, çiftçilerimiz üretendir, onların yanında olalım, çiftçilerimizi her zaman güçlü kılalım. Bir de çiftçilerimize her daim olduğu gibi, dün ve bugün de mazotta, gübrede, tohumda... Veya varsa, kredi borçlarını yeniden yapılandırarak faizlerin de silinmesini mutlaka sağlayalım.

Tabii, yine Sivas'ımızın büyüyebilmesi için, gelişebilmesi için tarım ve hayvancılığın dışında olmazsa olmaz olan sanayimizdir çünkü Sivas yoğun bir nüfusa sahiptir. Baktığımızda, İstanbul'da 3 milyon Sivaslının olduğunu düşünüyoruz. Onun için, göçün önünü kesebilmemiz için Sivas'ın mutlaka sanayileşmesi lazım. Bunun adı da nedir? Teşviktir, 6'ncı bölgedir. Sağ olsun, Sayın Cumhurbaşkanımıza teşekkür ediyoruz, 6'ncı bölgeyi Sivas'ımıza aldık ama sadece Demirağ Organize Sanayi Bölgesi'yle kısıtlı olması bizi derinden etkilemiştir. O yüzden, ben hem Sanayi Bakanımıza hem de Cumhurbaşkanımıza buradan duyuruyorum: Sivas ilçelerimizin ve Sivas'ın merkezinin tamamını kapsayacak bir şekilde teşvikimizi istiyoruz. Onun için, teşvik bizim için çok önemli çünkü sanayi olacak, yatırımcılar gelecek ve gençlerimiz veya işi olmayan ailelerimiz büyükşehirlere asla göç etmeyeceklerdir veya mecbur kalmayacaklardır. Onun için, ben buradan hem Sivaslı hemşehrilerimize hem de yerli ve yabancı bütün yatırımcılara sesleniyorum: "Nerede yaşarsan yaşa Sivas'ta üret." diyorum inşallah.

Yine, Sivas'ımız gerçekten güzel bir şehirdir. Gök Medrese, Çifte Minareli Medrese gibi tarihi eserleriyle doludur. Yine, Divriği Ulu Camii, Gürün Gökpınar, Kangal Balıklı Kaplıcamız ve Eğriçimen Yaylamız gerçekten görülmeye değerdir. Bugün baktığımızda, bir bakıyorsunuz, İstanbul ve Sivas hızlı trenimiz vardır, yerli ve yabancı turistlerimizi mutlaka güzel yiğidolar diyarı Sivas'ımıza davet ediyoruz. Yine, Ankara-Sivas hızlı trenimiz vardır, yine, turistlerimizi aynı şekilde Sivas'ımızda davet ediyoruz.

Tabii, bunun dışında Sivas'ımızın bazı ilçelerinde de PTT müdürlüklerimiz vardı. Sivas'ın gerçekten merkezi ile ilçeler arasında 150, bazen 180, 130 kilometre bir mesafe vardır. Eğer siz buradan PTT müdürlüklerini kaldırırsanız, şubeye çevirirseniz bir vatandaşımız ufak bir işini yaptırmak için 180 kilometre yol gitmek zorunda kalacak. O yüzden, şu anda Suşehri'miz hariç, Akıncılar, Gölova, Koyulhisar ilçemizdeki müdürlükler kaldırılarak şubeye çevrilmiştir ve bunun da arkasının geleceği söylenmektedir. Bu yüzden, ben PTT Başmüdürümüze ve Ulaştırma Bakanlığımıza söylüyorum: En azından, coğrafi olarak, gerçekten kilometre olarak yolları da düşünürsek, mutlaka orada mevcutlarını koruyalım. Yakın ilçeler varsa 8 kilometre, 10 kilometre; bunlara bir şey demiyorum ama bir vatandaş ufak bir işini halletmek için 150 kilometrelik bir mesafeye gidip gelecekseniz gerçekten mağdur olunacağını düşünmekteyiz. Bunun için bu mağduriyeti mutlaka ortadan kaldırmak zorundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Özyürek, lütfen tamamlayın.

AHMET ÖZYÜREK (Devamla) - Yine, tabii ki sağlıkla ilgili de buradan Sağlık Bakanımıza teşekkür ediyoruz Sivas'ımızla ilgili verdiği katkılardan dolayı. Sadece bir eksikliğimiz var ama bu da çok önemli bir eksik gerçekten: Sivas'ta çocuk kardiyoloji hekimi eksikliğimiz bulunmaktadır. Çocuklarımız hastalandığında Ankara'ya veya Kayseri'ye gitmek zorunda kalıyoruz. Aileler gerçekten perişan ve sıkıntı yaşamaktadır. Bir an önce de bu eksikliğimizin giderilmesini Sağlık Bakanlığımızdan talep ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özyürek, teşekkür ediyorum.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sıradaki 2 önerge aynı mahiyettedir, birlikte işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Selcan Hamşioğlu

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

Mehmet Akalın

Tekirdağ

İstanbul

Edirne

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Rahmi Aşkın Türeli

Ömer Fethi Gürer

Kadim Durmaz

İzmir

Niğde

Tokat

Sibel Suiçmez

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Mustafa Erdem

Trabzon

Manisa

Antalya

Tahsin Becan

Sururi Çorabatır

Yalova

Antalya

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ilk söz, Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'a ait.

Sayın Akalın, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET AKALIN (Edirne) – Teşekkürler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Ülkemizde iktidarın uyguladığı irrasyonel politikaların sonucunda ülke, yüksek enflasyonla ve dolayısıyla ciddi bir ekonomik krizle karşı karşıya kalmıştır. İktidarın ekonomi politikaları mali disiplinden uzaklaşarak popülist yaklaşımlarla sürdürülmüştür. Bu süreçte, Merkez Bankasının bağımsızlığı tartışılmaya açılmış, faiz oranları politik müdahalelerle belirlenmiş ve döviz rezervleri akıl dışı uygulamalarla hızla tükenmiştir. Bu politikalar Türk lirasının hızla değer kaybetmesine, enflasyonun kontrol edilemez hâle dönüşmesine ve Türk lirasının âdeta pula dönüşmesine neden olmuştur. Yaşanan bu durum sonucunda ekonomik kriz ve yüksek enflasyon toplumun geniş kesimlerini olumsuz etkilemiş, işçi, memur ve emeklilerimiz temel ihtiyaçlarını karşılamakta zorlanırken, alım güçleri tarihin en kötü dönemlerini yaşamaya başlamıştır. Gıda, enerji ve konut gibi temel ihtiyaçların fiyatlarındaki artış bu kesimlerin yaşam standartlarını ciddi şekilde düşürmüştür. Özellikle emekliler sabit gelirleriyle enflasyon karşısında ezilirken yoksulluk sınırının altına düşenlerin sayısı hızla artmıştır. Ekonomik krizin çözümü olarak Hükûmet “irrasyonel politika” olarak değerlendirdiği uygulamalardan vazgeçmek zorunda kalmış ve para sıkılaştırma politikasını uygulamaya sokacak adımlar atmaya başlamıştır ancak yaşanan hatalardan dönmenin reçetesini o gün olduğu gibi, yine dar gelirli vatandaşımız ödemek zorunda bırakılmıştır. Bugün ise vergi paketleri çıkarılarak mali disiplin sağlanmaya çalışılmaktadır. Çıkarılan vergi paketleri ve sözde tasarruf tedbirleri gelir dilimlerine göre adil dağıtılması gerekirken vatandaşın sırtına yüklenmesi ekonomi modelinden daha çok politik bir tercihi andırıyor demek daha doğru olabilir. Özellikle dolaylı vergilerin artırılması temel tüketim maddelerinin fiyatlarını daha da yukarıya çekerek halkın geçim sıkıntısını derinleştirmiştir. Ekonomide yapılan bazı girişimler doğru olmakla birlikte

gerekli yapısal reformlar hayata geçirilemediği ve adalet olgusu tesis edilemediği sürece bu model “orta kesim” dediğimiz sınıfı tamamen yok ederek, fakirleştirerek zengin fakir yapısını net bir şekilde gözler önüne sermektedir.

Değerli milletvekilleri, Hükümet maalesef ekonomiyi bozmuştur, milleti süründürmektedir, “Şimdi düzelteceğiz.” dediler ama yine yükü vatandaşımızın sırtına yüklediler. Şimdi Hükümete sesleniyorum: İşçinin, memurun alın teriyle kazandığı azıcık paraya “vergi” “vergi” diye yoksullaşmasına göz yumuyorsunuz, milletin sırtını sözde sıvazlayıp cebini değiştiriyorsunuz. Zamanında “Ekonomiyi ben bilirim, ben ekonomistim.” demek yerine “Bu işi kim biliyor, kim daha ehliyet ve liyakat sahibi?” demiş olsaydınız bugün gereksiz bir inat sonucunda yaşanan hataların bedelini daha az hasarla atlatmış olurduk.

Bu duygu ve düşüncelerle Genel Kurulu ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akalın, teşekkür ediyorum.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz Antalya Milletvekili Sururi Çorabatır’a ait.

Sayın Çorabatır, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. Tabii, Komisyon önerimize katılmadığını beyan etmişti. Komisyonumuzdaki değerli üyelere de hoş geldiniz diyorum. İnşallah konuştuklarımızdan sonra değerlendirmeye alırsınız diye düşünüyorum.

Vergi kanunları ilgili bazı konularda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifinin 8’inci maddesiyle ilgili Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunmaktayım. Bugün ben süremi direkt 8’inci maddeyle ilgili değerlendireceğim. Biraz teknik olacak. Sizlerden dinlemenizi, anlamanızı ve sonunda düşünmenizi rica edeceğim sevgili milletvekilleri.

213 sayılı Kanun’a eklenen 274/a maddesiyle kıymetli madenlerin vergilendirilmesine ilişkin kurallar yeniden belirlenmektedir. Bu maddeyle kıymetli maden üretim ve alım satımıyla iştigal eden mükelleflerin aktiflerinde ticari mal olarak kayıtlı olanlar hariç olmak üzere mükelleflerinden aktiflerinde tasarruf amacıyla tutmuş oldukları kıymetli madenler ile kıymetli maden ile olan alacak ve borçların borsa rayiciyle değerlendirilmesi sağlanmaktadır.

Dolayısıyla kıymetli madenlere dayalı fiziki ya da kaydi olarak açılan mevduat hesapları ile kredi hesaplarının borsa rayiciyle değerlendirilmesi düşünülmektedir.

Ayrıca kıymetli madenle olan mevduat veya kredi sözleşmelerine müstenit alacaklar ve borçlar değerlendirme gününe kadar hesaplanacak faizleriyle birlikte dikkate alınacaktır.

Söz konusu maddede kıymetli madenlerin tanımına bakacak olursak 213 sayılı Kanun’un 274’üncü maddesinden sonra gelmek üzere eklenen 274/a maddesiyle işlenmiş metin baz alınarak kanun uygulanırken kıymetli madenlerin tanımında kullanılan “gibi” ibaresi kıymetli madenlerin kapsamının istenildiği gibi doldurulabilmesine imkân tanımaktadır. “Kıymetli maden” tanımı, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar’da 2011 yılında yapılan değişiklikle “Her tür ve şekilde altın, gümüş, platin ve paladyumu,” olarak tanımlanmıştır. Yine biliyoruz ki Borsa İstanbul’a dair mevzuat bu tanım üzerine kurulmuştur. Buraya eklenen “gibi” ibaresi mevzuatta, kanunda belirsizliğe yol açacaktır. Bu hâliyle ileride yapılacak bir değerlendirmede suistimale açık hâle gelebilecektir. Bilmek isteriz; daha az değerli madenler de kapsam altına alınacak mıdır? Önerimiz, “gibi” ibaresinin metinden çıkarılması ya da kastedilen kıymetli madenlerin ne olduğunun tam hâliyle sayılmasıdır.

Değerli milletvekilleri, altın, gümüş, platin ve paladyum gibi kıymetli madenlerin borsa rayici üzerinden değerlendirilmesine yönelik uygulamanın pek çok endişeyi de beraberinde getirdiğini görmekteyiz. Kıymetli madenlerin fiyatlarının borsa rayiciyle belirlenmesi piyasaların aşırı oynaklığı ve spekülasyonlara maruz kalma ihtimalini de beraberinde getirmektedir. Muvazaalı durumlardan çok, bu tür madenler küresel ekonomik kriz ve jeopolitik gerginlikler gibi etmenlerin finansal piyasalarda yaratacağı ani dalgalanmalardan etkilenebilir, borsadaki ani ve öngörülme-yen düşüşler nedeniyle gerçek ekonomik değerini bulamayabilir. Bundan dolayı, madenlerin stratejik ve endüstriyel öneminin sadece borsa fiyatlarına indirgenmemesi gerektiğini söylemeliyiz. Özellikle platin ve paladyum gibi madenler yüksek teknoloji ve enerji sektöründe kritik bir öneme sahiptir. Borsa rayiciyle değerlendirilmesi, bu madenlerin stratejik önemini göz ardı ederek kısa vadeli kâr amacı güden spekülâtörlerin eline koz verebilir. Yerel üreticilerin ve madencilerin uluslararası piyasadaki dalgalanmalardan ve fiyat manipülasyonlarından etkilenmemesi işten bile değil. Vergilendirme kanunu, sadece ekonomik sürdürülebilirlik ve adalet açısından değil, aynı zamanda sosyal ve çevresel sorumluluklar bakımından da kritik öneme sahiptir. Kıymetli madenlerin vergilendirilmesi ekonomide adaleti sağlamaya yardımcı olacaktır. Bu maddelerin çıkarılması ve ticareti, genellikle büyük kazançlar sağlar. Bu durumun küçük yatırımcı üzerinde yaratacağı olumsuz etkileri titizlikle değerlendirmek gerekir. Vergilendirme özelinde ekonomik eşitsizliği derinleştirmeden bu hususta ülkemizde faaliyet gösteren yurt dışı firmalar karşısında yerli şirketleri ezdirmemek gerekir. Kıymetli madenlerin vergilendirilmesi çevresel sürdürülebilirlik açısından da oldukça önemlidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çorabatır, lütfen tamamlayın.

SURURİ ÇORABATIR (Devamla) – Tamam.

Madencilik faaliyetlerinin doğaya ciddi zarar verdiğini hepimiz biliyoruz. Elde edilen vergi gelirleri, çevre koruma projelerine, yeniden ağaçlandırma çalışmalarına ve ekosistem restorasyonuna yönlendirilmelidir. Böylece doğal kaynakların sürdürülebilir bir şekilde kullanılması sağlanmalıdır.

Değerli vekiller, 8’inci madde üzerinde konuşacaktım; süremin bu kalan kısmını devlet hava limanlarındaki hava trafik kontrolörlerinin maaş düzenlemesine atıfta bulunarak kapatmak istiyorum. Onların bir an önce maaş düzenlemesini yapmamız lazım. Uçaklardaki rötaları hepimiz biliyoruz. Bu konuyla ilgili Maliye Bakanlığının bir çalışma yapması lazım.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çorabatır, teşekkür ediyorum.

Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Oylamaya geçtim.

Kabul etmeyenler...

(CHP sıralarından “Geçmediniz” sesleri)

BAŞKAN – Geçtim oylamaya.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Geçmediniz Başkanım.

BAŞKAN – Geçtim arkadaşlar. Ya, bakın, hepiniz şahitsiniz, siz de gördünüz.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Başkanım, geçmediniz.

BAŞKAN – “Kabul edenler...” diye sordum yani lütfen.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Başkanım “Aynı mahiyette...” dediğinizde kalktık.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

(CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, hepimizin şahitliğinde yaptım ya, Allah aşkına! “Kabul edenler...” diye sordum o sırada... Rica ediyorum...

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – “Aynı mahiyette...” dediniz Başkanım.

BAŞKAN – Ben her defasında yapıyorum bunu, şimdi çıktığınızda gene... Bir dahaki önergede yaparız yani kuralı uyguladım, siz de şahitsiniz.

CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) – Başkan bu sefer haklı, zamanında ayağa kalkacaksınız; öyle yok.

BAŞKAN – Şimdi, diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinde yer alan “gelmek üzere” ibaresinin “gelecek şekilde” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Bozan

George Aslan

Heval Bozdağ

Mersin

Mardin

Ağrı

Ömer Faruk Hülakü

Mehmet Kamaç

Kezban Konukçu

Bingöl

Diyarbakır

İstanbul

Onur Düşünmez

Hakkâri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Kezban Konukçu'ya söz veriyorum.

Sayın Konukçu, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Değerli milletvekilleri, sevgili emekçi halklarımız; ben sözlerime kırk üç yıl önce 25 Temmuz 1981'de polislerce açılan ateş sonucu katledilmiş olan Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Deri-İş Sendikası Genel Başkanı ve Sosyalist Vatan Partisi Merkez Komitesi üyesi Kenan Budak'ı anarak başlamak istiyorum; kendisini saygıyla ve özlemle anıyorum.

Kenan Budak, Doktor Hikmet Kıvılcımlı çizgisinden gelmekteydi ve Doktor Hikmet Kıvılcımlı bu toprakların en eski sosyalistlerindendi. Özellikle Kürt halkıyla, Türkiye ve emekçiler, tüm ezilenlerin ortak mücadele zeminini güçlendirmek için hayatını mücadeleye adanmıştı ve bu mücadele sırasında yirmi iki buçuk yılını cezaevinde geçirmişti. Kenan Budak da aynı siyasi çizgiden geliyordu ve ben de sözcüsü olduğum Sosyalist Dayanışma Platformu da aynı siyasi gelenekten geliyoruz. Bu siyasi gelenek ki sınıf mücadelesi ile siyasi mücadelenin birleşmesi gerektiğini ve özellikle bütün ezilenlerin mücadelesinin ortak olması gerektiğini söyleyen bir siyasi gelenektir ve o yüzden partimiz DEM PARTİ de bütün saldırılara rağmen, bütün nefret söylemlerine rağmen yan yana bir arada mücadeleyi yükseltiyoruz.

Kenan Budak, 12 Eylül darbesi sonrasında vur emriyle aranıyor olmasına rağmen gidip teslim olmamış, tam tersine işçi sınıfını örgütlemek için, darbeye karşı işçi sınıfını örgütlemek için sokak sokak, fabrika fabrika dolaşmıştır ve bunun bedelini canıyla ödemiştir. Kenan Budak gibi sendika önderleri ve

devrimciler olduğu için, onlar zamanında direndiği için bizler de şimdi bir arada mücadele edebiliyoruz. İşte, o, 24 Ocak Kararları uygulansın diye yapılan 12 Eylül darbesi hâlâ etkilerini sürdürmektedir. Hiç öyle, boşuna darbeye karşıyız diye bizi kandırmaya çalışmayın. 24 Ocak kararları uygulansın diye yapılan 12 Eylül darbesinin tüm nimetlerinden faydalanılıyor. Ne anlamda faydalanılıyor, bir bakalım isterseniz: İşçi sınıfının daha fazla sömürülmesi için, emekçilerin daha fazla sömürülmesi için, darbeden bu tarafa emekçilerin örgütsüzleştirilmesi, neoliberal politikalarla sendikasızlaştırılması ve taşeron sisteminin her yere yaygınlaştırılmasıyla güvencesiz çalışma rejiminin hayata geçirilmesi konusunda AKP iktidarı kimsenin eline su dökemez.

Çok somut veriler paylaşmak istiyorum sizinle. 1978'deki kişi başına millî gelirden asgari ücretin payını söylüyorum. 1978'de kişi başı millî gelirin yüzde 3,4 üzerindeymiş asgari ücret. Peki, 22'ye gelelim, 2022 rakamlarını bulabildim, asgari ücret kişi başı millî gelirin yüzde 40-45 altında. Yani o zamandan bu zamana, işçiler, emekçiler çok daha fazla yoksullaştırılmış. "Sizler çok fazla güldünüz, biraz da patronlar gülsün." denilen ve bunun için yapılan darbenin tüm nimetlerinden şimdi de faydalanıldığını görüyoruz. Peki, ücretlilerin millî gelirden aldığı paya bakalım: 1978'de bu pay yüzde 35 civarı iken 2022'de bu yüzde 23 civarına düşmüş. O zamandan bu zamana emekçiler daha da yoksullaşmışlar.

Ben sözlerimi şöyle tamamlamak istiyorum: Geçtiğimiz günlerde, geçtiğimiz cuma gününden bu zamana kadar İstanbul Çatalca'da Polonez fabrikasında çalışan işçiler işten atılıyorlar. Bakın, neden işten atılıyorlar? Bu işçiler sendikaya üye oldukları için, anayasal hakları olan sendikaya üye oldukları için işten atılıyorlar. Polonez çok ilginç bir işletme, bu işletmenin yüzde 77'si Ürdün menşei yani çok yerli ve millî bir sermaye(!) Teşvikler alıyor, müthiş teşvikler alıyor ve aynı zamanda, nasıl oluyorsa orada örgütlenen TEKGIDA-İŞ Sendikasının örgütlenmesi sızdırılıyor, kaç işçiyi örgütlediği sızdırılıyor ve bir anda bu sendikal mücadelede öncü olan arkadaşlar işten atılıyor Kod 46'yla yani yüz kızartıcı suçlardan işten atılıyorlar ve cuma gününden bugüne kadar fabrika önünde direnişlerine devam ediyorlar. Bu direniş sırasında ben kendilerini ziyaret ettim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Konukçu, lütfen tamamlayın.

KEZBAN KONUKÇU (Devamlı) – 40 dereceye varan sıcaklıkta, güneşin altında direnişlerine devam ediyorlar. İşten atılan arkadaşların işe dönmesi için, anayasal bir hak olan sendikal olma hakkını kullanabilmek için mücadeleye devam ediyorlar.

Ben Kenan Budak yoldaşının ölüm yıl dönümünde, bir kez daha direnen bütün işçileri buradan bir kere daha selamlamak istiyorum.

Bakın, son sendikalaşma oranları, temmuz verileri açıklandı, işçilerin sendikalaşma oranı gitgide düşüyor. Bu da sizlerin marifeti yani insanlar için, emekçiler için tamamen güvencesiz bir ortam yaratacaksınız, yaratıyorsunuz ki bir avuç daha da zengin olsun diye ancak bu böyle devam etmez, Kenan Budaklar bitmez diyerek sözlerimi tamamlamak istiyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Konukçu.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Kabul etmeyenler...

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Kalktım, sizden hızlıydım.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Aa, lütfen, karar yeter sayısı istiyoruz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Kalktı, kalktı.

BAŞKAN – Önerge kabul edilmemiştir.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – 8’inci maddeyi oylarınıza...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Karar yeter sayısı istedi. Sayın Başkanım, istedi, kalktı.

BAŞKAN – Ya, arkadaşlar, değerli milletvekilleri; ben şimdi sordum “Kabul edenler...” dedikten sonra girdiniz.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Yo, yo, yo.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bakın, kalktı, karar yeter sayısı istedi. Yapmayın bunu.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Başkanım, artık bir irade ortaya çıkıyor yani.

BAŞKAN – Şimdi, maddenin oylamasında arayacağım karar yeter sayısını.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Önergeyi oyladım, bitti işlem.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Hayır, hayır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ama böyle yapmayın, az önce...

BAŞKAN – Ama bakın, ben kuralı uyguluyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım...

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Nasıl yapacağız böyle Başkan?

BAŞKAN – Oylamadan önce karar yeter sayısı talep edilir.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – İstedi, kalktı.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Başkanım, ayağa kalktı ama...

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) – İstedi...

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Hayır, kalktım Başkan.

BAŞKAN – Talepte... Bir şey söylemediniz Sayın Temelli.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Niye kalkıyorum ben? Karar yeter sayısı diye kalktım Başkan.

BAŞKAN – Sonra söylediniz, ben “Kabul edenler...” dedim, “Karar yeter sayısı...” dediniz.

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) – Sizden önce söyledi, tutanaklara bakın.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Lütfen, rica ediyoruz ama bunu da bir alışkanlık hâline getirmeyin.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Başkan, lütfen...

BAŞKAN – Oylamadan önce talep edilmesi gerekiyor.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Şimdi, 8’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım...

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) – Yeter sayısı yok, itiraz ediyoruz.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Hayır, biz karar yeter sayısı istedik Başkan.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bir saniye...

BAŞKAN – Sayın Başarır...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Çok kısa bir şey söyleyeceğim.

MESUT BOZATLI (Gaziantep) – Meclisi sayalım, 150 kişi var.

BAŞKAN – Söyleyin, buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, anlıyorum, yorgunsunuz, geç saatlere kadar çalışıyoruz, sizin dikkatsizlikleriniz olabilir ama önce kalktı ve elini kaldırdı. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Ya, kaldırdı da bakın, talep, talep...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, burada, çok insani bir şey, dün dörde kadar çalıştık, önceki gün dörde kadar çalıştık yani burada görmeyebilirsiniz ama bakın, arkadaşların hepsi burada, elini kaldırdı oylamaya geçilmeden önce. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Yapmayın, bunu yapmayın, bu doğru bir şey değil.

BAŞKAN – Evet, Sayın Temelli, buyurun.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, ben hem ayağa kalktım hem karar yeter sayısı istiyoruz dedim, siz o sırada oylamaya geçiyorsunuz. Burada o saniyelerin hesabını yapmak filan, bu Meclisin işleyişinde de teamüllerinde de yok. Kalktık, bu talepte bulunduk ve bunun böyle gideceği de belli yani bu talepte bulunmak için kalktığımı da görüyorsunuz. Dolayısıyla burada o saniyeleri yarıştırmak hoş bir şey değil. Lütfen, rica ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Temelli, anlaşıldı ama bakın, bir kez daha ifade ediyorum: Bunların talebi oylamaya geçilmeden önce oluyor.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Öncesinde oldu diyorum Başkanım, bakın.

BAŞKAN – Öbür türlü işlem başlayınca işlemi tamamlamamız gerekiyor; yoksa, süreyi yarıştırmaya diye bir niyetimiz kesinlikle yok.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Ben daha kürsüdeydim Başkan.

BAŞKAN – Zaten süre geçti. Ben şimdi oradan bir “tasarruf” diye düşünce içerisinde hiçbir zaman olmam, doğru da değil. Buradaki taleplerin gereğini yaparım.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Yapmıyorsun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Kronometre mi koyalım Sayın Başkan?

BAŞKAN – Şimdi 8’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum... Karar yeter sayısı arayacağım.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Geldiler zaten.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, 8’inci madde kabul edilmiştir.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Siz oyalarken geldiler, kayıtlara geçsin diye söylüyorum. Siz oyalarken geldiler.

BAŞKAN – 9’uncu madde üzerinde 4 önerge vardır. Okutup aykırılık sırasına göre işleme alacağım, oylarınıza sunacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

İstanbul

İsa Mesih Şahin

İstanbul

Ali Fazıl Kasap

Kütahya

Sema Silkin Ün

Denizli

Necmettin Çalışkan

Hatay

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Bülent Kaya’ya söz veriyorum.

Sayın Kaya, buyurun.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 213 sayılı Vergi Usul Kanunu’nun 344’üncü maddesine eklenen, vergi ziyai cezasını düzenleyen bir maddedir. Getirilen teklifle maddeye eklenen ek bir fıkrayla mükellefiyet kaydı olmaksızın gelir artırıcı faaliyette bulunanlara kesilecek vergi ziyai cezasının, mükellefiyet kaydı bulunanlara göre yüzde 50 oranında artırımlı olarak uygulanması düzenlenmektedir. Kayıt dışı faaliyet göstermek suretiyle zirai, mesleki ve ticari kazanç elde edenlere artırımlı vergi cezası uygulanmak istenilmektedir ancak gayrimenkul sermaye iratlarının neden buna dâhil edilmediği madde teklifinin eksik olan yanındır.

Öte yandan, yapılan düzenleme makul olmakla birlikte, vergi ziyai cezaları uzlaşmalarla büyük oranda silinmekte veya yapılandırılarak, çıkarılan vergi aflarıyla neredeyse ortadan kaldırılmakta ve caydırıcılığın da etkisi azaltılmaktadır. Türkiye artık vergi afları düzenleme sıklığı bir buçuk yıla çıkan bir ülke hâline dönmüştür. Geçtiğimiz mart ayında Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi bu Meclisten geçti. Bu düzenlemeyle birlikte kamunun en az 250 milyarlık vergi alacağından vazgeçildi. Üzerinden bir buçuk yıl geçmiş olmasına rağmen yeni bir vergi affı için kamuoyunda bir beklenti oluştu. Niye? Çünkü sık sık vergi affı çıkardığınız için insanlar vergilerini ödememekte, daha doğrusu vergi kaçırabilecek durumda olanlar vergilerini ödememekte, bir sonraki affı beklemektedirler. Bu durumda, vergisini zamanında ödeyenlere uygulamış olduğunuz yüzde 5’lik vergi indirimini vergi adetini sağlamak için niçin artırmayı düşünmezsiniz? Artı, sabit ücretlileri de unutmamak gerekir; memurlardan, işçilerden yani sabit ücretlilerden daha bu ücretler eline geçmeden stopaj yoluyla doğrudan kaynak kesiyorsunuz yani iş adamları vergi kaçırarak, büyük şirketler vergi kaçırarak, zamanında ödemeyecek, daha sonra da siz bunları ödüllendirmek için vergi afları çıkaracaksınız ama işçinin, ama memurun, ama sabit ücretlinin vergilerini ise daha onun cebine girmeden kaynaktan keseceksiniz. Zaten ülkede milyonlarca sabit gelirinin vergi affından yararlanma şansı yok çünkü zaten siz daha cebine inmeden bu paraya bir şekilde el koyuyorsunuz, daha doğrusu devletin hakkını alıyorsunuz ama büyük büyük iş adamlarının, büyük büyük şirketlerin ise vergi borçlarını sürüncemede bırakıyorsunuz; ya uzlaşma komisyonlarında bunlar çok düşük hâle getiriliyor ya da çıkardığınız vergi aflarıyla -işte en son çıkardığınızda tam 250 milyar- kamunun vergi alacağından vazgeçtiniz. Nedir bu 250 milyar? 2.500 TL emekli maaşı artışı için 33 milyarlık bir maliyet dikkate alındığı zaman yaklaşık 9 katı, 8 katı -daha doğrusu 2.500 çarpı 8- her emekliye neredeyse 15 bin lirayı aşkın bir zam artışı yapma imkânını elinizin tersiyle itiyorsunuz ve zenginin cebine bir para olarak koyuyorsunuz. Her ne hikmetse, bu vergiyi kaçırarak büyük büyük şirketleri kamuya deşifre etme konusunda ise “Ticari sır.” deyip işin içerisinden çıkıyorsunuz. Bu konular zaman zaman medyaya yansıyor. Elimde 2016’da medyaya yansıyan bir tablo var. Tam 3 trilyon 106 milyar -o dönemin parasıyla- vergi borcu silinen yaklaşık 15 civarında şirket var. Peki, bunlar hangi şirketler? Uzlaştırmayla 250 milyon borcu olanı sıfırladığınız şirketler var. Medyaya yansıyor “Kim, hangi şirketler bunlar?” diye soru soruluyor. “Ticari sır, söyleyemeyiz.” diyorsunuz. Ticari sır vatandaşların kendi arasında olan işlerde olur, kamunun parasını çalan şirketlerin çaldığı paralar ticari sır değildir; bu milletin, fakir fukaranın, yetimin hakkıdır, dolayısıyla bunları gizlemek de aslında onların suçuna hep birlikte ortak olma gibi bir durum söz konusu

oluyor. O açıdan, bu şirketlerin hangi şirketler olduğunu Komisyon da arkadaşlarımız sordu, herhangi bir cevap vermediniz “Ticari sır.” dediniz. Geçtik onları, kamu bankalarından yüksek yüksek oranda kredi alan şirketlerin bunları ödeyip ödemediğini soruyoruz, “Ticari sır.” diyorsunuz.

Son olarak buradan bir kez daha millet adına soruyorum: Sabah gazetesini alırken Vakıfbanktan kullanılan 750 milyar kredi ödendi mi yoksa hâlâ ödenmedi mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen tamamlayın.

BÜLENT KAYA (Devamla) – Ziraat Bankasından kullanılan 1 milyar dolar kredi ödendi mi yoksa hâlâ ödenmedi mi? Bu soruların cevabını vermek zorundasınız çünkü bu, sizin değil, fakir fukaranın, 85 milyonun parasıdır, dolayısıyla “Ticari sır.” deyip bunların bu devletten çaldığı paraların üstünü hiç kimse örtemez. O açıdan, elbette bu kanun teklifiyle kaçak ekonomik faaliyetlerin kayıt altına alınmasına dair mücadeleyi desteklemekle birlikte vergi kaçırın büyük büyük şirketlerin asla ve asla savunulmaması gerektiğini, bunların kamuoyunda ifşa edilmesi gerektiğini, şeffaflık gereği, uzlaştırma komisyonlarında kimin ne kadar vergi borcunun silindiğini bu aziz milletin bilmeye hakkı olduğunu ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaya, teşekkür ediyorum.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, karar yeter sayısı talep ediyorum.

BAŞKAN – Evet, önergeyi oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler...

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Karar yeter sayısı yoktur Başkanım.

(AK PARTİ sıralarından “Var, var.” sesleri)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı vardır, önerge reddedilmiştir.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Burada 150 kişi var mı Başkanım?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Nasıl var Başkanım?

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Nasıl var Başkan?

BAŞKAN – Arkadaşlar, ben baktım, Divanda da sordum huzurlarınızda yani karar yeter sayısını burada ihtilaf çıktığında yapıyorum ben, sordum ve burada da çoğunluk gözüktüyor yani işari oylamada çoğunluk gözüktüyor.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Burada var mı gerçekten?

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Farklı yerlerden bakıyoruz Başkanım, tamam.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Kesinlikle yok Başkanım, kesinlikle yok.

BAŞKAN – Arkadaşlar, elektronik oylamada rakam aranıyor ama işari oylamada çoğunluğa bakılıyor, istihdam ediyorum.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Lütfen Başkan...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – 60 kişi var.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – İşari oylamada 151’i aramıyor musunuz Başkanım?

BAŞKAN – Şimdi, sıradaki önergeler...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, işari oylamada 151 sayısını aramıyor musunuz? Göz kararı 151 olduğunu varsayıyorsunuz.

BAŞKAN – Peki, ben yanlış söyledim, düzeltiyorum, arıyoruz.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Nasıl aranıyor? Ya, kimse yok Başkanım.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Arıyorsunuz ama yok şu an.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yok.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Başkanım, aramış olsaydınız o cümleyi kullanmazdınız.

BAŞKAN – Peki, peki.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Bak şurada 90 kişi var, 90.

BAŞKAN – Arkadaşlar, tamam, bir şey oldu, onu söylüyorum ben size, bundan sonraki oylamalarda buna daha dikkat ederiz.

Sıradaki 2 önerge aynı mahiyettedir, aynı mahiyetteki önergeleri birlikte işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Mustafa Gürban

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

Gaziantep

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Rahmi Aşkın Türeli

Ömer Fethi Gürer

Kadim Durmaz

İzmir

Niğde

Tokat

Sibel Suiçmez

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Mustafa Erdem

Trabzon

Manisa

Antalya

İzzet Akbulut

Burdur

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ilk söz, Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban'a ait.

Sayın Gürban, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET MUSTAFA GÜRBAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 9'uncu maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Sayın Şimşek kanun teklifinin maksadının vergide adaleti güçlendirme olduğunu, vergide etkinlik ve verimliliğin sağlanacağını açıklamıştı. Esas vurgu olarak "Bundan böyle çok kazananın çok, az kazananın az vergi alınacak." dedi. Kanun teklifinin içeriğine baktığımızda böyle bir uygulama olabileceği mümkün gözüküyor. Her zaman olduğu gibi, asıl maksatlar süslü cümlelerin arkasına gizlenmiş. Vatandaş artık söylem değil, icraat bekliyor; söylenenlere kanmıyor. Vergi oranlarının yükseltilmesi vergi gelirlerinin artırılacağı anlamına gelmiyor. Örneğin, Gaziantep'te bir esnafı baz aldığımızda, durdurulamayan enflasyon bir yandan, sığınmacılardan kaynaklı kayıt dışılık diğer yandan esnafı kuşatmış durumdadır. Giderleri artan, gelirleri azalan esnaf hâlihazırdaki vergi borçlarını ödeyemiyor. Hâl böyleyken vergi borçlarını ödeyemeyen esnaf vergi artışında ne yapacak? Hem esnaf ödeyemeyecek hem de hazineye hiçbir katkısı olmayacak.

Bir de bunlar yetmezmiş gibi vergi ödemeyen, sigorta derdi olmayan sığınmacı esnaflar var. Hep ne deriz: “Ekmek kavgası” Türk esnafı ekmeğini ne idiği belirsiz sığınmacılara vermez, verdirtmeyiz. Türk esnafı bu şartlarda rekabet edebilir mi? Şerefiyle, namusuyla ekmeğini kazanmak isteyen Türk esnafını bitirmeye mi çalışıyorsunuz? Haksız rekabete sebebiyet veren sığınmacı esnafların işletmeleri derhâl kapatılmalıdır. Türk esnafı kepenk indireceğine sığınmacıların dükkanları kepenk kapatsın. Sığınmacıların işletmelerini kapatamıyorsanız iktidara geldiğimizde İYİ Parti olarak biz kapatırız, gönderemiyorsanız göndeririz. Şayet “Bu devran böyle devam edecek.” derseniz, İYİ Parti sığınmacıları gönderene kadar Türk esnafının en az 10 katı vergi vermeleri gerekmektedir. Bu vergi ödemeleri çok sıkı denetime tabi tutulsun, vergisini ödemeyen işletmelere af olmaksızın mühür vurulsun. Bizim ekmeğimizi yiyip sırtımızdan para kazananlar “Vergi ödemedikleri için dükkânları kapatıldı.” diyerek afişe edilsin.

Sayın milletvekilleri, “mış” gibi, “mış” gibi yapılan tasarruf tedbirleri bekleneni veremedi. Aslında beklenen oldu, kamuda israf hız kesmeden devam ediyor. Neden devam ediyor? Çünkü kamu kurum ve kuruluşları iktidar için rant alanı, ranttan taviz yok. Kamu bütçeleri iktidara dalkavukluk yapanların iştahını kabartıyor. Bir tarafta iktidarın kamu bütçesiyle zengin ettikleri var, diğer tarafta kamu bütçesindeki açığı kapatmak için sürekli ek vergilerle sırtına binilen ücretli çalışanlar var. Sayın Bakana ve AK PARTİ milletvekillerine soruyorum: Yetmedi mi ücretli çalışanların sırtına bindiğiniz? Ücretli çalışanlarımız sayenizde kambur oldu. 2023 yılında bütçe açığı 1 trilyon 375 milyar, vazgeçilen vergi 1 trilyon 477 milyar TL’dir. Bu nasıl bir aymazlık, bu nasıl bir sorumsuzluktur?

Değerli hazırun, hitaplarımda AK PARTİ Hükûmetinin sürekli istikrarına vurgu yapıyorum. Bugünkü istikrar konumuz vergi afları. 2003-2023 yılları arasında 14 kez vergi affı gelmiş. Kendin yap, kendin boz. Hükûmet ile vergi affı arasında toksik bir ilişki var, hayırlısıyla çözülsün biz de rahat nefes alacağız. “Nefes” demişken nefesle alakalı nasıl bir vergi alınabilir? Sayın Şimşek “Vergilendirilmemiş alan bırakmayacağız.” dediğinden beri aklıma sürekli böyle öneriler geliyor. Aslında Bakan Bey “Size nefes aldırmayacağım, sizi nefessiz vergilendireceğim.” diyor.

Sayın milletvekilleri, son zamanlarda “Vergi tabana genişletilsin.” tartışmaları oluyor. Vergi tabandan yukarıya kalkmıyor ki... Vergi tabana değil tavana genişletilsin. Vergi oranlarını incelediğimizde dolaylı vergiler yüzde 65, dolaysız vergiler yüzde 35’tir. Dolaysız vergi, servet ve gelir vergisidir. Ülkemizdeki pahalılığın en başında benzin, mazot fiyatları gelmektedir. Bu pahalılığın en temel nedeni uygulanan özel tüketim vergisidir. Hazineye en hızlı şekilde para gelmesi ve Cumhurbaşkanı kararına bağlı olması sebebiyle ÖTV zamları sürekli gelmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gürban, lütfen tamamlayın.

MEHMET MUSTAFA GÜRBAN (Devamla) – Halkımız devamlı yapılan zamlardan bezmişken bu kalemlerin gelir vergisinden düşürülmesi vergide adaletsizliğe en açık örnektir. Ayrıyeten çiftçinin kullandığı mazot da özel tüketim vergisinden muaf tutulmalıdır.

Sözlerime son verirken yöneticilerimize “Bu, memleket işidir, ayrıcalık olmaz.” şiarıyla vergi düzenlemesi yapan Mustafa Kemal Atatürk feraseti diliyorum.

Yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gürban, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, bir önceki önergenin oylanması sırasında Genel Kurula verdiğim bilgiyle ilgili bir açıklama yapma zarureti hasıl olmuştur. İç Tüzük’ün 146’ncı maddesinin ikinci fıkrasına göre “İşaretle oylamada olumlu oylar, olumsuz oylardan fazla ise, oya konan husus kabul edilmiş; aksi hâlde reddedilmiş olur.” Ancak karar yeter sayısı istenmesi hâlinde karar yeter sayısı aranır ve Anayasa’nın

96'ncı maddesinde öngörülen esasa göre bu tespit yapılır. Biz de ona göre karar yeter sayısı aradık, Divanda da ihtilaf olmadığı için elektronik oylamaya başvurmamak ama işari oylamada da yani karar yeter sayısı... Bu tartışmadan bağımsız olarak söylüyorum. İşari oylamada oya sunulan konuda çok olan az olanla mukayese ediliyor. "Çok olan lehine bir karar oluşur." diyor. Ben, o husus kayıtlara geçti, yanlış geçmesin diye düzelttim.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Hayır, karar yeter sayısı olduğu zaman 151'i arıyor musunuz, aramıyor musunuz Başkanım?

BAŞKAN – Karar yeter sayısı olduğunda arıyoruz, o aramıyor.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Elektronik oylama olmasa dahi...

BAŞKAN – Yok, arıyoruz, biz burada arıyoruz, Divan bakıyor, gözetiyor, çoğunluğa bakıyor, kendi şeyini yapıyor. Ondan sonra ihtilaf olduğu zaman da elektronik cihazla biz onun var mı yok mu tespitini yapıyoruz.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – 150 kişi var mı?

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Ve 151 olduğuna da kanaat getirdiniz, doğru mu Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Ya, ihtilaf oluşmadı burada, onu söylüyorum ben. İhtilaf olduğunda başvuruyoruz genellikle buna.

MESUT BOZATLI (Gaziantep) – Ama sizi de sayıyor.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Saymıyor.

MESUT BOZATLI (Gaziantep) – Nasıl saymıyor?

BAŞKAN – Burada biz çoğunluk olduğuna kanaat getirdik ve öyle kararımızı verdik.

Şimdi aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz, Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'a ait.

Sayın Akbulut, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

İZZET AKBULUT (Burdur) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Madde 9'da ne diyor? "Vergi dairesinin bilgisi dışında mükellefiyet tesis ettirilmeden kayıt dışı faaliyette olana vergi ziyai cezası yüzde 50 artırılarak uygulanır." diyor. Buna sözümüz olamaz, yüzde 100 bile artırırsanız bir şey diyemeyiz ama bizim asıl takıldığımız nokta iktidara yakın şirketlere, iktidara yakın isimlere bırakın vergi ziyai cezası kesmeyi, asıl vergiyi bile almaktan vazgeçiyorsunuz. Biz işte buna takılıyoruz. Bugün vergi dairesi memurları sokaklarda geziyorlar, küçük esnafları geziyorlar, uygulama yapıyorlar ve örneğin diyorlar ki: "Vergi levhanı göster bakalım." Vergi levhasını gösteremezse o anda bir ceza uyguluyor. "Dünün fişlerini çıkar." diyor, örneğin "Dün satış yapamadım, fişim yok." diyor, "Olmaz." Bir ceza daha... Bırakalım küçük esnafla uğraşmayı, daha devletin sırtından milyarları kazanan şirketleri denetletelim, onları denetleyelim, onlardan vergi toplayalım.

Bakın, illerinizdeki lokanta esnaflarınızı geziyorsunuzdur. Birçoğu bu vergi kanunundan bir şey bekliyordu. Ne bekliyordu biliyor musunuz? Adamların girdi maliyetleri, malzeme alıyorlar yüzde 1 KDV'yle alıyorlar, çıkış yaparken yüzde 10 KDV ödüyorlar. Hepsinin en büyük sorunu bu KDV. Muazzam derecede büyük vergi ödüyorlar. Tabii ne yapıyorlar? Belli bir zaman sonra nakit satışlarını fatura etmemeye başlıyorlar. İşte bizler onları resmen bu usulsüzlüğe terk ediyoruz. Eşitlenmesi gerekiyor muhakkak.

Yine birçok iş yerine gidip baktığınız zaman birçoğu kiracıdır ve bu enflasyonist ortamda çok yüksek kira bedelleri ödemekteler. Örneğin 20 bin TL bir kira ödeyen mükellef, bundan dolayı 5 bin lira da stopaj vergisi ödemek durumunda kalıyor. Bakın, geliri elde eden ödemiyor çünkü o, kira vergisi beyannamesinde o 5 bin lirayı mahsup ediyor ama mükellef, ama o esnaf, onu ödemek durumunda kalıyor. Muhakkak ki bu anlamda, iş yeri kira stopajlarını da -kaldırmamız gerekiyor demiyorum, yer değiştirmemiz gerekiyor- geliri elde edenden almamız gerekiyor.

Yine enflasyon muhasebesi -aramızdaki mali müşavirler çok iyi bileceklerdir- uygulaması getirildi. Doğrudur, getirilmek durumundadır çünkü iki üç sene önceki rakamlar şu anda bilançoya baktığımızda gerçeği çok yansıtmıyor ama bunu üçer aylık dönemlerde sürekli yapmak, mali müşavirlerin üzerine muazzam derecede yük getirmekte. Bunu gelir ve kurumlar vergisi döneminde bir kere, bilgi mahiyetinde form düzenlemek kaidesiyle yapmak durumunda kalmamız gerekiyor diye düşünüyoruz.

Yine bugün bazı kriterlere uyan mükellefler 1 Temmuz 2024 tarihi itibarıyla e-deftere geçmek durumunda kalacaklar ama düşünün ilk altı ayında bilanço usulüne göre defter tutmuş, son altı ayında e-deftere geçecek; burada da bire bir 2025'te geçilmesi çok daha uygun olacaktır.

Ve yine son olarak devletler evet, vergilerle geçinirler, vergileri toplamak durumundadırlar ama sadece vergilerle geçinmeleri doğru bir yöntem değildir; bir de üretimi, bir de üreticiyi kalkındırırsa devletlerin de yararına olur diye düşünüyorum. Örneğin şehrim Burdur'da -geçenlerde yine burada anlatmaya çalıştım- süt fiyatları özel sektör tarafından şu anda 8 TL bandında alıcı buluyor. İşte, burada, devletin muhakkak müdahale etmesi gerekiyor çünkü 8 TL'nin verilmesi durumunda o süt üreticisinin sağmal hayvanlarının muhakkak kesime gitmesiyle sonuçlanır. Bu da üretimde sıkıntı yaşar ama bugün pazarlara gittiğimizde, marketlere gittiğimizde peynir fiyatlarına, yoğurt, süt, tereyağı fiyatlarına baktığımız zaman, süt ürünlerinin fiyatlarına baktığımız zaman devletin burada en az 15 TL'ye süt alması, bunu işlemesi, Tarım Kredi Kooperatifi marketlerinde bunu satması devleti de zarara uğratmadığı gibi aksine kâr bile ettirecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akbulut, lütfen tamamlayın.

İZZET AKBULUT (Devamla) – Yine, et kesim fiyatlarına baktığımız zaman, et üreticilerimize baktığımız zaman 310 TL'ye bugün kombinalarda hayvanlarını kestiriyorlar. Bu fiyat çok düşük, yem fiyatlarıyla baş edemiyorlar. Israrla ithalatı yani o canlı hayvandaki ithalatı kaldırmamızı yüce Meclisimizden bekliyorlar.

Yine, bugün çarşı ve pazarlarda gezin, marketlere sorun, fasulyenin fiyatı 100 TL'den aşağı değildir ama yine, bugün, benim bölgem Burdur'da, İnsuyu'nda maliyeti en az 27 lirayken 12 liraya, 13 liraya fasulyeyi almayı teklif ediyorlar. Devletimizin muhakkak özel sektöre üreticilerimizin kaderini terk etmemesi ve onlara sahip çıkması gerekir diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akbulut, teşekkür ediyorum.

Şimdi, aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinde yer alan "aşağıdaki" ibaresinin "aşağıda bulunan" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Onur Düşünmez

Ali Bozan

George Aslan

Hakkâri

Mersin

Mardin

Heval Bozdağ

Ömer Faruk Hülakü

Burcugül Çubuk

Ağrı

Bingöl

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerenin gerekçesini açıklamak üzere İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk'a söz veriyorum.

Sayın Çubuk, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Filistin halkı her gün yeni bir katliam yaşarken Netanyahu ABD'de ayakta alkışlandı. O salonda haklılığından aldığı güçle soykırım suçunu teşhir edenlere, salonun önünde bu suçu teşhir edenlere, protesto gerçekleştirenlere saygılarımı sunuyorum.

Sömürgecilik altında yerlerinden edilen, katledilen, asimile edilmeye çalışılan halklara emperyalistlerden, kapitalistlerden yarar gelmeyeceğini bir kez daha gördük. Özgürlüğü için savaşılan bütün halklara saygılarımı sunuyorum.

Bir de şuna değinmek istiyorum: Aylardır katliam yasasına direnen yaşam savunucularına Meclis koridorlarında şiddet uygulandı, sokakta şiddet uygulandı, yalın ayak gözaltına alındılar, hâlâ sokakta mücadeleye devam ediyorlar. Selam olsun iradelerine, dirençlerine, mücadelelerine. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, bizi ekranları başında izleyenlerin çok hâkim olduğu ama bu Meclisin çoğunluğunun hâkim olmadığı bir mesele var; işsizlik. DİSK'in Temmuz 2024 raporunda işsiz sayısı 10 milyon 712 bin. Geniş tanımlı kadın işsizliği yüzde 39. Bir yılda 1 milyon 39 bin kişi işsiz kaldı. Kendi adıma bunları minimum sayılar olarak görüyorum, bunlar resmi rakamlara geçebilenlerdir. Bu açık işsizlik bir de gizli işsizlik var, nasıl var? Her kasabaya üniversite açılıyor, kontenjanlar kapasiteler üzerinde, orada eğitime, öğrenime imkân verilmeyecek şekilde artırılıyor üniversitelerde ve aslında bir işsiz ordusu da orada yaşıyor, bir işsizlik ordusu da üniversiteler eliyle sağlanıyor. Peki, bunlardan üniversiteyi bitirdiğinde kaç iş bulacak? Hadi iş buldular diyelim kendi alanlarında kaç iş bulacak? Bu oranları biliyor muyuz? Bu oranlar elimizde yok ama üniversiteyi bitirenlerin çoğunun işsiz kaldığını, çoğunun hizmet sektöründe kölece koşullarda çalıştırıldığını, güvencesiz çalıştırıldığını, yarınları olmadığını biliyoruz. Misalen ataması yapılmayan öğretmenler, sürekli ataması yapılmayan öğretmenlerin intihar haberlerini duyuyoruz, ataması yapılmayan öğretmenlerin iş cinayetlerinde katledildiğini duyuyoruz. İşsizlik, aynı zamanda bir katliam yöntemidir. Bir boyutu da ataması yapılmayan öğretmenler ihtiyacın büyüklüğü nedeniyle ücretli öğretmen olarak istihdam ediliyorlar ama ne güvenceleri var ne de asgari ücrete dahi ulaşabilen bir ücretleri var, düşük ücretlerle kölece koşullarda çalıştırılıyorlar, hizmet sektöründen farkı yok. İşsiz kalan gençlerin yarına dair umudu, geleceğe dair güveni olmayan gençlerin içine düşürüldüğü bir bataklık var, bağımlılık. Bu ülke uyuşturucunun transit geçiş yaptığı, çok kolay bulunabildiği ve artık geleceğe dair hiçbir umudu kalmayan gençlerin düşürüldüğü bir bataklıkla boğuşuyor, ülke boğuşuyor derken halk boğuşuyor, devlet ve kurumları boğuşmuyor, bu çok net bir gösterge. Bunu Bingöl'de yaşadık, şu ana kadar 4 insan öldü, 5'i de yaralı. Daha bir buçuk ay önce saldırganlık nedeniyle tutuklanan, daha

önce sabıkaları olan, daha önce bir kadını da bıçaklayarak öldürmeye teşebbüs eden bir bağımlı serbest bırakılır bırakılmaz, üzerinden birkaç gün geçmeden mahallesinde yangın çıkarıyor; yetmiyor, gidiyor, insanları bıçaklıyor. Haraç kesmeye çalışmış bir insandan bahsediyoruz. Uyuşturucu böyle bir şey ve burada uyuşturucuyla ilgili önergeler kabul edilmiyor misal. Müthiş bir güvenli hayat! Yani Meclistekiler güvende belki, kimse, sizin çocuklarınız da bununla sınanmasın. Rezalet, aileleri mahveden, insanları mahveden kötü bir şey uyuşturucu, bunu tartışmıyoruz ama bununla mücadele edilmediğini tartışmamız lazım.

Bir de ne oluyor? Bağımlılıkla ilgili belgesel yapana suçu bildirmemekten dava açılıyor bu ülkede. Bu, bağımlılıkla mücadele yöntemidir, bağımlıların yaşadıklarını halka ulaştırmak, bu, suç hâline geliyor. Bunun çeteleri tutuklanmıyor, bunun çeteleri aklanıyor, bunun çeteleri pudra partileri yapıyor, bununla ilgili kendi yöntemleriyle mücadele edenlere davalar açılıyor; ne güzel adalet ne güzel ülke!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çubuk, lütfen tamamlayın.

BURCUGÜL ÇUBUK (Devamla) – Teşekkürler.

Siz işsizler ordusuyla sistemin çarklarını çeviriyorsunuz, işi olana “Bak, yerini bunlarla doldururum.” diyorsunuz, işsiz olana “Seni işe alırım ama bana bunu yap.” diyorsunuz, partinize üye yapıyorsunuz, annelere yeminler ettiriyorsunuz, oylarını alıyorsunuz, tehditlerle idare ediyorsunuz halkı. Kentlerin çeperlerine yerleşen, oralara sıkıştırdığınız işsiz işçi ordusunun üzerinde iktidar tahtınız yükseliyor ama tarih bu iktidar tahtlarının nasıl yerle yeksan olduğuna şahittir. Spartaküslerden Paris Komünarlarına, Sovyetler’den Küba’ya tarih o işsizler ordusunun, işsiz işçilerin neler yaptığına şahittir.

Selam olsun yaşamı üretenlere. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çubuk, teşekkür ediyorum.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

9’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9’uncu madde kabul edilmiştir.

Birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.37

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 20.22****BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ****KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rümeyşa KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 108'inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

10'uncu madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“213 sayılı Kanunun 352 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “bağlı cetvele” ibaresi “bağlı 1 sayılı cetvele” şeklinde, ikinci cümlesinde yer alan “bağlı cetvelde” ibaresi “bağlı 1 sayılı cetvelde” şeklinde ve Kanuna bağlı “Usulsüzlük Cezalarına Ait Cetvel” başlığı “1 Sayılı Usulsüzlük Cezalarına Ait Cetvel” şeklinde, mevcut Usulsüzlük Cezalarına Ait Cetveldeki miktarlar aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

1 Sayılı Usulsüzlük Cezalarına Ait Cetvel

Mükellef grupları	Birinci derece	İkinci derece
	usulsüzlükler	usulsüzlükler
	için (TL)	için (TL)
1. Sermaye şirketleri	10.000	5.000
2. Sermaye şirketleri dışında kalan birinci sınıf tüccar ve serbest meslek erbabı	5.000	2.500
3. İkinci sınıf tüccarlar	2.500	1.750
4. Yukarıdakiler dışında kalıp beyanname usulüyle gelir vergisine tabi olanlar	1.750	1.125
5. Kazancı basit usulde tespit edilenler	1.125	750
6. Gelir Vergisinden muaf esnaf	750	500”

Bülent Kaya

İstanbul

Ali Fazıl Kasap

Kütahya

İsa Mesih Şahin

İstanbul

Necmettin Çalışkan

Hatay

Sema Silkin Ün

Denizli

Şerafettin Kılıç

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç’a söz veriyorum.

Sayın Kılıç, buyurun.

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, görüşmelerini yapmakta olduğumuz 159 sıra sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 10’uncu maddesi üzerine grubumuz adına söz aldım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri takip eden aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, vergi, 85 milyon Türkiye Cumhuriyeti vatandaşının her birinin emeğinin ve alın terinin bir miktarını hazineye vermesidir. Bir ülkede vergi, gelir dağılımında adaletin sağlanması için işlevsel bir araç olarak kullanılabilir; nitekim, sosyal devletlerde böyledir. Vergiden murat edilen sadece hazine gelirlerini artırmak olmamalıdır, böyle yaklaşırsanız adaleti tesis edemezsiniz. Ülkemizde uygulanan vergi politikası, bırakın gelir dağılımında adaletin sağlanmasını, gelir adaletsizliğini daha da derinleştirecek şekilde kurgulanmıştır. Öyle ki toplumdaki azınlık kesimin millî gelirden aldığı pay son yirmi iki yılda artmış, bugün ortaya çıkan netice itibarıyla zengin bir azınlığa karşılık yoksulluk toplumumuzun geneline yayılmış durumdadır. Toplumun en zengin yüzde 20’lik kesimi toplam gelirin yarısını alırken en düşük gelire sahip yüzde 20’lik kesim ise gelirden sadece 5,4 oranında pay almaktadır.

Peki, zengin azınlık içerisinde çiftçilerimiz var mı? Emeklilerimiz veya küçük esnaflarımız, pazarcılarımız var mıdır? Milyonlarca asgari ücretli çalışan veya memurlarımız var mıdır? İstisnalar olsa da zengin azınlık içerisinde bu vatandaşlarımız yoktur. Nasırlı elleriyle toprağını eken çiftçimiz emeğinin ve alın terinin karşılığını alamazken faiz lobileri kâr rekorları kırıyor. Emeklilerimiz hayatta kalma mücadelesi verirken ihale kovalayan yandaşlar onlara 12.500 lirayı bile çok görüyor. Asgari ücretlilerimiz ay sonunu nasıl getireceğini kara kara düşünürken medya patronları gerçekleri çarpıtmanın karşılığında kazandıkları paraları saymakla meşgul oluyor.

Ne yazık ki emeğin ve alın terinin değil faizin, rantın ve yalanın para ettiği bir devirde yaşıyoruz. Yaşananlara hep birlikte tanıklık ediyoruz. Bu, acı bir tablodur. Bu tablo adaleti ve vicdanı savunan herkes açısından utanç duyulacak bir tablodur.

Değerli milletvekilleri, ben aslında kanun teklifinin 10’uncu maddesine dair söz aldım ancak konu vergi olunca maddeye gelmek biraz zaman alabiliyor. 2024 yılında bütçedeki tahmini açık 2 trilyon 652 milyar lira, faiz gideri 1 trilyon 254 milyar lira olarak tahmin edilmiş. En iyi ihtimalle, bu rakamlar aşılmasa bile yaklaşık 4 trilyon lira ek gelire ihtiyaç var demektir. Ülkemizin katma değer üreten yatırımı da olmayınca bu ihtiyaç nasıl karşılanacak? Elbette borçlanma veya vergi yoluyla.

Ancak burada asıl problem bu yükün dar gelirli vatandaşın sırtına yüklenmesidir. Market ürünlerine yapılan zamlar; temel gıda, et ve süt ürünleri, harçlar ve benzeri diğer vergilerle yapılan artışlar doğrudan dar gelirli vatandaşa yansımaktadır. Söz konusu teklifte müspet yanlar olmakla birlikte dar gelirli vatandaşın yükünü azaltacak bir içerik yer almıyor.

İlgili madde de özetle Vergi Usul Kanunu’nda değişiklik yapılmasını içermektedir; buna göre, usulsüzlük cezaları artırılıyor. Usulsüzlük cezalarının düşük kalması ve caydırıcılığın azalmış olması dolayısıyla cezaların artırılması doğru bir adım olarak düşünülebilir ancak bu cezalar mutlaka makul oranda artırılmalıdır, üstelik bu cezaların caydırıcılığı bir günde yitirilmiş değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kılıç, lütfen tamamlayın.

ŞERAFETTİN KILIÇ (Devamla) – Uzun zamandır bu cezalar zaten caydırıcı değildi ancak ne hikmetse düzenleme yapmak için bu zamana kadar beklenmiş. Esnafımızın ekonomik olarak zor günler yaşadığı, birçok esnafımızın kepenk kapatmak zorunda kaldığı bu dönemde böyle bir düzenlemeyi yapmak anlaşılabilir değildir. Şunu da ifade etmek gerekir; usulsüzlük ve benzeri birçok konuda hâlihazırda var olan kanunların uygulanmaması, denetimlerin usulünce yapılmamasından kaynaklanan sorunlar vardır. Ancak, birçok konuda olduğu gibi, burada da sanki kanuni bir eksiklik varmış gibi bir yanılgı vardır. Dört başı mamur bir yasa yapılsa dahi kötü bir uygulayıcının elinde bunun herhangi bir değeri olmayacak ve sorunlar yerli yerinde çözüm beklemeye devam edecektir.

Kısacası, biz bu cezaların makul oranda artırılması gerektiği kanaatindeyiz ve bu doğrultuda değişiklik önergesi verdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞERAFETTİN KILIÇ (Devamla) – Önergemize sizlerden destek bekliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Biz destek veriyoruz ağabey.

BAŞKAN – Sayın Kılıç, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 10- 213 sayılı Kanunun 352 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde bulunan “bağlı cetvel” ibaresi “bağlı 1 sayılı cetvel” şeklinde, ikinci cümlesinde bulunan “bağlı cetvelde” ibaresi “bağlı 1 sayılı cetvelde” şeklinde ve Kanuna bağlı “Usulsüzlük Cezalarına Ait Cetvel” başlığı “1 sayılı Usulsüzlük Cezalarına Ait Cetvel” şeklinde, mevcut Usulsüzlük Cezalarına Ait Cetveldeki miktarlar aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

1 Sayılı Usulsüzlük Cezalarına Ait Cetvel

Mükellef Grupları	Birinci derece usulsüzlükler için (TL)	İkinci derece usulsüzlükler için (TL)
1. Sermaye şirketleri	20.000	10.000
2. Sermaye şirketleri dışında kalan birinci sınıf tüccar ve serbest meslek erbabı	10.000	5.000
3. İkinci sınıf tüccarlar	5.000	3.500
4. Yukarıdakiler dışında kalıp beyanname usulüyle gelir vergisine tabi olanlar	3.500	2.250
5. Kazancı basit usulde tespit edilenler	2.250	1.500
6. Gelir Vergisinden muaf esnaf	1.500	1.000”

Rahmi Aşkın Türeli

Ömer Fethi Gürer

Kadim Durmaz

İzmir

Niğde

Tokat

Sibel Suiçmez

Mustafa Erdem

Ali Karaoba

Trabzon

Antalya

Uşak

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu

Manisa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Uşak Milletvekili Ali Karaoba’ya söz veriyorum.

Sayın Karaoba, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ KARAOBA (Uşak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve bizleri ekranları başında izleyen vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

İki gündür vergi kanunu üzerinde görüşüyoruz. Vergiyi tavana yaymak; çok kazananın çok, az kazananın az almak varken “Vurun abalya!” diyerek emeklinin, asgari ücretlinin, işçinin, memurun, öğrencinin, çiftçinin, küçük esnafın yakasına yapıştınız. Milyonlarca vatandaşımız açlık sınırındayken, halk sizden çözüm beklerken siz “Vatandaş nasıl daha fazla ezeriz?”in yolunu arıyorsunuz. Yatı katı olandan değil de ekmek peşinden koşan garibandan vergi almaya çalışıyorsunuz. AKP yirmi iki yıldır ülkeyi yönetiyor, hiçbir koşulda sorumluluk alacak iradeyi göstermiyorsunuz.

Bakın, dünyanın en pahalı arabasını kullanıyor, en pahalı benzinini alıyor. Halk bir araç alırken 1 aracı kendisine, 1 aracı size alıyor. Dünyanın en pahalı elektronik ürünlerini bizler kullanıyoruz, iPhone şirketi bile ürettiği telefonda sizin kadar para kazanmıyor. Pasaportumuzun değeri her geçen gün yerlerde sürünüyor ama dünyanın en pahalı pasaport harcı bizde. Bağımsız olmayan TÜİK verilerine göre bile, hileli verilere göre bile enflasyonda dünyada ilk 5’deyiz. Sayenizde, geçmediğimiz yollara, uçmadığımız havalimanına, kullanmadığımız köprülere, çürümeye yüz tutan hastanelere milyarlarca lira para ödüyoruz. Tüm bunlar yetmiyormuş gibi, dünyanın en masraflı Cumhurbaşkanı da bizde.

Değerli arkadaşlar, sorunun sebebi olanlar sorunu çözemezler; damadı denediniz, olmadı; gözlerinde ışıltıyla Sayın Nebati’yi denediniz, olmadı, şimdi de Mehmet Şimşek’i mucizeler yaratsın diye, şimşek gibi çaksın diye getirdiniz; peki, o ne yapıyor? İsrafi bitirmek yerine, sağlık emekçilerine yapılan 170 TL’lik kıyafet yardımına göz diyor, “Yurt dışına çıkış harcını nasıl artırıyorum?”in yollarına bakıyor, “Çiftçinin üretmesini nasıl engellerim?” “Türk Hava Yolları Müdürünü nasıl zengin ederim, nasıl daha çok para veririm?” “Yandaşın milyar dolarlık vergi borçlarını nasıl silerim?” bunların peşine düşüyor. İnanın, bir emperyalist ülkenin bürokratını Türkiye’ye gönderseler, “Vergiler altında nasıl ezersiniz?” deseler, hiç kimseye gerek yok, Sayın Şimşek yetiyor.

Bu kanun teklifi de yine bir AKP klasiği yani Meclisi baypas ederek sarayın arka koridorlarında hazırlanmış, sarayın sadece mentalitesinin içinde olduğu, Meclisin yok sayıldığı bir teklif; halkın faydasına değildir. Bu, bir kemer sıkma, bir tasarruf kanun teklifi değildir, vatandaşın ümüğünü sıkma kanun teklifidir. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, temmuzda açıklanan TÜİK verilerine göre, 2023 yılında Türkiye’den yurt dışına 300 bin Türk göçmen gitmiş, bu giden nüfusun büyük çoğunluğu -bizim vatandaşımız- 20-29 yaş yani gençlerimiz, çocuklarımız ve yarınlarmız gidiyor. Ülkenin okumuş, meslek sahibi gençleri giderken

peki Türkiye'ye kimler geliyor? 2023 yılında, kim olduğu belli olmayan 215 bin vatandaş kaydedilmiş. Kevgire dönen sınırlardan girenleri denetleme şansımız zaten yok yani bu sorunu, Şimşek'le çözmeği bırakın, yıldırım bile düşürseniz çözemezsiniz.

Sayın milletvekilleri, eski Ulaştırma Bakanınız Sayın Mehmet Cahit Turhan'ın bu ülkeye ve kamuya tek başına zararı 5 milyar dolar, güncel kurla 160 milyar TL'den fazla. Son on beş yılda 5'li çetenin 130'dan fazla vergi indirimini ve affını yaptınız. Türkiye Futbol Federasyonu, nasıl seçildiğini bile bilmediğimiz 613 kişiyi Almanya'ya götürüp yedirdi içirdi, ağırladı; parasını TRT'de doğru düzgün maç seyredemeyen vatandaşa ödetti. Vatandaşlar araç muayenesine 2 bin TL ödüyor, TÜVTÜRK zorunlu hâle getirildi; yabancılara satıldı, 750 milyon TL vergi borcunu bir kalemde sildiniz. Türk Hava Yolları cemaatlara tam 17 milyon bedava bilet verdi ama Uşak Havalimanı -aylardır, yıllardır söylüyoruz- kapalı; Uşak halkı adına bu bedava bileti verenlere hakkımızı haram ediyoruz! (CHP sıralarından alkışlar) Diyanet İşleri Başkanlığının bir günlük bütçesi 260 milyon Türk lirası, yanlış duymadınız 260 milyon TL. Sizin derdiniz Türkiye'nin ekonomisini düzeltmek değil, sizin derdiniz vatandaş değil; sizin derdiniz yandaş. Şimşek sayesinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Karaoba, lütfen tamamlayın.

ALİ KARAOBA (Devamla) – Tarih kitaplarında hepinizin hatırladığı “Halk ağır vergiler altında eziliyordu.” diye bir cümle vardı ya, ileride 2024'ü yazsalar Şimşek'i böyle hatırlayacaklar.

Değerli arkadaşlar, herkes biliyor Sayın Şimşek'in zenginlerin Bakanı olduğunu ama unutmayın diyorum:

“Saraylar saltanatlar çöker

Kan susar bir gün

Zulüm biter bir gün

Menekşeler de açar

Bugünlerden geriye

Bir yarına gidenler kalır

Bir de yarınlar için

Direnenler kalır”

Biz, grubumuz olarak bunlara karşı direneceğiz, halkımızın refahı için gece gündüz çalışacağız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Karaoba, teşekkür ediyorum.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Ömer Karakaş

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

Aydın

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerenin gerekçesini açıklamak üzere Aydın Milletvekili Ömer Karakaş’a söz veriyorum.

Sayın Karakaş, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İngiltere’nin ünlü finans ve yatırım danışmanı Mehmet Şimşek, Hazine ve Maliye Bakanı olduktan sonra, Türk milletini sömürge toplumu olarak görüp hız kesmeden halkı vergilerle sömürmeye devam etmekte.

Şimdi, Hükûmet, vergilerle sömürdüğü vatandaşın parasını, maalesef, AK PARTİ iktidarında zenginleşen küçük bir zümreye peşkeş çekmekte. Bu ülkenin vergi tahsilatı yüzde 109 oranında artmıştır, ancak bu, bütçenin neredeyse tamamına yakındır. İki gün önce, mobilya sektörünün kalbi olan Ankara Siteler’deydim. Siteler’de manzara şuydu: Her dükkânda heyetler hâlinde vergi memurları vatandaşın, esnafın dükkânına oturmuş “Ne kadar kazanacaksın?” “Ne kadar vergisini alacağız?” “Ne kadar haraç keseceğiz?” peşinde. Oysa bu insanlar -kıt kanaat- işçilerinin -hele son ekonomik durumda- maaşını ödeyemezken, girdi çıktı dengesini sağlayamazken biz bu insanları daha da sömürüp daha da ezmeye gayret ediyoruz. Maalesef, insanlar artık isyandalar.

Türkiye’de yüksek oranda vergi kaybı ve kaçakçı sorunu vardır. Kayıt dışı ekonomi vergi gelirlerinin azalmasına sebep olmakta. Şimdi, arkadaşlar, bu ülkede yirmi yedi yıldır vergi adaleti yok ancak bu kanun teklifinde de bir adalet yok. Vergiler denetlenmemekte, firmalar naylon faturalar kesmekte, lüks ve şatafat içinde yaşayan belli bir kesim yok denecek kadar az vergi vermektedir.

Şimdi, bildiğiniz gibi, Sayın Cumhurbaşkanı özellikle deprem ve sonrasında yaşanan afetlerden sonra ciddi anlamda bir yardım topladı ancak yardım yapan firmalar bunları vergiden düştüler. Trajikomik olan, belli başlı şirketlerin, iktidar yandaşlarının, 5’li çetenin yaptığı bu bağışlar tamamen vergiden düşmüş; Resmî Gazete’de yayımlanan belgelere göre, 2023 Mayıs ayında şirketlere tamı tamına 1.503 kez teşvik verilmiştir. İşin özeti: İktidar ekonominin faturasını vatandaşa yüklerken patronlara tamamen kıyak çekilmekte. Çalışanların maaşlarını ve girdi çıktı maliyetlerini zor karşılayan ve ekonomik dengesizlikte ayakta kalmaya çalışan küçük ve orta ölçekli şirketlere en ufak hatalarında cezalar kesiliyor ancak 5’li çetenin tamamen vergileri siliniyor.

Bakınız arkadaşlar -firma ismi vermeyeceğim- bu 5’li çeteden bir firmanın tam 36 kez vergi borcu silindi, başka bir firmanın 31 kez vergi borcu silindi, yine başka bir firmanın tam 24 kez vergi borcu silindi, yine 2 tane firmanın da 19 kez vergi borcu silindi. Şimdi, 5’li çeteye ait bir firmanın nasıl 36 kez vergi borcu siliniyor arkadaşlar? Yani bu nasıl bir vicdandır, bu nasıl bir vergi adaletidir? Şimdi, daha bugün gündeme geldi, hepimizin kamuoyundan tanıdığı, Türkiye’de her gün boy boy reklam veren bir kuyumculuk firması son üç yıldır vergi vermiyor. Böyle bir şey olur mu arkadaşlar? O zaman vergi adaletini tesis etmemiz lazım.

Şimdi, başka bir konu, Türkiye’de kamu-özel iş birliği projeleri kapsamında faaliyet gösteren 44 tane firma var. Şimdi, siz bu kanun teklifinde bunların ödediği yüzde 25’lik vergiyi yüzde 30’a çıkarttınız. Evet, bu doğru bir uygulama ancak acı olan şu: Bugüne kadar bu 44 firmanın sadece 7 tanesi 12,6 milyon vergi vermiş, geriye kalan 37 tane firma bugüne kadar hiç vergi vermemiş, hep zarar açılmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Karakaş, lütfen tamamlayın.

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Ya, bunlar otoyol, köprü, şu, bu yapan firmalar, otoyol ve köprülere senede 3 defa zam geliyor, devlet garantili ve bunlar zarar ediyor! O zaman vergimatik Mehmet Şimşek önce bunların yakasına yapışıp bunların vergisini alacak, ondan sonra gariban memurdan, vatandaşın vergi almaya çalışacak. Tabii ki vergimizi verelim, tabii ki devletimiz vergilerle ayakta kalacak ama garibanların vergisini alıp yandaşlara peşkeş çekmek; bu ne adaletle ne dinimize ne de vicdana sığar.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Karakaş, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinde yer alan “şekilde” ibaresinin “biçimde” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Onur Düşünmez

Ali Bozan

George Aslan

Hakkâri

Mersin

Mardin

Heval Bozdağ

Ömer Faruk Hülakü

Ağrı

Bingöl

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'e söz veriyorum.

Sayın Düşünmez, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) – Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen değerli halklarımızı saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, ben de 3 sınır kapısı olan bir ilin milletvekili olarak önce bu sınır kapılarında yaşanan haksızlıkları ve sonrasında da geçimini bu sınır kapılarında günübirlik şekilde yurt dışına çıkıp gündelik eşyaları alıp getirerek sağlayan vatandaşlara dayattığınız yurt dışı çıkış harcının adaletsizliğini anlatmak istiyorum.

Hepinizin bildiği gibi, Hakkâri'de başta Esendere Sınır Kapısı olmak üzere, insanlar orada gündelik olarak yurt dışına çıkıp oradan edindikleri gıda maddelerini ve -muafiyetten hariç- diğer maddeleri olarak yurt içinde satıp bundan bir gelir elde etmeye ve çocuklarını, kendilerini geçindirmeye çalışıyorlar. Bu sayı yaklaşık olarak Hakkâri'de 10 binken örneğin, Şırnak'ta Habur'da 30 bin kişinin geçimini sağladığı bir durumdan söz ediyorum. Burada zaten gündelik olarak kazandıkları para 500 TL ile 1.500 TL arasında değişen bir miktar ancak siz Anayasa'ya açıkça aykırı olarak, yine Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 4 No.lu Ek Protokolü'nün 2'nci maddesinin 2'nci fıkrasına aykırı olarak seyahat özgürlüğünü kısıtlayıcı bu yurt dışı çıkış harcını artırıp bunu da insanlara bir lütfümüştü gibi sunmaya çalışıyorsunuz. Biz bunu kabul etmediğimizi baştan belirtelim.

Hepinizin bildiği üzere, Anayasa'mız 23'üncü maddede seyahat özgürlüğünü düzenlemekte ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 4 No.lu Ek Protokolü'nün 2'nci maddesinin 2'nci fıkrası da herkesin bulunduğu ülkeyi, kendi ülkesi dâhil terk edebilme hakkını yani seyahat özgürlüğünün vücut bulduğu hâlini düzenlemektedir ama bir tek durum söz konusu, bu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne taraf ülkelerden bir ülkede yani Türkiye'de insanlar kendi ülkesini terk etmiyor çünkü terk etmek isterlerse 500 TL'lik bir yurt dışı çıkış harcı ödemek zorunda kalıyorlar.

Sayın Başkan, daha önce bu yurt dışı çıkış harcı 150 liraydı ancak hepimizin bildiği gibi, sosyal devlet ilkelerine de aykırı olan bu çıkış harcının alınması, tamamen Anayasa'nın 2'nci maddesine de Türkiye'nin sosyal bir hukuk devleti olması mantalitesine de aykırıdır. Nitekim, sosyal devletin yegâne yükümlülüğü her şeyde adaleti tesis etmek olduğu gibi, vergide de gelirden de adaleti tesis etmesidir.

Sizler de biliyorsunuz ki ülkemiz çok büyük bir darboğazla karşı karşıya ve insanlar Hakkâri, Şırnak, Ağrı, Iğdır, Kars, Van -bunlar sınır bölgeleri olduğu için örnek veriyorum- özellikle bu bölgelerde bu darboğazla daha da bir karşı karşıya kalmakta çünkü aynı zamanda işsizliğin en yoğun olduğu yerler buralar. Buralarda işsizliği bilerek körüklemeye çalışsak bu sınır kapılarında yaşanan sorunları, bu sınır kapılarına uyguladığımız kotaları getiririz ve devlet olarak orada işsizliği daha da bir yükseltiriz. Hepinizin malumu, Esendere Sınır Kapısı'nda gündelik muafiyete takılmayan eşyalara da bir kota uygulaması getirildi. İnsanların getirdiği 5 kilo çaya, 5 kilo gıda maddesine, 2 kilo domatese bu ülke "Size daha azı gerek." diyerek el koydu ve gümrükte muhafazaya aldı. Bu gümrükte muhafazaya alınan maddelere ne olduğunu söyleyeyim mi Sayın Başkan? Bu gümrükte muhafazaya alınan maddeler, çeşitli bahanelerle oraya atılan, depoya atılan maddeler maalesef ki oradaki yandaşlar, oradaki yöneticiler tarafından akşamları getirilip pazarlarda yine satılıyor. Bir şeyin bir ülkeye girişi yasaksa bu hepimizi kapsayacak bir yasak olmalı. Bir partiye serbest olup da diğer bütün vatandaşlara yasak olan maddeleri biz kabul etmediğimizi milletin kürsüsünden bir kez daha dile getiriyoruz. Biliyorsunuz ki bu gümrük sahalarına günlük ticari araç geçiş sınırlaması konuluyor ve Esendere'de bu sayı 30, günde 30 araç ticaret için çıkış yapabiliyor. Peki, Ticaret Bakanlığının kendi sitesinde yayınladığı bütün sınır kapılarına uygulanan tarifeye baktığımızda bu durum ne? 50 küçük, 100 büyük araç olacak şekilde yani 100 kamyonet, 50 normal araç olacak şekilde bir düzenlemeye gidildiği gözlemleniyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Düşünmez, lütfen tamamlayın.

ONUR DÜŞÜNMEZ (Devamlı) – Ancak Esendere'de bu, keyfî bir uygulamayla 30'la sınırlandırılmış durumda.

Yine, Derecik'te bir sınır kapımız var, o sınır kapısının yolu yok. 10 Mayıs'ta açıldı o sınır kapısı, seçim hizmeti olarak açıldı. O sınır kapısına yol olmadığı gibi araç geçişi de yasak. Böyle bir sınır kapısının olması elbette ki oradaki toplum için iyidir, gereklidir. Bu sınır kapısının geliştirilmesi gerekmektedir. Sadece seçim yatırımı için bu sınır kapısı açılmamalı, standartları yükseltilmelidir.

Yine, Üzümlü'de de vatandaşlar giriş-çıkış yaparken buralarda da bir sürü baskıyla, tehditle ve bire bir fiziki müdahalelerle karşılaşılıyor. Lütfen bu sınır kapılarına yönelik uygulamaları bir gözden geçirin ve oradaki vatandaşların hakkını savunun, yurt dışı çıkış harcını tamamıyla almayın, 500 TL'yi kabul etmiyor.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Düşünmez, teşekkür ediyorum.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 10'uncu madde kabul edilmiştir.

11'inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Şimdi, ilk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya	İsa Mesih Şahin	Mustafa Kaya
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Mehmet Atmaca	Mahmut Arıkan	Mehmet Karaman
Bursa	Kayseri	Samsun
	Şerafettin Kılıç	
	Antalya	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'a söz veriyorum.

Sayın Kılıç, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmelerini yapmakta olduğumuz kanun teklifinin 11'inci maddesi üzerine grubumuz adına söz aldım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri takip eden aziz milletimizi selamliyorum.

Değerli milletvekilleri, vergiyle ilgili düzenlemeleri konuşuyoruz; dolayısıyla, öncelikle, verginin Anayasa'da nasıl yer aldığına bakalım istiyorum. 1982 yılında kabul edilen Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 73'üncü maddesi vergi ödevini açıklamaktadır. Anayasa'mızın "Vergi ödevi" başlıklı 73'üncü maddesinin birinci fıkrasında "Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, malî gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür." Aynı maddenin ikinci fıkrasında ise "Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır." hükümleri bulunmaktadır. Bu hükümler çerçevesinde herkes adaletli ve dengeli olarak dağılımı yapılmış vergileri ödeme gücüne göre ödemekle yükümlü bulunmaktadır, diğer bir anlatımla Anayasa, vergi kanunlarının genellik, adalet, mali güce göre olma ve yasallık ilkelerine uygun olarak hazırlanması gereğine işaret etmektedir.

Şöyle bir baktığımızda, bütçe gelirlerimizin yüzde 88'inin vergilerden oluştuğunu görürüz. Dolaylı vergilerin tüm vergi gelirlerine oranı yüzde 77'dir, bu demek oluyor ki Anayasa'nın amir hükümlerinin gerçek hayatta karşılığı yoktur çünkü dolaylı vergiler tüketici olarak bütün halk tarafından ödenmektedir; bütün tüketiciler, diğer bir anlatımla bütün halk tarafından ödendiğinden gelir düzeyi en düşük olan da gelir düzeyi en yüksek olan da aynı tutarda dolaylı vergi ödemektedir. Tüketici bu vergiyi ödediğinin farkında değildir çünkü aldığı tüketim mallarının içinde gizlidir. Bu verginin yükseltilmesi tüketim mallarının fiyatlarının artışı da getirmektedir dolayısıyla üretim mallarına da yansımakta, etkisi büyük olmaktadır.

OECD ülkeleriyle karşılaştırıldığında Türkiye’de dolaylı vergi yükünün önemli ölçüde yüksek olduğu ortadadır. Dolaylı vergilerin toplam vergi gelirleri içerisindeki payı OECD ülkelerinde yüzde 30’larda iken Türkiye’de bu oranın yüzde 70’lerin üzerinde olduğu görülmektedir. Üzülerek görüyoruz ve ifade ediyoruz ki vergiye bağımlı bir ekonomiye sahibiz. Vergiye bağımlı olan bir ekonomi güçlü bir ekonomi değildir, üstelik bu vergilerin üçte 2’si doğrudan vatandaştan tahsil edilmektedir. Vatandaşlarımızın omuzlarında devlet yükü vardır. Milletimiz bunu yük olarak görmez, seve seve taşır ancak bu iyi niyetlerini de suistimal etmemek gerekir. Ancak onlar ses çıkarmadıkça omuzlarındaki yük ağırlaştırılıyor, iyi niyetleri ve devlete bağlılıkları istismar ediliyor.

Değerli milletvekilleri, teklifin 11’inci maddesi, Vergi Usul Kanunu’nun 353’üncü maddesindeki düzenlemeyle, aynı yıl içinde birden fazla usulsüzlük yapılması durumunda artırımlı ceza kesilmesine imkân sağlamaktadır ancak birden fazla işlem için ceza uygulanması durumunda toplamda çok yüksek rakamlara ulaşacaktır, bu da birçok esnafın yıl içerisinde elde ettiği kârın birkaç katına tekabül edecektir. Ekonomik krizin yaşandığı bu dönemde böyle bir cezayı alan çoğu tacir ve esnafımız yükün altından kalkamayacaktır; bu durum, mükellefler için altından kalkılamayacak bir yük getirecektir. Zaten ceza tahsil oranımız yüzde 1,30 oranında ve de oldukça düşüktür. Cezalarda caydırıcılığın artırılması kadar bu cezaların tahsil edilebilir, makul oranlarda olması da önemlidir. Siz ceza yazarsınız, sonra bu cezayı ödeyemeyen esnafın dükkânını gider kapatırsınız; böylece, pirince giderken eldeki bulgurdan olursunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kılıç, lütfen tamamlayın.

ŞERAFETTİN KILIÇ (Devamla) – Esnafımıza kepenk kapattıran sorunların tespit edilmesi, başta kiralar olmak üzere artan maliyetlere bir hâl çare bulunması şu anda bizleri takip eden esnafımızın da beklentisidir. Bu beklentilere cevap vermek durumundayız. Bu husus, emin olun ki cezai müeyyidelerini artırmaya çalışmaktan çok daha önemli ve ivedidir. Emeginin karşılığını alabilen, işletmesini ayakta tutabilen esnafımız zaten usulsüzlüğe tevessül etmeyeceklerdir.

Saadet Partisi olarak her bir esnafımızın ve vergi mükellefi olan diğer bütün vatandaşlarımızın sesi olma gayretimizi sürdüreceğiz ve mağduriyetlerini her platformda gündeme getirmeye devam edeceğiz diyorum, Genel Kurulu saygıyla, hürmetle selamlarken hiç olmazsa bu önergemizin kabul edilmesini canıgönülünden arzu ediyorum. Bir kere daha saygılar ve hürmetler. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kılıç.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesinin çerçeve hükmünün aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 11- 213 sayılı Kanunun 353 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan “1.000 Türk lirasından aşağı olmamak üzere” ibaresi “bir takvim yılı içinde ilk tespit 10.000 Türk lirasından, sonraki tespitlerde Kanuna bağlı 2 sayılı cetvelde yer alan tutarlardan aşağı olmamak üzere” şeklinde, “500.000” ifadesi “10 milyon” şeklinde değiştirilmiş, aynı bendin birinci paragrafına aşağıdaki cümleler ilave edilmiş, (2) numaralı bendinde yer alan “1.000 Türk lirası” ifadesi “bir takvim yılında ilk tespit 10.000 Türk lirası, sonraki tespitlerde Kanuna bağlı 2 sayılı cetvelde yer alan tutarlarda” şeklinde, “50.000” ifadesi “1 milyon” şeklinde, “500.000” ibaresi “10 milyon” şeklinde değiştirilmiş, aynı bendin

birinci paragrafına aşağıdaki cümleler eklenmiş, (3) numaralı bendi aşağıdaki şekilde, (6) numaralı bendinde yer alan “250.000.000 lira” ifadesi “65.000 Türk lirası” şeklinde, (10) numaralı bendinde yer alan “75.000.000 lira” ibaresi “15.000 Türk lirası” şeklinde değiştirilmiş ve Kanuna aşağıdaki 2 sayılı cetvel eklenmiştir.”

Ömer Fethi Gürer

Rahmi Aşkın Türeli

Kadim Durmaz

Niğde

İzmir

Tokat

Mustafa Erdem

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu

Sibel Suiçmez

Antalya

Manisa

Trabzon

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer’e söz veriyorum.

Sayın Gürer, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Başkan alacaklıyız sizden.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önce bir hususu söyleyerek konuşmama başlayayım. Maçta dahi oynanmayan süreyi hakem ne yapar? Maçın sonuna ekler. Televizyon saat dokuzda kapanıyor, bir saatimizi Başkan harcadı; bundan sonra televizyona talimat versin, bir saat uzatsın. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, değerli arkadaşlar, içinde bulunduğumuz koşullarda ülkenin ekonomik politikasının ne hâle geldiğini herkes yaşıyor. İşçisi, çiftçisi, esnafı, emeklisi, dar gelirlisi, engellisi, her kesimin sorunları arttı, dertleri büyüdü. İktidar da boşalan kasayı doldurmak için vergi topluyor, zam yapıyor, yetmedi, düşük alım fiyatı uygulayıp çiftçiye mağdur ediyor, düşük ücret ödeyerek çalışanların hakkını gasbediyor ama ilginç olan bir şey var: Aşkın Türeli Vekilim hesaplamış, cumhuriyet boyunca 26 kere vergi affı çıkmış, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı döneminde bir buçuk yılda bir af çıkarmışsınız, 14 kere af çıkmış. Vergiyle dar gelirliden, emekliden, sabit gelirliden topluyorsunuz, sonra sınırlı sayıda varlık sahibine bunu aktarıyorsunuz; bu, vicdanın kabul edeceği bir iş mi arkadaşlar ya? (CHP sıralarından “Bravo!” sesleri, alkışlar)

Bakınız, serbest piyasa ekonomisi dünyanın birçok ülkesinde uygulanıyor ama Türkiye’deki kadar serbest soygun ekonomisine dönüşen ülke sayısı sınırlı. Onun için kamucu bir anlayışla sorunlara bakarsak çözümü kolaylaştırırız. Vergide adaleti sürekli konuşuyoruz ama “Şu anda bu ülkede vergide adalet var.” diyen bu salonda bir kişi var mı? Özellikle işçinin, dar gelirlinin, sabit gelirlinin ücretlerinden alınan vergiyi vicdan kabul ediyor mu? Verdiğiniz maaş ne? İşte geldik, 12.500 liraya çıkarıyoruz 10 bin liradan en düşük emekli maaşını. Büyük kentlerde emekliler bu maaşı kiraya verseler yetmiyor; et, süt, et ve süttten mamul ürünler evlerine girmiyor; ekonomik anlamda emekli büyük sıkıntı yaşıyor. Ya, bari bir çeyrek altın en düşük emekli maaşına ekleyediniz. (CHP sıralarından alkışlar) Bu emekliye verdiğiniz maaş, bu emekliye reva gördüğünüz yaşam kabul edilebilir bir durum değil. Çoğunuzun ailesinde, çevresinde size de insanlar dert yaşıyor.

Bir de adaletli olmak lazım. Ülkenin mültecisi, göçüyle ilgili farklı değerlendirmeler yapabiliriz. Arkadaş, esnafı AVM’lerle, çoğu yerdeki 3 harfli marketlerle boğdunuz; AVM, 3 harfli market derken esnafın canına okudunuz. Şimdi de Türkiye’ye gelen, vergi vermeyen, iş yeri açan yabancılar var. Bizim T.C. vatandaşı şurada dükkân açmış, yanına da gelmiş Suriyeli açmış. Berber oluyorlar, market oluyorlar; onlar vergi vermiyor, onlar kayıt dışı. Bizim esnafın boğazına sarılıyorsunuz; adam dükkânı kapatıyor, zor duruma düşüyor. Ya, vergide adaletse onlardan niye vergi almıyorsunuz? Adamın iş yeri var, geliri var, yanında sigortasız eleman çalıştırıyor. Kayıt dışı Türkiye’de giderek artıyor. Onlar da para kazanıyorlarsa ödesinler bizim insanımız gibi. (CHP sıralarından alkışlar)

Bunun dışında, esnafa seçimden önce dediniz ki: “9000 gün primi 7200 güne indireceğiz.” Bir buçuk yıl geçti; niye bunu bu kanun teklifinin içinde getirmiyorsunuz? Söz verdiniz, söz ağızdan çıkar. Bir an önce getirin, onu da verin.

İşini iyi yapan, düzgün esnafı sahiplenelim, destekleyelim; hep “ahlak, ahlak, ahlak” diyoruz da ahlaklı olarak çalışanlar ahlaksızların yarattığı dünyada boğuluyorlar, boğuluyorlar! Biz ahlaklıyı destekleyelim, ahlaksızın cezasını artıralım, ona gerekli yaptırımı getirelim. Ama öyle olmuyor; ahlaksız olan daha çok kazanıyor, ahlaklı olan da batıyor.

Asgari ücret 25 bin lira olsun dedik. Yani asgari ücreti 25 bin lira yapsak bile yetmez ama içinde bulunduğumuz koşullarda asgari ücretin de 25 bin lira olması doğru bir davranış biçimi, en azından emek sömürsünü durdurmuş oluruz. Bakınız, iki gün önce bu ülkede, daha 15 yaşında stajyer çocuk asansör boşluğuna düşüp öldü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gürer, lütfen tamamlayın.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamlı) – Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarları döneminde iş cinayetlerinde Avrupa 1’incisi, dünya 3’sü oldunuz. Gelin bu iş cinayetlerini durduralım, gelin bunlarla ilgili denetimleri artıralım, staj ve çırak mağdurlarının işe başladığı gün emekliliğe esas yaşlılık sigortasını başlatalım, emeklilikte adaletle takılanların sesini duyalım, taşeronda kadro alamayanlara kamuda kadrolarını verelim, geçici mevsimlik işçileri, toplum yararı projesinde çalışanları destekleyelim; buraya bunlarla ilgili kanun teklifi getirelim.

Sürem bitiyor. Çok söylenmiştir, ben de söyleyeyim, sözü de böyle tamamlayayım: “Hasan Dağı arpalıktır eğer saban yürürse/Her dereye bir değirmen eğer suyu gelirse/Her köylüde bir tavuk eğer köylü verirse/Güzel gidiş bu gidiş eğer sonu gelirse.” diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP, İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gürer, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yoklama istiyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Gürer, Sayın Bakırhoğlu, Sayın Türel, Sayın Coşar, Sayın Dinçer, Sayın Ocaklı, Sayın Kış, Sayın Timisi Ersever, Sayın Dinçer, Sayın Dinçer, Sayın Akay, Sayın Öneş Deric, Sayın Karagöz, Sayın Taşkın, Sayın Karaoba, Sayın Güneşhan, Sayın Uzun, Sayın Kanko.

Elektronik sistemle yoklama yapacağım.

İki dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN – Pusula sahiplerini okuyorum:

Sayın İsmail Erdem? Burada.

Sayın Bayram Şenocak? Burada.

Sayın Hüseyin Altınsoy? Burada.

Sayın Seda Gören Bölük? Yok.

Sayın Vahit Kayırcı? Burada.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 132 Milletvekilinin Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2290) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 159) (Devam)

BAŞKAN - Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinde yer alan "şeklinde" ibarelerinin "biçiminde" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Onur Düşünmez

Ali Bozan

George Aslan

Hakkâri

Mersin

Mardin

Heval Bozdağ

Ömer Faruk Hülakü

Hakkı Saruhan Oluç

Ağrı

Bingöl

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'a söz veriyorum.

Sayın Oluç, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Sayın Başkan, sayın vekiller; 11'inci madde ve onun ardından gelen iki madde, 12 ve 13 ceza maddeleri esas itibarıyla. Düzenlemelerle mevcutta uygulanan cezalara oransal olarak artış yapılmakta. Fakat bu ceza artış oranına, önce ona ilişkin bir şey söylemek istiyorum. Kimi kalemlerde yüzde 150, kimi kalemlerde yüzde 100 oranında artış var. Bazı kalemlerde mevcudun yaklaşık 2,5 katı, bazı kalemlerde 20 katı, hatta 23 kata kadar çıkan artışlar var yani oransız bir cezalandırma mantığı; ölçülü bir artış yok, aşırılık var. "Bu şekilde caydırıcılık sağlanabilir mi acaba?" sorusunun elbette ki sorulması gerekiyor. Niye bu sorunun sorulması gerekiyor? Çünkü bu bütçe gerçekleşmesine ilişkin olan verilerde vergi cezalarıyla ilgili tuhaf bir durum var, tuhaf -yani siz bakmamışsınızdır yine, hani alışkanlık gereği herhangi bir şeye bakmadan el kaldırıp indiriyorsunuz ya- şöyle bir tuhafılık var: Genel bütçe gelirlerinde ceza tahakkuk ve tahsilatı 2022 ve 2023 verilerine baktığımızda da aşağı yukarı eğilim olarak bu oranları görüyoruz ama ben 2024'ün ilk altı ayının verilerine dair birkaç şey söylemek istiyorum. Orada da bu eğilimde bir farklılık yok aslında ama daha yeni olduğu için bunun üzerine bir şey söyleyeceğim. Maliye Bakanlığının bütçe gerçekleşmesine ilişkin bu vergi cezaları açıklamasında, ceza kalemine ve genel olarak cezalarla ilgili tahakkuk ve tahsilat gerçekleşmesine baktığımızda bu tuhafılığı görüyoruz. Dedğim gibi, 2022 ve 2023'te de bu var. Şimdi, para cezalarındaki tahakkukun çok önemli bir kısmı vergi cezası ve vergi cezaları çok sayıda kalemden oluşuyor. Hangi vergi mevzuatı, hangi vergi kanunu gereği alınacağı öngörülen bu cezalara baktığımızda bu cezalarda çok büyük sorun yok ama diğer, kalan vergi cezaları açısından baktığımızda orada çok ciddi bir sorun var. Şimdi şöyle bir şey, bazı rakamlar söyleyeyim -hani oranları anlatabilmek için aklınızda kalsın diye, dinlerseniz tabii aklınızda kalacak- 2024'ün ilk altı aydaki para cezası tahakkuku toplamda 635 milyar lira civarında. Tahakkuk eden bu cezaya karşılık ilk altı ayda tahsilat ne olmuş? 58 milyar lira

yani tahakkuk eden her 100 liranın yaklaşık 9 lirası tahsil edilebilmiş, baktığımızda felaket bir oran ama başka bir mesele var. Yani bütçede öngörülen cezaya baktığımızda 101 milyar lira görüyoruz, altı ayda bunun aşağı yukarı 58 milyarı yani yüzde 50'sinden fazlası, yüzde 58'i neredeyse tahsil edilmiş, başarılı bir iş. Peki, bütçede 101 milyar lira ceza öngörülüyor da “Tahakkuk nasıl 635 milyar lira olmuş?” diye düşünecek ve soracak olursanız mesele şundan kaynaklanıyor: Bu cezaların tahakkuk eden çok büyük bir kısmı geçmiş yıllardan gelen cezalar, geçmişin sorunu aslında bu yani yapısal bir sorun var burada esas itibarıyla. Şimdi, bu açıdan baktığımızda, bu tuhaflık karşımıza çıkıyor yani sorunun kaynağını oluşturan diğer bu vergi cezalarındaki tahakkukun çok yüksek olması ama bütçede öngörülen hedefin düşük olması ve bu meselenin yıllardan beri katlana katlana bugüne kadar gelmiş olması. Bir tür kartopu gibi yani katlanarak geliyor.

Şimdi, siz iktidara yeni gelmiş olsanız Adalet ve Kalkınma Partisi olarak diyebilirsiniz ki “Ya, bu bizden önceki iktidarların yarattığı bir sorun, bizim sorunumuz değil.” ama öyle değil, siz yirmi iki yıldır iktidardasınız ve bu sorunu yirmi iki yıldır çözmemişsiniz, yirmi iki yıldır çözmemişsiniz ve bunu bu şekilde taşımaya devam ediyorsunuz yani bunların aslında belki bir kısmı, önemli bir kısmı artık tahsil edilmesi mümkün olmayan cezalar ama ne gam, siz bunları taşımaya devam ediyorsunuz bu şekilde. Buna dair herhangi bir öneri, herhangi bir değişiklik düzenlemesi yok esas itibarıyla.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Oluç, lütfen tamamlayın.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, yurttaş olarak -tabii, siz sormuyorsunuz konuyla ilgilenmediğiniz için ama- sorsanız, deseniz ki: “Yani bu borçlar sizin zamanınızda oluşmadı da eskiden kalmış alınamayan borçlar, cezalar da niye bu soruna bir çözüm bulmadınız?” Yok. Peki, biz vergi veriyoruz, ödüyoruz vergimizi de zamanında ödüyoruz ama cezaları tahsil etmiyorsunuz. Niye o cezaların ceremesini de biz çekiyoruz? Bunun cevabı var mı? Yok. Kime kıyak yapıyor? Bunun cevabı var mı? Yok. Yani gayriciddi bir durumla karşı karşıya kalınmış vaziyette ve şimdi cezalar orantısız bir şekilde artırılıyor. Yani zaten yapısal bir sorun var. Bu cezaların artırılarak bir sorunu çözme açısından iyi bir adım olduğunu düşünmenin de tuhaf gerçekten. Bunu söylemiş oldum bir kere daha.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Karar yeter sayısı istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Elektronik sistemle oylama yapacağım.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı vardır, önerge reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu
İstanbul

Dursun Ataş
Kayseri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) –Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Kayseri Milletvekili Dursun Ataş’a söz veriyorum.

Sayın Ataş, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülen Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, kanun teklifinin görüşülen maddesiyle Vergi Usul Kanunu’nda bir değişikliğe gidilmektedir. Düzenlemeye göre özel usulsüzlük cezasının artırılması ve böylece caydırıcılığın sağlanması amaçlanmaktadır.

Teklifin geneline baktığımızda da vergiyi ilgilendiren, vergiyle ilgili düzenlemeleri bir araya getiren bir teklif olduğunu görüyoruz. Teklifin genel gerekçesinde de vergi adaletinin güçlendirilmesine, vergiye uyumun artırılmasına, ceza ve tahsilat etkinliğinin yükseltilmesine özellikle vurgu yapılmıştır ancak gerekçenin hiçbirleriyle alakası yoktur ve örtüşmemektedir. Nitekim bu teklifin içinde vergi adaleti bulunmamaktadır. Geçen hafta da tasarrufla ilgili bir teklifi görüşmüştük, onun içinde de tasarruf bulunmuyordu. Tasarruf konusunda da vergi konusunda da oluşan reform beklentisi hiçbir şekilde karşılık bulmamış, sözde tasarruf tedbirleriyle kara deliğe dönüşen kamu giderleri aşağı çekilemediği gibi bu teklifle de kayıt dışılık, vergi yükünün adaletsiz dağılımı, vergi yapısındaki çarpıklıklar giderilememiş, dolayısıyla gelirler de artırılmamıştır. AKP her kanun teklifinde yaptığı gibi yine kamuoyunu beklentiye sokmuş sonra da millete hiçbir yararı olmayan bu teklifi getirmiştir yani bu kanun teklifinde de yine dağ fare doğurmuştur.

Değerli milletvekilleri, Anayasa’mızın 73’üncü maddesinde “Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, malî gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür. Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır.” denilmektedir ancak AKP iktidarının yaptığı çarpık vergi sisteminde mali güce göre adaletli ve dengeli bir vergi dağılımı yoktur. Bunun tam aksine, AKP iktidarının eliyle yandaş şirketlerin vergi ödemediği, zengin az, fakirin daha çok vergi ödediği, verginin işçinin, memurun, esnafın yani dar gelirli vatandaşın omuzlarına yüklendiği bir vergi sistemi inşa edilmiştir. Türkiye’deki vergi yapısı dolaylı vergilere dayalıdır yani en yoksul kesimin bile harcamaları üzerinden alınan ve sürekli artırılan KDV ve ÖTV gibi vergilerle devlet çarkı döndürülmeye çalışılmaktadır. Bu dolaylı vergilerin toplam vergiler içerisindeki payı yüzde 68-70’lere dayanmıştır. Gelir ve servet unsurlarına dayalı olan yani verginin daha adil dağıtıldığı dolaysız vergilerin payı ise yüzde 28-30’lara kadar düşmüştür. Kaldı ki bu dolaysız vergilerin yüzde 87’si stopaj yoluyla yani ücretlinin, çalışanların gelirlerinden kaynakta kesilen vergilerdir. Beyanname usulüyle toplanan vergilerin toplam vergiler içerisindeki payı ise sadece yüzde 13’tür.

Değerli milletvekilleri, burada ek olarak 2003-2023 yılları arasında tam 14 adet vergi affı ve varlık barışı çıkarılmıştır. Bu şekilde sağlıklı işleyecek bir vergi sistemi nasıl inşa edilecektir? Görüldüğü üzere Türkiye’deki vergi yapısının ne kadar adaletsiz ne kadar çarpık olduğu, ödeme gücüne göre bir vergi sisteminin olmadığı da ortadadır, bu teklifte bunları sağlayacak bir madde dahi bulunmamaktadır. Çalışanların büyük umutla beklediği vergi dilimine ilişkin bir düzenleme de yoktur. Çalışanlar daha mart, nisan ayında üst vergi dilimine, izleyen aylarda yine bir üst vergi dilimine girmekte, böylece maaşları kuşa dönmektedir; bu yüzden vergi dilimlerinin genişletilmesi hem de vergi oranlarının düşürülmesi gerekmektedir. Yine, bütün çiftçilerin gözü, kulağı tarımsal amaçlı kullanılan mazottan ÖTV’nin

kaldırılmasıydı, ne yazık ki ona ilişkin de düzenleme yoktur. Beyanname vermeyen ücretlilerin sağlık ve eğitim giderlerinin matrahtan indiriminin sağlanması önemli bir konuydu, o da teklifte kendine yer bulamamıştır. Asgari ücretin artırılmasına ilişkin bir düzenleme de yoktur. Peki, yükte ağır, pahada hafif bu teklifle vatandaş lehine ne var?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Ataş, lütfen tamamlayın.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Sadece emeklilere ilişkin düzenleme vardır, o da en düşük emekli maaşının 10 bin liradan 12.500 liraya çıkarılmasıdır yani sonuç tam bir hayal kırıklığıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ataş, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

11’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11’inci madde kabul edilmiştir.

12’nci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Şimdi ilk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya	İsa Mesih Şahin	Mustafa Kaya
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Mehmet Atmaca	Mahmut Arıkan	Mehmet Karaman
Bursa	Kayseri	Samsun
	Necmettin Çalışkan	
	Hatay	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan’a söz veriyorum.

Sayın Çalışkan, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu vergi yasa teklifi gerçekten çok ibretlik, birçok istenmeyen duruma sahne olacak kadar gergin ve içerik itibarıyla da sadece vatandaş ezmeye yönelik. Yasa teklifinin bir yönü sadece ceza yasa teklifi olması, bir başka yönü ise muhtemelen emeklilerin 10 bin lira olan maaşının 12.500 liraya yükseltilmesine dair yasa teklifi olması. Bunu emekli yasa teklifiyle “12.500 lira” diye getirmeye iktidar mensupları muhtemelen utandılar, utandıkları için arada kaybolsun diye bu yasa teklifi içerisinde geçiriyorlar.

Yasa teklifinde, bazı hususlarda düzenlemeler var ama bundan önceki birçok yasada olduğu gibi bu yasa teklifi de sadece bürokratlar tarafından hazırlanmış, idarenin elini rahatlatacak denetime yönelik düzenlemeler. Bu yasa teklifinde esnaf yok, işçi yok, memur, çalışan yok, emekli zaten hiç yok, ücretli öğretmen yok, yardımcı hizmetler sınıfında çalışan personel, engelliler yok; sadece idare belli noktalarda düzenleme yapmış. Yasa teklifinde belki işe yarar bir 21'inci madde vardı; o da belli lobilerin telkiniyle tekliften çıkarıldı.

Değerli milletvekilleri, yasa teklifi içerisinde önemli hususlardan biri şu: Bazı vatandaşlarımız hassasiyetleri gereği bir şekilde bankadan uzak duruyor, uzak durmayı tercih ediyor ama siz zorla ne yapıp yapıp vatandaş faizci kapitalist sistemin kucağına itmek için elinizden gelen her şeyi yapıyorsunuz. Vatandaş mükellef değilse mutlaka banka üzerinden iş yapacak, faizden kurtulamamışsa bir şekilde ne yapıp âdeta suçlu yakalar gibi bankaya teslim edelim... Buna nasıl imza attınız, anlamak mümkün değil.

Değerli milletvekilleri, burada “Bu ne faiz aşkı?” diye sormadan edemiyor insan. Bakın, 2023 yılının vergi gelirleri açıklandı, 603 milyar lira bankacılar para kazandı. Nereden kazandı? Bu milletin alın terini sömürerek. İşte, bunun için de üretimi kısıtınız, sermayeyi kaçırdınız, paradan para kazanmanın yollarını açtınız. Bu dönemdeki ekonominin genel itibarıyla özeti bu.

Değerli milletvekilleri, deniyor ki: “Kayıt dışını önleyeceğiz.” Ya, kayıt dışını önlemenin yolu “Yakaladığına ceza yaz, bir cezayı 30’a, 100’e, 1.000’e katla.” değil, eğer siz artırmak istiyorsanız KDV’yi indirirsiniz, SGK primlerini düşürsünüz, vergiyi azaltırsınız, insanlar da güle oynaya yükümlü olduğu ödemeleri yapar. Ama siz zaten sermaye baronlarını her şeyden muaf tutuyorsunuz. “Küçük esnafı nasıl yakalarız?” hep cezalar küçük esnafa... Onun için de burada esas sorulması gereken soru “Biz esnafımıza nasıl yardımcı olabiliriz?” Şu iktidar mensuplarının çıkıp da “Bu yasada bu esnafın lehine de biz şunları yaptık, deprem bölgesindeki insanları düşünerek de şu katkıyı, şu maddeyi koyduk.” diyecekleri tek bir söz yok. “Ceza yazdık, denetimi artırdık.” döne döne işler bu, değerli milletvekilleri. Onun için de yasa neymiş? Vergi cezası, usulsüzlük cezası, özel usulsüzlük cezası, vergi ziyai cezası. Ceza, ceza; başka bir şey bilmiyorsunuz. Onun için de bu yasa kayıt dışıyla mücadele yasası falan asla değil, bu yasa yakaladığını imha et yasası, yakaladığın küçük esnafı yok et yasası. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bir türkü çağırmaya başladınız: “Gri listeden çıktık.” Ya Allah aşkına, bu ülkeyi kim gri listeye soktu? Her gün bir başka söz, her ay duyuyoruz: “Kötü günler geride kaldı.” Ya, daha neyi kötü olacak? Siz 12.500 lirayı bu ülkede kırk yıl çalışan insanlara layık görüyorsunuz. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bağırmadan konuş.

AYHAN SALMAN (Bursa) – Bağırma!

BAŞKAN – Sayın Çalışkan, lütfen tamamlayın.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamlı) – Onun için üzülerek ifade etmek durumundayız ki bu ülkeyi kara paranın, karaborsanın -cenneti diyemeyeceğim- bataklığı hâline getirdiniz. Dünyanın her tarafında “kara para” deyince artık Türkiye ön sıralarda sayılmaya başlandı. Aslında ak olarak geldiniz, karabasan olarak çıktınız arkadaşlar. Onun için de burada yapılan iş vergiden daha çok algı. Burada işçi, memur, emekli yok. Burada “Biz üreticiye nasıl destek oluruz, biz ihracatçının elini nasıl tutarız, yolunu nasıl açarız?” bunların cevabı hiçbir şekilde yok. Çiftçinin güğümdeki sütüne, traktörüne, tarlasına göz dikildi; bunlar gidiyor. Bu, ülkeyi felakete sürüklemekten başka bir şey değil. Siz ülkeyi kalkındırmanın yollarını aramalısınız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çalışkan, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 12- 213 sayılı Kanunun 355 inci maddesinin birinci fıkrasında bulunan “1 Yeni Türk Lirasından” ifadesi “40 Türk Lirasından” şeklinde değiştirilmiştir.”

Ömer Fethi Gürer

Mustafa Erdem

Elvan Işık Gezmiş

Niğde

Antalya

Giresun

Rahmi Aşkın Türeli

Kadim Durmaz

Tahsin Ocaklı

İzmir

Tokat

Rize

Sibel Suiçmez

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu

Trabzon

Manisa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'ya söz veriyorum.

Sayın Ocaklı, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

TAHSİN OCAKLI (Rize) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 159 sıra sayılı Vergi Kanunları ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerine söz aldım.

Arkadaşlar, birçok vekilimiz de söz etti, bu maddede Anayasa'ya bir aykırılık var, aslında bütününde var tabii. Nerede bu Anayasa'ya aykırılık meselesi? 73'üncü maddeyle tanımlanan, hepimizin bildiği, vergide adalette dengeli olunması meselesinde uyumsuzluk var, dolayısıyla burada bir aykırılık var. Ayrıca şunu da ifade edelim: 104'üncü maddede Cumhurbaşkanının yetkileri tanımlanmıştır, tanımlanmış olan yetkiler içinde buradaki düzenlemeler kalmamaktadır. Yani özellikle burada kastedilen şey... Cumhurbaşkanının sigorta primlerini artırma-eksiltmeyle ilgili yetkisinin olması yine yanlışlardan bir tanesidir. Bu da Anayasa'ya aykırıdır.

KDV iadesi meselesi: Bu, firmalara “Beş yıl boyunca bekleyin, eğer iadesi yapılacaksa Sayın Cumhurbaşkanı buna karar verir, indirimi olur ya da olmaz.” gibi bir yetki veriyor. Bunun dışında, KDV iadesini hak eden firmaların kanunla düzenlenmiş olan hakları da yok edilerek tam da arkasından vergi incelemesi tehdidiyle bu alacaklarından vazgeçilmesi talep ediliyor. Bu da doğru bir uygulama değildir.

Yasanın yararı olmadığı gibi, vatandaşa ek yükler getirdiği açıktır arkadaşlar. Kanun teklifinin olumlu olduğunu söyleyebilmemiz için, bir kere, dolaylı vergi gelirlerinin tüm vergi gelirleri içindeki payının düşük olması gerekiyor. Burada böyle değil, bu da başka bir yanlış, buna dair bir düzenleme yok.

Ayrıca neye bakmak gerekiyor? Menkul sermaye gelirlerinden ne kadar vergi aldığımız hususuna. Buna da baktığımızda neredeyse vergi yok, demek ki burada adaletsiz bir düzenleme görüyoruz.

Yine limanlarda ve havalimanlarında bazı firmaların ÖTV muafiyetlerini sürdürmesine müsaade edilirken buna karşılık balıkçılık yapan insanların aldığı mazot ya da çiftçilik yapan insanların aldığı, tarımda kullanacağı mazot için yine ÖTV muafiyetini öngörmüyor. Bu nedenle de bir adaletsizlik var.

Bu paketin büyüme ve istihdamla hiçbir ilgisi yok, özellikle makroekonomik dengesizlikleri göstererek bir büyümenin varlığından söz etmeniz doğru değildir çünkü büyümenin olduğu yerlerde gelir dağılımında bir adalet gerekir. Bu, tamamen sizin sayenizde ne yazık ki bizde yok arkadaşlar.

Getirdiğiniz bu teklif milyonların refahına katkı sağlayacak herhangi bir düzenleme içermiyor; hatta bu teklifin yürürlüğe girmesi hâlinde biz özellikle yargının yükünün daha çok büyüyeceği, mahkemelerin işinin daha çok güçleşeceğini biliyoruz, bu da ayrıca doğuracağı sorunlardan bir tanesidir.

Değerli milletvekilleri, seçimlerde “Doğal gaz faturalarında indirim yapacağız.” vesaire gibi, bir şekilde vatandaş kandırdınız. 52,5 trilyonun üstünde olan BOTAS’ın borcunu hazineye yani vatandaşın sırtına yüklediniz ve arkasından da şimdi BOTAS’ın gaz alma ile ilgili yetkisini Kamu İhale Kanunu’ndan çıkartıp özellikle istediği biçimde gaz alma, denetimsiz gaz alma yetkisini de vermiş oldunuz; bu da sizin yanlışınız.

Yine, Varlık Fonu içindeki 6 milyar borcu olan ÇAYKUR’un Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borçlarını özellikle hesaplarına yatırıldığı hâlde ödemediniz, dolayısıyla bu, Tarım Kredi Kooperatiflerine çay veren çiftçiler kredi kullanıp zamanında söz verdikleri yerlere bedel ödemek zorunda kaldılar. Özeti şu: Siz devlet olarak vatandaştan para isterken vatandaş para ödüyor ama vakti geldiğinde siz ödemeyi yapmıyorsunuz; bu da ayrı bir ayıp.

Meclisimizde iki gündür yaşanan olaylar çok üzücüdür arkadaşlar. Bütün şiddet eylemlerini bütün halkımız gördü, herkesin gözü önünde oldu. Bu asla tasvip edilecek bir durum değil, Türkiye kötü yerlere gidiyor. Mecliste böyle şeylerin yaşanmasına hiçbir milletvekilimizin müsaade etmemesi gerekiyor; bu, önemli bir konudur.

Yine -aslında tabii çokça notum var ama süre kısıtlılığı nedeniyle söyleyemeyeceğim- birkaç gündür bizim uykularımızı kaçırdınız, doğru, sizin de uykularınız kaçıyor ama sizin kâbus günleriniz yakında.

Teşekkür ediyorum. (CHP, DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ocaklı, teşekkür ediyorum.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

İstanbul

Yasin Öztürk

Denizli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Denizli Milletvekili Yasin Öztürk’e söz veriyorum.

Sayın Öztürk, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kamuoyunda “vergi paketi kanunu” olarak tanımlanan teklifin 12’nci maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

2002 yılında iktidara gelen AK PARTİ’si yirmi iki yılı aşkın süredir ülkemizi yönetmektedir. AK PARTİ’sinin yirmi iki yıllık bu uzun süreçte en iyi yaptığı iş kendilerini ve yandaşlarını zengin etmek, zenginliklerine zenginlik katmak olmuştur. Bu zenginleşmenin faturası ise sürekli olarak yoksul

milletimize ödetilmiştir. AK PARTİ'sinin ekonomi yönetimi ciddi bir bilgi ve vizyon eksikliğiyle karakterizedir. Ekonomiyi yönetmek sadece günlük kararlarla değil uzun vadeli stratejik planlarla mümkündür. Ancak iktidarın ekonomi politikalarına baktığımızda bu tür bir stratejik vizyonun eksik olduğunu, deneme yanılma yöntemiyle ekonomiyi yönetmeye çalıştığınızı ve her seferinde yanıldığınızı, her yanıldığınızda ise faturayı, ortaya çıkan ceremeyi vatandaşlarımızın çektiğini görmekteyiz.

AK PARTİ'si iktidara geldiğinde Türkiye ekonomisi ciddi bir krizden çıkmış ve toparlanma aşamasındaydı. İlk yıllarda yaşanan ekonomik büyüme daha çok küresel ekonomik koşulların ve kendisinden önceki hükümetin yapısal reformlarının etkisiyle gerçekleşmişti ancak bu büyüme sürdürülebilir bir model üzerine inşa edilmemişti. 2002 yılından bu yana Türkiye'nin dış borcu sürekli olarak artmıştır. 2002 yılında 129 milyar olan dış borç 2024 itibarıyla 500 milyar doları geçmiştir, bu borçlanma ekonomimizin kırılganlığını artırmış ve dış finansmana bağımlı hâle getirmiştir, bu durum ekonomik krizlerin derinleşmesine neden olmuş ve sürdürülebilir bir büyüme modelinin oluşturulmasına engel olmuştur. AK PARTİ'si iktidara geldiği günden bugüne krizleri perdelemek, açıkları kapatmak için de olsa kendilerinden önceki kazanımları devletin elinde ne var ne yoksa satma yolunu tercih etmiştir. Özelleştirme politikaları, kamu kaynaklarının özel sektöre devredilmesi ve kısa vadeli gelir elde edilmesi amacını taşımaktadır ancak bu politikalar uzun vadede ülkenin ekonomik bağımsızlığını zedelemekte ve kamu hizmetlerinin kalitesini düşürmektedir. İktidar, ekonomide sebep oldukları açıkları kapatmak için ya yeni vergiler icat etmiş veya mevcut vergileri artırmıştır. Yapılan düzenlemelerle birlikte birçok temel ihtiyaç maddesi üzerindeki vergiler artırılmış ve yoksul vatandaşların yaşam maliyeti daha da yükselmiştir, bu durum vatandaşlarımızın alım gücünü düşürmekte ve yaşam standartlarını olumsuz etkilemektedir. AK PARTİ'sinin ekonomi politikaları sosyal adalet ve yoksullukla mücadele konusunda da yetersiz kalmıştır. İktidarın yoksullukla mücadele stratejisi daha çok sosyal yardımlar üzerinden yürütülmektedir ancak bu yardımlar yoksulluğun nedenlerini ortadan kaldırmak yerine geçici çözümler sunmaktadır. Gelir dağılımındaki adaletsizlik Türkiye'nin en önemli sorunlarından biridir. AK PARTİ'si döneminde gelir dağılımındaki adaletsizlik daha da artmıştır. Yoksul vatandaşın geliri her geçen gün azalırken tuzu kuru mutlak azınlık daha da zenginleşmiştir, bu durum toplumsal huzursuzlukları artırmakta ve sosyal adaleti zedelemektedir. İşsizlik oranları AK PARTİ'si döneminde sürekli olarak yüksek seviyelerde seyretmiştir, özellikle genç işsizlik oranları ülkemizin en önemli sorunlarından biri olmuştur. Genç nüfusun işsiz kalması sosyal sorunları da beraberinde getirmekte ve ekonomik büyümenin önündeki en büyük engellerden biri olmaktadır.

AK PARTİ'sinin dış politika tercihleri ekonomik bağımsızlığımızı da olumsuz etkilemiştir. Dış politikanın ekonomi üzerindeki etkisi özellikle son yıllarda daha belirgin hâle gelmiştir. Sayenizde Türkiye dış finansmana bağımlılığı nedeniyle uluslararası arenada zayıf bir konumda bulunmaktadır. İktidar ekonomide yaşanan açıkları kapatmak için sürekli olarak dış yardımlar ve finansman arayışına girmektedir. Bu durum ülkemizin uluslararası arenada bağımsız hareket etme kabiliyetini zayıflatmış, dış politikanın ekonomiyeye bağımlı hâle gelmesine sebep olmuştur. Özellikle Körfez ülkelerinden ve diğer dış kaynaklardan alınan yardımlar kısa vadeli çözümler sunmakta ancak uzun vadede ekonomik bağımsızlığımızı zedelemekte, çocuklarımızın geleceğini ipotek altına almaktadır.

AK PARTİ'si döneminde ihracat artışları yaşanmış olsa da ithalat oranları çok daha fazla yüksek oranlarda seyretmiştir. Bu durum cari açık sorununu derinleştirmiş ve döviz rezervlerinin erimesine yol açmıştır. İthalata dayalı büyüme modeli sürdürülebilir değildir ve ekonomik krizlerin temel nedenlerinden biridir.

Sonuç olarak, yıllardır tüm uyarılarımıza rağmen inatla akla ziyan ekonomi ve maliye politikaları uyguluyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Öztürk, lütfen tamamlayın.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) - Bir dönem siyasi propaganda malzemesi yapabilmek için vergilerde indirimde dahi gittiniz ve bu şekilde büyümeyi artıracığınızı düşündünüz ama her zamanki gibi yanıldınız. Şimdi, ne var ne yok satarak, vergilere zam üstüne zam yaparak bu krizin içinden çıkabileceğinizi sanıyorsunuz ama yine yanıyorsunuz. Artık, milletimizde sizin hatalarınızın bedelini ödeyecek güç kalmamıştır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Öztürk.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinde yer alan "şeklinde" ibaresinin "biçiminde" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Onur Düşünmez

Ali Bozan

George Aslan

Hakkâri

Mersin

Mardin

Özgül Saki

Kamuran Tanhan

Dilan Kunt Ayan

İstanbul

Mardin

Şanlıurfa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerenin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Özgül Saki'ye söz veriyorum.

Sayın Saki, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) – Teşekkürler.

Vergi politikaları, vergi kanunları, iktidarların sermaye sınıfı, burjuvazi ve emekçi, işçi sınıflar arasında hangisinin yanında durduğunun turnusol kâğıdıdır. Bakın, ta 1857'de Karl Marx ne diyor: "Vergiler burjuvalara kendilerini egemen sınıf olarak tutma olanağı veren araçlardır. Tüketim vergisi, sanayi sermayesinin elinde kibar lortların, anlamsız zevk ve sefa düşkünü, şatafatlı yaşamlarını sürmesi için işçileri sömürme araçlarıdır." İşte bizim önümüze gelen bu kanun teklifi de Karl Marx'ın söylediğinin aynısının ispatı gibi.

Neden böyle söylüyoruz hemen bakalım: 12 Eylül'den bugüne kadar dolaylı vergi, dolaysız vergi oranlarında dolaylı vergi sürekli sürekli artıyor; günümüzde, şu anda yüzde 65 oranına ulaşmış vaziyette. Peki, nedir bu dolaylı vergiler? ÖTV, KDV yani bizzat tüketimde, alışveriş yaptığımızda ödediğimiz vergi ve bu, geliri ne olursa olsun herkesin eşit biçimde ödediği vergi yani emekli ile o kârlarına kâr katan bir şirket sahibinin aynı miktarda ödediği vergi. Peki, şimdi diyoruz: "Dolaysız vergiler var öyleyse." demek ki hani, servetten, sermayeden de vergi alınacak. Böyle mi? Benden önce konuşan birçok milletvekili bu büyük şirketlerin nasıl vergi ödemediğini tek tek ispatladı zaten. Bir de vergi ödememek dışında teşvikler, primler, indirimler, vergi aflarıyla zaten bu şirketlerin gelirlerine gelir katılıyor. Peki, bu durum neye yol açıyor? Bakın, bu durum neye yol açıyor biliyor musunuz? İşçi, emekçi, yoksul, köylü borçlanıyor; bu borçlar kredi kartı borçları ve bireysel kredi şeklinde bakın nasıl artmış: 2023'te 1 milyon 320 bin kişi, 2024'ün ilk beş aylık döneminde ise 750 bin kişi daha eklenerek icra takibine maruz kalıyorlar ve Mayıs 2024 itibarıyla ise bu, 3 milyon 760 bin civarında kişi ediyor. Bu borçlanma meselesi çok çok önemli çünkü borçları nedeniyle yoksullar, işçiler, kadınlar intihar ediyorlar. Bu borçluluk... Sakın iktidar borçlu olmamayı tavsiye ediyor zannetmeyin; hayır, değil, tam aksine borçla yönetmek istiyor, o yüzden bile isteye borçlandırıyor ve yoksulluk sınırında, açlık sınırında yaşayanların oranının yüzde 50 olması işine geliyor çünkü onları bir kere daha bankalara borçlandırarak icra, iflas davalarıyla bir kere daha mağdur ediyor, bir kere daha ondan gelirlerini alıyor.

Ayrıca, yine, bu vergiler nedeniyle küçük esnafın durumu ne, ona da bakalım. 2023'te iş yerini kapatarak faaliyetine son veren esnaf sayısı 111.576 gibi bir düzeyde; rekor bu üstelik. 2023 yılında açılan her 100 yeni esnaf iş yerine karşılık 36 iş yeri kapanmış; ayrıca kooperatifler kapanıyor. Bakın, bu kooperatiflerin kapanması niye önemli? Bu kooperatifler genellikle kadınların işlettiği kooperatifler ve kadınları borçlandırarak ve kooperatifleri kapatarak tekrar tekrar yoksulluğa, açlığa mahkûm ediyorsunuz.

Şimdi, yine, tarihten bir alıntıyla bitirelim. Louis Bonaparte -III. Napolyon- 1848'de Cumhurbaşkanı seçiliyor, Anayasa'ya bağlılık yemini ediyor, 1851'de yeminine ihanet ederek darbeyle Meclisi feshediyor, ülkede baş gösteren ayaklanmayı kanla bastırıyor, bu kanlı hareketin ardından gelen baskı ortamında plebisit yaparak kendini on yıllığına Cumhurbaşkanı seçtiriyor. Kendine biat edenlere servetleri dağıtıyor, ardından kendini imparator ilan ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Saki, lütfen tamamlayın.

ÖZGÜL SAKİ (Devamla) – Bitiriyorum.

İktidarı döneminde basın özgürlüğünü ve bağımsız yargıyı yok ediyor, cumhuriyetçi hocaları üniversiteden attırıyor, grevlere yasak getiriyor. Dış politikasının da tek karar vericisi olarak Rusya, İtalya, Meksika, Prusya'ya savaş açıyor.

Bu dönemde Victor Hugo “Küçük Napolyon” kitabında şöyle sesleniyor: “Mösyö Bonapart'ın suçu, suç değildir; buna ‘gereklilik’ adı verilir. Mösyö Bonapart'ın tuzakları, tuzak değildir; buna ‘düzenin korunması’ adı verilir. Mösyö Bonapart'ın hırsızlıkları, hırsızlık değildir; buna ‘devlet önlemleri’ adı verilir.” “Mösyö Bonapart” diyor -umarım bu ironiyi anlamışsınızdır, edebi şeyde anladığınızdan çok emin değilim ama- siz isimleri değiştirin, buraya, bu dönemde AKP iktidarındaki isimleri yerleştirin; aynı şeyi yaşıyoruz. İşçiler, emekçiler artık sokaklarda direnecek ve bu vergi kanununun her satırını çöplüğe atacaktır. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Saki, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 12'nci madde kabul edilmiştir.

13'üncü madde üzerinde 4 önerge vardır. Şimdi önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

İsa Mesih Şahin

Mustafa Kaya

İstanbul

İstanbul

İstanbul

Mehmet Atmaca

Mahmut Arıkan

Mehmet Karaman

Bursa

Kayseri

Samsun

Ali Fazıl Kasap

Kütahya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerenin gerekçesini açıklamak üzeri Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap’a söz veriyorum.

Sayın Kasap, buyurun. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bu maddenin ek maddesinde diyor ki: “Kamu kurum ve kuruluşlarının harcama ve uygulamalarının tasarruf tedbirlerine uygunluğunun idarelerce ve/veya Hazine ve Maliye Bakanlığınca izlenmesi ve denetlenmesi sonucunda alınan tedbirlere aykırı iş ve işlemleri tespit edilenler hakkında tabi oldukları mevzuat uyarınca disiplin hükümleri uygulanır ve sonuçları idarelerce Cumhurbaşkanlığına bildirilir.”

Peki, bu işlemleri yapan Cumhurbaşkanısıya nereye bildireceğiz? Ya, Hollanda maçına milyonlarca liralık para harcayarak gitmedi mi Cumhurbaşkanı? Peki, o filolar ne, kendisi bir yere giderken 300, 500’lük arabalar? Bu tedbirlerde eğer uyumsuzluk sağlıyorsa, Sayın Cumhurbaşkanı bunu yapıyorsa onu nereye şikâyet edeceğiz? Böyle bir makam yok, böyle bir kanun teklifinin varlığına bile gerek yok, onun için bununla ilgili çok fazla bir şey konuşmaya ihtiyaç yok bence ve bu kanun teklifinin kaldırılması gerekiyor topyekûn olarak.

Şimdi, değerli arkadaşlar, sizin bu tutarsızlıklarınız nereden başlıyor biliyor musunuz? Bakın “ABD Kongresi’nde katil Netanyahu’yu, siyonist Netanyahu’yu alkışladılar.” diyorsunuz dakikalarca, ondan sonra da AK PARTİ Sözcüsü Ömer Çelik şöyle bir açıklamada bulunuyor, Binyamin Netanyahu’nun Washington’da, ABD Kongresi’nde ayakta alkışlanmasına sert tepki gösterdi. Çok sert tepkisi de şu: “İşte, bu, esasında Amerikan demokrasisi açısından bir kırılma noktasıdır.” diyor. Arkadaşlar, ne kırılmasından bahsediyorsunuz ya? Asıl kırılma burada. Bakın, bu kim? Şimon Peres, nerede konuşmuş? Bu kürsüde konuşmuş. Kimin zamanında konuşmuş? Şimon Peres katil mi? Katil. Siyonist mi? Siyonist. Kimin zamanında konuşmuş, alkışlayan kim? Tayyip Erdoğan alkışlıyor, siz alkışlıyorsunuz. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar) Şimon Peres’i alkışlayan sizsiniz; bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu! Ömer Çelik’in yapmış olduğu açıklama kadar yumuşak, soft bir açıklama ancak AK PARTİ’ye yakışır. Şimdi, değerli arkadaşlar, Peres TBMM’de alkışlandı, kim alkışladı? Siz alkışladınız ve bugün Saadet Partisinin grup önerisi vardı ve o grup önerisinde siz ellerinizi “hayır” diye kaldırdınız.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Önüne bakarak konuş, önüne bakarak.

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – Önüme değil, her yere bakıyorum. Burası Parlamento, bakma yasağı mı var?

VEYSAL TİPİOĞLU (Kocaeli) – Genel Kurula hitap et.

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakın, sizin gündeminizde Filistin ve Gazze yok; Ömer Çelik’in açıklaması kadar gündeminizde madde var.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, bu kadını hatırlıyor musunuz? Rachel Corrie. Size ne hatırlatıyor Rachel Corrie? Allah rahmet eylesin, İsrail’le ilgili açıklama yaparken Rachel Corrie kadar cesaret gösteremedik değil mi? Peki, değerli arkadaşlar -gerçi kendisi burada mı bilmiyorum ama- bakın, dün benim biraz önce söylediklerimi doğrulayan bir açıklamayı kim yapmış zamanında? Sayın Süleyman Soylu. Erdoğan’a Filistin eleştirisini yapan Süleyman Soylu, ne diyor? “Ey Erdoğan! Boyun eğdin, emir eri oldun.” “Ey Erdoğan!” aynı sözleri herhâlde sabit olarak devam ediyordur. “Boyun eğdin, emir eri oldun.” BOP eş başkanını o zaman eleştiriyordu, şu anda AK PARTİ’li bir milletvekili.

Değerli arkadaşlar, şimdi, size bir şey anlatmak istiyorum: Hazreti Hüseyin’i zulme uğradıklarından dolayı Kûfeliler “Zulümden kurtar bizi.” diye çağırıyorlar, davet ediyorlar. Hazreti Hüseyin yolda giderken bir kervanla karşılaşır ve o kervandakilere “Kûfe’de durumlar nasıl?” diyor. Kervanbaşı diyor ki: “Kûfe’de kalpler sizinle ama kılıçlar sizinle değil.” Ya, Mescid-i Aksa’nın etrafını saran dikenli teller Türkiye’den sizin tacirleriniz tarafından ihraç edildi ve bu ticareti siz yalanladınız ama sonra maalesef, biliyorsunuz, bazen gerçekler geç de olsa çıkıyor ve yakalandınız, İsrail’e ticareti kesmediniz.

Şimdi, kısaca bir şey söylemek istiyorum, bir tek cümle: Maalesef sizin kalplerinizin de kılıçlarınızın da Hüseyinî tavırla alakası yok.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kasap.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, önergemizde karar yeter sayısı ararsanız...

BAŞKAN – Oylama yapacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Elektronik sistemle oylama yapacağım.

İki dakika süre veriyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.03

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 22.21****BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ****KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rümeyşa KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 108’inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

13’üncü madde üzerinde Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve arkadaşlarının önergesinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi, tekrar önergeyi oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir ve karar yeter sayısı vardır.

159 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “eklenmiş” ibaresinin “ilave edilmiş” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Akalın

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

Edirne

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Edirne Milletvekili Mehmet Akalın’a söz veriyorum.

Sayın Akalın, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET AKALIN (Edirne) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum.

2018 yılında yapılan bir konuşmada “Siz bu kardeşinize yetkiyi verin, ondan sonra bu faizle, şununla bununla nasıl uğraşılır, göreceksiniz.” denilmişti. Aradan geçen altı yılın ardından bugün geldiğimiz noktada ise gerçekten dikkat çekici değişimler yaşandı: Faiz oranları 6 kat artarak yüzde 50’ye yükseldi, dolar kuru 8 kat artarak 33 lira seviyelerine ulaştı, benzin fiyatları da 8 kat artarak 45 lirayı geçti. Neden? Çünkü bu süreçte özellikle ekonomide ehliyet, liyakat ve bilimin önemi kaybedildi; sadakat, keyfiyet, israf ve inat etmenin ise öne çıktığı bir dönem oldu maalesef.

Aziz milletim, yıllardır lüks ve şatafatın yol açtığı israf ekonomisi ve “İtibardan tasarruf olmaz.” anlayışı maalesef her zaman olduğu gibi milletimizin sırtına büyük bir yük olarak binmeye devam etmiş ve devam etmektedir. Şimdi, karşımızda ne var? Bir vergi paketi. Yolcusuz havaalanları ve kullanılmayan garantili yollardan, milletin ümüğüne çökenlerden, makamlarını âdeta saraylara çeviren yöneticilerden, onlarca, hatta yüzlerce araçla yapılan gereksiz ziyaret sahiplerinden, “Tekâlif-i Milliye”

derken lüks tüketimden vazgeçmeyenlerden, ihalelerle yandaşlarını ödüllendirenlerden, millete IBAN verip karunların vergisini silenlerden, liyakatsiz ve ehliyetsiz kişilerle torpile çanak tutanlardan, kamu kaynaklarını talan edenlerden, tüyü bitmedik yetimin hakkıyla saltanat sürenlerden ne bekleyecektik ki? Bunlara göz yumanlar emekliyi, işçiyi, memuru mu düşünecekti? Tabii ki düşünmeyecekti.

Değerli milletvekilleri, emekliye 12.500 lira reva mıdır; soruyorum. Emekli ne yapacak bu parayla? Aynı topraklarda mı yaşıyoruz; hakikaten soruyorum, düşünüyorum. Bu insanlar başka coğrafyada mı yaşıyorlar? Bunu da soruyorum. Bu kadar vurdumduymazlık olabilir mi? Hangi matematik kurtarır böyle bir hesabı? Çay-simit hesabı mı yaptınız da buldunuz bu rakamları, onu da bilemiyorum. Bu kadar umursamazlık olamaz. Şimdi işçi, memur ne yapsın? Orada farklı bir durum mu var? Hayır, orada farklı bir durum yok. Her geçen gün alım gücü düşen işçi ve memurlar maaşlarının yetersizliğinden, pahalılıktan nasıl yaşam sürecinin kaygısıyla kıvranıyorlar maalesef. Günlük giderleri karşılamak bile her geçen gün daha zor bir hâle geliyor. Siz “vergi, vergi” diye milletin belini bükmeye devam edin, biz “işçi, emekli, memur” diye bas bas bağırıyaya, onların dertlerini siz anlayana kadar anlatmaya devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti yüz yıllık bir vatandır. Yüz yıllık cumhuriyetin evlatları bunları hiç ama hiç hak etmemektedir. Biz İYİ Parti olarak yüz yıllık cumhuriyetimizi ve aziz milletimizi refaha erdirecek çözüm önerilerimizi yıllardır sıralıyoruz ancak uyarılarımızı ve önerilerimizi dinlemediniz. Biz yapıcı muhalefet anlayışı içerisinde uyarılarımızı ve önerilerimizi yapmaya devam edeceğiz.

Bu duygu ve düşüncelerle Genel Kurulu ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, Sayın Akalın, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinin başlığına ‘107/A,’ ibaresinden sonra gelmek üzere ‘152/A, 153/A’” ibaresi eklenmiş, aynı maddenin” ibaresinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinin başlığına ‘107/A,’ ifadesinden sonra gelmek üzere ‘152/A, 153/A; ifadesi ilave edilmiş, aynı maddenin”

Ömer Fethi Gürer

Rahmi Aşkın Türeli

Kadim Durmaz

Niğde

İzmir

Tokat

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Umut Akdoğan

Sibel Suiçmez

Manisa

Ankara

Trabzon

Mustafa Erdem

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Ankara Milletvekili Umut Akdoğan’a söz veriyorum.

Sayın Akdoğan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

UMUT AKDOĞAN (Ankara) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, niye bu kadar vergi yükü? Niye zengin az vergi veriyor da fakir kazancına göre çok vergi veriyor? Bunun bir tek nedeni var değerli milletvekilleri: Ülkenin öbürlerinden alıp iktidarın oburlarına yedirmek istiyorsunuz, ülkenin öbürlerini ezip iktidarın oburlarını semirtmek istiyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, iktidarın oburlarının 80 milyarlık vergi borcunu bir kalemde silerler, ülkemizin öbürlerinin vergiyle sırtına binerler. İktidarın oburlarının vergi borçlarını kapatıp ülkemizin öbürlerinin icra dosyalarını açarlar. İktidarın oburlarının Diyanette hamisi, Mekke’de suit dairesi, VIP hacca gidiş vizesi vardır, ülkemizin öbürlerinin kuradan haccı, kıldığı namazı, tuttuğu ramazanı, kestiği kurbanı, verdiği zekâtı vardır. İktidarın oburlarının sınırsız kredi kartına sülale boyu ek kart çıkartılır, ülkemizin öbürlerinin kredi kartına onlarca kez bir ay içinde takla attırılır. İktidarın oburlarının ejder meyvesi, Medine hurması, manda yogurdu var; ülkemizin öbürlerinin buzdolapları ete, tavuğa, balığa dar. İktidarın oburlarının çiftler çiftler maaşı olur, ülkemizin öbürlerinin faturayla, kirayla üç kuruşu kurur. İktidarın oburlarının parası çoktur, yurt içinde çocuğunu okutmaz, ülkemizin öbürlerinin okulu kazandığı ilde kalacak bir yurt bile bulunmaz. İktidarın oburlarının örtülü ödenekten altı ayda harcadığı 6 milyarı vardır, ülkemizin öbürlerinin karnı doysa bile kârdır. İktidarın oburlarının devlete borcu taksitlere bölünür, ülkemizin öbürlerinin hele bir borcu yakalansın sürüm sürüm sürünür. İktidarın oburlarının genel müdürü ayda 2 milyar maaş alır, ülkemizin öbürlerinin maaşı vergi dilimine girer, yıl sonunda kuş kadar kalır. İktidarın oburlarının Monako’da yediği istakoz sergilenir, ülkemizin öbürlerinin komşusu açsa tok yatmak zül kabul edilir. İktidarın oburlarının batıda Okluk sarayı, doğuda Ahlat sarayı; ülkemizin öbürlerinin hasarlı binası, konteyneri, çadırı... İktidarın oburlarının lüks arabalarda pudra şekeri videoları çekilir, ülkemizin öbürlerinin şeker hastası çocuklarının parmakları iğneyle her gün delinir. İktidarın oburlarının çocukları Meclise mülakatsız alınır, ülkemizin öbürlerinin mülakatta kimliği alınmaz yazılır. İktidarın oburlarının devlet kademelerindeki atlayışı göz kamaştırır, ülkemizin öbürlerinin kademeli emeklilik bekleyişi saçlarını ağartır. İktidarın oburlarının saltanatı tahtlık, saraylık; ülkemizin öbürlerinin mağduriyeti staj ve çıraklık. İktidarın oburlarının pembedir gözlüğü, ülkemizin öbürlerinin derdi astsubayın, polislin özlüğü. İktidarın oburlarının aklı kotrada, yatta, teknede; ülkemizin öbürlerinin aklı 3600 ile 7200’de. Ne kadar çok oburunuz varmış değil mi değerli iktidar partisi milletvekilleri? Siz artık geniş kesimlerle, ülkemizin geniş kesimleriyle ayrı dünyaların insanlarısınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akdoğan, lütfen tamamlayın.

UMUT AKDOĞAN (Devamla) – Tamamlıyorum.

Ülkemizin öbürleri ise bizim uğruna siyaset yaptığımız kesimlerdir. En büyük amacımız, en büyük gayemiz, en büyük derdimiz ülkemizin öbürlerini sizin oburlarınıza yedirmemektir. Bu mücadele için hem bu kutsal çatı altında hem sokakta hem meydanda ülkemizin öbürlerine söz veriyoruz ki onlar aydınlık, müreffeh, zengin günlere çıkana kadar bu mücadeleyi durmadan sürdüreceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akdoğan, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinde yer alan "sonra gelmek üzere" ibaresinin "sonra gelecek şekilde" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Onur Düşünmez

Ali Bozan

George Aslan

Hakkâri

Mersin

Mardin

Dilan Kunt Ayan

Mehmet Kamaç

Kamuran Tanhan

Şanlıurfa

Diyarbakır

Mardin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'a söz veriyorum.

Sayın Kamaç, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Doğrusu, bir şeyi de merak ediyorum. Yani hakikaten iktidar partisi milletvekillerini bu kadar kulise sürükleyen, ne var kuliste, merak ediyorum. Bu halk milletvekillerini "Bu Parlamentoda çalışınlar, bu koltuklarda otursunlar." diye gönderiyor.

RESUL KURT (Adıyaman) – Ya, sizinkiler nerede? Hani nerede sizinkiler? 3 kişi buradasınız.

MEHMET KAMAÇ (Devamlı) – Ama maalesef iktidar partisi milletvekilleri sadece el kaldırmak, el indirmek üzerine bu Parlamentoda oturuyor.

RESUL KURT (Adıyaman) – Sizinkiler nerede, onu biz görebiliyoruz.

MEHMET KAMAÇ (Devamlı) – Biz bunu halka şikâyet ediyoruz ama tabii, halktan belki çok fazla bir haberleri yok ama Sayın Cumhurbaşkanına diyorum ki: Ya, senin partin, sizin partinizin milletvekilleri sadece el kaldırıp el indirmek için bu Genel Kurula geliyorlar.

RESUL KURT (Adıyaman) – Sizinkiler el kaldırmaya da gelmiyor, sizinkiler nerede?

MEHMET KAMAÇ (Devamlı) – Kulis ile Genel Kurul arasında 1 metre var.

RESUL KURT (Adıyaman) – Hoş geldiniz, hoş geldiniz; 6 kişi oldunuz!

MEHMET KAMAÇ (Devamlı) – Şimdi, değerli arkadaşlar, vergiye gelince, siyasal katılımın geniş tabana yayıldığı, iktidarın geniş halk kitleleriyle paylaşıldığı siyasal rejimde sosyal adaleti tesis etmek için ekonomik programlar uygulanabilir. Çoğulculuğun olmadığı, siyasal baskıların toplumu tektipleştirdiği bir yönetimde her şeyde olduğu gibi ekonomide de tekelleşme meydana gelir. Şimdi, bunu niye söylüyoruz? Hakikaten siyasal durumunuzun sizin ekonominizin üzerinde, ekonomik yapınız üzerinde, hukukunuz üzerinde, sosyal yaşamınız üzerinde etkisi büyüktür. Şimdi, bu Parlamente'ya onlarca torba yasa geldi, muhalefet her defasında -komisyon aşamalarından tutun Genel Kurul aşamalarına kadar- birçok şeye itiraz etti. Ya, bu muhalefetin söylediği hiç mi doğru bir şey yoktu? Bu iktidar partisi de "Ya, evet, bu şey doğrudu; haydi, buna da biz "evet" diye el kaldıralım..." Ya da Sayın Başkan burada Komisyona soruyor "Katılıyor musunuz?" diye, muhalefetin bütün önergelerine Komisyondan "Hayır, Sayın Başkan, katılamıyoruz..." Bir gün de "Ya, biz bu önergeye katılıyoruz." diyebilirler.

Şimdi, vergi kanunu ya da vergi yapısı üzerine, tüketiciye büyük yük olan ve hayat pahalılığına sebep teşkil eden tüketim üzerine vergi koymaya endeksli sistemden çıkıp ideal vergi sistemi olan kazanç üzerine vergi koymayı hedefleyen vergi sistemine geçilmesi gereklidir. Böylece tüketim üzerinden alınan, aşırı düzeyde seyreden dolaylı vergiler daha düşük seviyeye çekilerek kazanç üzerinden alınan dolaysız vergiler ile servet vergisi daha yüksek düzeyde alınarak vergi rejiminde olumlu bir değişim ve ilerleme sağlanabilir ama maalesef Türkiye’de bunu şu anda mevcut durumda oluşturmanın imkânı yok. Size bunun üzerine birkaç örnek vereceğim: Ben geçen gün bir araba satış firmasının standına uğradım, benim arabam arızalıydı, aracın Türkiye’ye giriş fiyatı 1 milyon 850 bin lira, üzerine ÖTV geliyor, ÖTV’ye de uygulanan KDV geliyor, aracın satış fiyatı Türkiye’de 6 milyon 400 bin liraya çıkıyor. Sınırdan girince 1 milyon 850 bin olan bir araç nedense bayide 6 milyon 400 bin liraya çıkıyor.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Yerli ve millî Togg’u geliştirmek için yapıyoruz.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) - Sayın Vekilim, ya, Togg’u yaptınız, yapmanıza gerek yok, hiçbir araba üreticisi sizin kadar arabadan kâr etmiyor ki. Yani buna ne gerek var? Fabrika kuracaksınız, eleman çalıştıracaksınız, yedek parçasını bulacaksınız, bunun için emek vereceksiniz, buna gerek yok. Zaten bir vatandaş kendisine 1 araba alana kadar size 2 tane araba alıyor.

Şimdi, başka bir örnek vereyim: Akaryakıt fiyatları... Ya, dünyadaki en pahalı akaryakıt ile en ucuz akaryakıt arasındaki mesafe 1 metre, sadece 1 metre.

Sayın vekilimiz biraz önce Hakkâri’nin sorunlarından bahsederken Esendere Sınır Kapısı’nı gündeme getirdi. İran’da 1 litre akaryakıtın fiyatı 1,05 lira. Türkiye’de 1 litre akaryakıtın fiyatı 48 lira, Hakkâri’de 48 lira, Ankara’da 47 lira çünkü nakliye de biniyor buna, en pahalı akaryakıt oluyor. Ya, başka bir şey söyleyeyim size: Tırlar, arabalar, kamyonlar Türkiye’den İran’a yük taşıyor. Sınırdan bir uygulama var, biliyor musunuz? Sınırdan kamyonun deposundaki mazot çubukla ölçülür. Kamyoncuya deniyor ki: “Ya, bak, sen bu mazotla, şu ölçüyle girdin. Girdiğinde bu ölçüden fazlasıyla gidersen senden bunun vergisini alacağım ya da senin deponu aynı seviyeye indireceğim.” Ya, böyle bir uygulama dünyada yok. Bu insanlar taşımacı, bu insanlar emekçi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kamaç, lütfen tamamlayın.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Siz 5’li çetelerinizin vergilerini affederken, bırakın, bir kamyoncu orada bir depo mazotla gelsin yani oradaki vergisiz bir depo mazotun bu ülkeye hiçbir zararı yok. Ama çubukla ölçmek ilkel bir yaklaşımdır, ilkel bir kafanın sonucudur.

Biraz önce arkadaşımız bahsetti; ya, cep telefonlarından alınan harç on yılda 266 kat artmış. iPhone ya da herhangi bir firma bir telefon üretiyor, 30 bin liraya satıyor ama bu ülkeye girdiğinde fiyatı bir anda 80 bin liraya çıkıyor. Ya, siz niye telefon üretesiniz ki? İşte, ekonomi niye kaybediyor? Üretim ve tüketim dengesizliğinin olduğu bir yerde siz onlarca paket de getirseniz bu ekonomiyi kurtaramazsınız. Bu adaletsiz düzende bu sorunları bu toplum yaşamaya mahkûmdur sizinle.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kamaç.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

13’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13’üncü madde kabul edilmiştir.

14’üncü madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya	İsa Mesih Şahin	Mustafa Kaya
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Mehmet Atmaca	Mehmet Karaman	Haydar Altıntaş
Bursa	Samsun	İzmir
	Mahmut Arıkan	
	Kayseri	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerenin gerekçesini açıklamak üzere İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş'a söz veriyorum.

Sayın Altıntaş, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

HAYDAR ALTINTAŞ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Lozan Anlaşması'nın 101'inci yılının 2'nci gününü kutlamakta olduğumuz bu anda her ne kadar Lozan Anlaşması'yla alakalı bazı çevreler ısrarla “Lozan'ı bize zafer diye yutturdular, esasında hezimettir.” deseler bile bizim için Lozan, bağımsız devletimizin ve cumhuriyetimizin tapu senedir. Bugün, bu Parlamentoda, yasama hakkımızı kullanıyorsak Lozan'da kazandığımız bağımsızlığın üzerine kuruludur bu yasama hakkı.

Dolayısıyla, bir devletin bağımsızlığını kazanmasıyla beraber belirgin olan işaretlerinden biri bayrak, biri marş, diğeri pasaport, para ve vergidir. Türkiye Cumhuriyeti devletin marşı ve bayrağı özgürdür, pasaport ve parası tutsaktır. Pasaport ve paranın tutsaklığı devletin itibarıyla özdeştir, aynı anlamda anılır ama bunu destekleyen hadiselerden biri de vergidir çünkü sizin getirdiğiniz vergilerde adalet, ruh ve mantık yoktur; vergi gerektiğinde bir devleti kurar ve var eder, gerekirse adaletsiz kullanıyorsanız bir devleti de batırır. Onun için, gelin, bu işleri yaparken adaletli bir vergi ve ruhu, mantığı ve felsefesi olan bir vergi ortaya koyabiliyor muyuz, koyamıyor muyuz ona bakmak lazım.

Cumhuriyetin ilanından sonra 1925 yılında aşar vergisi ve ağnam vergisinin kaldırılmasından sonra modern vergileştirmenin temeli atılmış olmakla beraber, esas bugün Türk vergi sisteminin omurgasını oluşturan Vergi Usul Kanunu, Gelir Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanunu 1950 yılında bizim partimizin mensupları tarafından çıkarılmış ancak ne hikmetse bir müddet sonra o vergi kanununu çıkaran o Parlamento'yu ve onların temsilcilerini bir avuç diktacı, bir avuç cuntacı toparlayıp Yassıda Mahkemesine koymuştur. Bundan sonra Türkiye Cumhuriyeti devleti bir daha uzun süre devlete gelir kazandırıcı, çağın gereklerini yakalayabilen bir vergi çıkaramamış, nihayet 1980 ihtilalinden sonra kurulan Anavatan Partisi döneminde rahmetlik Turgut Özal da Katma Değer Vergisi Kanunu'nu çıkararak Türkiye'deki 4 kanunla uzun süredir bu cumhuriyet hayatini sürdürmektedir. Bugün yapılan hadise bu vergi kanunlarının orasına burasına birtakım yamalar yapmak suretiyle devletin ihtiyaç duyduğu acil paraya cevap arama ihtiyacıdır. Bu paralarla devletin açığını kapatamazsınız, bununla emeklilere, çiftçilere, öğrencilere, fakire fukaraya, garip gurebaya yeterli parayı veremezsiniz. Çünkü bir devlet insanına vergi salarken karşılığında şu hakkı vatandaşa vermelidir: Tüyu bitmemiş yetimin hakkı, kör

kuruşun hesabı bu Parlamentoda sorulamıyorsa getirdiğiniz vergi asla adil değildir, vatandaş gönül rızasıyla getirip size vergi vermez ancak sopa yoluyla, ceza yoluyla ondan vergi almaya kalkarsınız. Bu tür vergiler de, demin söylediğim gibi, İbni Haldun'da da vardır okuyup bakarsanız; yüksek vergiler gelir, devletinizi yıkar.

Bugün bu deliğin büyüklüğün sebeplerini ortaya koymak için baktığımızda “Neden bu hâldeyiz, neden devletin iki yakasını bir araya getiremiyoruz?” diye sormak lazım gelirse bu soru sorulmuyor. Devletin topladığı bütün vergileri eş dost, yandaş, yaren hepiniz birlikte oturup yiyorsunuz, sofrayı kaldırmak, bulaşıkları yıkamak ve hesabı ödemek gene millete kalıyor. Bugün bu gelen vergi yasası eskinin bulaşıklarını yıkama görevini milletin üstüne yıkmaktan başka hiçbir şeye benzememektedir. Dolayısıyla bu vergiyi bu kanunla ne tabana ne de tavana yayamazsınız çünkü vergi kanunu koymak, dediğim gibi, bir felsefesi ve bir mantığı olan iktidarın işidir. Yirmi iki yıldır kahir ekseriyetle bu ülkeyi idare eden bu devlet veya bu iktidar neden doğru düzgün bir vergi yapmayı becerememiştir? Eğer...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Altıntaş, lütfen tamamlayın.

HAYDAR ALTINTAŞ (Devamla) – Tamamlayacağım efendim, beş dakikada bir dakika daha veriverin ne olacak; kırkta, âlemde bir çıkıyoruz buraya yani işte.

BAŞKAN – Sürenizi uzatıyorum bir dakika, tamamlayın. Onun için diyorum.

HAYDAR ALTINTAŞ (Devamla) – Peki, efendim, konuşmayız, bırakır gideriz.

Kamu İhale Kanunu’nu, yap-işlet-devret modelini, KİK kanununu, kamu özel işbirliği kanununu, sürekli borçlanmayı, bütçe açıklarını, dış ticaret açığını, cari açığı konuşmadan neyin vergisini getirerek benden vergi alacaksınız? Neredeyse üreticiyi hayatından bezdirmek durumundasınız.

Bir şiirle sözlerime son vermek istiyorum -Başkanı daha fazla taciz etmeyelim- Abdurrahim Karakoç’un bir şiiri var; biraz eksik söylersem kusura bakmayın.

“Ya arkadaşım işte böyle,

‘Çalış, kazan, ver, biz yiyelim, sen bak.’ diyorlar.

Yiyince dursalar gam değil amma

Bir de adama ‘ahmak’ diyorlar.”

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP, İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Altıntaş, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 14’üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 14 – 213 sayılı Kanunun;

a) 112 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “uzlaşılan vergilerde gecikme faizi; uzlaşılan vergi miktarına, (a) fıkrasında belirtilen tarihten itibaren uzlaşma tutanağının imzalandığı tarihe kadar geçen süre için uygulanır.” cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

b) 376 ncı maddenin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

c) Ek 1 inci maddesi ilga edilmiştir.

- d) Ek 7 nci maddesi ilga edilmiştir.
- e) Ek 8 inci maddesi ilga edilmiştir.
- f) Ek 9 uncu maddesi ilga edilmiştir.
- g) Ek 11 inci maddesi ilga edilmiştir.
- h) Ek 12 nci maddesi ilga edilmiştir.”

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu
İstanbul

Selcan Hamşioğlu
Tekirdağ

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu’na söz veriyorum.

Sayın Hamşioğlu, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 159 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 14’üncü maddesi üzerine söz aldım.

Maddeyle vergi aslının uzlaşma kapsamından çıkarılması öngörülüyor. Uygulanan bir vergi veya ceza üzerinde uzlaşılması idare hukukunun belirlilik ilkesine aykırı. İdarenin keyfi uygulamalarının bir göstergesi olarak bazı mükelleflere, yalnızca bazı ayrıcalıklı mükelleflere, uzlaşmada fazlasıyla avantaj sağlanıyor aslında. Hâlihazırda haksız bir idari işlem olarak görülen vergi veya cezalar, zaten yargıya taşınarak iptale konu edilebiliyor. İdari işlemin hukuka uygunluk karinesi gereği ancak yargı tarafından iptal edilmeyen bir vergi veya cezası geçerliliğini koruyor. Hâl bu iken kanunda gösterildiği şekilde tarh edilen vergi veya cezalarda uzlaşmak, vergiye uyumlu olan mükelleflere haksızlık olmayacak mı? Bu haksızlık, vatandaş, mükellef nezdinde yükümlülüğünü yerine getirmenin lüzumsuz olduğu algısına yol açmayacak mı? Sorumluluktan kaçmayı teşvik etmeyecek mi? Biz, İYİ Parti olarak uzlaşma müessesesinin düzeltilmesi için iktidara defalarca uyarıda bulunduk, uzlaşmanın Gelir İdaresi Başkanlığının vergi toplama çalışmalarını baltaladığını belirttik. Cezaların silinmesinin denetim elemanlarının çalışma motivasyonunu bozduğunu ifade ettik. Bugün bu maddeyle vergi aslını uzlaşma kapsamından çıkarıp vergi cezaları için uzlaşmayı devam ettirecekseniz yarın başka düzenlemelerle cezayı aslında ceza almaktan çıkararak hatta muhatapları için kâra bile dönüştürecekse o zaman vergi müfettişlerine ne gerek var? Öyle ya, harcadıkları mesai sonunda hiç edilecekse, varlıklarının önünde sonunda beliren cezasızlık münasebetiyle caydırıcı bir yanı kalmayacaksa veya eğer sıklıkla çıkan vergi afları dolayısıyla oluşan “Zaten af çıkacak.” beklentisi, rahatlığı, güveni... Af nihayetinde daha avantajlı olduğu için uzlaşanları da vergilerini ve cezalarını ödemeye sevk ediyor. Yani, aslında uzlaşma müessesesiyle de hedefe varılamıyorsa ceza uzlaşmasının gerçek bir çözüm sunup sunmadığını bir kere daha düşünmek zorundayız. Biz, evet, vergi aslının uzlaşma kapsamından çıkarılmasını aslında olumlu karşılıyoruz ama cezalarda uzlaşmanın devam etmesini sıraladığım nedenlerle doğru bulmuyoruz; vergi aslında sorun yoksa cezasında da yoktur, olmamalıdır.

Bir diğer husus, merkez ve taşra teşkilatlarının uygulamaları arasındaki uçurumlar. Taşrada uzlaşılan miktarlar düşük kalırken merkezî düzeyde çok ciddi miktarlar üzerinde uzlaşılabilirse hatta bazı cezalar tamamen silinebiliyorsa, ah o bazı kimseler, işte o bazı kimselere emsalsiz avantajlar sağlanıyorsa ve bütün bunlarla ilgili tıpkı burada günlerdir Sayın Bakanın da duymadığı gibi ilgililer, yetkililer hiçbir izahat vermek mecburiyeti duymuyorsa bu bir tek sonuç doğurur: Kuvvetli bir istismar şüphesi.

Komisyonunda da ifade edildi, son verilere göre vergi cezasında uzlaşılan oran yüzde 7. Bu, ne demek? Uygulamada vergi cezalarının yüzde 93'ü silinmiş; inanabiliyor musunuz, neredeyse tamamına yakın. İYİ Parti olarak biz bu yönetime derhâl son verilmesi çağrımızı tekrarlıyoruz. Sorumsuzluğun fiilen yerleşik hâle gelmesi, sistemin yozlaşması dışında hiçbir katkısı bulunmayan bu sisteme derhâl son verilmeli, görevli personelin ciddi bir mesai ve emek harcayarak yaptığı incelemeler sonucunda bulunan cezalar aynen tahsil edilmelidir.

Biz, Komisyonunda verdiğimiz önergeyle uzlaşma müessesesini düzenleyen bütün maddelerin ilga edilmesini istemiştik ama malum reddedildi. Hiç değilse ceza tarafında uzlaşma devam edecekse de buna bir üst sınır belirleyelim. Hem istismarı, iltiması engelleyecek hem de idareye güveni yeniden tesis edecek şekilde gelin bunun yöntemini somut kriterlere bağlayalım. Yoksa olacağı belli; döneceğiz dolaşacağız ağa ile maraba fıkrasının içinde bulacağız yine kendimizi.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Hamşioğlu, teşekkür ediyorum.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 14- 213 sayılı Kanunun;

a) 112 nci maddesinin üçüncü fıkrasında bulunan “Uzlaşılan vergilerde gecikme faizi; uzlaşılan vergi miktarına, (a) fıkrasında belirtilen tarihten itibaren uzlaşma tutanağının imzalandığı tarihe kadar geçen süre için uygulanır.” cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

b) 376 ncı maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

c) Ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “vergilerle bunlara” ibaresi “vergilerle” şeklinde değiştirilmiş, “tarh edilen vergi ve” ifadesi madde metninden çıkarılmış, ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış ve yedinci cümlesinde yer alan “vergi ve” ifadesi madde metninden çıkarılmış, ikinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “harçların” ifadesi “harçlara ilişkin cezaların” şeklinde ve üçüncü fıkrasında yer alan “tarh edilecek vergilerde” ifadesi “kesilecek cezalarda” şeklinde değiştirilmiştir.

ç) Ek 7 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan “vergi veya” ibareleri madde metninden çıkarılmış, üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve dördüncü fıkrasında yer alan “tarhedilen vergiye veya” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

d) Ek 8 inci maddesinde yer alan “vergi ve” ibareleri madde metninden çıkarılmış, “112 ve 368 inci maddeleri hükümleri” ifadesi “368 inci madde hükmü” şeklinde, “8 numaralı bendi” ibaresi “dördüncü fıkrası” şeklinde değiştirilmiştir.

e) Ek 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “uzlaşılan vergi ve cezalar hakkında 376 ncı maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi hükmü dışında indirim uygulanmaz.” ifadesi “uzlaşılan cezalar hakkında başkaca bir indirim uygulanmaz.” şeklinde değiştirilmiş ve ikinci fıkrasında yer alan “vergi ve” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

f) Ek 11 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “vergiler ve bunlara” ifadesi “vergilere” şeklinde değiştirilmiş, “tarh edilecek vergi ve” ibaresi madde metninden çıkarılmış, ikinci fıkrasının son cümlesi yürürlükten kaldırılmış ve üçüncü fıkrasında yer alan “verginin tarhından ve” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

Ömer Fethi Gürer

Ahmet Vehbi Bakırhoğlu

Sibel Suiçmez

Niğde

Manisa

Trabzon

Kadim Durmaz

Veli Ağbaba

Mustafa Erdem

Tokat

Malatya

Antalya

Rahmi Aşkın Türeli

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Malatya Milletvekili Veli Ağbaba’ya söz veriyorum.

Sayın Ağbaba, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, hem ticarette hem siyasette tüm Anadolu’da bir söz vardır: Söz senettir. Bir söz verilir eğer o söz tutulmazsa tutamayana “üçkâğıtçı” derler, “sahtekâr” derler, çeşitli laf söylerler.

Değerli arkadaşlar, 14 Mayıs seçimlerine giderken siyasi partiler vaatlerini açıkladılar. Seçimi AK PARTİ kazandı, dolayısıyla AK PARTİ’nin vaatlerini yapması beklenirdi. Şimdi bu tabloda görüyorsunuz değerli arkadaşlar: “Emekliyi enflasyona ezdirmeyeceğiz.” “Esnafın, BAĞ-KUR’luların prim gün sayısını 9000’den 7200’e indireceğiz.” “Tüm memurlara 3600 ek gösterge vereceğiz.” “Deprem bölgesinde toplam 650 bin konut yapacağız.” “Kamuda mülakatı kaldıracağız.” dediniz. Şimdi, hiçbir vaadi yerine getirmediğiniz gibi seçimde söylemeye cesaret edemediğiniz birçok şeyi yaptınız. Hemen seçimden sonra, iki ay sonra MTV’yi herkesten 2’şer kez aldınız. Doğal gaz, elektriğe olağanüstü zam yaptınız. Yüzde 8 olan KDV yüzde 10’a, yüzde 18 olan KDV yüzde 20’ye yükseldi. 20 bin TL olan telefon harcı 32 bine yükseldi, bütün harçlara yüzde 50 zam geldi. Yani değerli arkadaşlar, yine Anadolu’da bir söz var: “Karakolda doğru söyler, mahkemede şaşar.” (CHP sıralarından alkışlar) Karakolda doğru... Seçim meydanlarında söylediniz ama seçimden sonra döndünüz. Bir söz var yine: “Sözünün eri.” Siz sözünün eri bir siyasi hareket değilsiniz.

Değerli arkadaşlar, şimdi şöyle bir cümle var: Bir kimsenin kendisi veya firmasıyla ilgili hakikate aykırı bilgiler vererek yarar sağlamak amacıyla dinî inanç ve duyguların istismar edilmesi, kişinin içinde bulunduğu zor durumdan yararlanılması, internet ve bilişim sistemlerinin araç olarak kullanılması suretiyle işlenen bir suç var -avukat arkadaşlarımız iyi bilir- TCK 158 nitelikli dolandırıcılık. Şimdi bunları vatandaş yapsa mahkemeye çıkar yargılanır, ceza alır. Ama size de millet bunun cezasını 31 Martta verdi. İnşallah, ilk seçimlerde de iktidardan göndererek bunun intikamını sizden alacak. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, siz milleti kandırırsınız da millet durur mu; yetiştirmiş olduğunuz tipler var, rol modeller. Ne bileyim, o hani Instagram’da dolarları saçlarına bağlıyorlar, kahve içiyorlar altın fincanda... Biri daha çıktı arkadaşlar, Sırbistan’da faaliyet gösterdiği ve 168 ülkeden 4 bin öğrenciye uzaktan eğitim verdiği öne sürülen özel bir üniversitenin aslında hiç olmadığı, sahte diploma dağıtan Yeni Pazar

Üniversitesinin rektörünün ise lise mezunu olduğu ortaya çıktı. (CHP sıralarından alkışlar) Bakın, tam Türkiye'ye yakışacak bir durum. Adam üniversite kuruyor, "Profesörüm." diyor, profesörlüğü de sahte; bu, sizin yarattığınız insan tipi. Bu da sizin yeni insan tipiniz. Hani kimler var yaratmış olduğunuz insan tiplerinde? Thodex'in kurucusu, kim var -29 yaşında- neydi, ne Özer'di? Faruk Özer. Ne var? Çiftlik Bankın CEO'su Tosuncuk var, Dilan Polat var. Yani burada sizin yaratmış olduğunuz insan tipi, bunu da sizlerle paylaşmak istedim.

Değerli arkadaşlar, şimdi birçok şey söylediniz bu vergi yasası tartışılırken, kripto para varlıklarına vergi gelecekti, çok kazananan çok, az kazananan az alınacaktı ama değerli arkadaşlar, şunu söyleyeyim: Bu vaatlerinizin, yapmadıklarınızın acısını fakir fukara çekmeye devam ediyor. Dünyadaki gelir dağılımı en bozuk 4'üncü ülkemiz değerli arkadaşlar. Bakın, çünkü niye? Vergide adalet yok. İğneden ipliğe, fakirden zengine, doğumdan ölüme herkesten aynı vergi alınıyor; adil bir vergi sistemi yok.

Değerli arkadaşlar, 2024 bütçesinde planlanan vergi 8,335 trilyon, 5,708 trilyonu dolaylı vergiden alınacak yani yüzde 70'i herkesten alınacak. Yatı olan, katı olan, villası olan da aynı vergiyi verecek, başını sokabileceği evi olmayan da aynı vergiyi verecek. Mevcut vergi sisteminde özellikle gelir vergisinin yükünün ücretlilere yüklendiği, servet ve mali servetler üzerindeki yükün ise minimum tutulduğu bir vergi düzenimiz var maalesef.

Değerli arkadaşlar, gelir dağılımında ise en az payı maalesef çalışan kesim almaya devam ediyor. OECD ülkelerinde yüzde 55, Avrupa ülkelerinde yüzde 65 çalışanlar pay alırken gelirden; ülkemizde çalışanlar millî gelirden maalesef yüzde 30 pay alıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, lütfen tamamlayın.

VELİ AĞBABA (Devamla) - En zengin yüzde 10'luk kesim servetin yüzde 70'ine sahip; en yoksul yüzde 20'lik kesim ise maalesef, bırakın gelirden pay almayı, borçlu yaşamaya devam ediyor. Bu sizin yapmadıklarınız ve bu bozuk vergi düzeninizin maalesef çalışanların ve fakir fukaraların üzerinde yük olmaya devam ediyor.

Değerli arkadaşlar, sözlerimi bitirirken bir düşüncemi ve bir isteğimizi -kendi adıma değil- deprem bölgesinde yaşayan bütün esnafın adına sizden rica ediyorum. Plan ve Bütçe Komisyonunda çok dile getirdik, daha önce teklif ettik ama maalesef "mücbir sebep" uzatılmıyor. 2011 Van depreminde beş yıl olarak ilan edilmişti "mücbir sebep", maalesef şu anda 31 Ağustosta son buluyor. Eğer 31 Ağustosta "mücbir sebep" uzatılmaz ise depremden yok olmuş esnafın, tüccarın tabutuna son çiviye çakmış olacaksınız. Deprem bölgesindeki bütün esnaf adına, tüccar adına yüce Meclisten rica ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde bulunan "yer alan" ibaresinin "bulunan" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Onur Düşünmez

Ali Bozan

George Aslan

Hakkâri

Mersin

Mardin

Kamuran Tanhan

Dilan Kunt Ayan

Mardin

Şanlıurfa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez’e söz veriyorum.

Sayın Düşünmez, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, konuşmamda gıdaya erişim güçlüğü ve gıda enflasyonu ve asgari ücret gibi sabit gelirli için hayati önem taşıyan konulara değineceğim.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütünün yayınladığı verilere göre dünya genelinde gıda fiyatları yirmi dört aydır düzenli olarak düşüyor. Bu eğilimin aksine, Türkiye’de gıda fiyatları 54 kat yükselmiş durumda. Dolayısıyla gıda enflasyonunda da artış artık durmaksızın devam ediyor. Artışın nominal oranının dünya geneline kıyasla çok yüksek olması da asgari ücretli için yakıcı sonuçlar doğuruyor. Aynı zamanda, Türkiye, son yıllarda olduğu gibi haziran ayındaki oranla da 37 ülke arasında gıda enflasyonunun en yüksek olduğu OECD ülkesi oldu. Anlayacağınız, durum çok vahim.

Asgari ücretle ilgili sorun, toplumun büyük bir bölümünü ilgilendiren genel bir sorun malumunuz. Türkiye’de asgari ücret düzeyi, emekçilerin temel ihtiyaçlarını sağlayabilecekleri asgari gelir düzeyinin düzenli olarak altında kalmakta, açlık sınırlarının çoğu zaman, yoksulluk sınırlarının ise her zaman altında seyretmektedir. Türkiye emek sömürsünün giderek arttığı bir sürecin içinden geçiyor; çalışma koşullarının son derece kötü, elde edilen gelirin yaşam maliyetlerini karşılamaktan çok uzak olduğu bu süreçte ücret düştükçe insanlar ek iş ya da fazla mesai yapmaya zorlanıyor çünkü halkın geçim ücretini yakalamasının başka bir yolu yok. Emekçi, yoksul, alın terini evine ve ekmeğine taşıyan halkımız kölelik koşullarında yaşamaya devam ediyor. Kapitalist yağma ve sömürü düzeni ise alın terini gasbetmekten, emeği yağmalamaktan vazgeçmiyor. Emekçilere insan onur ve haysiyetine yaraşan bir hayat layık görülüyor. İktidar kendini koruma şansı az olan sabit gelirli çalışan kesim üzerindeki ekonomik baskıyı artırarak halkın giderek yoksullaşmasına sebep olmuştur. Ülkede gerçek enflasyon yüzde 100’ü geçmiş, işsizlik resmî verilerde artık yüzde 10’un altına inmeyecek duruma gelmiş, işi olanların kimi güvencesiz taşeron koşullarda çalışırken kimi de asgari ücrete bile ulaşamayan rakamlara mahkûm edilmişlerdir. Yoksul halkımız krediler ve kredi kartları marifetiyle bankalara rekor seviyelerde borçlandırılmıştır. Modern tefeci kurumları olan bankalar her ay, her sene rekor kârlar açıklamıştır. Bankaların en son yıllık kâr oranı yeni bir rekorla yüzde 80’i bulmuştur. Emeğiyle geçinen yurttaşlar daha da yoksullaşırken büyük şirketler devasa kârlılık oranları yakalamıştır. Şirketlerin net satışları rekor kırarak artış göstermeye devam etmektedir. Ekonomik kriz, yoksulluk, işsizlik ve gelecek kaygısı sebepli intihar vakaları günden güne artmaktadır. Asgari ücrete yapılan asgari zam gelmeden elektrik yüzde 40’a varan oranda zamlanmış, yollar, köprü harçları artmış, ekmek küçülmüş, yaşam emekçiler için iyice çekilmez hâle gelmiştir. Asgari ücretle geçinen bir ailenin sağlıklı ve dengeli beslenebilmesi mümkün değil, geçimini sağlayamayan, çocuğuna mama alamayan halk çaya ekmek ufalayarak evladının karnını doyurmaya çalışıyor. Asgari ücretle geçimini sağlayamayan ailelerin her şeyin oyun olarak görülebileceği yaşlardaki çocukları da çalışmak zorunda bırakılmıştır. AKP’nin ekonomi politikaları nedeniyle artan yoksullaşmadan kaynaklı her 5 çocuktan 1’i işçileştirilmiştir. Bir yılda işçileştirilen çocuk sayısı tam 146 bin artmıştır.

Asgari ücretle geçinemeyen emekçiyi, emekçilerin çocuklarını köleleştiren, onları ciddi tehlikelerle, hastalıklarla karşı karşıya bırakan, çok küçük yaşlarda büyük kentlerin sokaklarında kendi başlarının çaresine bakacak duruma düşüren bir sistem yarattınız. Ailelerin gelirleri kendilerinin ve çocuklarının asgari hayat seviyesini yaşamaya yetecek düzeyde değildir. Yol ve beslenme masraflarını karşılayamayan öğrenciler açık öğretime kayıt yaptırmaktadır. Bir üniversitelinin yaşam maliyeti büyükşehirlerde asgari ücreti çoktan geçmiş durumdadır. Son beş yılda 2 milyon üniversite öğrencisi parasızlıktan okula kaydını yaptıramamış ya da okulunu bırakmak zorunda kalmıştır. Toplumun önemli bir çoğunluğunun hayatını doğrudan etkileyen asgari ücretin insan onuruna yaraşır bir oranda belirlenmesi gerekmektedir. Asgari ücretin toplumun büyük bir bölümünü doğrudan etkileyen bu kadar önemli bir konu olmasına rağmen Hükûmetin bu konuda adım atmaması büyük bir adaletsizlik yaratmaktadır.

Asgari ücretlinin düşük kazancı sadece bireyleri değil, tüm aileleri ve dolayısıyla geleceğin yetişkinlerini de olumsuz etkilemektedir. Asgari ücretin yoksulluk sınırının altında kalması bireylerin yaşam kalitesini ciddi şekilde düşürmekte ve toplumsal huzursuzluğun artmasına neden olmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Düşünmez, lütfen tamamlayın.

ONUR DÜŞÜNMEZ (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Ayrıca, ekonomik politikaların gözden geçirilmesi ve emekçilerin yaşam standartlarını yükseltici önlemlerin acilen alınması gerekmektedir. İş güvencesi, adil ücret politikaları ve sosyal yardımların artırılması sadece ekonomik dengeleri değil, toplumsal dengeyi de sağlayacaktır. İşçilerin ve ailelerinin insan onuruna yaraşır bir yaşam sürmeleri Türkiye halklarının geleceği için de kritik öneme sahiptir.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Düşünmez.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Evet, elektronik sistemle oylama yapacağım.

İki dakika süre veriyorum ve oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, karar yeter sayısı vardır, önerge reddedilmiştir.

Şimdi, 14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 14'üncü madde kabul edilmiştir.

15'inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

İlk önergeyi okutuyorum, buyurun:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 15- 213 sayılı Kanunda bulunan ek 13'üncü madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Fazla çalışma ücreti:

EK MADDE 13- Gelir İdaresi Başkanlığınca taşra teşkilatı kadro veya pozisyonlarında bulunan memur ve sözleşmeli personelden icra, tahsilat, yoklama ile yaygın ve yoğun vergi denetim işlemlerini fiilen daire dışında yapmakla görevlendirilen ve bu görevleri nedeniyle normal mesai saatleri dışında fiilen çalışanlara, bu şekilde çalıştıkları her bir saat için 160 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda fazla çalışma ücreti ödenir. Bu ödemeler Hazine ve Maliye Bakanlığı kadrolarında olup aynı işlemler için görevlendirilenlerden; Gelir İdaresi Başkanlığı taşra teşkilatında geçici görevli bulunan memurlar ile gelir servisi bulunan malmüdürlüklerinde görevli memur ve sözleşmeli personel de aynı usul ve esaslar çerçevesinde yararlanır. Bu ödeme damga vergisi hariç herhangi bir vergi veya kesintiye tabi tutulmaz. Bu madde kapsamında ödeme yapılanlara, ödemenin yapıldığı günler için diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde ayrıca fazla çalışma ücreti ödenmez. Bu fıkraya göre her bir personel için ödenebilecek fazla çalışma ücreti ayda 50 saati ve fazla çalışma ücreti ödenebilecek personel sayısı ise Gelir İdaresi Başkanlığı taşra teşkilatı kadro ve pozisyonlarında bulunan toplam memur ve sözleşmeli personel sayısının %20’sini geçemez. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Gelir İdaresi Başkanlığı yetkilidir.”

Rahmi Aşkın Türeli
İzmir
Aliye Timisi Ersever
Ankara

Ömer Fethi Gürer
Niğde
Sibel Suiçmez
Trabzon
Mustafa Erdem
Antalya

Ahmet Vehbi Bakırloğlu
Manisa
Kadim Durmaz
Tokat

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever’e söz veriyorum.

Sayın Timisi Ersever, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan teklifin 15’inci maddesi üzerine parti grubum adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Her iktidar tarihe yaptıklarıyla geçer. Adalet ve Kalkınma Partisi ise tarihe yokluk, yoksulluk, yolsuzluklarla yazılacak, açlık sınırının altında maaş alan emeklilerle anılacak, yandaş holdingler için çıkartılan vergi afları, balık kaymaklı ihaleler, vatandaşın sırtına yüklenen ağır vergi yüküyle hatırlanacak. Özetle, zam ve zulüm iktidarı olarak anılacaksınız. Yirmi iki yıldır iktidardasınız, memleketin kaynaklarını har vurup harman savurdunuz, ülkeyi gereksiz ve verimsiz yatırımlarla büyük borç yükü altına soktunuz, elde avuçta ne varsa satıp savdınız, istihdam yaratacak, memleketi döviz kazandıracak yatırımlar gerçekleştirmediniz; şimdi ise faturayı halka çıkarıyorsunuz. Vatandaş da bu faturayı size mutlaka sandıkta ödetecek. Sizin için artık yolun sonu görünüyor.

Gelelim görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin 15’inci maddesine. Bozuk saat bile günde iki defa doğruyu gösterir. Apar topar karışımıza getirdiğiniz kanun teklifinde elle tutulur birkaç maddeden birini görüşüyoruz. Düzenlemeyle Gelir İdaresi Başkanlığının taşra teşkilatında vergi denetimi işlemlerinde fiilen çalışan personele fazla çalışma ücreti ödenmesi amaçlanmış; doğru bir düzenleme. Biz, çalışanın

yararına olan her düzenlemenin yanındayız. Ancak Gelir İdaresi Başkanlığında çalışan diğer personelleri de fazla çalışma ücretinden yararlandırmalısınız. Bu değişiklik çalışma barışına katkı koyacaktır, umarım bu eksiklik giderilir. Büyükşehirlerde çalışan vergi müfettişleri ile yardımcılarını ek iş yapmak zorunda bıraktınız. Düzenleme yapacaksanız eğer bu çalışanların maaşlarını geçinebilecek bir düzeye çıkarmalısınız.

Kanunun tamamına baktığımızda, bu düzenlemeyle vatandaşın hayatında ne değişecek? Hiçbir şey; sadece sırtındaki yükü artıracaksınız. Anlayış değişmediği sürece sonuç da değişmez. Gelir dağılımındaki adaletsizliği ortadan kaldıracak, vergi yükünü dengeli dağıtacak, vergi adaletini sağlayacak düzenlemelerle karşımıza gelmelidir. Vergiyi dar gelirlilerin, çalışanın sırtına yüklemekten vazgeçin. 2000’li yılların başında dolaylı vergilerin toplam vergiler içindeki oranı yüzde 60’lar düzeyindeydi. Dolaylı vergilerin vergi pastasındaki payı yüzde 70’lere dayanmış durumda. Bu oran gelişmiş ülkelerde yüzde 50’ler düzeyinde. Az kazananan az, çok kazananan çok vergi alın. Bu adaletsizliğe son verecek düzenlemeleri bir an önce yapın.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz teklifte vicdanı olanın yüreğini sızlatan bir düzenleme daha var, emekli maaş artışı. Yine bir AKP klasiği, yine Ali Cengiz oyunuyla karşı karşıyayız. “Ek” dediniz “kök” dediniz “gak” dediniz “guk” dediniz; artırta artırta en düşük emekli maaşına 2.500 lira zam yaptınız yani günlük 84 lira. Biliyor musunuz 1 çay, simit 30 lira. Çay ve simit hesabıyla iktidara geldiniz, emekliyi çay parası hesabını yapar hâle getirdiniz. İktidara geldiğinizde emekliler asgari ücretin 1,5 katı maaş alıyordu, bu oranı korumuş olsaydınız bugün, en düşük emekli maaşı 26 bin lira olacaktı. Unutmayın ki emeklinin maaşı eridikçe sizin de oylarınız eriyor.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Timisi Ersever, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına;

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 15’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“213 sayılı Kanunun ek 13 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Fazla çalışma ücreti:

EK MADDE 13- Gelir İdaresi Başkanlığı taşra teşkilatı kadro veya pozisyonlarında bulunan memur ve sözleşmeli personelden icra, tahsilat, yoklama ile yaygın ve yoğun vergi denetimi işlemlerini fiilen yapmakla görevlendirilen ve bu görevleri nedeniyle normal mesai saatleri dışında fiilen çalışanlara, bu şekilde çalıştıkları her bir saat için 250 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda fazla çalışma ücreti ödenir. Bu ödemedan Hazine ve Maliye Bakanlığı kadrolarında olup aynı işlemler için görevlendirilenlerden; Gelir İdaresi Başkanlığı taşra teşkilatında geçici görevli bulunan memurlar ile gelir servisi bulunan malmüdürlüklerinde görevli memur ve sözleşmeli personel de aynı usul ve esaslar çerçevesinde yararlanır. Bu ödeme damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz. Bu madde kapsamında ödeme yapılanlara, ödemenin yapıldığı günler için diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde ayrıca fazla çalışma ücreti ödenmez. Bu fıkra göre her bir personel için ödenebilecek fazla çalışma ücreti ayda 50 saati ve fazla çalışma ücreti ödenebilecek personel sayısı

ise Gelir İdaresi Başkanlığı taşra teşkilatı kadro ve pozisyonlarında bulunan toplam memur ve sözleşmeli personel sayısının %50'sini geçemez. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Gelir İdaresi Başkanlığı yetkilidir.””

Bülent Kaya

İstanbul

Mehmet Karaman

Samsun

Mahmut Arıkan

Kayseri

İsa Mesih Şahin

İstanbul

Mustafa Kaya

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Samsun Milletvekili Mehmet Karaman’a söz veriyorum.

Sayın Karaman, buyurun. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET KARAMAN (Samsun) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; hepinizi hürmet ve muhabbetle selamlıyorum.

Meclisler farklı görüşlerin, ideolojilerin ve düşüncelerin barışçıl bir şekilde tartışıldığı, toplumun sorunlarına çözüm arandığı yerlerdir. Burada milletvekilleri, temsil ettikleri halkın çıkarlarını savunur ve ülkenin geleceği için en iyi kararları almak üzere çalışırlar. Ancak ne yazık ki dün şahit olduğumuz gibi, zaman zaman meclislerdeki tartışmalar kontrolden çıkar ve fiziksel çatışmalara dahi dönüşebilir. Bu tür olaylar, meclisin saygınlığını zedeler, toplumun güvenini sarsar ve demokrasinin temel prensiplerine zarar verir. Ayrıca, demokrasinin kalbi olan meclislerde çıkan bu tür kavgalar, sadece bireysel olarak milletvekillerini değil, aynı zamanda toplumu ve demokrasinin kendisini de yaralar. Bu tür olaylar medyada geniş yer bulur ve toplumun geneline olumsuz bir mesaj vermenin yanında yapılan bu kötü fiilleri meşrulaştırır. Şiddeti asla normalleştiremeyiz çünkü şiddetin normalleştirilmesi, toplumsal barışı ve bir arada yaşama kültürünü tehdit eder. Bu sebeple, dün şahit olduğumuz hadiselerden ötürü duyduğum büyük üzüntüyü arz ederken bir daha tekrarlanmamasını temenni ediyorum.

Bu temennilerimden sonra, söz almış olduğum 15’inci madde üzerinde birkaç hususa değinmek istiyorum. Kıymetli milletvekilleri, Gelir İdaresi Başkanlığının taşra teşkilatında denetim görevinde bulunan personeline fazla mesai ücreti ödenmesine ilişkin yapılan bu düzenleme, oldukça kritik görevlerde bulunan ve canhıraş çalışan vergi dairesi personeli için oldukça düşüktür. Bakınız, bir çalışan yemeğini, yolunu ve yatağını düşünmeden görevine odaklanmalıdır ancak bu sayede yapılan hizmetlerden verim alınabilir. Mevcut düzenlemede ayda 8000 gösterge rakamı ve toplam memur sayısının yüzde 20’si gibi sınırlamalar pratikte kamu hizmetini zorlaştırmaktadır. Her mevzuda kazuistik şekilde düzenleyerek açık bırakmamayı hedefleseniz dahi insanın olduğu her şey eksiktir. Vicdanı ve etkin teftişi kalıcı kılmadıkça tüm düzenlemelerde açık bulunması kaçınılmazdır. Nitekim, bu düzenlemede de sınırlayıcı hedefler getirmek kamu ahlakı tesis edilmediyse bir şekilde suistimal edilecektir. Ayrıca, “Ücretler kanun hükmünde geçen her bir saat için 160 gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarda fazla çalışma ücreti ödenir.” ifadesi hakikaten komiktir. Zaten on üç yıldan beri 666 sayılı KHK garabeti yüzünden bu haktan mahrum kalan personelin o kadar emeği ve fedakârlığına rağmen 0,90 memur katsayısı üzerinden 145 Türk lirası saatlik ücreti memura “Al sana bir çorba parası, bozdur, bozdur harca.” demektir, bu da ne adildir ne de vicdanidir. Tüm bu nedenlerle mezkûr sınırlamalar ya kaldırılmalı ya da revize edilmelidir. Taşra teşkilatının iş yükünün fazla olması,

yeni denetim uygulamalarının artırılması ve personel sayısının bu unsurlara nispetle yetersiz olduğu düşünüldüğünde toplam memur sayısının yüzde 20 oranında personel sınırlaması sağlıklı bir denetim için yetersizdir. Bu oran en azından yüzde 50 dolaylarına çıkarılmalı veya kaldırılmalıdır.

Son olarak, az önce ifade ettiğim gibi fazla mesai ücretlerine ilişkin ispatlanabilirlik esas alınarak personelin geçmişe dönük emeklerinin bedeli de teslim edilmeli ve 160 olan gösterge rakamının en az 250 gösterge rakamına çıkarılmasını takdirlerinize sunuyoruz.

Genel Kurulu saygılarla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Karaman, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “yeniden düzenlenmiştir” ibaresinin “değiştirilmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

Hüsmen Kırkpınar

İstanbul

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar'a söz veriyorum.

Sayın Kırkpınar, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifinin 15'inci maddesi üzerine İYİ Parti Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Dün Genel Kurulda Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Sayın Mehmet Muş vergi kanun teklifine dair vekillerin sorularını cevaplarken deprem bölgesi için vergi muafiyeti ve erteleme taleplerine ilişkin olarak konunun Hükûmetin sorumluluğunda olduğunu ve Hükûmet yetkililerinin de herhangi bir uzatma planının olmadığını belirtmişti. Ancak bu açıklama depremdede vatandaşlarımızın beklentilerini karşılamaktan çok uzaktadır. Vergi ödemelerinde erteleme taleplerine de olumlu yanıt vermeniz gerekmektedir. Vergi erteleme hem bireylerin hem de işletmelerin kısa vadede nakit akışlarını düzenlemelerine yardımcı olacak ve bu zorlu süreçte ekonomik istikrarlarını korumalarına katkı sağlayacaktır. Ülkemizde deprem bölgelerinde yaşayan vatandaşlarımızın karşı karşıya kaldığı zorlukları bir kez daha ele almak zorundayız. Hepimizin bildiği gibi, doğal afetlerin etkileri sadece fiziksel yıkımlarla sınırlı kalmaz aynı zamanda ekonomik ve sosyal hayatı da derinden etkiler. Deprem bölgelerinde yaşayan vatandaşlarımız evlerini, iş yerlerini ve en önemlisi sevdiklerini kaybetmiş olmanın acısını hâlâ derinden hissetmektedir. Bu zorlu süreçte devletimizin onlara destek olmak için her türlü adımı atması büyük bir önem taşımaktadır. Deprem bölgesinde yaşayan vatandaşlarımız için yeniden vergi muafiyeti ve erteleme taleplerini görmezden gelemeyiz. Bu zor dönemde vatandaşlarımızın üzerindeki mali yükü hafifletmeli ve ekonomik toparlanma sürecine katkıda bulunmalıyız. Vergi muafiyeti ve erteleme uygulamaları vatandaşlarımızın mali olarak biraz olsun rahat nefes almasını sağlayacak, işlerini daha da büyüterek hayatlarını iyice düzene

sokmalarına yardımcı olacaktır. Vergi borçlarının bir kez daha ertelenmesi önemli bir husustur. Deprem sonrası yeniden yapılanma sürecinde vatandaşlarımızın ödeme gücünü çektikleri aşîkârdır. Bu nedenle, belirli bir süre daha vergi borçlarının ertelenmesi ekonominin yeniden canlanmasına ve vatandaşlarımızın daha rahat bir nefes almasına yardımcı olacaktır. Bu talepler sadece depremzedelerimize bir destek değıl aynı zamanda toplumsal dayanışmamızın bir göstergesidir. Unutmayalım ki güçlü bir toplum zor zamanlarda birbirine kenetlenmeyi başaran toplumdur. Deprem bölgesindeki vatandaşlarımızın yanında olmak, onların yaralarını sarmak ve geleceğı umutla bakmalarını sağlamak hepimizin sorumluluğıdur. Bu vesileyle yeniden vergi muafiyeti ve erteleme taleplerinin Hükümet tarafından dikkate alınmasını ve gerekli adımların atılmasını elzem olarak görüyoruz. Deprem bölgesindeki vatandaşlarımızın yanındayız ve onların bu zorlu süreçte yalnız olmadıklarını bir kez daha vurgulamak istiyorum. İYİ Parti olarak depremzedelerimizin haklı taleplerini destekliyor ve bu zor dönemde yanlarında olmaya devam edeceğimizi belirtiyoruz.

Sayın Başkan, değıerli milletvekilleri; bu nedenle Hükümetin bu konuda bir uzatma planı olmadığını belirtmekle yetinmeyip depremzede vatandaşlarımızın haklı taleplerine kulak vermesini ve gerekli adımları atmasını talep ediyoruz. Vergi muafiyeti ve erteleme taleplerinin bir an önce hayata geçirilmesi depremzede vatandaşlarımızın yaşadığı acıların bir nebze olsun hafiflemesine yardımcı olacaktır.

Sözlerime son verirken depremde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyor, milletimize tekrar geçmiş olsun dileklerini iletiyorum.

Ayrıca, bugün başlayan 2024 Paris Olimpiyat Oyunları'na katılacak olan sporcularımıza başarılar diliyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kırkpınar, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinde yer alan "aşağıdaki şekilde" ibaresinin "aşağıdaki biçimde" şeklinde değıştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Onur Düşünmez

Ali Bozan

George Aslan

Hakkâri

Mersin

Mardin

Kamuran Tanhan

Öznur Bartin

Dilan Kunt Ayan

Mardin

Hakkâri

Şanlıurfa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'e söz veriyorum.

Sayın Bartin, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye'de vergi afları iktidarlar tarafından genellikle halkın parasıyla oy devşirmeye ihtiyaç duyulan seçim dönemlerinde veya hazinede asgari kamusal ihtiyaçları karşılayacak para kalmadığı zamanlarda gündeme gelmektedir. Bu uygulamalar, vergi adaletinin olmadığı ülkelerde mükellefi sübvans etmekten çok siyasi iktidara, siyaseten iltimas ve rant sağlama amacı taşımaktadır. Ancak vergi aflarının vergi adaletini bozma, vergi gayretini zedeleme, idarenin tahsil gücünü zayıflatma, vergi yargısının iş yükünü artırma ve vergi ahlakında erozyona sebep olma gibi negatif etkileri bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, hâlihazırda sermayeden yana politik tutum belirlemiş olan AKP, sermayeye ait vergi borçlarının büyük bir kısmını defalarca silmiştir. Bu da borçların yoksul halka yani çoğunluğa mal edilmesi anlamına gelmektedir. AKP, yönetime geldiği ilk günden itibaren sermaye sınıfına büyük ayrıcalıklar tanıırken yoksul ve emekçi sınıfın ürettiği artı değere de el koymuş ve bunu kamu ihaleleri aracılığıyla yandaş sermaye sınıfına aktarmıştır. Türkiye’de yaşayan emekçilerin, yapılan ortalama hesaplamalara göre gelir vergisi dâhil olmak üzere maaşlarının yarısından fazlası vergilere gitmektedir. Gün geçtikçe emekçilerin sırtındaki vergi kamburunu büyüten AKP iktidarı milyar dolarlık kamu ihaleleriyle büyüttüğü yandaşlarının borçlarını tek bir kalemde silmekte beis görmemektedir. Uygulanan bu politikalarla emekçi sınıfın emeğinin ürünü olan katma değer ve artı değer sermaye sınıfına peşkeş çekilmektedir. Vergi adaletsizliği toplumsal huzurun ve ekonomik dengenin sağlanmasının önünde en büyük engellerden biridir. Vergi aflarının sıkça uygulanması adalet duygusunu zedeler ve toplumda büyük bir güvensizlik yaratır. Vergisini düzenli ödeyen yurttaşlar bu uygulamalar karşısında büyük haksızlığa uğradıklarını düşünmektedir; bu da toplumsal barışın zedelenmesine yol açar. Vergi afları yerine vergi tabanını genişletmek, vergi kaçakçılığıyla etkin bir şekilde mücadele etmek ve vergi oranlarını adil bir şekilde düzenlemek daha doğru bir yaklaşım olacak ancak bu önlemleri AKP iktidarının gerçekleştiremeyeceğini yirmi iki yıllık deneyimimizle hepimiz gördük.

Değerli milletvekilleri, Anayasa’nın 10’uncu maddesine göre kanun önünde eşitlik ilkesi esastır ve hiçbir aileye, zümreye imtiyaz tanınmaz. Ancak Türkiye’de sermaye sınıfının imtiyazlı olduğu bir gerçektir. AKP iktidarları döneminde vergi borcu silinen şirketlere ilişkin birkaç veriyi şimdi sizlerle paylaşmak istiyorum. Anagold Madencilik şirketinin yüzde 80 ortağı olan Kanadalı altın maden şirketi SSR Mining’in bilançosunda yer alan veriler Türkiye’de silinen vergi borcunun 7,2 milyon dolar olduğunu göstermektedir. Yeniköy ve Kemerköy Elektrik Üretim Santrallerinin Limak ve İC İçtaş’a satışı sonrasında özelleştirme borçlarının TL’ye çevrilmesiyle 18 milyar liralık zarar oluştu. Cengiz-Kolin-Limak Ortak Girişim Grubunun Akdeniz Elektrik Dağıtım AŞ’nin devlete olan borçlarının TL’ye çevrilmesiyle 38 milyon dolarlık kamu zararı meydana geldi. Cengiz İnşaatın 2005-2009 yıllarına ait 424,4 milyon TL’lik, o dönemin kuruyla yaklaşık 303,1 milyon dolarlık vergi borcu atfedildi. Alarko Holding, Alarko Carrier 350 milyon 938 bin TL’lik yatırım karşılığında çeşitli teşvikler aldı. Limak İskenderun 1 milyar 890 milyon TL’lik yatırım için geniş çaplı teşvikler aldı, daha önce 19 defa vergi borcu silindi. Kalyon 138 milyon 624 bin TL’lik yatırım için gümrük vergisi muafiyeti ve yüzde 70 vergi indirimi aldı, şirketin de vergi borcu defalarca silindi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bartin, lütfen tamamlayın.

ÖZNUR BARTİN (Devamla) – Orjin Gayrimenkul bir ay içinde 2 yatırım için 284 milyon 893 bin TL ve 206 milyon 367 bin TL çeşitli teşvikler aldı. Sadece bunlara dahi baktığımızda, AKP iktidarının sermaye şirketlerinin yandaşı olduğunu ve işçi ile emekçinin aleyhine politikalar uyguladığını görüyoruz.

Genel Kurulu selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bartin, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

15’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 15’inci madde kabul edilmiştir.

16’ncı madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme koyacağım ve oylarınıza sunacağım.

Şimdi ilk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 16'nı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya	İsa Mesih Şahin	Mustafa Kaya
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Mehmet Atmaca	Mahmut Arkan	Mehmet Karaman
Bursa	Kayseri	Samsun
	Serap Yazıcı Özbudun	
	Antalya	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerenin gerekçesini açıklamak üzere Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun'a söz veriyorum.

Sayın Yazıcı Özbudun, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinizin yakından bildiği gibi, demokratikleşme ve hukuk devleti mücadelelerinin elde ettiği ilk kazanım devletin vergilendirme yetkisinin sınırlandırılmasıdır. Dolayısıyla, devlet yetkisinin bu anlamda sınırlandırılmasının kökleri 13'üncü yüzyıla yani Magna Carta'nın kabul edildiği 1215 tarihine uzanmaktadır ve ilerleyen yıllarda da bu mücadele devam etmiştir.

Nihayet 17'nci yüzyılda parlamentoların kurulduğu, yazılı anayasaların kabul edildiği dönemde bütün anayasalarda şu ilke yerleşmiştir: Kanunsuz vergi olmaz, temsilsiz vergi olmaz. Aslında bu iki ilke iç içe geçmiştir. Neden? Çünkü kanunu yapma yetkisi parlamentolarındır ve parlamentolar halkın temsilcilerinden oluştuğu için aynı zamanda o vergi kanunları “Temsilsiz vergi olmaz.” kuralını da karşılamaktadır. Niye bu ilkelere ihtiyaç duyulmuştur? Çünkü vergi yükümlülüğü aslında vatandaşlar için ağır bir külfet yaratmaktadır, bu nedenle de onların rızası olmadan vergi yükümlülüğü yaratılamaz ancak halk adına, millet adına onların temsilcileri buna rıza gösterebilir. Nitekim bizim Anayasa'mız da 73'üncü maddesinde gerçekten “Kanunsuz vergi olmaz.” ilkesine yer veriyor ve bu hükümle aynı zamanda vergi kanunlarının adalet dengesini koruması gerektiği de hükme bağlanıyor. Peki, şimdi bizim görüşmekte olduğumuz bu teklif acaba bütün bu hususları karşılıyor mu? Dünkü konuşmamda belirttiğim gibi, bu teklif Maliye Bakanlığı bürokratlarınca hazırlandı, Cumhurbaşkanlığı Kabinesinde müzakere edildi, oradan buraya gelerek usulen imzalandı ve biz şimdi görüşüyoruz. Peki, bürokratlar seçilmiş kişiler mi? Hayır, değil, atanmış kişiler. Peki, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde bakanlar seçilmiş kişiler mi? Hayır, değil, atanmış kişiler; Cumhurbaşkanı onları istediğinde atıyor, istediği zaman da azlediyor. Dolayısıyla aslında görüşmekte olduğumuz bu teklif, dün belirttiğim gibi, sadece yasama yetkisinin gasbı, yasama fonksiyonunun gasbı anlamını taşımıyor aynı zamanda “Temsilsiz vergi olmaz.” ilkesini de ihlal eden düzenlemelere yer veriyor. Elbette, hepinizin bildiği gibi adalet dengesinin korunduğu falan da yok bu metinde.

Şimdi, ben size 73'üncü maddeyle ilgili önemli bir hususu daha açıklamak istiyorum. Bu madde Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçerken değiştirildi ve Cumhurbaşkanına çok önemli bir yetki tanındı. Nedir o yetki? “Vergi, resim, harç gibi mali yükümlülüklerle ilişkin kanunların öngördüğü aşağı ve yukarı hadler içinde Cumhurbaşkanı muafiyet ve istisna yaratabilir.” Ne demiş hüküm? “Ancak kanunun

öngördüğü aşağı ve yukarı hadlerde Cumhurbaşkanı muafiyet ve istisna yaratabilir.” Peki, böyle mi oluyor? Hayır sayın milletvekilleri, çünkü Anayasa tanımaz bir Parlamento çoğunluğumuz olduğu için, kabul ettiği kanunlarla Cumhurbaşkanının muafiyet ve istisna yaratma yetkisini de tamamen sınırsız hâle getiriyor. Bir örnek vereyim mi? 27 Aralık 2023’te kabul edilen 7491 sayılı Kanun’un 8’inci maddesini okursanız orada ustalıkla böyle bir yetkinin tanındığını görürsünüz.

Şimdi, ben buradan -cevaplamayacaklarını biliyorum ama- Cumhurbaşkanı Yardımcımız Sayın Cevdet Yılmaz’a bazı sorular yöneltmek istiyorum: Acaba, bu hükümet sistemi yürürlüğe girdiğinden bu yana Cumhurbaşkanına sunduğunuz bu sınırsız yetkiyle hangi şirketlere, hangi kurumlara, hangi kişilere mutlak muafiyet ve istisna yarattınız? Bunlarla devletin kaybı kaç milyon dolar oldu? Bu şirketlerin isimleri nedir, kurumların isimleri nedir, kişilerin isimleri nedir? Elbette, çok iyi biliyorum, cevaplamayacaklar ama önümüzdeki düzenlemeyle bize ne getiriliyor? Zaten yoksulluktan kıvranan halka, yaratılan yeni dolaylı vergilerle birçok yükümlülük daha getiriliyor yani bu zavallı vatandaşın sırtına külfetler yüklenirken sermaye çevreleri zenginliklerine zenginlik katıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yazıcı Özbudun, lütfen tamamlayın.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Devamla) – Tamamlıyorum.

Sözün kısası, yoksullukla mücadele etmek üzere yola çıkan Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekillerine soruyorum: Acaba yoksullukla mücadele mi ediyorsunuz, yoksa zenginleri sınırsız anlamda zenginleştirmek için mi burada ellerinizi kaldırıyorsunuz?

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi, CHP, DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yazıcı Özbudun.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer 2 önerge aynı mahiyettedir, aynı mahiyetteki önergeleri birlikte işleme alıp oylarınıza sunacağım.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 16’ncı maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

Ersin Beyaz

İstanbul

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ömer Fethi Gürer

Rahmi Aşkın Türeli

Sibel Suiçmez

Niğde

İzmir

Trabzon

Mustafa Erdem

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu

Kadim Durmaz

Antalya

Manisa

Tokat

Ediz Ün

Cumhur Uzun

Edirne

Muğla

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz, İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz’a ait.

Sayın Beyaz, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ERSİN BEYAZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Üzerinde konuştuğumuz 16’ncı maddeyle, vergiden muaf tutulan gezi, eğlence, spor ve amatör balıkçılık gibi faaliyetlerde bulunanlara vergi geliyor. İktidar yine bir boşluk bulmuş ve hemen müstesna olan kısımları vergilendirmeyi başarmış. Özellikle son dönemde Türk milletinin canına tak eden uygulama ve yaptırımlarıyla halkımızı hayattan bezdiren Hazine ve Maliye Bakanını tebrik ediyorum(!) Zannediyorum ki Sayın Bakan gece uykusunda bile “Yarın ne vergi getirsek?” diye düşünüyor. Halkımız ekonomik sıkıntı içinde enflasyon karşısında ezilerek geçim mücadelesi verirken iktidarın parasal konularda bu kadar katı olması halkımızın hem ekonomik durumunu hem de sosyal psikolojisini bozmaktadır. Emeklimize verilen asgari ödeme tutarı olan 12.500 TL maaş artık Türkiye’de açlık sınırının yüzde 65’ine tekabül ediyor. Yüksek enflasyon gerçeği ve maaş artışlarındaki adaletsizlik emeklimizi açlık sınırının bile yarısına muhtaç hâle getirecektir, bu ayıp AK PARTİ iktidarına yeter. Yaşlı vatandaşına, emeklisine değer vermeyen zihniyet, onları açlığa ve sefaletle iten bir yönetim vebal altındadır.

Değerli milletvekilleri, bugün, sağlıklı ve dengeli beslenebilmenin kişi başı maliyeti günlük 634 TL’ye yükselmiştir. Bakın, burada sadece sağlıklı ve dengeli beslenmekten bahsediyorum; bu rakamın içinde günlük ulaşım, iletişim, barınma gibi zaruri ihtiyaçlar yok, bunları da eklediğimizde bir kişinin yoksulluk sınırı aylık 30.600 lira olarak ölçülüyor, 4 kişilik bir ailenin yoksulluk sınırı ise 65 bin lirayı geçmiş durumda. Neredeyse genel ortalama ücret hâline gelen, tüm ısrarlarımıza rağmen bu yıl temmuz zammını vermediğiniz asgari ücretli vatandaşlarımız ve 12.500 TL emekli maaşı alan insanımız nasıl geçinecek? Ülkemizin yarından fazlası asgari ücret ve asgari ücrete yakın maaşlarla çalışıyor. Kamu çalışanlarının bile yoksulluk sınırı altında olduğu, asgari ücretlinin ve emeklinin açlık sınırında yaşadığı bir ülkedeyiz. Bu utanç tablosu AK PARTİ iktidarının ülkemizi ne hâle getirdiğinin apaçık göstergesidir. İktidar partisi milletvekillerine bir teklifte bulunmak istiyorum, hatta iktidara göre biraz daha insafli davranarak seçim yapmalarına da olanak sağlayalım ve asgari ücretle bir ay geçinmelerini önerelim, kendini çok zorlamak isteyenler için bu rakamı 12.500 TL’ye de çekebiliriz, “Emekli maaşı olmaz, yapamayız, ölürüz.” diyenler varsa hepsine asgari ücret verelim ve bakalım bir ay geçinebiliyorlar mı? Geçinebilen varsa biz de muhalefetten vazgeçelim.

Değerli milletvekilleri, ülkeyi yöneten iktidar esasen vergiyi alabildiğinden alıyor; alamadığından, almak istemediğinden de ne hikmetse vergi konusunu muaf tutabiliyor. Hepinizin malumu, vergi borcu silinen çevrelerin kimler olduğunu bu millet çok iyi biliyor ama konu küçük esnafa, çiftçiye, tüccara, taşıtı olana, işletmeciye geldiği zaman şahin kesiliyorlar ve ellerinin uzandığı her alanda vergilendirmeden geri durmuyorlar. Biz İYİ Parti olarak vergi konusunda adil ve eşit bir vergi sistemine tabii ki de destek verimiz, ülkemiz eşitlikler ve adalet ülkesi olsun isteriz; bunun için de hem parti politikamız hem beyannamelerimiz hem de partimizin milliyetçi, kalkınmacı ve demokrat tutumu nettir ancak adaletin olmadığı bir ülkede bunlardan bahsetmek maalesef kuru muhalefet sanılıyor. Biz yürekten ve inancımız gereği söylüyoruz ki adaletin olmadığı yerde bırakın partileri, sistemleri o ülke yıkılmaya mahkûm olur. Vatandaş ve ülkemiz bizim vazgeçilmezimizdir. Değerlerimizi sorunlu politikaların, yanlış adımların ve bu ucube sistemin yemi edemeyiz, ettirmeyiz. İktidar aklını başına devşirmeli ve ülkemizi soktuğu bu ekonomik, sosyal ve siyasi buhrandan çıkarmak için sağduyulu ve samimi adımlar atmalıdır; aksi durumda, sosyal ve ekonomik çöküntü yakındır. Biz, İYİ Parti olarak her daim milletimizin sesi olmaya ve onların haklı isteklerini Meclis kürsüsünden dile getirmeye devam edeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Beyaz, teşekkür ediyorum.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz, Muğla Milletvekili Cumhur Uzun’a ait.

Sayın Uzun, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CUMHUR UZUN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yirmi iki yıllık AKP iktidarının ülkemizi getirdiği noktayı görebilmek için Gazi Meclisimizin bugün ve bu saatte neyle uğraşmakta olduğuna bakmamızın yeterli olacağını düşünüyorum. Günlerdir vergi yasalarında değişiklik yapılmasına dair yasa teklifi üzerinde görüşmeler yapmaktayız. Elbette, vergi toplamak bir ülkenin düzenli işleyişinin sürdürülebilmesi için gerekli ve zorunlu bir gelir temini yöntemidir. Ancak, toplanan bu kaynağın nasıl ve niçin kullanıldığı, kullanılırken hoyratça harcanıp harcanmadığı, tasarruflu davranılıp davranılmadığı da bir o kadar önemlidir. Vergiler doğru yere harcanırsa bu kadim halk yastığını, yorganını satar ve devletine verir ama size güvenmiyorlar; bunu çok iyi biliyorsunuz. Bu vergilerin nereye gideceğini de halkımız çok iyi biliyor. Tek aklın, damadın ve gözleri ışıltılı Bakanın neler yapabildiğini hep birlikte yaşadık ve gördük.

Değerli arkadaşlar, yapmaya çalıştığımız işin temeli bütçe gelirini artırmaktır ancak bu gelirler sarayın değirmeninde hiç, yandaşlar arasında iç edildiği müddetçe, olan yine halkımıza olacaktır. Biz bu vergileri ne kadar artırırsak artıralım, harcamalarda israf derecesine varan savurganlığı önleyemediğimiz sürece gelir artırıcı vergi düzenlemelerini burada tekrar tekrar yapmak zorunda kalırız.

Bakın, bu noktaya iki temel yanlış yönetim anlayışı ve davranış nedeniyle gelmiş bulunuyoruz. Birincisi, dünyanın hiçbir ekonomi literatüründe olmayan “Faiz neden, enflasyon sonuç.” şeklindeki ve akıl dışı olduğu mevcut Bakan tarafından da itiraf edilmek zorunda kalınan bir inat; Cumhurbaşkanının bu akıl dışı iktisadi söylem ve irrasyonel tutumu nedeniyle faizlerin olması gerektiği seviyenin çok çok altına çekilmesi; dünyanın faiz artırarak yaptığı mücadeleyi tam tersi bir uygulamayla faiz indirmek suretiyle yapmaya çalışılmasındandır. Bunun sonucunda, ülkemizde neredeyse tüm kaynaklar yok edilmiştir. Bu akıl dışı politikaların bizi götürdüğü iflastan bu kez “kur korumalı” denilen garip bir uygulamayla çıkılmaya çalışılıyor ve bunun sonucu olarak da hepimizin vergileriyle oluşan devlet gelir kaynakları parası olanlara dağıtılmak suretiyle âdeta “Fakirden al, zengine ver.” şeklinde bir sonuç yaratılmış bulunuyor. Tabii, bu uygulamanın sonucu hazineye para kalmadı ve biz şimdi burada devletimizin gelirlerini artırmak için neler yapmamız gerektiğini uzun uzun konuşmak ve düzenlemek zorunda kalıyoruz.

Değerli arkadaşlar, ikinci neden ise “İtibardan tasarruf olmaz.” diyen anlayış. Bugün saray bu anlayışın bir ürünü olarak kıt kaynaklarımızı yine karada ayrı, havada ayrı konvoylarla tüketmeye devam ediyor. Sarayın bir günlük harcaması 33,6 milyon lira. Yurt dışına 5 uçakla seyahatler, yurt içinde ucu bucağı bulunmayan, gözükmeyen konvoylar; israf, hoyratlık ve savurganlık. Oysa biz “Ayağını yorganına göre uzat.” diye öğütleyen bir kültürün çocuklarıyız. Oysa biz insanımızı mutlu edebilmek için bu Mecliste görevlendirilen, seçilerek gelen milletin vekilleriyiz. Emeklimize 10 bin lira açlık maaşı verilirken, ülkede 17 bin lira olan asgari ücret artık ortalama ücret hâlini almışken, yoksul her geçen gün daha da yoksullaşırken ve hatta artık aç yataırken aç, nasıl olur da rahat uyuyabiliriz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Uzun, lütfen tamamlayın.

CUMHUR UZUN (Devamla) – Bizim, bu mesailer, bu emekleri en azından emeklilere asgari ücreti verebilmek için, ülkemizdeki asgari ücreti de 25 bin lira seviyesinde yapabilmek için yaptığımız çalışmalarda vermemiz gerekiyor. Üzerimizde bulunan milletvekilliği sorumluluğunun bu görevi, bu çalışmayı yapmamız için bizi mecbur ettiğini düşünüyor ve bu düşüncelerle Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Uzun, teşekkür ediyorum.

Şimdi aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Aynı mahiyetteki önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinde yer alan "aşağıdaki" ibaresinin "aşağıda bulunan" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Onur Düşünmez

Ali Bozan

George Aslan

Hakkâri

Mersin

Mardin

Kamuran Tanhan

Dilan Kunt Ayan

Ceylan Akça Cupolo

Mardin

Şanlıurfa

Diyarbakır

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerenin gerekçesini açıklamak üzere Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'ya söz veriyorum.

Sayın Akça Cupolo, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) – Sayın Başkan, çay ocağında çalışan değerli emekçiler, not alan kıymetli stenograflar, sayın kavaslar ve sevgili milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Konuşmama başlamadan önce, dün akşam burada aslında Tolkien'in Orta Dünya'sına ait bazı figürlerin uyguladığı şiddeti kınıyorum, özellikle Ali Bozan Vekilimize yumruk atan bu zihniyeti lanetliyorum! Biliyorsunuz ki etrafta ceza kesen trafik polisleri görünce, vergi düzenlemeleri görünce bu halk biliyor ki iktidarın halkı silkeleme, cebindeki son kuruşu aşağıya indirme çabaları başlamıştır, bu düzenleme de tam bunu gösteriyor. Şu an esneyerek bu vergi düzenlemesini geçiren, geçirmeye çalışan iktidarın hedefi yine halkı silkelemek, cebinde kalan son parayı, son kuruşu almaktır. Haraç ile vergi arasındaki farkı, gerçekten de o ince perdeyi iyice incelttiğiniz bir süreçten geçiyoruz. Haraç ile vergi arasındaki fark rıza, fayda, meşruluk üzerinden ilerler; haracı alan kişinin size bir faydası yoktur, sizden rıza beklemes ve meşru bir yanı yoktur. Bu vergi düzenlemesi de tıpkı eşkıya gibi, halkın kesesine, boğazına, tam cebindeki paraya çöktüğünüz, haraç kestiğiniz bir sistemden farklı değildir. Bir sabah, Batmanlı Mehmet, yatağında, uyanıyor ve diyor ki: "Bugün ben tasarruf tedbirleri uygulamalıyım, ben vergi uygulamalıyım, iktidardan kesinti yapması için hiçbir girişimde bulunmayıp halktan bir fedakârlık yapmasını beklemeliyim." Gelir İdaresinin sayfasında çocuklara vergi meselesini öğretmek için bir tane video koymuşlar. O videoda çocuk yürüyor, arkada da işte, köprüler var, barajlar var, inşaatlar var, havalimanları var; bir bakıyoruz, bunların hiçbirini bizden vergiyi toplayan devlet yapmıyor, atıyorum, işte, Limaka veriyor, Kalyona veriyor, ona bir de 120'yi aşan sefer de vergi muafiyeti getiriyor, sonra geliyor, emekliye diyor ki: "Sen 10 bin lirayla geçin." Bugün taksiye bindim ve taksinin sürücüsü emekli bir adamdı ve bana dedi ki: "Elini o masaya böyle vura vura, cesaret ederek, o elini vurmaktan hiç çekinmeden onlara söyle, ben 63 yaşındayım, yirmi altı yıl bu devlete prim verdim, yirmi altı yıl. O devlet yirmi altı yıl boyunca verdiğim primden bana şimdi 10 bin lira veriyor. Ben devlete vereceğime bir ev alsaydım o evin kirası şu an 30 bin, 40 bin olurdu, devletin aldığı bu haracı ödemek zorunda kalmazdım. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Benim emekli olarak gündemim köpek öldürmek değil." dedi. "İlla

birini öldüreceklerse, beni 10 bin liraya yaşamaya maruz bırakacağına zehri bana versin, beni öldürsün.” dedi. Bunu alın, kulağınızın üstüne mi koyarsınız, içine mi koyarsınız, kafanıza mı koyarsınız ama bir yere yazın çünkü senetli köleliğe mecbur bıraktığınız bir halk var burada. Maaşın kökünden, asgari kökünden, kök hesaptan bahsediyorsunuz, insanlara “Zıkkımın kökünü yiyin!” diyorsunuz; hakikaten o hâle getirmiş durumdasınız. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Vergiyle sağlık, güvenlik gibi bir şey sağlamak zorundasınız, sokaklar kırmızı bültenle aranan uyuşturucu tacirlerinin, mafya liderlerinin olduğu yerlere dönmüş durumda. Sağlık binaları var, içinde doktor yok. Emekli maaşının -partimizin kesinlikle önerdiği bir şeydir bu- en az 31 bin lira olması gerekiyor şu anda ve insanların huzurla yaşlanma hakkına sizin saygı duyma mecburiyetiniz vardır, eğer iktidar olmayı kabul ettiyseniz saygı duyma mecburiyetiniz vardır. Bal çalanı arı sokar ve sizi yerel seçimlerde emeklilerin arısı soktu ve bir sonraki seçimde önlere bir daha sandık geldiğinde sizi uyutacak o son iğneyi de sokacaklar ve o zaman oturup düşüneceksiniz, “Biz ne yaptık, biz ne ettik?”

Son olarak, konuşmamı bitirirken, bütün emeklileri şu anda yapmakta olduğumuz ekmek ve adalet buluşmalarına çağırıyorum. Vergi adaletinin sağlanması, ekmeğin hakkıyla, hukukuyla onların masasına gidebilmesi ve bu gelirden, bu inşa ettikleri her şeyden hak ettiklerini alabilmeleri için bütün bu sisteme dâhil olabilmeleri, tartışmaya dâhil olabilmeleri için onları partimize çağırıyoruz. Sizin uykunuz kaçmalı, bizim uykumuz kaçıyor insanlar sokakta aç diye, emekli aç diye, asgari ücretli aç diye ama sizinki kaçmıyorsa bizimki kaçıyor ve bunun için çalışmaya...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akça Cupolo, lütfen tamamlayın.

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Devamla) – Hemen bitireceğim.

Uykunuzun kaçması için elimizden geleni yapacağız ve insanların bu paydan, pastadan, bu vergi verdikleri sistemden hak ettiklerini almaları için mücadele etmeye devam edeceğiz.

Yine bütün emekçileri saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akça Cupolo.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

16’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 16’ncı madde kabul edilmiştir.

17’nci madde üzerinde 4 önerge vardır, aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Şimdi ilk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 17’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

İsa Mesih Şahin

Mustafa Kaya

İstanbul

İstanbul

İstanbul

Mehmet Atmaca

Mahmut Arıkan

Mehmet Karaman

Bursa

Kayseri

Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Şimdi, önergenin gerekçesini açıklamak üzere Samsun Milletvekili Mehmet Karaman’a söz veriyorum.

Sayın Karaman, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MEHMET KARAMAN (Samsun) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; hepinizi hürmetle muhabbetle selamlıyorum. Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 17’nci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Kıymetli milletvekilleri, gün geçmiyor ki ümitlerimiz tükenmesin, biz sizden müjde beklerken siz vatandaşa fatura çıkarıyorsunuz; iğneyle verip kepeçyle, hatta kazanla geri alıyorsunuz. Nereye kadar gidecek bu?

Bakınız, bu İslam coğrafyasının yetiştirdiği ve sosyolojinin kurucularından biri olan İbni Haldun ne diyor? “Vergileri bütün mükellefler arasında dürüst, adil ve hakkaniyetli bir şekilde dağıt ve genelleştir. Ne üst tabakadaki soylulardan veya büyük zenginliklerden ne de kendi görevlilerinden, saray adamlarından ya da onların izleyicilerinden olması dolayısıyla hiç kimseyi bundan muaf tutma ve hiç kimseye zorla, ödeme kapasitesinin üstünde bir vergi yükü yükleme.” Ama herkes gider Mersin’e, bizimkiler gider tersine. Evet, bu kanun hükmünü, daha önce ayrıcalıklı tutuğunuz kitleleri de dâhil etmek için “Bakın, herkese vergi getiriyoruz.” diyerek günah çıkartmak için getirdiniz ama yetmez, bir çırpıda sildiğiniz yandaşların vergi borcunu tahsil etseydiniz bu kanunlara herhâlde gerek kalmayacaktı ama yok, her şey olduğu gibi abalıya vurulacak, olan gariban vatandaşa olacak.

Az önce İbni Haldun’dan bahsettim, bilir misiniz, hani şu büyük filozof, sosyolog, bildiğinizi sanıyorum ancak uygulamalarınız bildiğinizi göstermiyor. Ama okyanus ötesinde bile örnek olmuş bir değer. Ronald Reagan, 1981’de yönetime geldiğinde onun prensiplerini el kitabı olarak kullandı, mezkûr vergi teorileriyle paralel olan Laffer Eğrisi ile vergi oranları ile vergi gelirleri arasındaki ilişki anlayışının temelini oturttu ve vergi oranlarını düşürme politikalarını benimsedi. Neden bunu yaptı? Çünkü Haldun’un dediği gibi, bir ülkede halka yüklenen vergilerin miktarı az olursa halk çalışarak para kazanmaya heves eder, ülke bayındır hâle gelir, vergiler azalınca üretim, mal ve para artar, devletin hâkimiyeti de devamlı ve istikrarlı olur. İşte tecrübe edilmiş hâliyle vergi indirimleri büyümeyi teşvik eder, bu sayede binbir türlü düzenlemeyle elde etme hayali kurduğunuz vergiyi büyümeye zaten elde edersiniz.

Kıymetli milletvekilleri, vergi yükünün artması hem Türkiye’de hem de dünya genelinde toplumları çeşitli şekillerde olumsuz etkiler. Bir devlet çökerken vergiler yüksek, gelirler düşük olur. İşte bu yüzden sizi uyarıyoruz, anlayacağınız dille uyarıyoruz, hani 5 katına yaptırdığınız köprülerde yazan tabelalardaki gibi uyarıyoruz “Bu, köprüden önce son çıkış!”

Kıymetli milletvekilleri, “Tabana yayacağız.” diye yola çıkacağımıza “Talanı, israfı durduracağız.” diye yola çıksaydınız bu önlemlere herhâlde gerek kalmazdı. Vergiyi tabana yayma yerine tavana yaymayı hiç düşündünüz mü? Bütün vergileri zaten taban ödüyor, zaten vatandaşın bunu paşa paşa tahsil ediyorsunuz.

Bakın, dün İYİ Partinin verdiği önergede ifade edildiği gibi, vergi dilimlerinden daha para cebine girmeden emekçinin vergisini tahsil ediyorsunuz. Patronların, yandaşların vergileri ne olacak? Lütfederlerse ve af gelmezse ödeyecekler. Boş verin arkadaşlar, hiç uğraşmayın; 500 tane vergi kalemi var Türkiye’de, bunların hepsini kaldırın; direkt tek bir vergi koyun, “muhalif ve dürüst vatandaşlar vergisi” olsun, onu da tahsil edin bitsin.

Kıymetli milletvekilleri, Hazreti Yusuf’a devlet hazinesi teslim edildiğinde “Ne yapacaksınız?” diye soruldu, o ise “İsrafa mâni olacağım.” dedi. Dökülen su, kabını doldurmaz. Siz istediğiniz kadar vergi toplayın, israfa mâni olmadığınız müddetçe akan dolandan çok olacak ve olan da garibana olacak.

Kıymetli milletvekilleri, vergi yükünün artması, ekonomik faaliyetlerin azalması, gelirlerin düşmesi sosyal huzursuzluk, vergi tabanının daralması, devletin meşruiyetinin zayıflaması gibi, yalnızca ekonomik açıdan değil, sosyal ve psikolojik etkileri de beraberinde getirir. Bu durumlar sadece bize yönelik tehditler değildir; 2018’de Fransa’da akaryakıt vergilerinin artması üzerine Sarı Yelekliler protestoları Avrupa’da geniş çaplı sosyal huzursuzluklara neden olmuştur. Bu yüzden, en büyük temennim, hâlihazırda ülkemizde ve dünyada bizleri etkileyen olumsuz olayların üzerine bu tür vergi yükleriyle yüklenmesi daha büyük toplumsal gerilimlere inşallah sebep olmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Karaman, lütfen tamamlayın.

MEHMET KARAMAN (Devamla) – Muhterem arkadaşlar, biz Saadet Partisi olarak vergi yükünün artmasının toplum üzerinde çok boyutlu olumsuz etkilere yol açabileceğini görüyoruz çünkü bu düzenlemeler zaten borcuna sadık olan mükelleflere yükleniyor; bu adaletsizliğe karşıyız. Arkadaşlar, biz adil düzenciyiz. Adil, dengeli ve ekonomik büyümeyi desteklemeyen bu düzenlemelere karşıyız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Karaman, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sıradaki 2 önerge aynı mahiyettedir, birlikte okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 17’nci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Kürşad Zorlu

Ankara

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Mustafa Erdem

Kadim Durmaz

Rahmi Aşkın Türeli

Antalya

Tokat

İzmir

Aykut Kaya

Ömer Fethi Gürer

Sibel Suiçmez

Antalya

Niğde

Trabzon

Ahmet Vehbi Bakırloğlu

Manisa

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz, Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu’ya ait.

Sayın Zorlu, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

KÜRŞAD ZORLU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, bu saatte, kabul edilmeyeceği kesin olan bir önerge hakkında söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle saygıyla selamlıyorum Genel Kurulu.

Tabii, bir vergi sisteminin olmazsa olmaz ilkesi sosyal vergileme ilkesidir ve bunun alt unsurlarından bir tanesi eşitlik, diğeri adalet ve bir diğeri de ödeme güçlüğüne göre belirleme ilkesidir. Maalesef, ülkemizde şu anda sürdürülen politika bu ilkeleri ciddi manada sarsmaya yöneliktir ve bakıldığında bu adaletsizlik yani eşit olanların eşit şekilde vergilendirilmesi ancak gelir gruplarında arada açılım olduğunda ona göre bir vergi konulması ilkesi bilhassa bazı kesimler için çok daha sıkıntılı bir durumu da gözler önüne sermektedir. Bu vesileyle ben emeklilik sistemi, kademeli emeklilik ve staj ve çıraklık mağdurlarının bu sistemle aslında ne kadar ilintili olduğuna dair bazı verileri ve doğru bilinen bazı yanlışları sizlerle paylaşmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, sosyal güvenlik sistemi 85 milyon nüfusumuzu ilgilendirmekle birlikte, son dönemde daha çok en düşük emekli aylığı tartışmalarının içerisinde yoğruluyor çünkü seçim dönemi geldiğinde alt sınırın artırıldığı ve buna göre bir siyasi propaganda sisteminin işletildiği görülmekte ve emeklilik maaşının -alt sınırından bahsediyorum- kuşa dönmesiyle birlikte 2019 yılında başlayan bir süreci sizlere hatırlatmak istiyorum. Hatta bazı verilerle sizlere bunu... Bakın, Ocak 2019’da bin TL olan emekli aylığı asgari ücretin yarısı kadar ve açlık sınırı da ne hikmetse asgari ücretin üzerinde ve o tarihten itibaren Haziran 2024’e geldiğimiz bu tarihe kadar sürekli böyle bir politik tercihte bulunduğu görülüyor; asgari ücret açlık sınırının aşağısında, en düşük emekli maaşı ise asgari ücretin yarısına denk gelebiliyor. Oysaki 2003 yılında en düşük emekli maaşı asgari ücretten yüzde 43 fazlaydı. Tabii, bu politik tercihle birlikte esasında “sosyal güvenlik” dediğimiz anlayış bir sosyal yardım niteliğine doğru ilerlemekte. Fakat esas sorunun kaynağı 2000 ve 2008 yılında değiştirilen aylık bağlama oranlarıdır. Bugün emeklilerimizin yaşadığı sıkıntılar bu tarihlerden itibaren derinleşmiştir. Bakınız, 2000 yılında üç yüz altmış gün üzerinden, bir yıl üzerinden hesaplanan aylık bağlama oranı önce yüzde 3,5’a, 2008’de de maalesef bir kez daha yüzde 2’ye indiriliyor, 3,5’tan 3’e ve 2’ye indiriliyor. Size bir örnek vereyim: 20 bin TL brüt asgari ücretten yirmi beş yıl prim yatıran kişiye bu hizmetler doğrultusunda 2008 yılı sonrasında ancak 10 bin TL en düşük emekli maaşı bağlanabilmiş, 2000 yılı öncesinde ise bu 17.500 TL’ye tekabül ediyordu yani aynı primi ödeyerek daha az maaş alan bir sistem entegre edilmiş.

Geçtiğimiz günlerde EYT sisteminin getirdiği yükten bahsediliyordu. Burada da esasında bir yanlışlık var. Bakın, 2 milyon kişi 2023 yılında emeklilik sistemine dâhil edildiği hâlde o tarihten önce gelirlerin giderleri karşılama oranı yüzde 96 iken şimdi yüzde 98 küsura çıkmış. Niye? Çünkü en düşük emekli maaşı artık maalesef kuşa dönmüş durumda. Bu sistemin içerisinde bunu bir yük olarak ortaya koymak da rakamsal olarak da doğru değil.

Sözün bu noktasında staj ve çıraklık mağdurlarının bir başka yönüne temas etmek istiyorum değerli milletvekilleri. Daha geçen gün Çubuk’ta bir evladımız -lise 2 öğrencisi- asansör boşluğuna düştü. Burada bence Türkiye Büyük Millet Meclisinde gündeme alıp değerlendirmemiz bütünsel bir bakış açısıyla ciddi bir denetim getirmemiz gerekiyor.

Daha geçen gün, bakın, çıraklık öğrencilerinin aldıkları teşvikler donduruldu, durduruldu; ödenmiyor. Kuaföre giden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Zorlu, lütfen tamamlayın.

KÜRŞAD ZORLU (Devamla) – Birçok meslek lisesi öğrencisi sırf bu teşvikler dondurulduğu için bu mesleklere olan motivasyonlarını kaybediyorlar. Oysaki konuştuğumuzda -ben sayın bakanlarla da konuşuyorum, başka yetkililerle de- bu ara eleman sorunu sürekli gündeme taşıyor, bunun için ne

yapabiliriz diye konuşuyoruz fakat gelinen noktada, çözüm üretmek yerine sorunu daha da derinleştiren adımlar atılıyor. Bu noktada, meslek liselerine özendirmek, özellikle bugün üniversite ve kontenjanlarla birlikte biriken işsizlik sorununu daha da aşağı çekebilmek bakımından, bu liselerdeki öğrencilerimizi motive edecek uygulamaları, bütünsel yapısal değişimleri gerçekleştirmek zorundayız. Staj ve çıraklık mağdurlarının sigortaları yatıyor, sigortalanıyorlar, sağlık hizmetlerinden yararlanıyorlar ancak onlara bu emeklilik hakkı reva görülüyor. Doğrusu, bu konuda da bir adım atmanın ve birikmiş bu sorunu, mağduriyeti gidermenin de yine meslek liselerinin özendirilmesi bakımından büyük önem taşıdığını ifade etmek istiyorum.

Son olarak, ben yurt dışı çıkış harcıyla ilgili bir kanun teklifi verdim, kaldırılması için. Bakın buradan elde edilecek gelir, kur korumalı mevduatın yaklaşık -yüzde 4'üne denk geliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KÜRŞAD ZORLU (Devamla) – Kapatıyorum Sayın Başkan.

Ülkemizde bu tasarruf tedbirleri, ekonomik krize yönelik bu yapısal adımların atıldığı bir dönemde dünyaya verdiğimiz mesaj açısından böyle bir harcın “vergi” adı altında alınması gerçekten doğru değildir. Bunun kaldırılması gerekmektedir ve er geç de kaldırılacaktır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Zorlu.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ikinci söz, Antalya Milletvekili Aykut Kaya'ya ait. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Kaya, buyurun.

AYKUT KAYA (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gelir İdaresinin sunumundaki tedbir önerilerini ve bu önerilerin bütçeye olası etkisini düşündüğümüzde “vergi paketi” diye sunulan bu kanun teklifinin özeti şu: Dağ fare doğurdu. Yılın sadece ilk yarısında merkezi bütçe 747 milyar lira açık vermiş ama sözde vergi adaletini tesis edecek, kayıt dışıyla mücadeleyi daha etkin kılacak ve Sayın Şimşek'in deyimiyle vergilendirilmemiş alan bırakmayacak vergi paketi 200 milyarlık etki bile yaratamıyor. Elbette tek mesele paketin vergi gelirlerine etkisi değil. Bu teklif önümüze gelene kadarki süreçte Hazine ve Maliye Bakanlığının çok daha ali hedefleri olan bir vergi reformu hazırlığında olduğu algısı tesis edilmeye çalışıldı oysa netice ortada. Hedefler açısından da söylemler ve gerçekler karşılaştırıldığında dağın fare doğurduğu sonucuna varıyoruz. İşin en trajik tarafı ise bu pakette, her zaman olduğu gibi, sermayedarlara, varlık sahiplerine pek utangaç davranılması. Öyle ki kanun teklifine “Ey bu ülkenin zengin kesimi, affınıza sığınarak sizden biraz daha vergi almak istiyoruz, bunun için özür dileriz.” diye yazsalar da olurmuş. Bu vergi paketi, milyarlarca lira ciro yapıp çalıştırdığı bir işçi kadar doğrudan vergi ödemeyenlere “Sizden biraz vergi alsak sorun olur mu? Uzunca süre sizden vergi almadık, bizi biraz idare edin.” diyor.

Mesela, görüş beyan etmek üzere söz aldığım 17'nci madde vergi adaletsizliğini, vergilendirmedeki başıbozukluğu anlamak için tek başına yeterli. Diyor ki: “Biz, bu maddedeki vergi istisnasını deniz ve hava ticaret filosunu geliştirmek için hazırladık ancak farkında olmadan zenginlerin yatlarına, kotralarına vergi muafiyeti uygulamışız.” Teklifteki düzenlemeyle bu tür kişisel faaliyetlerin istisna kapsamı dışına çıkarılmasına “Ne güzel bir düzenleme.” dememiz bekleniyor ancak buradaki asıl soru şu sayın milletvekilleri: Bu farkındalığı kazanmanız neden bu kadar uzun sürdü? Düzenleme hatalarından kaynaklı vergi geliri kayıplarını fark etmeniz için ülkenin çifte açık riskiyle yüzleşmesi mi gerekiyor yoksa AKP'nin oy kaybetmesi mi, bilmiyorum. Son yirmi iki yılın politika gerçekleri arasında yer alan doğrudan sapma eğiliminin yanına, doğruyu hatırlamada geç kalmayı da ekleyebiliriz. Peki, parası çok

olana karşı sıkılğan davrananlar vergi konusunda kime sokulgan oluyor? Elbette cevap ortada, AKP iktidarına göre üzerlerinde yeterince yük olmayan, geçim sıkıntısı da yaşamayan emekçiye ve emekliye. Üstelik bu öyle bir sokulganlık ki âdeta, emekli Ali ağabeyin, asgari ücretin bir tık üzerinde maaşla işe başlayan yeni mezun Ayşe kardeşimizin ve dul aylığıyla geçinmeye çalışacak Fatma ablanın hanesine, sofrasına ortak oluyorlar. (CHP sıralarından alkışlar) Yani sokulganlıktan doğan bir politik arsızlık da var ortada.

10 bin olan en düşük emekli aylığını 12.500’e çıkarıp bunu “Size şöyle zam yaptık, bunun böyle maliyeti var.” diye anlatmak ayıp değil mi? “Bir de SGK’nin giderleri arttı.” bahanesiyle emekçinin gelirine ve hatta iyi yönetilmezse işine göz koymak yok mu? “Kısa vadeli SGK primi oranını yüzde 2’den yüzde 2,25’e çıkaralım ve hatta Cumhurbaşkanına bunu yüzde 2,5’e çıkarma yetkisi de verelim.” diyorsunuz, neden? Oysa çabucak üst vergi dilimlerine giren emekçiler zaten bürüt maaşlarının büyük kısmını merkezi yönetime, önemli bir kısmını da SGK’ye, İşsizlik Sigortası Fonu’na vermiyor mu? Bu da yetmezmiş gibi, maaşından kalanla, içtiği sudan giydiği çoraba hayatın her alanında vergiyle yüzleşmiyor mu bu emekçiler?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen tamamlayın.

AYKUT KAYA (Devamla) – Bir de EYT’den faydalanıp emekli olan ama çalışmaya devam edenlerin sosyal güvenlik destek primlerindeki hazine yardımını kaldırılıyorsunuz. Siz gerçekten EYT’den faydalananların 10 bin TL emekli aylığıyla geçinebileceğini mi düşünüyorsunuz? Şimdi emekli olanların işe devam etmesinin maliyetini artırıp bunları iş gücü piyasasının dışına atmak istiyorsunuz belli ki. Ancak emeklisi, emekçisi, tüm vatandaşlar adına size soruyorum: Tüm bu emekliler, emekçiler taş mı yesin istiyorsunuz? Unutmayın ki ezileni daha da ezmeye çalışanlar ne halkın ne Allah’ın rızasını kazanabilirler.

Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kaya, teşekkür ediyorum.

Şimdi aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Aynı mahiyetteki önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 17’nci maddesinde yer alan “aşağıdaki” ibaresinin “aşağıda bulunan” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Onur Düşünmez

Kamuran Tanhan

Dilan Kunt Ayan

Hakkâri

Mardin

Şanlıurfa

George Aslan

Ali Bozan

Zülfü Uçar

Mardin

Mersin

Van

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Van Milletvekili Zülfü Uçar’a söz veriyorum. Sayın Uçar, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ZÜLKÜF UÇAR (Van) – Sayın Genel Kurul, değerli halklarımız; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, dün burada Ali Bozan Vekilimize yönelik gerçekleşen şiddeti ve burada yaşanan cinnet hâlini kınıyorum.

İktidar ülke ekonomisini düşürdüğü derin dehlizden çıkışın anahtarını vergide bulmuş olacak ki her gün yeni bir vergi arayışı içinde. İnsana dair ne varsa sonunda bir vergi getirme, nefes alıyorsa nefesi vergiye bağlama derdinde. Peki, kim bu vergiye boğulan yurttaş? İnşaat işçileri, pazarcılar, tekstil çalışanları, öğretmenler, emekliler yani ekonomik darboğazda kıt kanaat geçinen yoksul yurttaşlar. Vergide adalet ilkesi diye bir şey biliyor mu acaba bu iktidar? “Adalet” kavramı parti isminde sadece bir etiketten mi ibaret? Peki, yoksul yurttaşları vergi yükü altında kamburlaştıran bu siyasetiniz ve ekonomi yönetiminiz sermaye sahiplerine ne yapıyor? “Bırakınız yapsınlar; bırakın, sermaye sahipleri kürdistan coğrafyasında ormanları talan etsin, zengin olsun; bırakın, İliç’te, Soma’da, Şırnak’ta maden emekçilerini katlederek zenginleşsin; bırakın, her sene binlerce inşaat işçisini katlederek servetini artırsın.” diyor. Sermaye sahiplerine tanıdığınız sınırsız vergi istinasına bakılacak olursa adaletiniz milyonlarca dolardan sonra başlıyor. İnsan gücünü aşan şartlarda çalışan bir inşaat işçisinden dahi stopaj kesintisi altında vergi alıyorsunuz ancak unutmayın, bu şartlarda çalışan bir emekçiden alınan her bir vergi haramdır, hırsızlıktır, günahıdır. İnşaat işlerinde çalışan emekçiler yıldan yıla bedenlerini tüketiyorlar, ailelerini geçindirmek için sağlıklarından, hayatlarından vazgeçiyorlar. Bunun sorumlusu elbette sizin emeği yok sayan idare tarzınız ve yurttaşların geleceğini güvencesiz bırakan yönetim anlayışınızdır. Anayasa’da tanımlanan sosyal devlet ilkesinin ilk akla gelen unsuru şüphesiz ki sosyal adaletin tesis edilmesidir. Bu ancak işçilerin iktidar-sermaye ortaklığı karşısında korunması hâlinde sağlanacaktır. Oysa iktidar bunun tam aksi istikametinde siyaset yürütmekte ve emekçiyi koruyacağı yerde sermayeye ayrıcalık yapmaktadır. Yoksul halk ve emekçiler vergi ve zamlar altında ezilirken sermaye sahiplerine büyük vergi indirimleri ve vergi istisnaları sağlanmaktadır.

Bakın, her yıl binlerce inşaat işçisi hayatını kaybediyor. İş güvenliğinin olmadığı şartlarda emekçiler her an ölümle burun buruna çalışmayı göze alıyorlar. Çoğunuzun yaşamadığı, hissedemediği, tanık olmadığı bir dünya; işçi dünyası. İnşaatlarda çalışmanın temel geçim aracı olduğu Van’da her yıl yüzlerce gencecik yurttaşımız batı illerinde hayatını kaybediyor, daha doğrusu katlediliyor. İşçi ölümleri farklı zamanlara, farklı mekânlara yayılmış toplu bir kıyamdır, katliamdır. Bu iktidar döneminde 32 binin üzerinde işçi yaşamını kaybetmiş, düşünün. Bunu “katliam” dışında başka nasıl bir kelimeyle ifade edebiliriz ki... Göstermelik birkaç iş güvenliği prosedürü, Bakanlık yetkililerinin birkaç imzası ve törensel bir iki inşaat ziyaretiyle iş güvenliğinin sağlandığı düşünülüyor. 20 katlık bir inşaatın dış cephesinde, demir çubuklardan oluşan bir iskelenin üstünde alınan iş güvenliği önlemleri nedir, biliyor musunuz? Güneşin altında çalışmayı imkânsız kılan ağır bir kask ve genişliği bazen 40-50 santimetreyi aşmayan kalasın üstünde hareket ederken işçinin ayaklarına dolanan bir halat. Elbette işçinin çalışma koşullarını daha da ağırlaştırmaktan başka sonuç doğurmayan bu uygulamalar iş cinayetlerine engel olmuyor. Her yıl inşaatlarda yüzlerce işçi yaralanıyor ya da yükseklerden düşerek hayatını kaybediyor. İSİG verilerine göre 2024 yılının ilk altı ayında en az 878 işçi hayatını kaybetmiş ve bu ölümlerin büyük bir kısmı yüksekten düşme sebebiyle gerçekleşmiş. Hukuk, Demokrasi ve Basın Özgürlüğü Endekslerinde son sıralarda olan Türkiye, iş cinayetlerinde ise ilk sırada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Uçar, lütfen tamamlayın.

ZÜLKÜF UÇAR (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Temel hak ve hürriyetlerin bastırılmasında hamarat olan iktidar, iş cinayetlerini ise görmezden gelmeye devam ediyor. Soruyoruz: 2024 yılının ilk altı ayında vefat eden 878 işçi ile iktidarınız döneminde yaşamını yitiren 32 bin işçi sizin için yalnızca bir rakamdan mı ibaret? İş cinayetlerini fitrat olarak görmekten artık vazgeçin. İşçiyi, emekçiyi, emekliyi daha fazla vergilerle, zamlarla nefes alamaz hâle getirmekten vazgeçin. Her bir yurttaşın geleceğini, yaşamını, işini ve sağlığını, kısacası hayatını güvence altına alacak düzenlemeler yapın.

Son olarak, vergi ödemediği söylenen kişilerin vergiye ilişkin kural belirlemesine ilişkin yürüttüğünüz fütursuzluktan da artık bir zahmet vazgeçin.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Uçar, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

17'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 17'nci madde kabul edilmiştir.

18'inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 18'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya	İsa Mesih Şahin	Mustafa Kaya
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Mehmet Atmaca	Mahmut Arıkan	Sema Silkin Ün
Bursa	Kayseri	Denizli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün'e söz veriyorum.

Sayın Silkin Ün, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; akıllara zarar maddeler içeren bir kanun teklifini konuşuyoruz. 1930'lu yılları işleyen, Amerikan filmlerini aratan, onları anımsatan birtakım maddeler var. Gestapoların dükkân önünde hasılat hesaplaması yaptığı, vergi hesaplaması yaptığı bir kanun mesela. Yapay zekânın uzaya eriştiği şu çağda bu ilkel metotları konuşuyoruz. “İndirim” “muafiyet” “istisna” diye diye patronlardan alınmayan 2 trilyonluk vergiyi, garson, engelli, harç pulu derken şimdi de küçük esnafın ensesinde boza pişirerek tahsil etmeye çalışıyoruz. Önce, vergi levhalarında “matrahsız” yazan, ödemelerini hazine garantili alan firmaların tepesine diksek keşke o jandarmaları. Esnafın dükkânına giren kuruşun hesabı yapılıyor ama devlete “Vergi yükü ağır, bir şey kazanmıyoruz.” diyen patronların beyanı esas alınıyor. Ülkeyi bataktan çıkarmak için, sözde vergi adaleti için bulduğunuz

zihni sinir bir proje galiba, buna “gestapoluk” denilebilir ancak. Hem patronun yatından, mazotundan alınmayan vergiyi yemden, gübreden alacaksınız, çiftçinin gelirine ek vergi getireceksiniz hem de esnafın boğazını sıkıp, ayda birkaç kez kontroller yapıp, seneye yayıp bunu da “adalet” diye bize sunacaksınız.

Değerli iktidar vekilleri, krizlerin ayyuka çıktığı, Başbakana yazar kasa fırlatıldığı 2000’li yılları çabuk unutmuşa benziyorsunuz. Esnafın elinde bıçakla vergi memuru kovaladığı günleri unutmayın lütfen. Bakın, altı ayda 605 şirket konkordato ilan etmiş, kredi kartlarının kullanım meblağı esnafın malını kartla almasından dolayı katbekat artmış. Şimdi de siz dükkâna giren çıkanı hesap edeceksiniz, kapısına bunu da adam dikerek yapacaksınız yani yeni cinayetlere bir şekilde meydan açmış oluyorsunuz, imkân sağlamış oluyorsunuz, cinayetlere davetiye çıkardığının farkında da muhtemelen değilsiniz. Patronlara varlık barışını çıkarıp kayıt dışı kazancın, kara paranın, rüşvetin, yolsuzluğun, suç gelirinin kaynağını sormaktan imtina ettiniz, onlara “Nereden buldun?” diye sormadınız ama şimdi esnafın dükkânına adam dikiyorsunuz. İnanın, bu, vicdanların sığlaşmasından başka bir şey değildir, halktan iyice kopmuş olmaktan başka bir şey değildir. Yargı mensubuna, bürokrata, siyasetçiye “O görkemli araçlara, o görkemli hayatlara, lüks araçlara nasıl sahip oldun? Nereden buldun?” diye sormuyorsunuz ama esnafın dükkânının önüne sandalye çekip çökmek istiyorsunuz. Sineğin yağını sıkacak, patrona kepçeyle yaptığınız kıyağı milletten kaşıyla toplayacaksınız. Bütün bunların farkında olan, ekmeğine kimin kan doğradığını bilen, enflasyonla cebinden, mutfağından çalındığının farkında olan esnaf da bu kişilere çay kahve ikram edecek, böyle bekliyorsunuz. Hadi bu güncellemeyi hazırlayanlar bu tablonun yaratacağı kriminal vakaların, adaletsiz hesaplamaların neticelerini hayal etmekten uzaklar; siz siyasetçisiniz arkadaşlar, sokağın kendisisiniz, hiç mi bunlara itiraz etmiyorsunuz, hiç mi demiyorsunuz “Patrona ‘Nereden buldun?’ diye sormadık. Bürokrata, siyasetçiye ‘Yatı, jeti hangi parayla aldın?’ demedik. Servetleri vergilendirmedik, şimdi kalkıp vatandaşın ensesinde nasıl boza pişiririz?” İnsanı çileden çıkarıncasına “Vergiyi tabana yayıyoruz.” derken tabana yayılanın aslında zulmün, adaletsizliğin ta kendisi olduğunu görmüyor muyuz? Çeşmenin başını tutanlara muafiyet, indirim, teşvik, öteleme; halka ümüğüne çökme var. Kanunu hazırlayan arkadaşlarınız tam olarak diyor ki: “Kümeisteki tavuğu bağtırmadan yolma hayali kuruyoruz.”

Değerli milletvekilleri, sizin hiç hazzetmediğiniz, uzmanların yaptıkları bazı hesaplamalar var. Gayrisafi yurt içi hasılanın yüzde 30’una yakın bir değer kayıt dışı. 2023 yılı gayrisafi yurt içi hasılamız 1,1 trilyon dolar. Eğer yüzde 30 tahminini hesaplarsak 300 milyar dolarlık bir kayıt dışı ekonomi var. Bunun bir bölümünün aklanarak harcamaların içine dâhil olduğunu hesap ediyoruz ve dolaylı vergi olarak da karşılığını aldığımızı hesap edelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Silkin Ün, lütfen tamamlayın.

SEMA SİLKİN ÜN (Devamlı) – Buna karşılık bu 300 milyar dolarlık gelirin kaçırılan dolaysız vergileri en kaba hesapla bile 50 milyar dolardan yani 1,6 trilyon liradan aşağı etmiyor. Milletın dükkânına dükkân açmaya çalışacağınıza, milleti öfkeliendirip sosyal yaralar açacağınıza, milletin boğazını cin fikirlerle sıkma planları yapacağınıza bu paraların peşine düşmenin hesabını yapın önce diyorum ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Silkin Ün.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 18'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 18- 3065 sayılı kanunun 16ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendinde bulunan “167 nci maddesi [(5) numaralı fıkrasının (a) bendi ile (7) numaralı fıkrası hariç]” ifadesi 167 nci maddesinin birinci fıkrası [(3) numaralı bendi, (5) numaralı bendinin (a) alt bendi, (7) numaralı bendi ile (12) numaralı bendinin (a) alt bendi hariç]” şeklinde değiştirilmiştir.

Ömer Fethi Gürer

Rahmi Aşkın Türeli

Sibel Suiçmez

Niğde

İzmir

Trabzon

Mustafa Erdem

Ahmet Vehbi Bakırloğlu

Kadim Durmaz

Antalya

Manisa

Tokat

Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerenin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu'na söz veriyorum.

Sayın Yanıkömeroğlu, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

AYŞE SİBEL YANIKÖMEROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. 18'inci madde üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Özellikle bu madde üzerinde konuşmak istememin sebebi, yaklaşık sekiz yıldır engelli dernekleriyle çalışmaktayım ve uzun süredir engelli vatandaşlarımızla birlikteyim, ne kadar zor şartlarda yaşam mücadelesi verdiklerine bizzat şahidim. Onlar, toplumda yer alabilmek için yaşamlarını kolaylaştıracak, bedensel farklarının olumsuz etkilerini azaltacak birtakım desteklere ihtiyaç duymaktadırlar. Görme engelliler beyaz baston, fiziksel engelliler tekerlekli sandalye, işitme engelliler işitme cihazı kullanılmaktadırlar. Ne yazık ki bunlar engellilerin yaşamı için zorunludur. Ancak bazı mali yükümlülükleri de beraberinde getirmektedir.

Değerli milletvekilleri, Anayasa'mızın sosyal devlet ilkesi gereği bu mali yükümlülük aslında devlete aittir. Yine, Anayasa engellilerin korunmasını, engellerin kaldırılmasını emreder. Çoğu ülkede engellilerin ihtiyacı olan ürünler devlet tarafından ücretsiz verilmektedir. İktidar, sosyal güvence altına alması gerekenleri, bu teklifteki KDV yüküyle daha çok sıkıntıya sokmaktadır. Kaldı ki hangi ürünün KDV kapsamına girip girmeyeceği bile belirsizdir. Gelişen teknoloji, çıkan her yeni ürün listeyi değiştirebilir.

Değerli milletvekilleri, Hükûmetin gelir kaygısıyla yapmak istediği bu tür değişiklikler engelli haklarının kaybı anlamına gelmektedir. Millî savunma ve iç güvenlik ihtiyaçlarına yönelik ürünlerin vergilendirilmesi de aynı madde kapsamında ele alınmaktadır. Ülkemiz ulusal güvenliğin sağlanması hususunda ve savunma sanayisinin geliştirilmesi noktasında ciddi bir adım atmıştır. Bu sebeple yurt içi üretimde önemli aşamalar katetmiştir. Ancak ulusal güvenlikle ilgili katedilen mesafe ne yazık ki engelli araç gereçlerinin yurt içinde üretiminde geçerli değildir. Engellilerin ihtiyacı olan çoğu ürün maalesef yurt dışından ithal edilmektedir. Bu nedenle teklifteki 18'inci maddenin engellilerle ilgili kısmı olumsuz

sonuçlar doğuracaktır. Onları sosyal hayattan koparmaya dönük bu kanun teklifinin Meclisten geçmesi engelli vatandaşlarımızı derinden üzecektir. Engellilerin kullandığı araç ve gereçlerin yerli üretim tesislerinde üretilmesi hem ithalattan ülkemizi kurtaracak hem de ürünlere daha kolay ulaşılmasını sağlayacaktır. Buna karşın ithalatın kısıtlanması ve KDV'yle engellilerin mali yükümlülüğe sokulması doğru bir yaklaşım değildir.

Değerli milletvekilleri, devletimiz Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi'nin de tarafıdır. Bu sözleşme açıkça devletleri engelli yaşamını kolaylaştıracak araç gereçlerin temini için yükümlü kılar. Ülkemizde engelliler alanında üretim faaliyetleri yok veya yok denecek kadar az olduğu hâlde teklifin böyle bir gündemle karşımıza çıkması kabul edilebilir bir durum değildir, bu hatadan dönülmelidir. (CHP sıralarından alkışlar) Engelliler adına alınan araç gereçlerin KDV istisnasının sürmesi gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, ekonomik krizin derinleştiği, yoksulluğun arttığı, zenginlerin servetine servet kattığı bir dönemde bu teklif adil bir vergi sistemi sunmamaktadır. Teklif metninde emekçinin, emeklinin, dar gelirlinin ve engellilerin koşullarını iyileştirecek hiçbir düzenleme yoktur. Mevcut vergi sisteminin değiştirilmesi gerekirken iktidar dolaylı vergileri artırmaya devam etmektedir. Ne yazık ki Avrupa'da gelir dağılımı adaletsizliğinde ilk sırada ülkemiz yer almaktadır.

Değerli milletvekilleri, vergide adaletin sağlanması için vatandaşın ve özellikle engellilerin vergi yükü azaltılmalı, çok kazananan çok, az kazananan az vergi alınmalıdır.

Sözlerime söz verirken bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonra da engelli vatandaşlarımızın hakları için çalışmaya devam edeceğim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yanıkömeroğlu, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 18'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hakan Şeref Olgun

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

Afyonkarahisar

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerenin gerekçesini açıklamak üzere Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'a söz veriyorum.

Sayın Olgun, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 18'inci maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Bilindiği üzere, 5378 sayılı Kanun'un 32'nci maddesi engellilerin yaşamını kolaylaştırıcı, eğitimine destek verici araç gereçlerin temininde KDV istisnası uygulanacağını belirtir. Bu madde 3065 sayılı KDV Kanunu'nun 17'nci maddesinde “İstisnalar” başlığında yer alır. Bu maddenin 4'üncü bendi ise “Diğer İstisnalar” başlığını kapsar. Engellilerin temin edeceği ürünler ise (s) fıkrasıyla hükme bağlanmıştır. Kanun teklifinde istisnanın korunmaya devam ettiği, yurt dışından temin edilen ürünlerde ise KDV uygulanabileceği vurgulanmaktadır.

Kanun teklifinin 18'inci maddesi engelliler için endişe verici bir durum ortaya koymaktadır. Bu madde engellilerin günlük yaşamlarını kolaylaştıran özel araç gereçlerin ithalatında KDV istisnasının devam edip etmeyeceği konusunu belirsizliğe sürüklemektedir. Anayasa'mızın 2'nci maddesi sosyal devlet ilkesini vurgulayarak bu mali yükümlülüğün devlet tarafından üstlenileceğini belirtirken 5'inci madde eşitlik ilkesinin sağlanması için bu yükümlülüğün kaçınılmayacağını ifade eder. Ayrıca Anayasa'mızın 10'uncu maddesi pozitif ayrımcılığı destekleyerek engellilere yönelik düzenlemenin eşitlik ilkesine uygun olması gerektiğini vurgular. Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi de devletleri engelli bireylerin yaşamlarını kolaylaştıracak araç gereçlerin temini konusunda yükümlü kılar.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; engellilerin toplum içinde yer alabilmeleri için gereken desteklerin önemini yadsıyamayız. Ülkemiz ulusal güvenlik ve savunma sanayisi konularında önemli adımlar atmış olsa da engellilerin yaşamını kolaylaştıran araç gereçlerin yerli üretiminde benzer ilerlemeler sağlanmamıştır. Bu nedenle tasarındaki KDV düzenlemesi engelli bireylerin sosyal yaşama katılımlarını zorlaştırabilir ve haklarını kısıtlayıcı bir etki yapabilir. Engellilerin toplum içinde aktif bir şekilde yer alabilmeleri için çeşitli araç gereçlere olan ihtiyaçları kaçınılmazdır ancak bu araç gereçlerin maliyeti genellikle yüksektir ve engelli bireylerin ve ailelerinin maddi güçlük yaşamalarına yol açabilir.

Vergi politikaları bir ülkenin sosyal politikalarının önemli bir parçasıdır. Vergi sistemleri, toplumsal adaletin sağlanması, dezavantajlı grupların desteklenmesi ve yaşam standartlarının yükseltilmesi için önemli bir araç olarak kullanılabilir. Bu bağlamda, engellilere yönelik araç gereçlerin KDV istisnası uygulamasının devam etmesi büyük önem taşımaktadır.

Engelliler için üretilen materyallerin çoğu maalesef yurt dışından gelmektedir. Kaldı ki hangi ürünün KDV kapsamına girip girmeyeceği de belirsizdir. Gelişen teknoloji, çıkan her yeni ürün listeyi değiştirebilir.

Avrupa Birliği ülkeleri, Amerika Birleşik Devletleri gibi birçok ülkede görme engellilerin ihtiyacı olan ekran okuyucu, beyaz baston, kabartma ekran, cisimleri ve metinleri okuyucu akıllı gözlük, abaküs, renk tanıma cihazı gibi birçok ürün devlet tarafından görme engellilere sigorta kapsamında ücretsiz verilmektedir. Üç yılda bir yeni ürünle değişimi de sağlanmaktadır.

Sosyal güvence altına alınması gereken bu alan, bu kanun teklifinde KDV şerhiyle daha çok sıkıntı yaratabilir. Gelir kaygısıyla 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nda yapılmak istenen bu tür değişiklikler, engelli haklarının kaybı anlamına gelmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ayrıca engelli bireylerin hayatlarını kolaylaştıran bu araç gereçlerin erişilebilirliğini artırmak onların topluma entegrasyonunu güçlendirecektir. Engelli bireylerin istihdam edilebilirliklerini artırmak ve bağımsız yaşamlarına destek olmak için yapılan her türlü yatırım, toplumumuzun genel refahına katkı sağlayacaktır. Bu düşüncelerle, engellilere yönelik araç gereçlerin KDV istisnasının devam etmesi yönünde gereken desteği göstereceğinizi umuyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Olgun, lütfen tamamlayın.

HAKAN ŞEREF OLGUN (Devamla) – Şu anda huzurda görülen kanundaki asıl amaç iflas eden tüccar eski defterleri karıştırmış misali.

Emekliler açlığa mahkûm edilmişken; işçi, memur sefaletle sürüklenmişken; esnaf kepengini kapatmışken; çiftçi, arpa buğdayını tarladan kaldırdığına pişman olmuşken, şimdi sıra engellilere gelmiştir. Bu nedenle, geçmişte Osmanlı döneminde 1841 Niş İsyanı, 1850 Vidin Ayan İsyanı, 1906

Erzurum İsyanı, 1906 Kastamonu İsyanı ve yine Sinop İsyanları hep bu vergideki adaletsizliklerden kaynaklanmıştır. Bu nedenle önce adaletin sağlanmasını temenni ediyor, karar sürecinde doğru ve adil bir şekilde hareket edeceğinize olan inancımı ifade etmek istiyorum.

Yine Paris Olimpiyatları'na katılan sporcularımıza başarılar diliyor, saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Olgun, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 18'inci maddesinde yer alan “şeklinde” ibaresinin “biçiminde” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Onur Düşünmez

Ali Bozan

George Aslan

Hakkâri

Mersin

Mardin

Kamuran Tanhan

Dilan Kunt Ayan

Sevilay Çelenk

Mardin

Şanlıurfa

Diyarbakır

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) -Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk'e söz veriyorum.

Sayın Çelenk, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) – Sayın Başkan, teşekkürler.

Değerli milletvekilleri, biz bu vergi kanunu teklifinin emekliler ve emekçiler üzerindeki yükü artırmasından endişelenirken şimdi, işte, önümüze gelen madde de bu kez engellilerle ilgili çok kaygı verici muğlaklıklar içeriyor. Özellikle de erişimleri zorunlu olan toplum hayatında yer alabilmeleri için ihtiyaç duydukları araç ve gereçlerde istisnanın, KDV istisnasının devam edip etmeyeceği noktasında muğlaklıklar barındırıyor ve bunları önceki konuşmacılar çok güzel ifade ettiler. Gerçekten, bu yönüyle de bu düzenlemenin bu maddesi kabul edilemez bir madde ama esas olarak, sanırım, yine -bu Meclis çatısı altında en az 100 kez dile gelmiştir- biz, burada, neredeyse iki bin küsur yıl evvel terk edilmiş bir yöntemle yasa yapmaya zorlanıyoruz. Roma'da, biliyorsunuz, milattan önce 98 yılında bir kanunda farklı konuların düzenlenmesine yani bizim bugünkü ifademizle “torba yasaya” yasak getirilmişti, milattan önce 98 yılında çünkü biraz metaforik olarak bu konuya değinenler şöyle açıklıyorlar: Torbaların böyle göremeyeceğimiz cepleri vardır, oraya başka şeyler sıkıştırılabilir ya da işte, torba yasalar rüşvet yasalarıdır, gözden kaçırılmak istenen şeyler içindeki ayrıntılara çok güzel gizlenebilir, tıpkı bu üzerine konuşmakta olduğumuz madde gibi, 18'inci maddede engellilerle ilişkili endişelerimiz gibi. Biz işte, böyle iki bin yıl evvel sağlıklı bulunduğu için terk edilmiş bir yöntemle, ilkel bir yöntemle davet ediyoruz burada. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Neden yasaklanmış iki bin küsur yıl evvel? Öncelikle, bu torba yasalar böyle yalapaşap bir araya getirildiği, duyurulmaları ve onay görmeleri ya da yorumlanmaları için yeterli zaman tanınmadığı ve birçok konuyu bir araya getirdikleri için bu nedenle itiraz görüyorlar ve kabul edilmiyorlar, yasaklanıyorlar. Bunun yanında, farklı konularda aynı anda karar vermeye zorlamamak gerekir çünkü kanun yapmada konunun teklifi esası gibi bir şey var; bundan da sapan bir yöntem söz konusu, dolayısıyla da bu çok evvel terk edilmesi gereken, istisna olması gereken bir şeyken bugün kanun yapmada asli bir yöntem olarak karşımıza çıkıyor.

Hukukun birikiminden, demokratik kazanımlardan dikkate değer bir gerileme olarak değerlendirebiliriz bunu, bu bir regresyondur. Bu anlamda, bugüne kadar hukuk alanındaki birikimi bir tarafa koyarak, böyle farklı konuları aynı torbaya tıkıştırarak önümüze getirilip duruyor. Bugünkü vergi yasası belki tam anlamıyla böyle değil, yoğunlukla bu vergi etrafında odaklanmış olsa bile, biz arka arkaya gelen yasalarda ve bunda da yine bu türden bir şeye belirli biçimlerde zorlanıyoruz, bu anlamda da adil olmayan bir şeyle karşı karşıyayız. “Adil değil, vergide adalet” derken, en başından, konunun karşımıza gelmesi zaten adil değil. Adaletin olmadığı bir noktada, bu noktada bir adalet yokken ekonomiyi nasıl düzelteceğiz? Zaten ekonominin düzeltilmesinin kendisi birçok alanda hukukla, adaletle çok ilişkili ve bugün Türkiye’de bundan söz edemiyoruz. AYM kararlarından, AİHM kararlarından uzaklaşmış, bunlara hiçbir şekilde uymayan, Anayasa’nın gereklerine uymayan, Yargıtay kararlarını tanımayan bir yerde, adalete güven olmayan bir yerde ekonomi de kendi güvenini oluşturamıyor ve bu anlamda da ekonomik krizlerden çıkamıyoruz, hiçbir şeye güven duyulmuyor ve bu, aslında yapısal bir şiddet üretiyor. Mütemediyen yapısal bir şiddet içinde, tıpkı buradaki bu zorlandığımız sağlıksız yasa yapma koşulları gibi yapısal bir şiddet içinde yaşıyoruz bütün bir toplum olarak. Nedir yapısal şiddet? Kurumların, kişilerin, sivil toplum örgütlerinin, siyasetçilerin kendi kapasitelerini en iyi biçimde açığa çıkarmalarını engelleyen bütün koşullar yapısal şiddet koşullarıdır ve biz uzun zamandır bununla baş başayız, sonra gelip bize hayvan çetelerinden söz ediyorlar. O zaman da yine belki bu kürsüde, bu Meclis çatısı altında çokça kullanılmış olan şu sözü de hatırlamamız gerekiyor: “Adaletin olmadığı yerde devlet büyük bir çeteden başka nedir ki?”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çelenk, lütfen tamamlayın.

SEVİLAY ÇELENK (Devamla) – Çeteleşmiş hayvanlar değil bugün bizim problemimiz. Çete mi arıyorsunuz? Sadece birkaç gün önce basında yer alan bir konuyu size hatırlatmak istiyorum, nasıl bir çeteleşmeyle karşı karşıya kalmışız. Eğer devlet çeteleşirse her şey çeteleşir. 22 yaşındaki Vedat Kurt -belki sürem yetmez, anlatamayabilirim, lütfen Google’den tarayın- Suruçlu bir genç, 22 yaşında. Sadece çalıştığı otomobil tamir atölyesinde birikmiş kazancını, alacağını istediği için üç ay rehin tutuluyor, her türlü işkenceyi görüyor, vücuduna elektrik veriliyor, hamam böceği yutturuluyor ve dişleri kerpetenle sökülüyor. Patronların cep telefonu kayıtlarında işkence görüntüleri var, bunlar da basında yer aldı, HTS kayıtları var ve patronlar bir ay sonra takipsizlikle serbest kalıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEVİLAY ÇELENK (Devamla) – Şiddet burada başlıyor, oto tamiri atölyesine kadar gidiyor; şiddet her yerde. Bu kanunlar bu şiddeti tırmandırmaktan başka bir şeye yaramıyor. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çelenk, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

18’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 18’inci madde kabul edilmiştir.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 00.59

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 01.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rümeysa KADAK (İstanbul)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 108’inci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

159 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

2’nci sırada yer alan 157 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

2.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan ve 133 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2258) ile Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 157)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 26 Temmuz 2024 Cuma günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

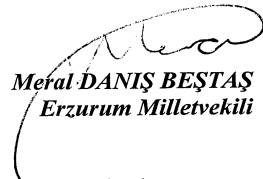
Kapanma Saati: 01.01

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, 20 Haziran 2024 tarihinde Diyarbakır'ın Çınar ilçesi ile Mardin'in Mazıdağı ilçesi arasındaki arazide meydana gelen yangına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/13529)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Sayın Cevdet YILMAZ** tarafından Anayasanın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ıncı ve 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.24.06.2024

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
Erzurum Milletvekili

Diyarbakır'a bağlı Çınar (Xana Axpar) ilçesinin Köksal Mahallesi'nde gece saat 22:00 sularında elektrik tellerinin yarattığı etki ile çıkan ve rüzgar nedeniyle Yazıcıoğlu, Bağrıkcı ve Ağaçsever mahallelerine sıçrayan yangın, Mardin Mazıdağı (Şemrex) ilçesi Yücebağ, Şenyuva ve Yetkinler mahallelerine de yayılmıştır. Yaklaşık 66 km karelik alana yayıldığı ifade edilen yangında; 15 kişi yaşamını yitirirken, yangından etkilenip hastanelere kaldırılan 73 kişi henüz taburcu edilmiştir. 2 kişinin ise tedavisi devam etmektedir.

Şüphesiz bunca can kaybının yaşandığı bu büyük yangında; çok sayıda hayvan ölmüş, yaralanmış, ekosistem ciddi bir zarara uğramıştır. 556 adet küçükbaş hayvan ölmüş, 250 yaralı hayvan da sahiplerinin rızasıyla Et ve Süt Kurumu'na kesime gönderilmiştir. 120 hayvanın ise bölgedeki veterinerler tarafından tedavileri yapıldığı ifade edilmektedir. Yine Diyarbakır'da 8 bin 100, Mardin'de ise 7 bin dönüm alanda hasar meydana gelmiş, toplam 5 bin 450 dönüm ekili arazi yanmıştır.

Yangına dair Elektrik, Harita ve Ziraat Yüksek Mühendislerinden oluşan 3 kişilik bilirkişi heyeti tarafından hazırlanan raporda, Köksal Mahallesi'ndeki yangının; sigortalı ayırıcı direğinde sigorta yerine iletken tel sarılmış olduğu, iletken telinin koparak, yerdeki otları tutuşturması ve şiddetli rüzgarın etkisi ile geniş bir alana yayıldığı ifade edilmiştir. Yine Elektrik Mühendisleri Odası Diyarbakır Şubesi tarafından hazırlanan raporda da ihmallere dikkat çekilmiştir. Nitekim görgü tanıklarının ifadeleri de yangının elektrik direklerinden kaynaklandığı yönündedir. Elektrik direklerinin neredeyse 47 yıldır değiştirilmediği, denetlenmediği nazara alındığında böylesi bir yangının meydana gelmesi kaçınılmaz olup, halihazırda değiştirilmeyi bekleyen bölgedeki diğer elektrik direkleri de olası yangınları için açık tehlike barındırmaktadır.

Elektrik direklerinin değiştirilmemesi ile başlayan ihmaller zinciri ne yazık ki silsile halinde devam etmiş ve yangının etkisi telafisi imkansız zararları da beraberinde getirmiştir. İlkın halkın müdahale ederek söndürme çalışmaları, ardından Partimiz milletvekillerinin gayretlerine rağmen, zamanında yardım ekipleri bölgeye gitmemiştir. Bölgenin dağlık olması nedeniyle itfaiye araçları ve belediyenin ekipmanları yangını söndürememiş olup böylesi yangınlar için yangın helikopterleri zaruri olmuştur. Ancak tüm çağrı ve taleplere rağmen, bölgeye helikopter gönderilmemiştir. Son yıllarda ülkenin

yaz aylarının en önemli gündemi yangınlar olup hala yangın uçağı ve helikopterlerinin yeterli olmamasına dair açıklamalar anlaşılır olmaktan uzaktır. Nitekim iktidar tarafından da yangının gece meydana gelmiş olması, helikopterlerin de gece görüşünün olmaması yönünde açıklamalar yapılmıştır. Ancak yapılan bu açıklamalar; gece görüşlü helikopterlerin Tarım ve Orman Bakanlığı envanterinde olduğu ve başka yangınlarda kullanıldığı gerçeği karşısında, Diyarbakır-Mardin bölgesindeki yangına kayıtsız kalındığının bir itirafıdır.

Geçtiğimiz yıl örneğin Antalya’da meydana gelen yangında, 11 uçak, 22 helikopterin bölgeye sevk edildiği iktidar tarafından yapılan açıklamalarda yer almıştır. Yine Cumhurbaşkanı tarafından yapılan bir açıklamada; “Yangınla mücadele hava filomuzu ise çok daha verimli hâle getirdik. Yangın söndürme uçaklarımızın su atma kapasitesi artırıldı. Burada tabi kiralama yoluna gitmedik mi? Kiralama yoluna da gittik. Bunun yanında tabi dost ülkelerden sağ olsun ayrıca destekler geldi. Coğrafyamızda yangın söndürmede en önemli hava aracı olan helikopterler, 2002 yılında 18 adet iken, 2021 yılında bunları 39’a çıkardık; ama bu süreçte bu rakam 60’a yaklaştı. Çünkü hemen anında talep ettik. Talep ettiğimiz ülkelerden sağ olsun hemen gönderen Azerbaycan gibi, İran gibi ülkeler oldu. Onların gönderdiği helikopterlerle helikopter sayımız ciddi mânâda arttı ve bu helikopterlerle de hakikaten çok ciddi işler gördük.” demiş; yangına dair mücadelenin geldiği noktayı belirtmiştir. Kaldı ki son yılların en önemli hadisesi, ülkenin dört bir yanında meydana gelen yangınlar olup, o yangınların toplamında bu kadar can kaybı yaşanmamıştır. Başlı başına bu veri dahi oldukça çarpıcıdır.

Bilindiği üzere her yaz bölgede DEDAŞ tarafından elektrik kesintileri yapılmakta olup, yurttaşlar, kendilerine ait olmayan devasa borç yükleri ile karşı karşıya bırakılmaktadır. Bu yaz da aynı sorun yaşanmış, bayram müddetince elektrik verilmemiştir. Aniden elektrik verilmesi ile teller bu yeni akımı karşılayamamış ve oluşan kıvılcım ahşap elektrik direklerini tutuşturmuştur. Her ne kadar DEDAŞ, yangının anızdan kaynaklandığını ifade etmiş olsa da Elektrik Mühendisleri Odası ile savcılık dosyasına sunulan bilirkişi raporları yangının sebebinin, yıllardır yenilenmeyen elektrik direkleri olduğunu kaydetmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Etkisi itibarıyla son derece büyük olan bu yangın için Bakanlıklar nezdinde kriz masası oluşturulmama gerekçesi nedir?
- 2- Cumhurbaşkanlığı olarak ilgili bakanlıklardan yangının neden ve neticelerine dair istişareler sağlanmış mıdır? Bakanlıklardan elde edilen bilgi ve bulgular ne yöndedir? Bu hususlara dair kamuoyuna bir açıklama yapılacak mıdır?
- 3- Yangının ortaya çıkış sebebi ve ağır bir bilançonun oluşması konusunda sorumluluğu bulunan kurum ve kuruluşlar tespit edilmiş midir? Sorumluluğu bulunanlara dair idari ve adli soruşturma başlatılmış mıdır?
- 4- Halihazırda bu konu ile ilgili olarak sorumluluğu tespit edilenlerden görevden alınan olmuş mudur? Yahut hangi yaptırımlar uygulanmıştır?
- 5- Yaklaşık 5.526.144 nüfusa elektrik dağıtım hizmeti veren Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. kısa adıyla DICLE EDAŞ’da inceleme yapılması ve gerekli soruşturmanın yürütülmesi adına müfettiş görevlendirilmiş midir? Müfettiş raporları tamamlandığında Kurum’a hangi yaptırımların uygulanması gündemde olacaktır?
- 6- Elektrik direklerinin bakım, onarım ve değişimleri kimin sorumluluğundadır? Neden bölgede 47 yıldır direk ve teller değiştirilmemiştir? Buna ilişkin sorumluluğu tespit edilen/edilecek olan kişi ve kurumlara idari ve adli soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatılması ve gerekli yaptırımların uygulanması sağlanacak mıdır?

- 7- Halihazırda Türkiye’de değiştirilmeyi bekleyen elektrik direk ve telleri istatistiksel olarak nasıldır? Değiştirilmeyen ve tehlike barındıran direkler hangi illerdedir?
- 8- Bölgede türlü uyarı, şikayet ve başvuru dilekçelerine rağmen neden kayıtsız kalmış ve gerekli tedbirler alınmamıştır?
- 9- Halihazırda yangın riski barındıran başkaca elektrik direklerinin tespiti için çalışmalar başlatılmış mıdır? Bu direklerin en kısa sürede değiştirilmesi sağlanacak mıdır?
- 10- İklim krizinin etkileri nedeniyle bir yangın ülkesine dönüşen Türkiye, geçtiğimiz yıllarda yaşanan yoğun yangınlar için neden hala gerekli tedbirleri alabilmiş değildir? Şayet önlemler alındı ve gerekli araçlar temin edildiyse; neden bu araçlar Diyarbakır-Mazıdağ Yangınları için kullanılmamıştır?
- 11- Halihazırda Tarım ve Orman Bakanlığı envanterinde kaç yangın uçağı, kaç gece görüşlü helikopter, kaç arazöz mevcuttur?
- 12- Son beş yıl içinde kaç yangın uçağı, kaç gece görüşlü helikopter ihalesi yapılmıştır? Bu ihaleler için ödenen toplam bedel ne kadardır?
- 13- Neden envantere kayıtlı gece görüşü olan helikopterler, tüm çağrı ve taleplere rağmen bölgeye intikal ettirilmemiştir?
- 14- Envantere kayıtlı yangın uçak ve helikopterlerinin kaç bölgede konuşlandırılmıştır?
- 15- Yangın için kullanılması öngörülen arazöz, uçak ve helikopterler nerede konuşlandırılmaktadır?
- 16- Son beş yıl içerisinde gece gerçekleşen kaç yangına müdahale edilmiştir?
- 17- Son beş yıl içinde başka ülkelerde gerçekleşen yangınlar için ekipman gönderilmiş midir? Sayısal veriler ne şekildedir?
- 18- Türkiye’de kaç adet akıllı yangın söndürme kulesi mevcuttur? Kulelerin bölgesel ve illere göre dağılımı ne şekildedir?
- 19- Son beş yıl içinde gerçekleşen kaç yangın için bakanlık düzeyinde kaç kişi görev yerine intikal etmiştir? Diyarbakır-Mazıdağ yangını için bölgeye bakanlık düzeyinde kimler gitmiştir? Gidildiyse neden geç gidildi; gidilmedi ise gerekçesi nedir?
- 20- Hem yangının ortaya çıkış nedeni, hem de yayılmasının engellenmemesi neticesi itibari ile ceza mevzuatına göre suç değil midir?
- 21- Bu ihmallerin neden olduğu büyük yıkım nazara alındığında sorumluluğu bulunanların görevi ihmal suçu kapsamında yargılanması sağlanacak mıdır?
- 22- Bölgede ekosistemde meydana gelen zararın telafisi sağlanacak mıdır? Hangi çalışmaların yürütülmesi planlanmaktadır?
- 23- Yanan hasat nazara alındığında mal ve etkili arazilerini kaybeden yurttaşlar için hangi ekonomik tedbirler uygulanacaktır?
- 24- Hayvancılıkla geçimini sağlayan yurttaşların maruz kaldığı mağduriyetin giderilmesi adına hangi ekonomik tedbirler uygulanacaktır?
- 25- Etkisi itibariyle gerçekleşen yangın büyük ölçekli olup neden afet bölgesi ilan edilmemiştir? Bu husus gündeminizde midir?
- 26- Bölgesel ayrımcılığın altının çizildiği ihmaller silsilesi ve zamanında müdahale edilmemesinin toplumda yarattığı kırılma ve endişenin telafisi adına bir açıklama yapılması ve oluşan toplumsal zararın onarılması gündemimizde olacak mıdır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-237612

Konu : Soru Önergeleri-118

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12.07.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1456830 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Erzurum Milletvekili Sayın Meral DANIŞ BEŞTAŞ tarafından verilen 7/13529 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar başta İçişleri Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığı olmak üzere diğer bakanlıkların görev ve yetki alanına girmektedir.

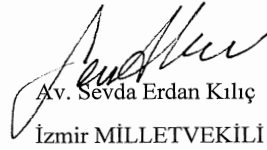
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

2.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir'in Aliğa ilçesinde orman sınırları dışına çıkarılan bir alana ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/13652)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Av. Sevda Erdan Kılıç
İzmir MİLLETVEKİLİ

28 Haziran 2024 tarihli 32586 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı ile bazı illerde bulunan yerlerin orman sınırları dışına çıkartılması hakkında karar yayımlanmıştır. İzmir ili Aliğa ilçesinde bulunan 1431/58 parsel de bunlardan biridir. Bu parsel denize sıfır ve Aliğa Limanı ile bitişik bir konumda yer almaktadır.

Bu bağlamda;

- 1-İzmir ili Aliğa ilçesinde bulunan 1431/58 parselinin orman sınırları dışına çıkarılmasının gerekçesi nedir?
- 2-Söz konusu parselin orman sınırları dışına çıkarılması sürecinde hangi adımlar izlenmiştir?
- 3-Orman sınırları dışına çıkarılan bu parselin gelecekteki kullanım amaçları nelerdir?
- 4-Bu karar alınırken bölgede yaşayan vatandaşların ve sivil toplum kuruluşlarının görüşleri alınmış mıdır? Alındıysa, bu görüşler karar sürecine nasıl yansıtılmıştır?
- 5-Karar alma sürecinde şeffaflık nasıl sağlanmıştır? Kararın alınmasında yerel yönetimlerin ve halkın katılımı sağlanmış mıdır?
- 6-İzmir ili Aliğa ilçesinde bulunan 1431/58 parselinin orman sınırları dışına çıkarılmasının kamu yararı açısından gerekçeleri nelerdir? Bu kararın vatandaşlar üzerindeki etkileri nasıl değerlendirilmiştir?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-237613

Konu : Soru Önergeleri-119

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12.07.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1456730 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, İzmir Milletvekili Sayın Sevda ERDAN KILIÇ tarafından verilen 7/13652 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Tarım ve Orman Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

3.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa ilinde yaz aylarında gerçekleşen boğulma vakalarına karşı alınan önlemlere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/13653)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet YILMAZ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98 ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince saygıyla talep ederim. **02.07.2024**

Av. Mahmut Tanal
Şanlıurfa Milletvekili

Şanlıurfa ilimiz, yaz aylarında boğulma vakalarının en fazla yaşandığı kentlerin başında gelmektedir. Ancak Şanlıurfa ilimizde, su altı arama ve kurtarma ekipleri son derece yetersiz kalmaktadır. Bu kapsamda sorularımın cevaplandırılması gerekmektedir.

- 1- 2016 yılından söz konusu önerge tarihine kadar (yıl yıl, ayrı ayrı belirtilerek) Şanlıurfa'da kaç boğulma vakası yaşanmıştır? Söz konusu tarih aralığında kaç vatandaşımız boğularak hayatını kaybetmiştir? Kaç vatandaşımız müdahale sonucu kurtarılmıştır?
- 2- GAP'ın başkenti olarak bilinen Şanlıurfa'da, çok sayıda bulunan sulama kanalları, nehirler, göller ve barajlarda boğulma vakalarının önüne geçmek için hangi tedbirler alınmıştır? Boğulma vakalarına yönelik yeterli düzeyde tedbir alınmaması nedeniyle sorumlular hakkında herhangi bir soruşturma başlatılmış mıdır? Şayet başlatılmış ise soruşturma hangi aşamada?
- 3- Şanlıurfa'daki geniş su havzaları ve yüksek boğulma vakaları dikkate alınarak, kentte su altı arama ve kurtarma ekipleri oluşturulmuş mudur? Oluşturulan su altı arama ve kurtarma ekiplerinde personel sayısı kaçtır? Şanlıurfa'da hangi kurumda kaç su altı arama ve kurtarma personeli görev almaktadır?
- 4- Şanlıurfa'da İl Emniyet Müdürlüğü bünyesinde su altı arama ve kurtarma timi mevcut mudur? Şayet mevcut ise söz konusu su altı arama ve kurtarma biriminde kaç personel görev almaktadır?
- 5- Şanlıurfa İl Jandarma Komutanlığı bünyesinde, Jandarma Sualtı Arama Kurtarma Timi (SAK) var mıdır? Şayet yok ise Şanlıurfa'da Jandarma SAK Timi oluşturulacak mıdır?

- 6- Şanlıurfa'daki suya düşme, suda kaybolma, boğulma vakalarıyla ilgili olarak, su altı arama ve kurtarma çalışmalarında görev alacak özel ekiplerin; Malatya, Diyarbakır, Van ve Mersin gibi çevre illerden geldiği bilinmektedir. Diğer illerden Şanlıurfa'ya sevk edilen su altı arama ve kurtarma ekipleri hangi ulaşım vasıtalarıyla ne kadar sürede olaya müdahil olmaktadır? Çevre illerdeki ilgili ekiplerin Şanlıurfa'ya gönderilmesi hususunda bir eylem planı var mıdır? Çevre illerdeki ekiplerin Şanlıurfa'ya sevkine hangi koşullar dikkate alınarak karar verilmektedir?
- 7- Şanlıurfa'da anlık müdahalede bulunacak şekilde yeterli sayıda su altı arama ve kurtarma uzmanı personel görevlendirmek yerine, kentteki boğulma vakalarına çevre illerdeki kurumlardan talep edilen personelle müdahale etmek, yaşam hakkının tehlikeye atılması anlamına gelmiyor mu?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-237614

Konu : Soru Önergeleri-119

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12.07.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1456730 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mahmut TANAL tarafından verilen 7/13653 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Tarım ve Orman Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

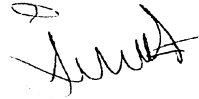
Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

4.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, ülke genelinde Cumhurbaşkanlığı kararı ile orman sınırları dışına çıkarılan alanlara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/13654)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Cevdet YILMAZ tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'nci ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

Bilindiği gibi 6831 Sayılı Orman Kanununa 2018 yılında eklenen Ek 16 Maddesi ile Cumhurbaşkanlığına belirlenen alanlar orman sınırı dışına çıkarılabilmektedir. Kanunun bu konuyla ilgili düzenlemesine göre orman sınırları dışına çıkartılan alanın iki katından az olmamak üzere Devletin hüküm ve tasarrufu altında veya Hazinesinin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazların da Orman Genel Müdürlüğüne orman tesis etmek üzere tahsis edilmesi hükme bağlanmıştır.

Ayrıca adı geçen kanunda, Cumhurbaşkanlığı kararıyla orman alanı sınırı dışına çıkarılacak yerlerin orman olarak muhafazasında hiçbir yarar görülmeyen ve tarım alanına dönüştürülmesi de mümkün olmayan yerler olması gerektiği belirtilmektedir.

Öte yandan Cumhurbaşkanlığı tarafından çeşitli zamanlarda çıkarılan Kararnamelerle farklı illerdeki çok sayıdaki alanın orman sınır dışına çıkarıldığı bilinmektedir.

Orman varlığının ülkemiz için önemi ve ormanların korunmasına yönelik haklı hassasiyetler nedeniyle orman sınırı dışına çıkarılan yerlerle ilgili tüm toplumda çeşitli soru işaretleri oluşmaktadır. Konunun anlaşılması ve oluşan soru işaretlerine açık, şeffaf ve ikna edici yanıtların verilmesi de yönetim sorumluluğunun gereğidir.

Bu bağlamda;

- 1- Cumhurbaşkanlığı Recep Tayyip Erdoğan imzasıyla çıkarılan kararnameler sonucunda 19.04.2018 tarihinden bugüne kadar toplam kaç metrekare alan orman sınırı dışına çıkarılmıştır?
- 2- 19.04.2018 tarihinden bu yana orman sınırı dışına çıkarılan toplam alanın illere göre dağılımı nasıldır?
- 3- Aynı tarih aralığı içinde, orman tesis etmek üzere Orman Genel Müdürlüğüne ne kadar alan tahsis edilmiştir?
- 4- 19.04.2018'den bugüne kadar 2831 Sayılı yasanın EK 16. Maddesi kapsamında Orman Genel Müdürlüğü, toplam ne kadar alanda orman tesis etme çalışması yapmıştır?
- 5- Cumhurbaşkanlığı kararıyla orman sınırı dışına çıkarılan alanın orman olarak rehabilite edilemeyeceğine ilişkin hangi bilimsel veriler kullanılmıştır? Bu yönde ne gibi çalışmalar gerçekleştirilmiştir?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-237615

Konu : Soru Önergeleri-119

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12.07.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1456730 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, İzmir Milletvekili Sayın İbrahim AKIN tarafından verilen 7/13654 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Tarım ve Orman Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

5.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerde zarar gören kamu binalarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/13834)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın **Cevdet YILMAZ** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

06.02.2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli gerçekleşen ve çevresinde bulunan 10 ili etkileyen deprem sonucu bölgede bulunan kamu binaları büyük ölçüde hasar görmüş ve birçoğu yıkılmıştır.

Bu bağlamda;

- 1) Deprem öncesinde bölgede bulunan kamuya ait binalarda deprem dayanıklılık tespiti yapılmış mıdır? Yapıldıysa bu tespitlerin sonuçları nelerdir? Bu konuda ne gibi çalışmalar yapılmıştır?
- 2) Depremi ardından ağır hasar gördüğü gerekçesiyle yıkılan kamuya ait yapılar hangileridir?
- 3) Depremi ardından ağır hasar gördüğü gerekçesiyle yıkılan kamuya ait yapıların bulunduğu arsalarda imar durumu nedir? İmar planında değişiklik varsa ne zaman kararlaştırılmıştır?
- 4) Meydana gelen depremden sonra; yapılan resmi hasar tespiti sonuçlarını iller itibariyle; can, mal ve ürün kaybı açısından açıklar mısınız?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-237616

Konu : Soru Önergeleri-120

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.07.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1459047 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Diyarbakır Milletvekili Sayın Mustafa Sezgin TANRIKULU tarafından verilen 7/13834 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar İçişleri Bakanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

6.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Hopa ve Kemalpaşa ilçelerinde taksicilerin ve tır şoförlerinin kullanımı için durak ve tır parkı yapılması talebine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/13835)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunu; Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim. 08.07.2024

Av. Uğur BAYRAKTUTAN
Artvin Milletvekili

Artvin ili Hopa ve Kemalpaşa ilçelerimizde halkımızın talepleri doğrultusunda yaşanan sorunların giderilmesi adına gerekli düzenlemelerin hayata geçirilmesi ve listelenen mağduriyetlerin ivedilikle giderilmesi gerekmektedir.

Bu Bağlamda;

- 1- Sarp Sınır Kapısı'nda taksici esnafımız için yeterli kapasiteli bir durak yapılması adına bir çalışmanız mevcut mudur?
- 2- Sarp Gümrük çıkışında kooperatiflere bağlı minibüs ve taksiler için ayrı ayrı peron yapılması adına bir çalışmanız mevcut mudur?
- 3- Haksız rekabete yol açan korsan taksiciliğin önlenmesi adına yürütülen çalışmalar nelerdir?
- 4- Rize-Artvin Havaalanında Artvin iline bağlı ticari taksici esnaflarımızın da çalışabilmesi adına bir düzenleme ne zaman yapılacaktır?
- 5- Tır kuyruklarını azaltacak ve yoğunluğu kaldırabilecek yeterli kapasitede tır parklarının yapılması adına bir takvim açıklar mısınız?
- 6- Şoförler ve Otomobilciler Odasının hizmet alanına giren K1 Belgelerinin ticaret odalarından alınarak ilgili odalar tarafından işlemlerin yürütülmesi ne zaman sağlanacaktır?
- 7- Sarp Sınır Kapısı'ndan ülkemize giriş-çıkış yapan yolcuların beklerken dinlenebilecekleri yolcu salonları ve kafeteryalar yapılması adına bir çalışmanız mevcut mudur?
- 8- Esnaf kredilerinin dağılımından şoför esnaflarımızın da faydalanması, kamu bankalarınca verilen kredilerin vadelerinin uzatılması ve geriye dönük çekilen kredilere eklenen faiz oranlarının düşürülerek yeniden düzenlenmesi adına bir çalışmanız mevcut mudur? Detaylandırır mısınız?
- 9- Hopa-Artvin Karayolunun Hopa Merkez – Cankurtaran Tüneli arasında yapımına devam eden yolun tamamlanması ne zaman sağlanacaktır?

- 10-**Hopa ve Kemalpaşa İlçemizde uluslararası standartlarda otobüs terminalleri yapılması adına hangi çalışmalar yürütülmektedir? Konuya ilişkin çalışmaları detaylarıyla paylaşıyor mısınız?
- 11-** Hopa ve Kemalpaşa İlçemizdeki toplamda 3500'den fazla çekici ve kamyonlarımız için kalıcı muayene istasyonu kurulmasının sağlanması adına hangi çalışmalar yürütülmektedir?
- 12-** İlimizde çalışan taksilerin sarp sınır kapısından geçişinin sağlanması adına bir çalışmanız mevcut mudur? Detayları kamuoyuyla paylaşıyor mısınız?
- 13-**Kemalpaşa ilçemizde yapımı devam eden Hastanenin yapımının hızlandırılması adına hangi çalışmalar yürütülmektedir? Hastanenin tamamlanması adına bir takvim açıklar mısınız?
- 14-** Birçok kazanın yaşandığı Hopa-Kemalpaşa Uluslararası yolunda bakım ve onarım çalışmalarının hızlandırılması ve ortaya çıkabilecek tehlikelerin önlenmesi adına gerekli tedbirlerin alınması adına ilgili Bakanlıklar nezdinde yürütülen çalışmaları listeler misiniz?
- 15-**Kemalpaşa İlçemizde yapımı devam eden Merkez İlköğretim okulu ne zaman tamamlanacaktır? Merkez İlköğretim Okulu'nun eğitim-öğretim faaliyetlerine başlaması adına bir takvim açıklar mısınız?
- 16-**Ticari taksi, dolmuş, minibüs, otobüs, kamyon kullanan esnaflarımız için ÖTV indirimi sağlanması adına gerekli düzenlemeler ne zaman yapılacaktır?
- 17-**Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası üyelerine indirimli yakıt sağlanması adına bir düzenlemeniz mevcut mudur? Artan yakıt fiyatları karşısında mağduriyet yaşayan esnaflarımızın mağduriyetlerinin giderilmesi adına bir takvim açıklar mısınız?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-237617

Konu : Soru Önergeleri-120

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.07.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1459047 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Artvin Milletvekili Sayın Uğur BAYRAKTUTAN tarafından verilen 7/13835 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar başta Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı olmak üzere diğer bakanlıkların görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

7.- Ordu Milletvekili Mustafa Adigüzel'in, Ordu Akkuş Argın Yaylası Turizm Merkezi'nin iptal edilmesi hakkındaki Cumhurbaşkan Kararı'na ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/13836)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkan Yardımcısı Cevdet Yılmaz tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dr. Mustafa ADIGÜZEL
Ordu Milletvekili

Cumhurbaşkanlığı'nın 2 Temmuz 2024 ve 32590 sayılı kararı ile Ordu ilimiz Akkuş ilçemizin Argın Yaylası Turizm Merkezi iptal edilmiştir.

Bu bağlamda;

1. Bu kararın gerekçesi nedir?
2. Akkuş Argın Yaylası'nda Ordu Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan gölet ve çevre düzenlemesi üzerine bu bölgede yapılaşma kararı alınacağı ve satılacağı bilgileri doğru mudur?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-237618

Konu : Soru Önergeleri-120

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.07.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1459047 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Ordu Milletvekili Sayın Mustafa ADIGÜZEL tarafından verilen 7/13836 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

